

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI**

SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

**SIRDARYO VILOYATINING
STATISTIK AXBOROTNOMASI**

**2023- YIL
YANVAR-MART**

Guliston - 2023- yil.

SO‘Z BOSHI

Sirdaryo viloyatining statistik axborotnomasi viloyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi, iqtisodiyot tarmoqlari va hududlar holatini kompleks tavsiflovchi Viloyat statistika boshqarmasining choraklik nashri hisoblanadi. Statistik axborotnomada 2023- yil yanvar-mart oylari yakunlari bo‘yicha Sirdaryo viloyatining asosiy statistik ko‘rsatkichlari chop etilgan.

Ushbu nashrda 2017- yilning I-choragidan boshlab, hisobot davri uchun statistik ko‘rsatkichlar Yevropa hamjamiyatining Iqtisodiy faoliyat turlari statistik tasniflagichiga (NACE Rev.2) asoslangan O‘zbekiston Respublikasining iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichi (IFUT-2) bo‘yicha shakllantirilgan va taqdim etilgan.

Shu bilan birga, mavjud iqtisodiy faoliyat turlaridan foydalanishda IFUT-2 talablari qo‘llanilgan. Xususan, foydalanilayotgan yoki qayta ishlanayotgan mahsulotlarni ularning yangi turlariga qayta shakllantirishga yo‘naltirilgan barcha faoliyat turlari ishlab chiqarish jarayonlariga kiritilgan: tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, qayta ishlab chiqarish sanoati, elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash, suv ta’minoti, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish, qurilish (tasniflagichning B,C,D,E,F seksiyalari). Qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishini, iqtisodiyot tarmog‘i sifatida talqin qilishdagi tafovutni bartaraf etish maqsadida, yangilangan tasniflagichda qishloq xo‘jaligi faqatgina dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarini ishlab chiqarishni o‘z ichiga olmay, balki o‘rmon va baliq xo‘jaliklari mahsulotlarini ham o‘z ichiga oladi (Seksiya A “Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi”).

Shuningdek, xalqaro statistika amaliyotiga muvofiq, iqtisodiy trendlarni yanada aniqroq tahlil qilish maqsadida, Yalpi hududiy mahsulot tuzilmasidagi iqtisodiy faoliyat turlarining ulush ko‘rsatkichlari yalpi qo‘silgan qiymatga nisbatan keltirilgan (ya’ni, YAHM hajmidan mahsulotlarga soliqlar va subsidiyalar chiqarib tashlangan).

Nashr 13 ta tematik qismlardan tashkil topgan bo‘lib, u asosiy makroiqtisodiy indikatorlarni, shuningdek yalpi hududiy mahsulotni ishlab chiqarish, korxonalar va tashkilotlar, jumladan kichik tadbirkorlik subyektlarining iqtisodiy faoliyati, investitsion faollik, korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari, qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi, sanoat, qurilish, bozor xizmatlarining rivojlanish dinamikasi to‘g‘risidagi statistika ma’lumotlarini o‘z ichiga oladi.

Statistik axborotnomada sanoat, qurilish, qishloq xo‘jaligi, transport, ichki va tashqi savdo, ulgurji va chakana savdo, narx, mehnat bozori va demografik holat to‘g‘risidagi tahliliy ma’lumotlar keng yoritilgan.

MUNDARIJA

Nomi	bet.
ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLAR	5
I. YALPI HUDUDIY MAHSULOT	6-16
II. SANOAT	17-37
III. QISHLOQ, O'RMON VA BALIQCHILIK XO'JALIGI	38-73
IV. INVESTITSIYA VA QURILISH ISHLARI	74-96
V. XIZMATLAR	97-109
VI. TRANSPORT	110-116
VII. ISTE'MOL BOZORI	117-123
VIII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT	124-142
IX. KICHIK TADBIRKORLIK	143-159
X. KORXONA VA TASHKILOTLARNING MOLIYAVIY NATIJALARI	160-172
XI. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI	173-198
XII. DEMOGRAFIK HOLAT	199-210
XIII. O'RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI	211-214

Qisqartma va shartli belgilar

YAHM	yalpi hududiy mahsulot	0,0	katta bo‘lmagan miqdor
%.	foiz	m.	marta
mlrd.	milliard	-	ko‘rsatkichning yo‘qligi
mln.	million	ga	hektar
mln.AQSH doll.	million AQSH dollarlari	t	tonna
ming.	ming	dona	dona
kv.	kvadrat	yo‘lovchi/km	yo‘lovchi-kilometr
km	kilometr	Mbit/s	Megabit /soniya
m	metr	1), 2), 3).....	izohning mavjudligi

**Asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlar
(2023- yil yanvar-mart)**

	<i>Mldr. so‘m</i>	<i>2022- yil yanvar-martiga nisbatan % hisobida</i>
Yalpi hududiy mahsulot	3 801,9	103,7
Sanoat mahsuloti	3 840,0	104,2
Iste’mol tovarlari	745,0	124,4
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat) lari	1 287,6	103,4
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	4 293,1	127,4
Qurilish ishlari	634,2	100,3
Yuk aylanmasi (mln. t/km)	52,3	100,8
Yo‘lovchi aylanmasi (mln. yo‘lovchi/km)	590,6	102,1
Chakana savdo tovar aylanmasi	1 049,3	102,4
Xizmatlar, jami	1 345,5	106,2
Tashqi savdo aylanmasi, (mln. AQSH. doll)	215,1	123,3
Eksport	91,9	137,9
Import	123,1	114,3
Saldo (+,-)	-31,2	x

I. YALPI HUDUDIY MAHSULOT

SIRDARYO VILOYATIDA ISHLAB CHIQARILGAN YALPI HUDUDIY MAHSULOT

**2023- yilning yanvar-mart oylarida
Sirdaryo viloyatida ishlab chiqarilgan
yalpi hududiy mahsulot**

**YAHM hajmi,
mlrd. so‘m**

3 801,9

**YAHM o‘sish
sur’ati**

103,7

**YAHM deflyator
indeksi**

120,0



Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, 2023- yilning yanvar-martida Sirdaryo viloyati bo‘yicha yalpi hududiy mahsulot (keyingi o‘rinlarda –YAHM) hajmi joriy narxlarda 3 801,9 mlrd. so‘mni tashkil etdi va 2022- yilning yanvar-marti bilan taqqoslaganda 3,7 % ga o‘sdi.

YAHM deflyator indeksi 2022- yilning yanvar-martidagi narxlariga nisbatan 120,0 % ni tashkil qildi.

O‘zbekiston Respublikasi bo‘yicha YAIMning shakllanishida Sirdaryo viloyatining qo‘shgan hissasi 1,9 % ga yetdi.



**2022-2023- yillarning yanvar-mart oylarida iqtisodiy faoliyat turlari
bo‘yicha YAHM ishlab chiqarish hajmi va o‘sish sur’atlari**

	<i>Mlrd. so‘m</i>		<i>O‘sish sur’atlari, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da</i>
	<i>2022- yil</i>	<i>2023- yil</i>	
I. YAHM, jami	3 053,7	3 801,9	103,7
<i>shu jumladan:</i>			
tarmoqlarning yalpi qo‘silgan qiymati	2 925,1	3 672,6	103,7
mahsulotlarga sof soliqlar	128,6	129,3	105,0
II. Tarmoqlarning yalpi qo‘silgan qiymati	2 925,1	3 672,6	103,7
qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	596,0	735,3	103,3
sanoat (qurilishni qo‘sishgan holda)	1 245,2	1 668,5	103,5
sanoat	1 016,3	1 396,5	104,2
qurilish	228,9	272,0	100,3
xizmatlar	1 083,9	1 268,8	104,0
savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	177,0	205,3	102,5
tashish va saqlash, axborot va aloqa	127,4	152,8	109,6
boshqa xizmat tarmoqlari	779,5	910,7	103,5

2022-2023- yillarning yanvar-mart oylarida aholi jon boshiga hisoblangan YAHM

**2022-2023- yillarning yanvar-mart
oylarida aholi jon boshiga hisoblangan
YAHMning o'sish sur'atlari
(o'tgan yilning mos davriga
nisbatan % hisobida)**

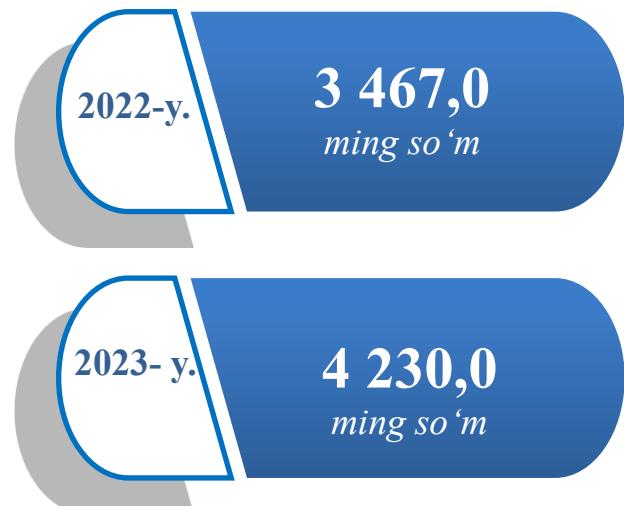
2022- yil

3,8

2023- yil

1,6

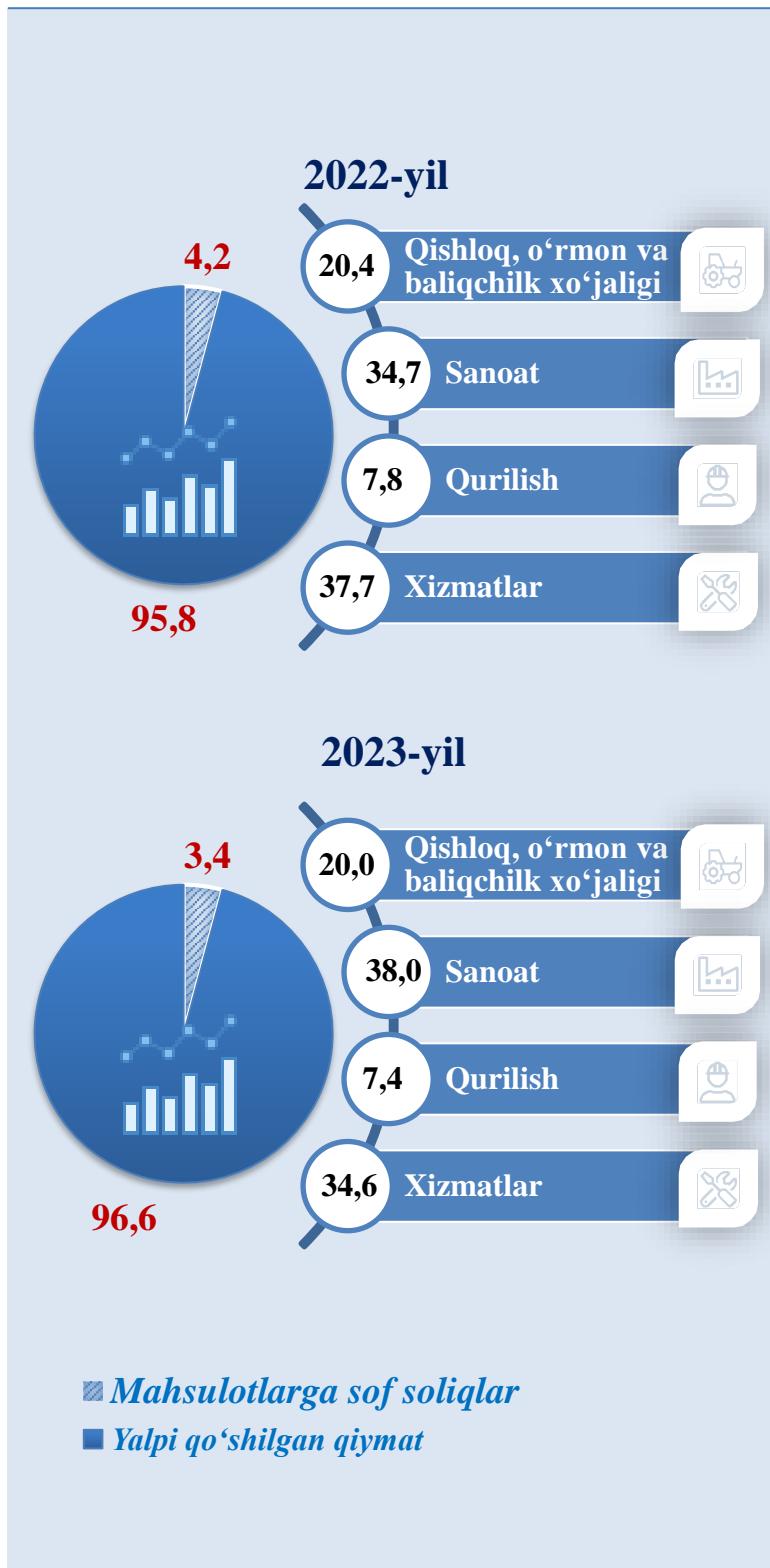
Quyida keltirilgan infografikadan ko'rinish turganidek, aholi jon boshiga hisoblangan YAHM 4 230,0 ming so'mni tashkil etdi va bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1,6 % ga yuqoridir.



2022-2023- yillarning yanvar-mart oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha YAHM tarkibi (jamiga nisbatan % da)

	<i>Mlrd. so‘m</i>	
	<i>2022- yil</i>	<i>2023- yil</i>
I. YAHM, jami	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>		
tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	95,8	96,6
mahsulotlarga sof soliqlar	4,2	3,4
II. Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	100,0	100,0
qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	20,4	20,0
sanoat (qurilishni qo‘shtigan holda)	42,5	45,4
sanoat	34,7	38,0
qurilish	7,8	7,4
xizmatlar	37,1	34,6
savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	6,1	5,6
tashish va saqlash, axborot va aloqa	4,4	4,2
boshqa xizmat tarmoqlari	26,6	24,8

**2022-2023- yillarning yanvar-mart oylarida
iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha YAHM tarkibi
(jamiga nisbatan % da)**



2023- yilning yanvar-mart oylarida hudud iqtisodiyotining barcha tarmoqlarida yaratilgan yalpi qo‘silgan qiymat (YAQQ) hajmi umumiy YAHMning 96,6 % ini, mahsulotlarga sof soliqlar esa 3,4 % ini tashkil etdi.

Hisobot davrida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligining YAHMning tarmoqlar bo‘yicha tarkibidagi ulushi 20,0 % ni, sanoat tarmog‘i 38,0 % ni, qurilish 7,4 % ni va xizmatlar sohasi 34,6 % ni tashkil qildi.



2023- yilning yanvar-mart oylarida YAHM o'sishida tarmoqlarning hissasi (jamiga nisbatan, % da)

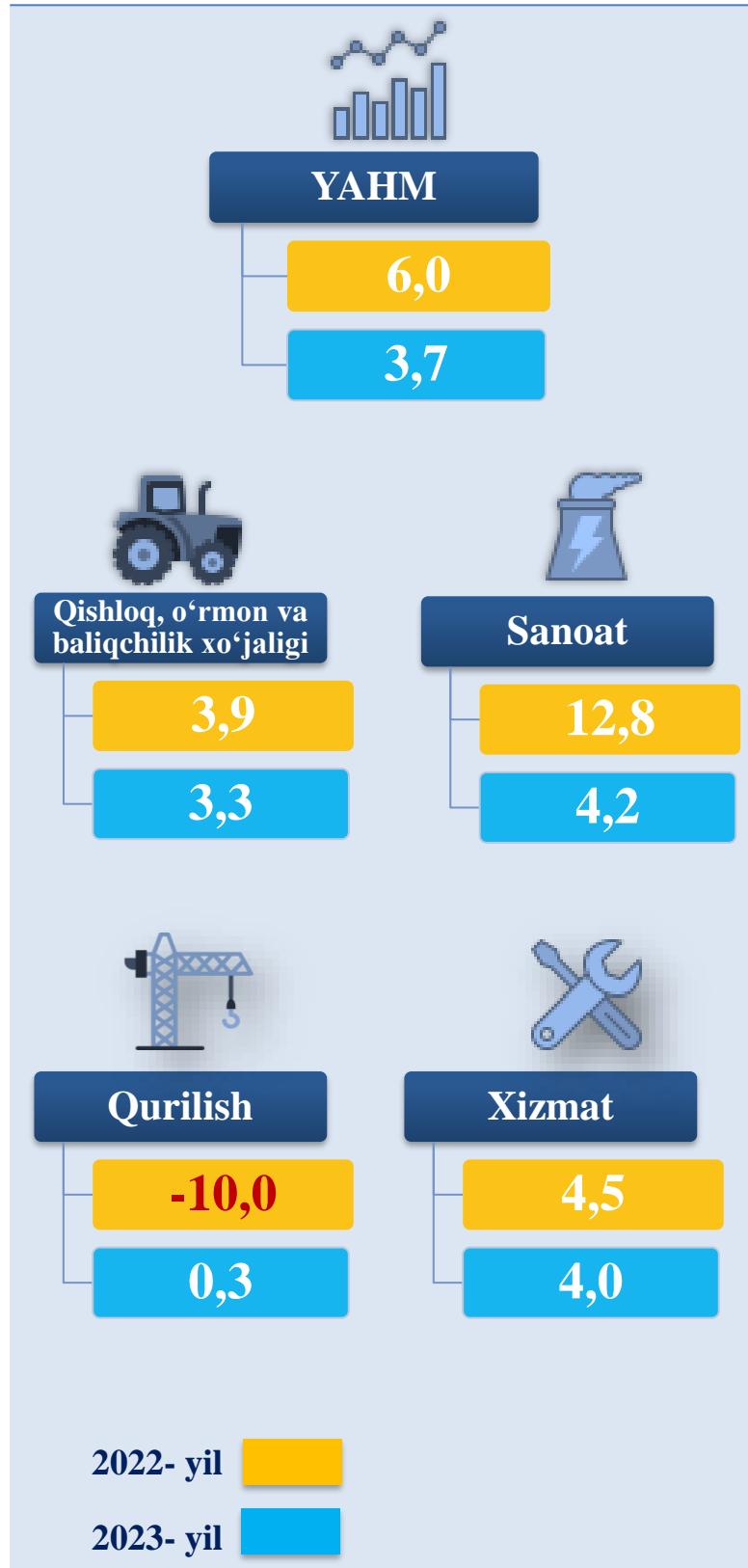


YAHM o'sishiga qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi tarmog'i 0,7 f.p. (2022-yilning yanvar-martida – 0,8 f.p.), sanoat tarmog'i – 1,4 f.p. (2022-yilning yanvar-martida – 4,1 f.p.) va xizmat ko'rsatish sohasi – 1,4 f.p. (2022-yilning yanvar-martida – 1,5 f.p.) ijobiy hissa qo'shdi.

Mahsulotlarga sof soliqlarning o'sishi hisobiga YAHM 0,2 f.p. (2022-yilning yanvar-martida – 0,5 f.p.) ga ko'paydi.



**2022-2023- yillarning yanvar-mart oylarida YAHMning
iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha mutlaq o‘sish sur’atlari
(o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da)**

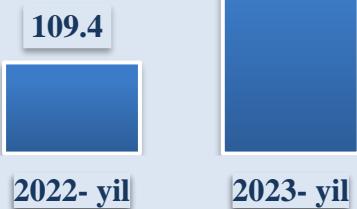


2023- yilning yanvar-martida YAHMning o‘sishi hudud iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridagi ijobjiy o‘sish sur’atlari bilan bog‘liqdir. O‘sish sur’atlari qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida 103,3 % (YAHMning tarmoqlar bo‘yicha tarkibidagi ulushi – 20,0 %), sanoatda – 104,2 % (38,0 %), qurilishda – 100,3 % (7,4 %), xizmatlar sohasida – 104,0 % (34,6 %)ni tashkil etdi. Xizmatlar sohasi tarkibida o‘sish sur’atlari savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlarda 102,5 % (5,6 %), tashish va saqlash, axborot va aloqa 109,6 % (4,2 %), boshqa xizmat tarmoqlarida 103,5 % (24,8 %) dan iborat bo‘ldi.



**2022-2023- yillarning yanvar-mart oylarida YAHMning
iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha deflyator indeksi
(o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)**

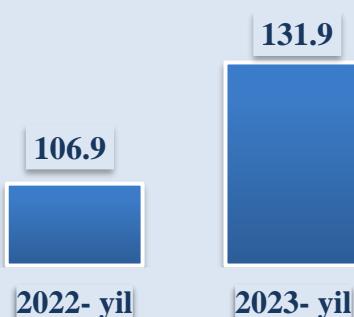
YAHM



**Qishloq, o'rmon
va baliqchilik xo'jaligi**



Sanoat



2023- yilning yanvar-martida

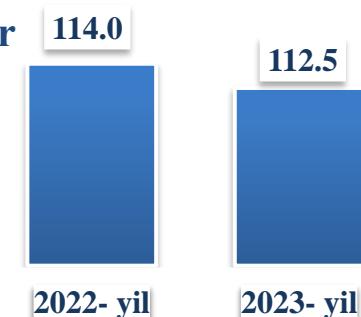
YAHM deflyatori indeksi 2022-yilning yanvar-martidagi narxlarga nisbatan 120,0 foizni tashkil etdi.

YAHM deflyatori indeksining eng yuqori ko'rsatkichlari sanoat tarmog'ida – 131,9 % va qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida – 119,4 % qayd etildi.

Qurilish



Xizmatlar



2022-2023- yillarning yanvar-mart oylarida kichik biznesning hajmi va YAHMdagi ulushi



2023- yilning yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik 2 014,3 mlrd.so‘m (2022- yilning yanvar-mart oylarida – 1 660,5 mlrd.so‘m) ni tashkil qildi. YAHMdagi ulushi 54,8 % (2022-yilning yanvar-mart oylarida – 56,8 %)ni tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlik-ning YAHMdagi ulushi-ning o‘tgan yilga nisbatan pasayishi yirik korxonalar ulushining oshishi bilan bog‘liq.



Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

yalpi hududiy mahsulot (YAHM) – ma’lum bir davr mobaynida ma’muriy-hududiy tuzilishlarda joylashgan iqtisodiy rezident–birliklar ishlab chiqarish faoliyatining yakuniy natijasini ifodalovchi milliy hisoblar tizimining asosiy ko‘rsatkichidir;

yalpi ishlab chiqarish (YAICH) – hisobot davrida rezident–birliklarning ishlab chiqarish faoliyati natijasini ifodalovchi, ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlarning umumiy qiymatidir;

oraliq iste’mol (OI) – muayyan davrda boshqa tovarlar va xizmatlarni ishlab chiqarish uchun sarflangan (asosiy kapital iste’moli bundan mustasno) tovarlar va bozor xizmatlari qiymatidir;

yalpi qo’shilgan qiymat (YAQQ) – ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlar (ishlab chiqarish) qiymati va ishlab chiqarish jarayonida to‘laligicha ishlatilgan tovarlar va xizmatlar (oraliq iste’mol) qiymati o‘rtasidagi farq orqali aniqlanadi;

yollanma ishchilar mehnatiga haq to‘lash – hisobot davrida bajarilgan ish uchun yollanma ishchiga ish beruvchi tomonidan to‘lanadigan pul yoki natura shaklidagi to‘lovlar. Mehnatga haq to‘lash, qonunchilikka muvofiq soliqlar va boshqa to‘lovlnarni chegirmagan holda hisoblangan summa asosida hisobga olinadi;

mahsulotlarga soliqlar – rezidentlar tomonidan ishlab chiqarilgan, sotilgan va import qilingan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda tovar yoki xizmatning bir birligiga solinadigan soliqlardir. Ularga qo’shilgan qiymat solig‘i, aksizlar, eksport va importga soliqlar va boshqalar kiradi;

ishlab chiqarishga boshqa soliqlar – korxona va tashkilotlarga ishlab chiqarishdagi ishtiroki natijasida solinadigan barcha soliq turlaridan (mahsulotlarga soliqlar bundan mustasno) iborat. Ular yer va tabiiy resurslar uchun, ishlab chiqarish jarayonida foydalaniladigan ishlab chiqarish vositalari yoki ishchi kuchi uchun, shuningdek ma’lum bir faoliyat turlari yoki operatsiyalar bilan shug‘ullanishga ruxsat olish va boshqalar uchun to‘lanishi mumkin;

sof soliqlar – tegishli subsidiyalar chegirib tashlangan soliqlardir;

subsidiyalar – davlat boshqaruvi organlari, shu jumladan norezidentlar tomonidan korxonalarga, ularning ishlab chiqarish faoliyati hajmidan yoki ular tomonidan ishlab chiqarilgan, sotilgan va import qilingan tovarlar va xizmatlarning qiymati yoki miqdoridan kelib chiqqan holda to‘lanadigan beg‘araz to‘lovlardir;

mahsulotlarga subsidiyalar – rezidentlar tomonidan ishlab chiqarilgan, sotilgan va import qilingan tovarlar va xizmatlarning miqdori va qiymatiga mutanosib tarzda ishlab chiqarilgan tovar va xizmatlarning bir birligi uchun to‘lanadigan subsidiyalaridir;

ishlab chiqarishga boshqa subsidiyalar – korxonalar tomonidan ishlab chiqarish faoliyati natijasida olinadigan subsidiyalaridir (ishlab chiqarish omillaridan foydalanish bilan bog‘liq subsidiyalar, masalan ishchi kuchi, ishlab chiqarish vositalari, tabiiy resurslar va boshqalar), mahsulotlarga subsidiyalar bundan mustasno;

yalpi foyda va unga tenglashtirilgan daromadlar -yollanma ishchilarning mehnatiga haq to‘lash bilan bog‘liq xarajatlar, ishlab chiqarishga va importga so‘f soliqlar chegirilgandan keyin ishlab chiqaruvchi hisobida qo‘shilgan qiymatning qoladigan qismini, shuningdek uy xo‘jaliklarining aralash daromadlarini, ya’ni yakka tadbirkor yoki daromad oluvchining daromadidan ajratilmaydigan, bajarilgan ish uchun olingan to‘lovlarni ifodalaydi;

asosiy kapital iste’moli hisobot davrida asosiy kapital qiymatining moddiy va ma’naviy eskirishi va tasodifiy zararlanishi natijasida kamayishini ifodalaydi;

bozor ishlab chiqarish iqtisodiy ahamiyatga ega narxlarda, ya’ni tovarlar va xizmatlar talab va taklifiga sezilarli ta’sir qiluvchi narxlarda sotiladigan tovarlar va xizmatlar qiymatini o‘z ichiga oladi;

nobozor ishlab chiqarish institutsional birliklar tomonidan o‘zlarining yakuniy iste’moli uchun ishlab chiqarilgan, shuningdek boshqa institutsional birliklarga bepul yoki iqtisodiy ahamiyatga ega bo‘lmagan narxlarda taqdim etiladigan tovarlar va xizmatlar qiymatini o‘z ichiga oladi;

sotib olish narxi – sotib oluvchi tomonidan belgilangan vaqtida va joyga yetkazib berilgan tovar va xizmat birligi uchun to‘lanadigan narx. U tovarni yetkazib berish bo‘yicha savdo-vositachilik va transport xarajatlarini, shuningdek sotib oluvchi tomonidan to‘lanadigan mahsulotlarga soliqlarni o‘z ichiga olib, ammo mahsulotlarga subsidiyalarni va ajratilgan qo‘shilgan qiymat solig‘ini (QQS) o‘z ichiga olmaydi;

YAHM fizik hajm indeksi – o‘tgan yilning shu davr narxlaridagi joriy davr YAHMni (doimiy narxlardagi YAHM yoki real YAHM) o‘tgan yilning shu davr amaldagi narxlaridagi YAHM ga nisbati kabi hisoblanadi;

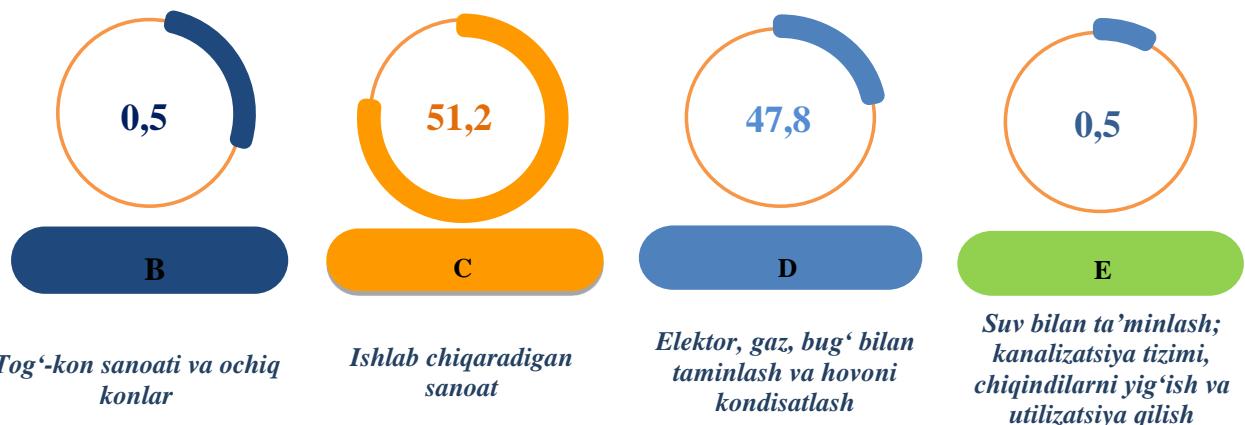
YAHM indeks-deflyatori – hudud iqtisodiyotida narxlarning o‘rtacha o‘zgarishini ifodalaydi va nominal YAHMning (amaldagi narxlardagi joriy davr YAHM) real YAHM ga nisbatini tavsiflaydi.

II. SANOAT

1-BO'LIM. SIRDARYO VILOYATINING SANOAT ISHLAB CHIQARISHI

2023- yilning yanvar-mart oylarida viloyat korxonalarini tomonidan 3 840,0 mld. soʻmlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilgan boʻlib, 2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan sanoat ishlab chiqarishining fizik hajm indeksi* 104,2 % ni tashkil etdi.

Sanoat ishlab chiqarishi tarkibida eng katta ulush ishlab chiqaradigan sanoat hissasiga toʻgʻri kelib, uning jami sanoat ishlab chiqarishidagi ulushi 51,2 % ni tashkil etdi.



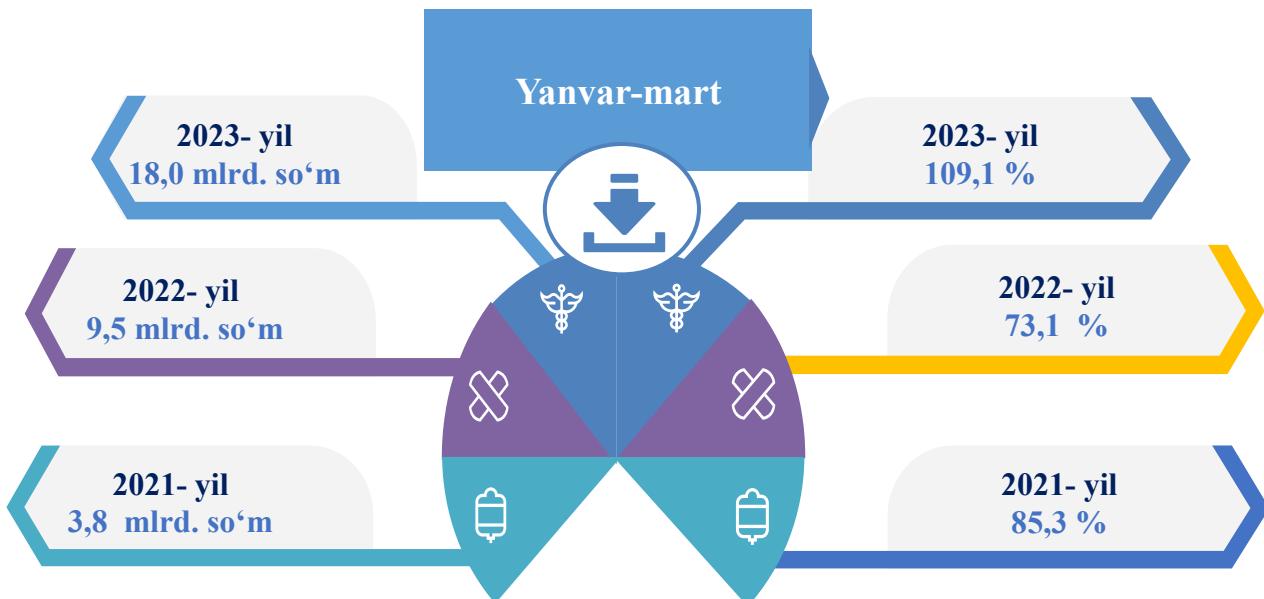
Asosiy iqtisodiy faoliyat turlari boʻyicha sanoat ishlab chiqarishi, FHI*



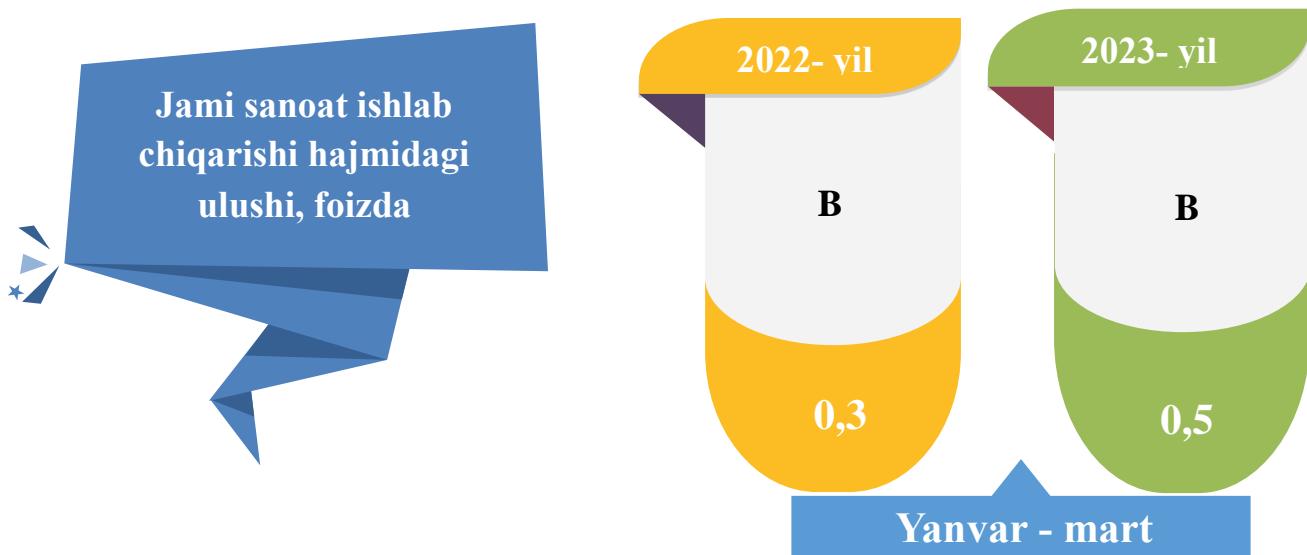
*Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi ishlab chiqarilgan mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) hajmining taqqoslanadigan davrlardagi o‘zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko‘rsatkichdir.

Jami sanoat ishlab chiqarishi fizik hajmi o‘sishining asosiy omili bo‘lib, ishlab chiqaradigan (qayta ishslash) sanoatning – 5,6 % ga hamda elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalashning – 6,0 % ga o‘sishi kuzatildi.

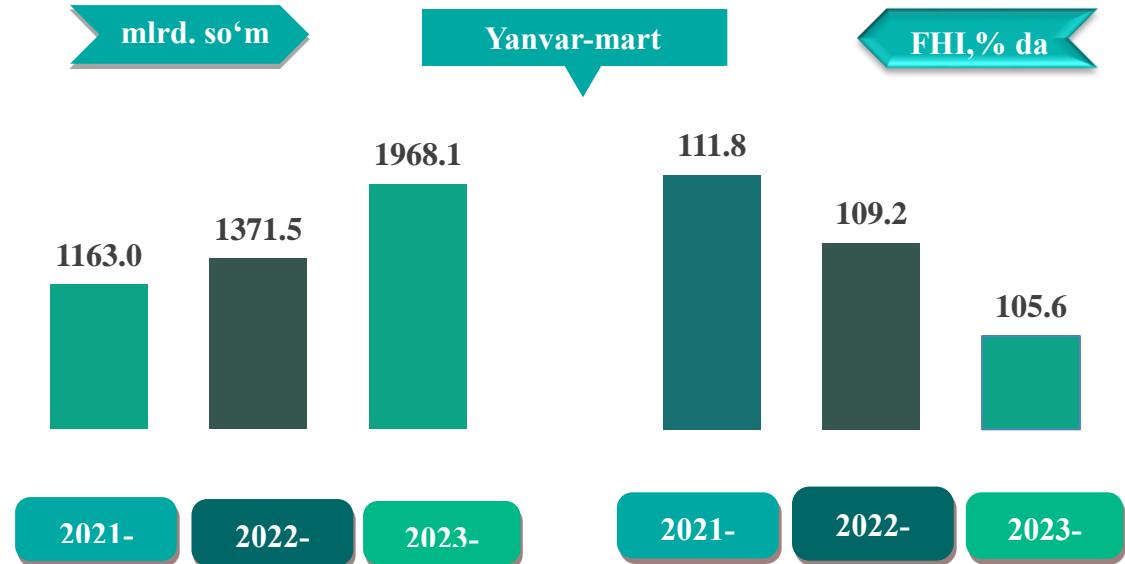
Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishslash sanoati



Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishslash korxonalarini tomonidan 2023- yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 18,0 mlrd. so‘nni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,5 % ni tashkil etdi.



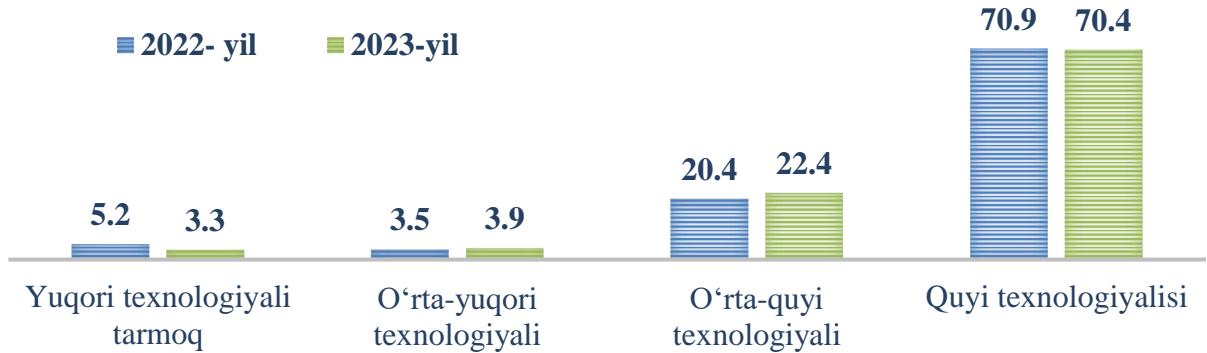
Ishlab chiqaradigan sanoat



2023- yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqaradigan sanoat korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 1968,1 mlrd. so'mni yoki jami sanoat mahsulotlarining 51,2 % ni tashkil etdi.

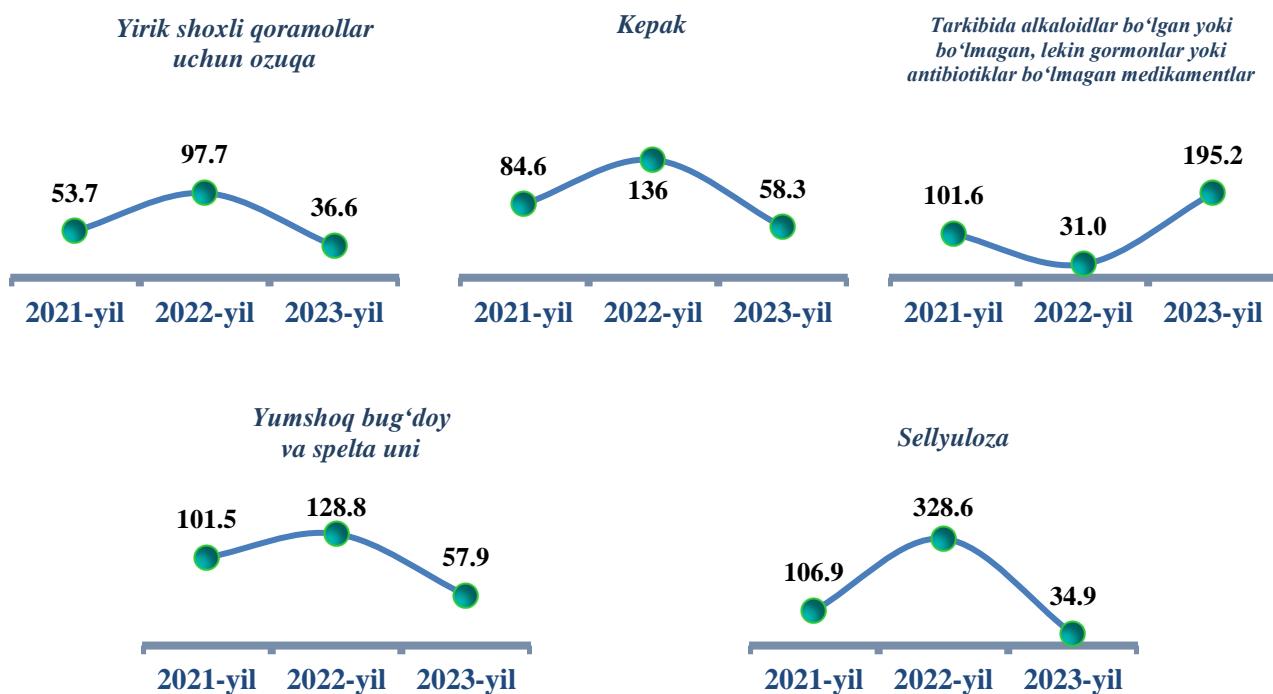


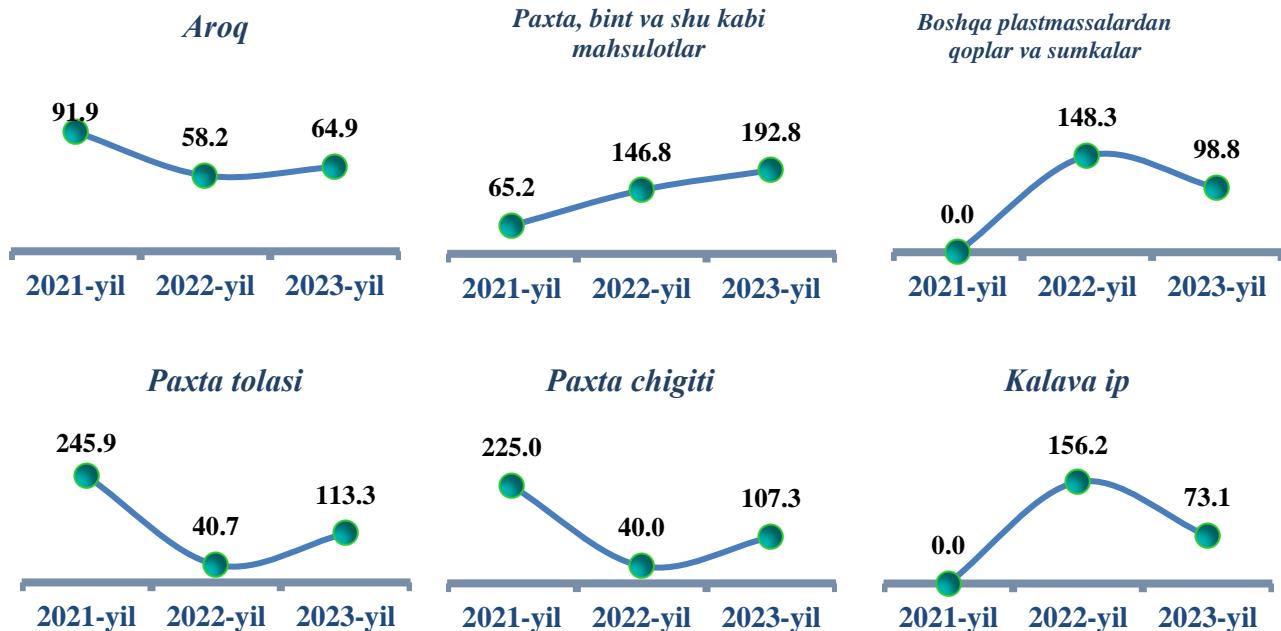
O'tgan yilning mos davri bilan solishtirganda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida yuqori texnologiyali tarmoqning ulushi 3,3 % ni (2022- yilning yanvar-mart oylarida – 5,2 %), o'rta-yuqori texnologiyali – 3,9 % (3,5 %), o'rta-quyi texnologiyali – 22,4 % (20,4 %) va quyi texnologiyalisi – 70,4 % (70,9 %) ni tashkil etdi.



Jami ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlarni ishlab chiqarish sohasining ulushi – 3,3 % (2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 88,8 %), boshqa nometall mineral mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi – 7,3 % (2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 87,0 %), to‘qimachilik, kiyim, teri mahsulotlarini ishlab chiqarishning ulushi – 38,0 % (2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 146,6 %), oziq-ovqat, ichimliklar va tamaki mahsulotlarini ishlab chiqarishning ulushi – 28,4 % (2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 110,8 %), kimyo mahsulotlari, rezina va plastmassa buyumlarini ishlab chiqarishning ulushi – 1,9 % (2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 29,3 %) ni tashkil etdi.

Ishlab chiqaradigan sanoatda ayrim turdag mahsulotlarning o‘sish sur’ati *O’tgan yilning mos davriga nisbatan, % da **





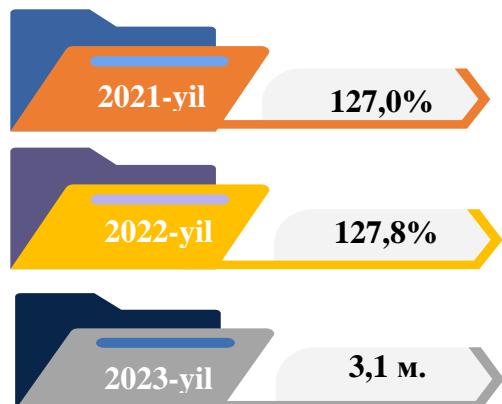
2023-yilning yanvar-mart oylari davomida ishlab chiqaradigan sanoatda 0,7 ming tonna boshqa plastmassalardan qoplar va sumkalar (2022-yilning yanvar-mart oylariga nisbatan 61,7 % ga kamaygan), 0,06 ming tonna paxta, bint va shu kabi mahsulotlar (261,5 % oshgan) hamda 3,5 ming tonna yumshoq bug‘doy va spelta uni (37,9 % ga kamayib) ishlab chiqarilib, past o’sish sur’atlari kuzatildi.

Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik sanoat korxonalarini tomonidan ayrim turdag'i mahsulotlarni ishlab chiqarish

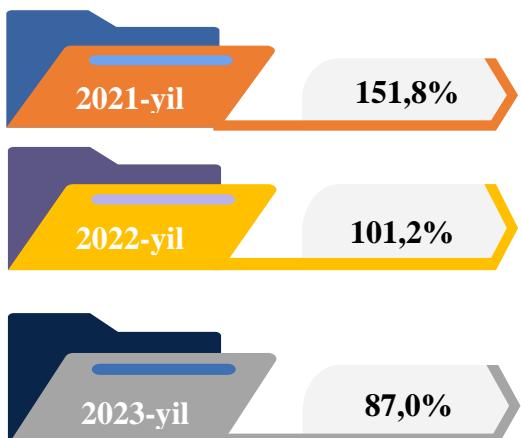
Sanoat mahsulotlari	2022- yil yanvar-mart	2023- yil yanvar- mart	Farqi +/-
Yirik shoxli qoramollar uchun ozuqa, tonna	5200	1905	-3295
Paxta, bint va shu kabi mahsulotlar, tonna	210,6	406,0	195,4
Boshqa plastmassalardan qoplar va sumkalar, ming t.	4,4	4,3	-0,1
Yumshoq bug‘doy va spelta uni, ming t.	18,6	10,8	-7,8
Paxta tolasi, ming t.	8,3	9,4	1,1

Qog‘oz va qog‘oz mahsulotlari ishlab chiqarish

2022-yilda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida Qog‘oz va qog‘oz mahsulotlati ishlab chiqarish sanoati ulushi 0,1 % ni tashkil etib, uning fizik hajm indeksi 27,8 % ga ko‘paygan bo‘lsa, 2023- yilning yanvar-mart oylari yakunlariga ko‘ra, Qog‘oz va qog‘oz mahsulotlati ishlab chiqarish sanoatining ulushi 0,3 % gacha kamaydi, fizik hajm indeksi esa, 3,1 martaga ko‘paydi va ishlab chiqarish hajmi 6,5 mlrd. so‘mni tashkil etdi.



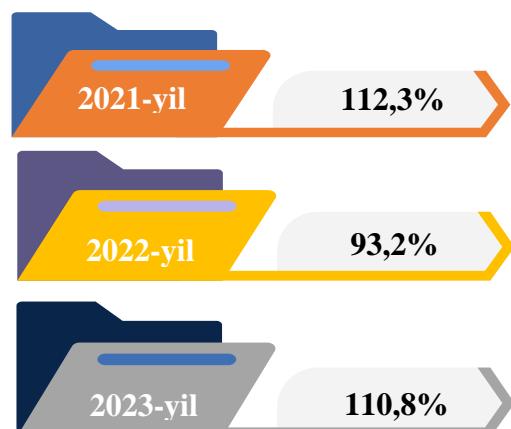
Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish



2022-yilda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarishning ulushi 10,0 % ni, uning fizik hajm indeksi esa 101,2 % ni tashkil etgan bo‘lsa, 2023- yilning yanvar-mart oylari yakunlariga ko‘ra, boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarishning ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 7,3 % ni tashkil etdi, o‘tgan yilga nisbatan fizik hajm indeksi esa 13,0 % ga kamaygan va ishlab chiqarish hajmi 144,1 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

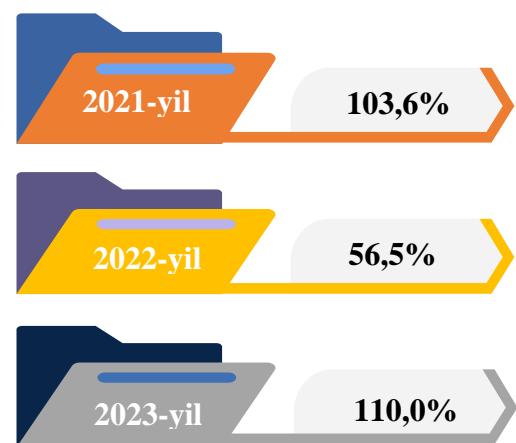
Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish sanoati

2022-yilda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 26,6 % ni, uning fizik hajm indeksi esa 93,2 % ni tashkil etgan bo‘lsa, 2023- yilning yanvar-mart oylari yakunlariga ko‘ra, oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 28,4 % ni tashkil etdi, o‘tgan yilga nisbatan fizik hajm indeksi esa 10,8 % ga o‘sgan va ishlab chiqarish hajmi 559,2 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

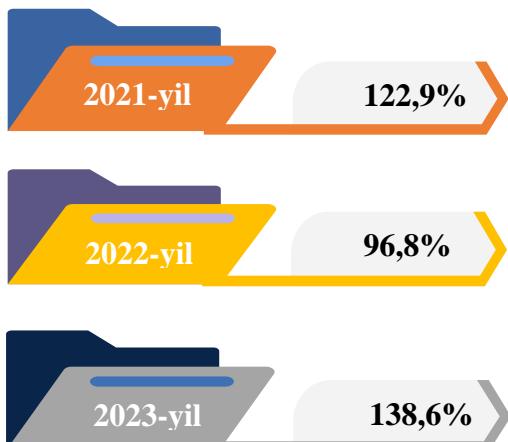


Ichimliklar ishlab chiqarish sanoati

2022-yilda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida ichimlik mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 0,4 % ni, uning fizik hajm indeksi esa 56,5 % ni tashkil etgan bo‘lsa, 2023- yilning yanvar-mart oylari yakunlariga ko‘ra, ichimlik mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 0,3 % ni tashkil etdi, o‘tgan yilga nisbatan fizik hajm indeksi esa 110,0 % ni va ishlab chiqarish hajmi 6,7 mlrd. so‘mni tashkil etdi.



To‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish sanoati

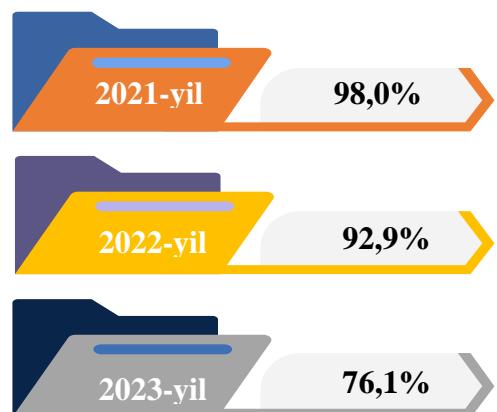


2022-yilda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida to‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 28,2 % ni tashkil etgan bo‘lsa, uning fizik hajm indeksi 96,8 % ni tashkil etgan.

Shuningdek, 2023-yilning yanvar-mart oylarida to‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 33,8 % ni tashkil etgan, fizik hajm indeksi 38,6 % ga o‘sigan bo‘lsa, ishlab chiqarish hajmi 666,2 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

Kiyim ishlab chiqarish sanoati

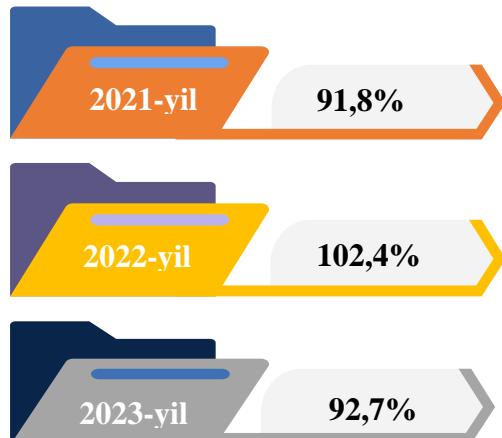
2022-yil yakunlariga ko‘ra, kiyim ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 4,4 % ni, fizik hajm indeksi esa 92,9 % ni tashkil etgan bo‘lsa, 2023- yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 3,5 %, fizik hajm indeksi 76,1 % ni, ishlab chiqarish hajmi esa 69,1 mlrd. so‘mni tashkil etdi.



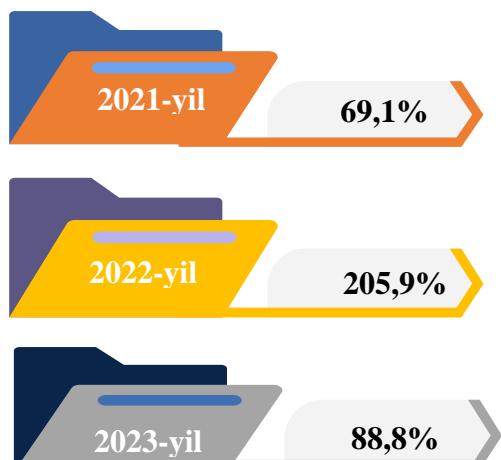
Kimyo mahsulotlari ishlab chiqarish

2022-yil yakunlariga ko‘ra kimyo mahsulotlari ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 0,7 % ni tashkil etgan, fizik hajm indeksi esa 102,4 % ni tashkil etgan.

Shuningdek, 2023- yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 0,6 % ni, fizik hajm indeksi 92,7 % ni hamda ishlab chiqarish hajmi 11,7 mlrd. so‘mni tashkil etdi.



Asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish



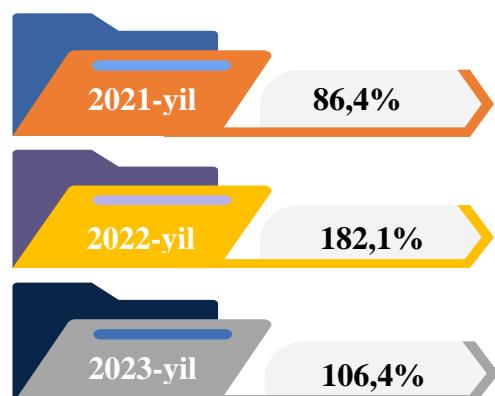
2022- yil yakunlariga ko‘ra, asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 5,2 % ni tashkil etgan, fizik hajm indeksi esa 205,9 % ni tashkil etgan.

Shuningdek, 2023- yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 3,3 % ni, fizik hajm indeksi 88,8 % ni hamda ishlab chiqarish hajmi 65,4 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

Rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish

2022-yil yakunlariga ko‘ra, rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 8,4 % ni tashkil etgan, fizik hajm indeksi esa 183,6 % ni tashkil etgan .

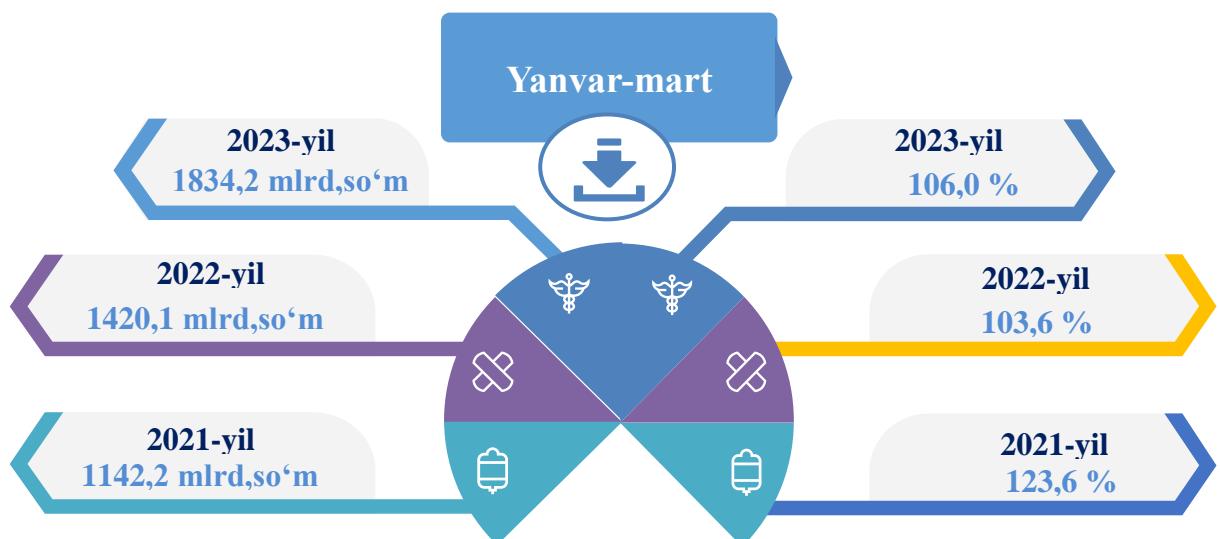
Shuningdek, 2023- yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 1,3 % ni, fizik hajm indeksi 106,4 % ni hamda ishlab chiqarish hajmi 24,8 mlrd. so‘mni tashkil etdi.



Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash korxonalarini tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 1834,2 mln. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 47,8 %) ni tashkil etdi.

2023- yilning yanvar-mart oylarida, sanoatning mazkur tarmog‘ida elektr energiyani ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash, bug‘ bilan ta’minlash tizimlari va havoni konditsiyalashning o‘tgan yilning mos davriga nisbatan fizik hajm indeksi 6,0 % ga oshganligi kuzatildi.

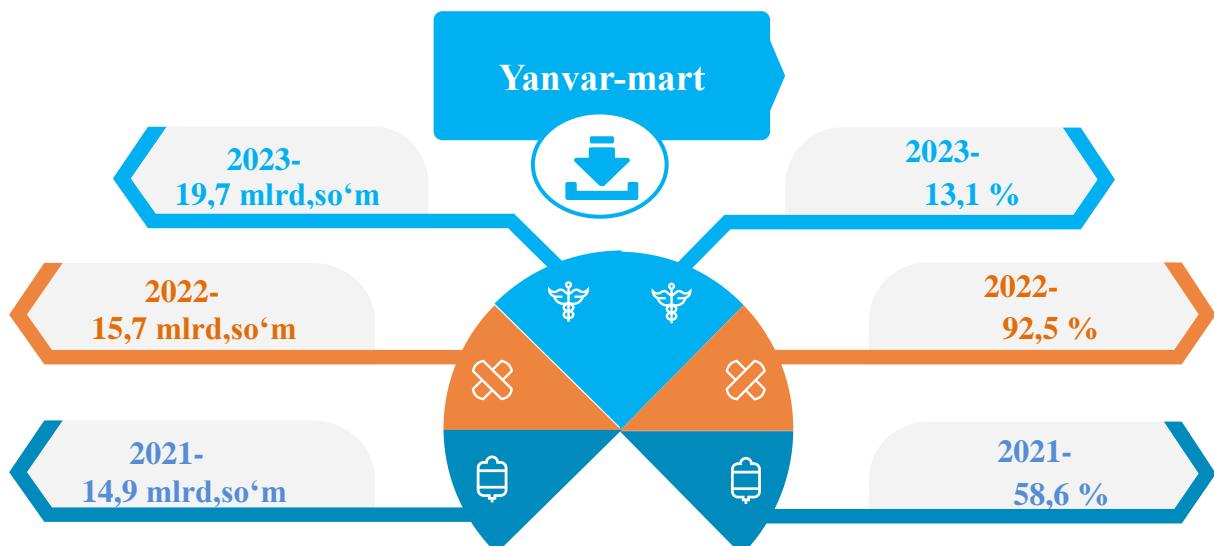


Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash sohasida yirik sanoat korxonalarini tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

Sanoat mahsulotlari	2022- yil yanvar-mart	2023- yil yanvar-mart	Farqi +/-
Elektroenergiya, mln.kvt.s	5000,4	5033,8	33,4
Issiqlik energiyasi, ming gkal	47,1	39,7	-7,4

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish korxonalarini tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 63,1 mln. so'mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,6 %) ni tashkil etdi.



Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish sohasida yirik sanoat korxonalarini tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

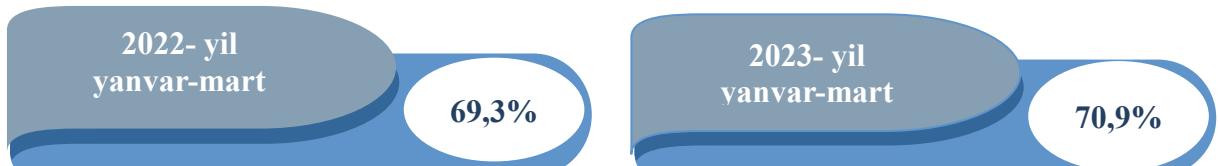
Sanoat mahsulotlari	2022- yanvar-mart	2023- yanvar-mart	Farqi +/-
Suvni yig'ish, qayta ishslash va taqsimlash bo'yicha xizmatlar, mlrd.so'm	16,7	19,1	2,4
Chiqindilarni yig'ish, ishlov berish, yo'qotish, utilizasiya qilish bo'yicha xizmatlar, mlrd.so'm	1,7	5,7	4,0

O'tgan yilning mos davriga nisbatan suvni yig'ish, qayta ishslash va taqsimlash bo'yicha xizmatlar 3,7 martaga oshgan hamda chiqindilarni yig'ish, ishlov berish, yo'qotish, utilizasiya qilish bo'yicha xizmatlar 43,4 % ga ko'payishi kuzatildi.

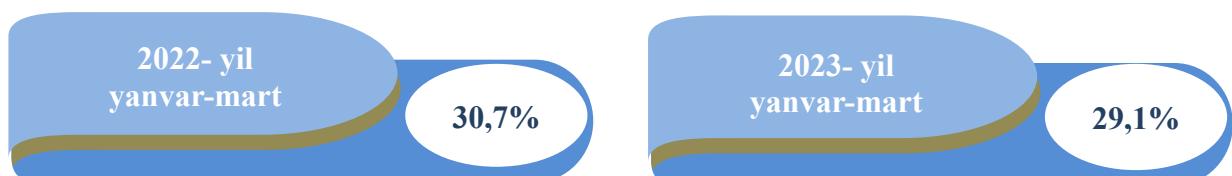
Iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarish

Tayyor mahsulot turlarini kengaytirish va ishlab chiqarilishini qo'llab-quvvatlash bo'yicha amalga oshirib kelinayotgan chora-tadbirlar natijasida, iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi 745,0 mln. so'mni tashkil etdi va 2022- yilning mos davriga nisbatan 124,4 % ni, uning jami sanoatdagi ulushi 19,4 % ni tashkil etdi.

Oziq-ovqat mahsulotlari



Nooziq-ovqat mahsulotlar

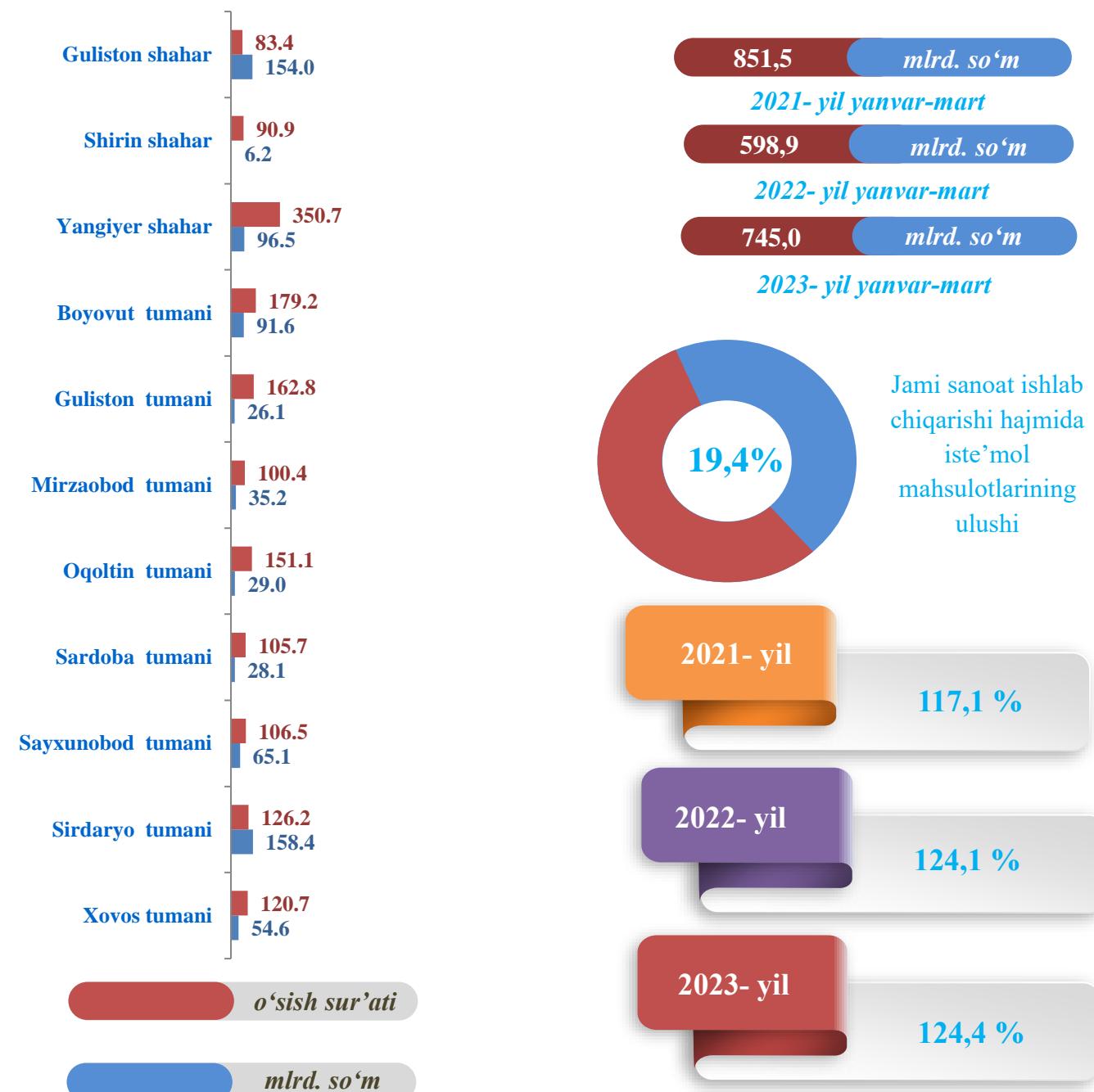


Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish tarkibida vino va aroq mahsulotlari va pivo 0,9 % (2022- yil yanvar-mart oylarida 71,1 %) ni tashkil etdi. Hududlar kesimida iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarilishining viloyat jami hajmidagi eng yuqori ulushi Sirdaryo tumaniga to'g'ri kelib 21,3 % , Guliston shahri 20,7 %, Yangiyer shahri 13,0 % hamda Boyovut tumani 12,3 % ni tashkil etdi.

Shuningdek, iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarilishining o'sish sur'atida viloyat o'sish sur'ati (124,4 %) darajasidan yuqori ko'rsatkich Yangiyer shahri (350,7 %), Boyovut tumani (179,2 %), Guliston tumani (162,8 %) hamda Oqoltin tumanida (151,1 %) qayd etildi.

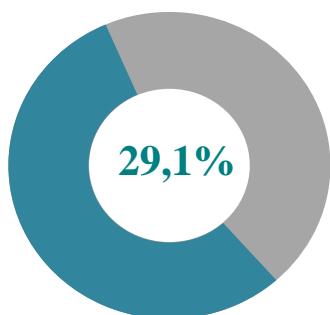
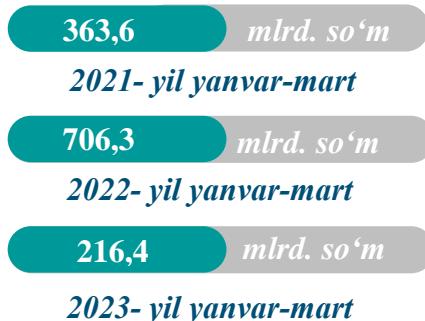
Hududlar bo'yicha iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi, tarkibi va o'sish sur'ati

Hududlar kesimida iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarilishining viloyat jami hajmidagi eng yuqori ulushi Sirdaryo tumaniga to'g'ri kelib, 21,3 %, shuningdek, Guliston shahri 20,7 % ni, Yangiyer shahri 13,0 % ni, Boyovut tumani 12,3 % ni tashkil etdi.

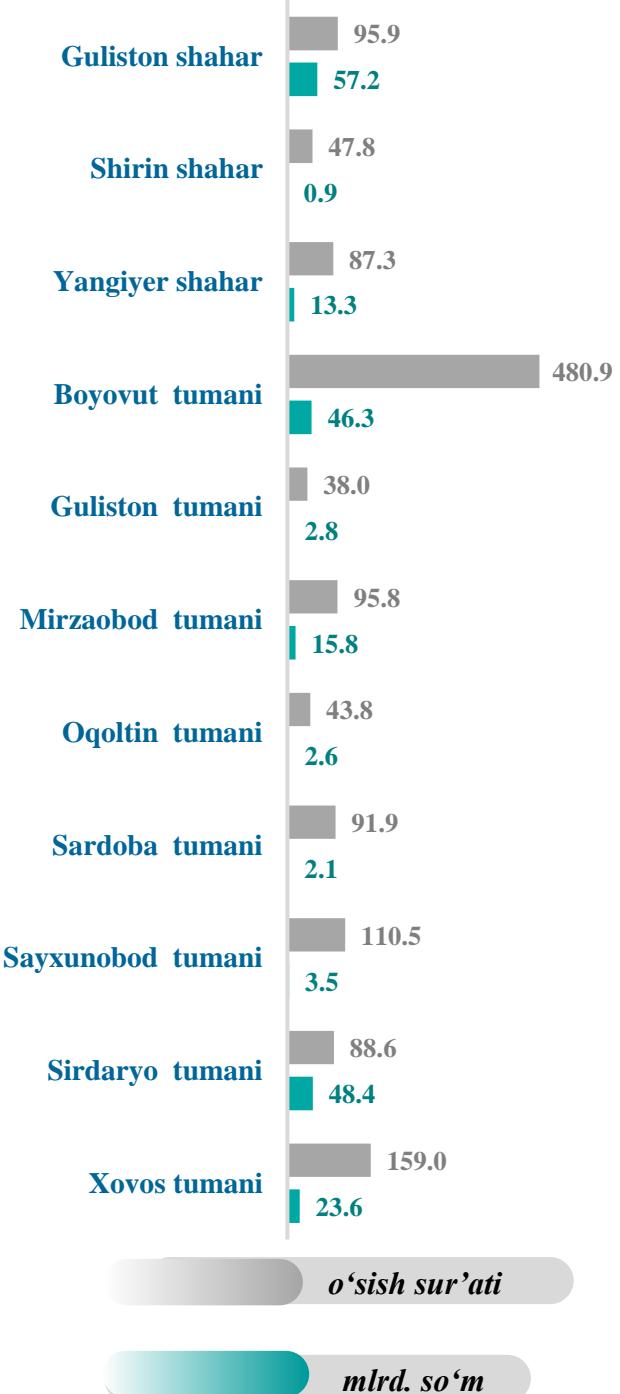
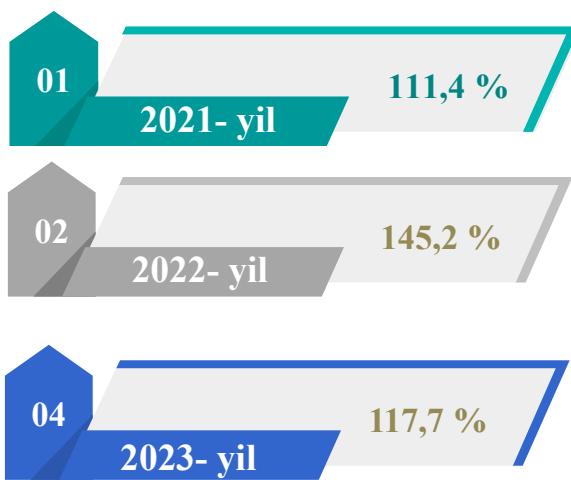


Hududlar bo'yicha nooziq-ovqat mahsulotlar ishlab chiqarish hajmi, tarkibi va o'sish sur'ati

Hududlar kesimida nooziq-ovqat mahsulotlar ishlab chiqarilishining viloyat jami hajmidagi eng yuqori ulushi Guliston shahriga to'g'ri kelib, 26,4 %, shuningdek, Sirdaryo tumani 22,4 % ni, Boyovut tumani 21,4 % ni, Xovos tumani 10,9 % ni tashkil etdi.

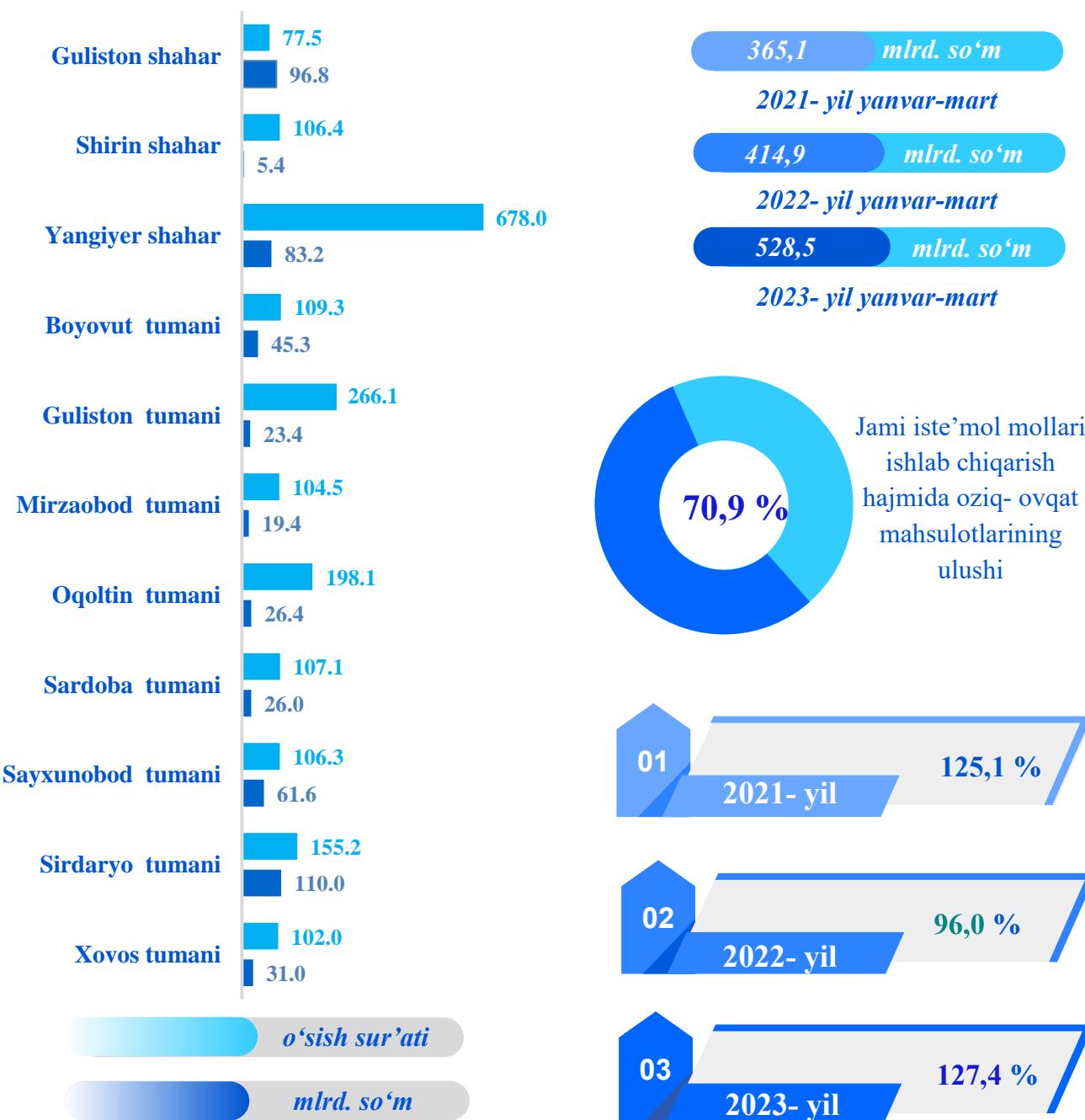


Jami iste'mol mollari
ishlab chiqarish
hajmida nooziq- ovqat
mahsulotlarning ulushi



Hududlar bo'yicha oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi, tarkibi va o'sish sur'ati

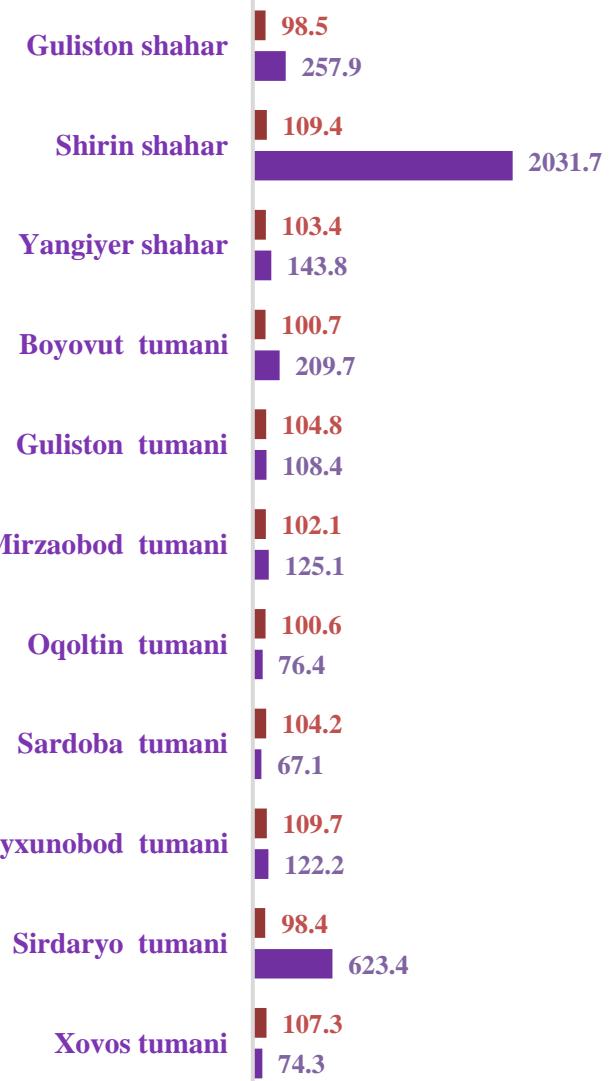
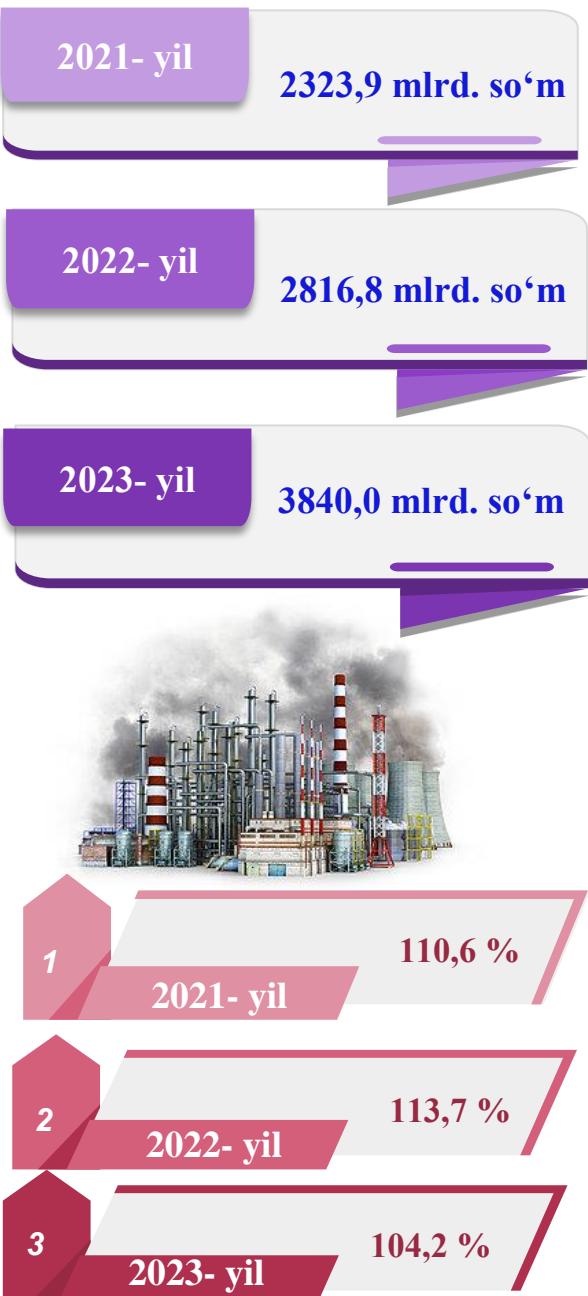
Hududlar kesimida oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarilishining viloyat jami hajmidagi eng yuqori ulushi Sirdaryo tumaniga to'g'ri kelib, 20,8 % ni, shuningdek, Guliston shahri 18,3 % ni, Yangiyer shahri esa 15,7 % ni tashkil etdi.



Sirdaryo viloyati hududlari kesimida sanoat ishlab chiqarishi hajmlari

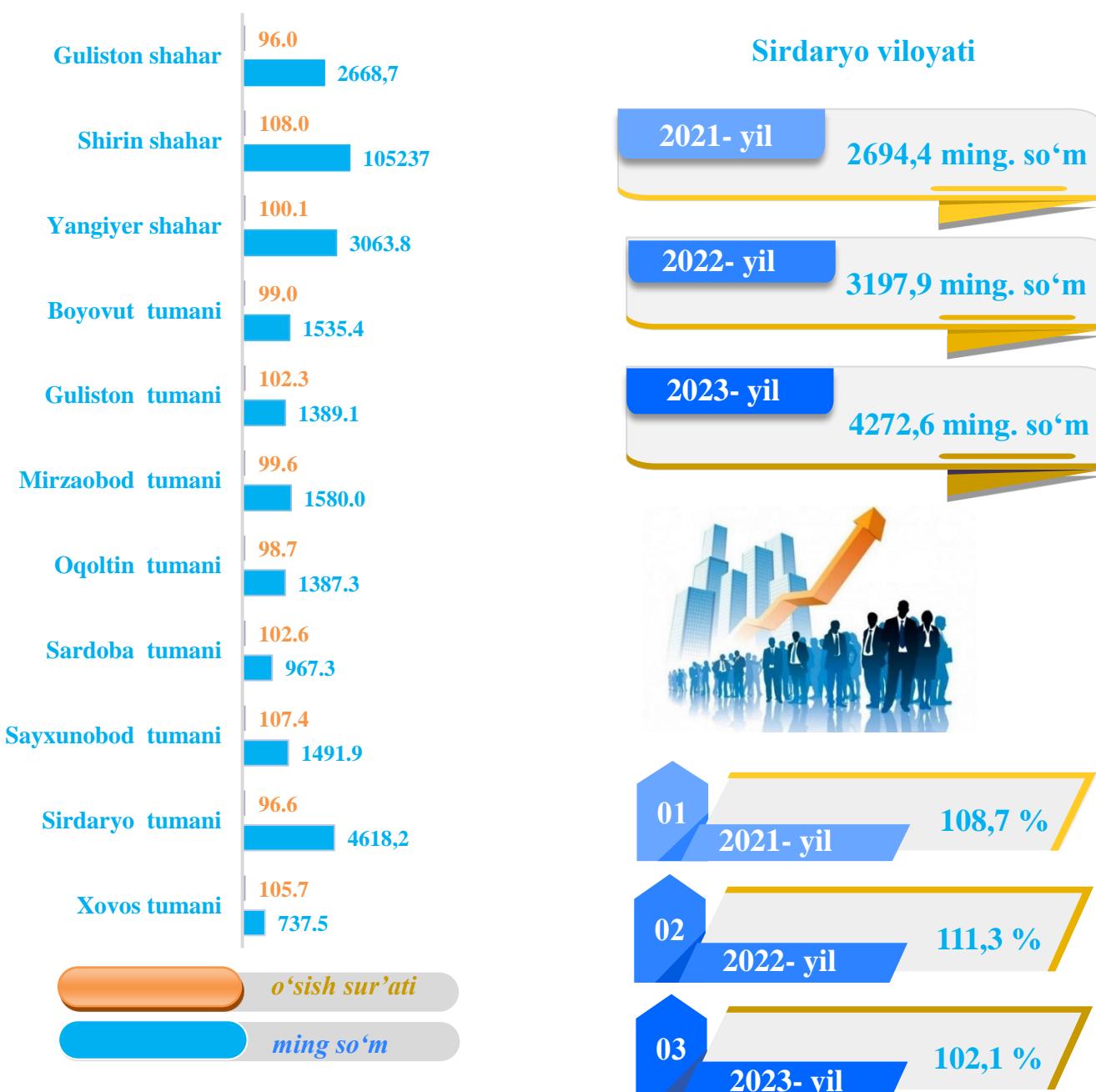
Hududlar kesimida sanoat ishlab chiqarilishining viloyat jami hajmidagi eng yuqori ulushi Shirin shahriga to‘g‘ri kelib, 52,9 % ni, shuningdek, Sirdaryo tumani 16,2 % ni, Guliston shahri esa 6,7 % ni va Boyovut tumani 5,5 % ni tashkil etdi.

Sirdaryo viloyati



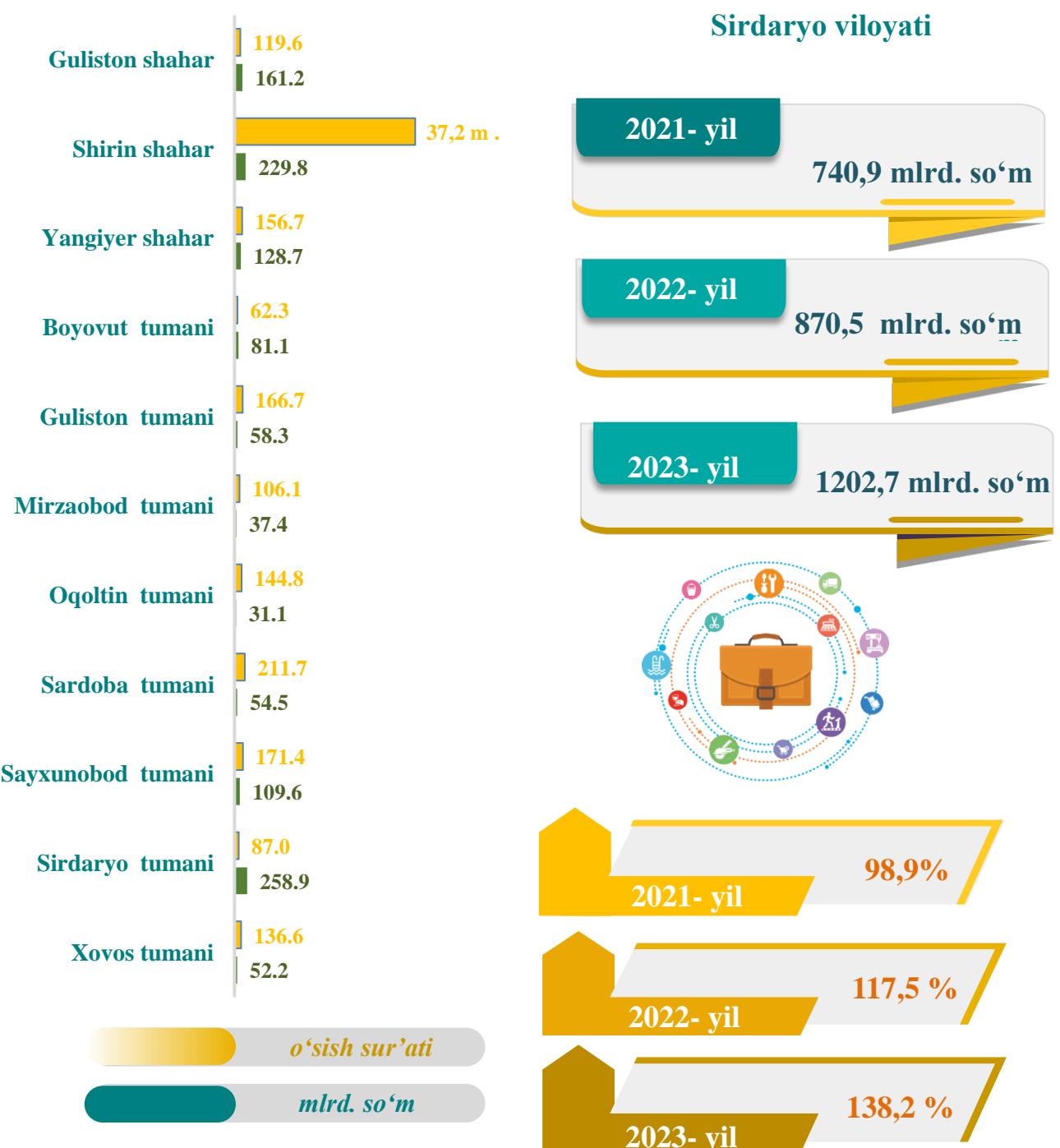
Aholi jon boshiga to‘g‘ri keladigan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish

Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning taqsimlanishi, yirik sanoat korxonalari joylashganligi hisobiga Shirin shahri (105237,0 ming so‘m), Sirdaryo tumani (4618,2 ming so‘m) hamda Mirzaobod tumani (1580,0 ming so‘m) o‘rtacha Viloyat darajasi ko‘rsatkichidan (4272,6 ming so‘m) ancha yuqoriligini ko‘rsatmoqda.



Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishda kichik biznesning ulushi

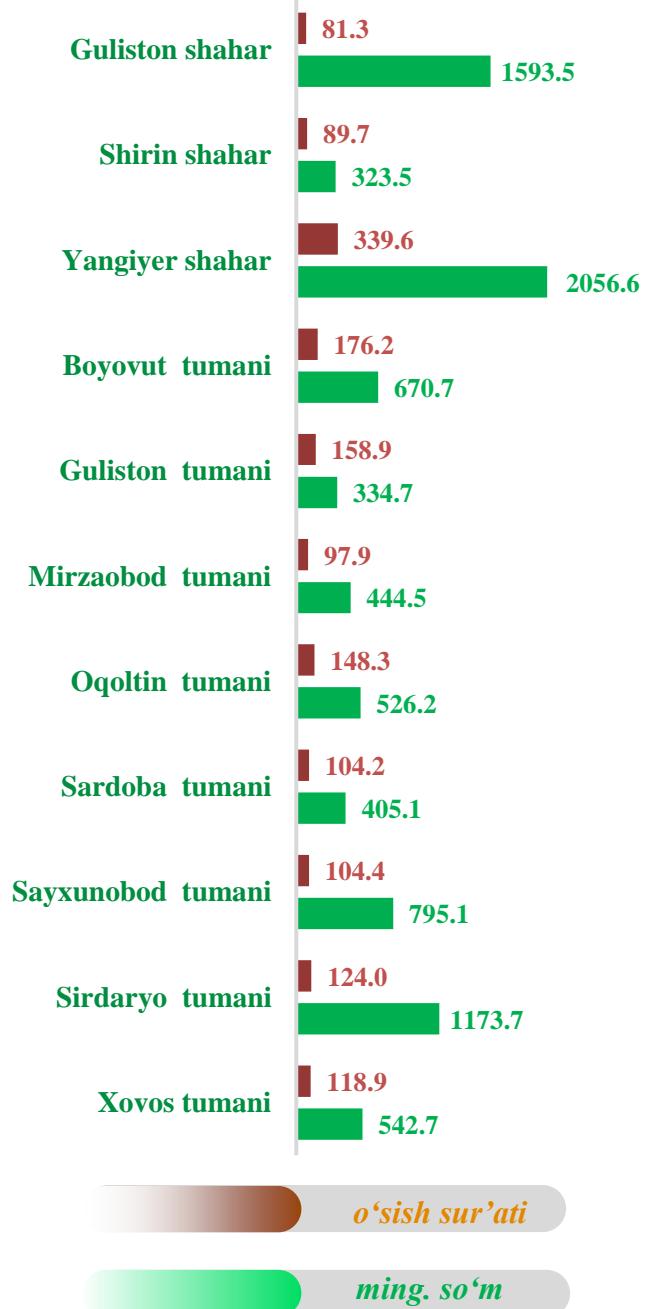
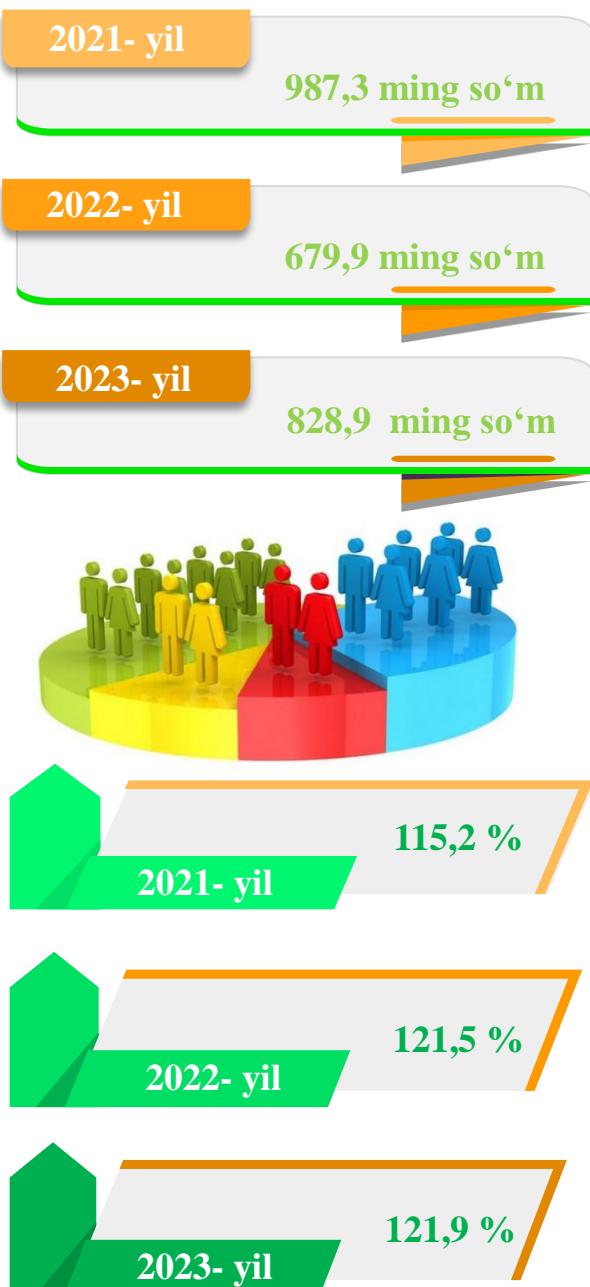
Hisobot davrida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan 1202,7 mln. soʻmlik sanoat mahsuloti ishlab chiqarilib, uning umumiy ishlab chiqarish hajmidagi ulushi 31,3 % ni tashkil etdi.



Aholi jon boshiga to‘g‘ri keladigan iste’mol mahsulotlari ishlab chiqarish

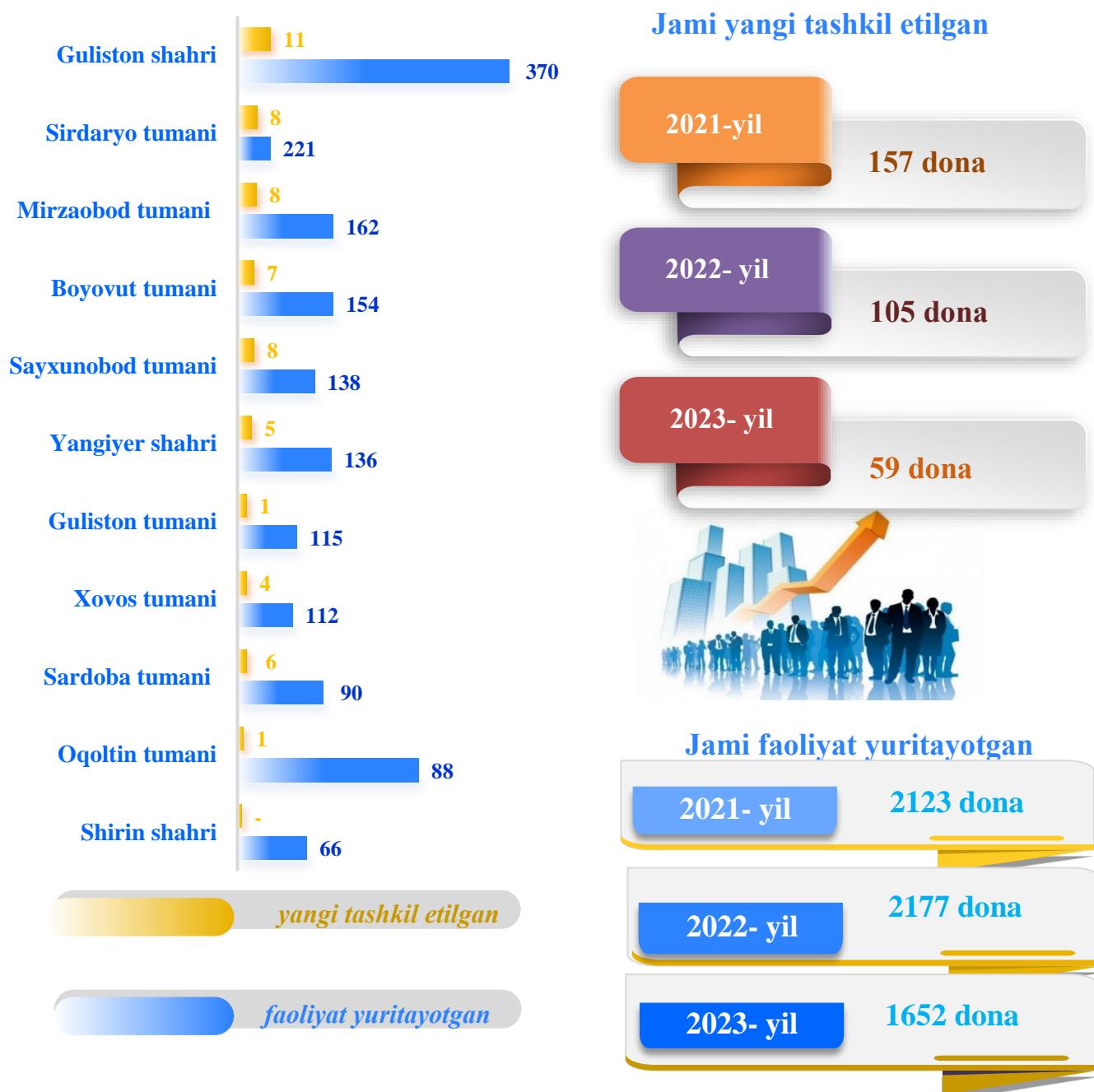
Viloyat bo‘yicha aholi jon boshiga iste’mol mahsulotlari ishlab chiqarilishi 828,9 ming so‘m bo‘lgani holda, Yangiyer shaharda— 2 056,6 ming so‘mni, Guliston shahrida – 1 593,5 ming so‘mni va Sirdaryo tumanida— 1 173,7 ming so‘mni tashkil etdi.

Sirdaryo viloyati



Viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalarি

Bugungi kunda viloyatimizda 1 652 ta sanoat korxonalarи faoliyat ko‘rsatmoqda, shundan 370 tasi (ro‘yxatdan o‘tgan korxonalar umumiy sonining 22,4 %) Guliston shahriga, 221 tasi (13,4 %) Sirdaryo, 162 tasi (9,8 %) Mirzaobod, 154 tasi (9,3 %) Boyovut va 138 tasi (8,4 %) Sayxunobod tumanlariga to‘gri kelmoqda.



Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish dasturining amalga oshirilishi

Viloyatimizda sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning yuqori o'sish sur'atlariga erishishda tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish Dasturining amalga oshirilishi ham o'z ta'sirini ko'rsatdi. Mazkur dastur doirasida kiritilgan 43 ta loyiha bo'yicha 262,4 mld. so'mlik mahsulotlar ishlab chiqarildi. Mahalliylashtirish dasturi doirasida ishlab chiqarilgan mahsulotlardan 7,7 mln. AQSH dollari miqdorida eksport qilindi.

2022- yil



Loyihalar soni,
birlikda

45



Korxonalar soni,
birlikda

17



Ishlab chiqarish hajmi,
mld. so'm

142,0



Yaratilgan yangi ish
o'rnlari, birlikda

578

2023- yil



Loyihalar soni,
birlikda

43



Korxonalar soni,
birlikda

38



Ishlab chiqarish hajmi,
mld. so'm

262,4



Yaratilgan yangi ish
o'rnlari, birlikda

408

Mahalliylashtirish dasturi doirasida 2023-yilning yanvar-mart oylarida 408 ta yangi ish o'rnlari yaratildi o'tgan yilning mos davri bilan taqqoslaganda yangi tashkil etilgan ish o'rnlari soni 29,4 % ga kamaygan. Shu bilan birga, 2022-yilning yanvar-mart oylariga nisbatan mahalliylashtirilgan mahsulotlar eksporti hajmining o'sganligi kuzatildi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi – korxona tomonidan ishlab chiqarilgan tayyor mahsulotlar, yarim tayyor, chetga sotishga mo‘ljallangan, nosanoat bo‘linmalarga va kapital qurilishga mo‘ljallangan mahsulotlar hajmini o‘z ichiga oladi: ishlab chiqarilishi hisobot davrida tugallanmagan uzoq muddatli mahsulotlarni ishlab chiqarish bo‘yicha ishlar; sanoat tusidagi ishlar (xizmatlar).

Sanoat ishlab chiqarishida o‘zgarish indekslari – solishtirma davrlarda mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) fizik hajmining o‘zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko‘rsatkichdir.

Iste’mol mollari – asosan shaxsiy iste’mol yoki foyda olish bilan bog‘liq bo‘lmagan boshqa maqsadlarda foydalanadigan sanoat mahsulotlari; iste’mol mollari ishlab chiqarish hajmi amaldagi narxlarda (QQS va aksizlar bundan mustasno) hisoblab chiqiladi.

Natura ko‘rinishida sanoat ishlab chiqarishi hajmi – boshqa korxonalarga jo‘natish uchun yoki ishlab chiqarishga mo‘ljallangan mahsulotlarni, shu jumladan, korxonaning sanoat ehtiyojlari uchun sarflangan mahsulotlarni o‘z ichiga oladi, ya’ni yalpi mahsulot.

Ishlab chiqarishni texnologik rivojlanish darajasiga ko‘ra guruhlash Yevrostat texnologik faoliyatining tasnifi asosida ishlab chiqilgan.

Mahalliylashtirish darajasi – ishlab chiqarishda ishlatiladigan mahalliy materiallar, mehnat va intellektual resurslarning ulushini belgilaydi; mahalliylashtirish darajasini hisoblashda xarajatlar, soliq to‘lovlari va ishlab chiqarish jarayoniga bevosita aloqador bo‘lmagan boshqa imtiyozlar hisobga olinmaydi.

Mahsulot sotish hajmi – savdo narxlarida keltiriladi (QQS va aksiyalar bundan mustasno).

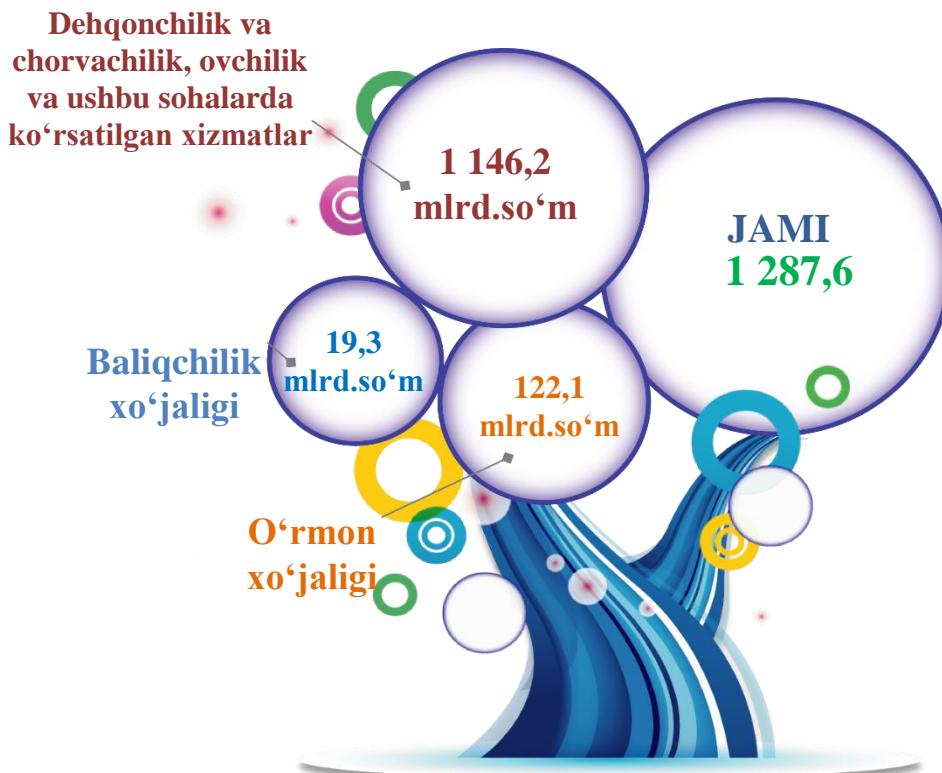
Milliy valyutada eksport qilinadigan mahsulotlarning qiymati – O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankining kursi bo‘yicha hisob-kitob qilgan holda to‘ldiriladi.

III. QISHLOQ, O'RMON VA BALIQCHILIK XO'JALIGI

1.BO'LIM. QISHLOQ, O'RMON VA BALIQCHILIK XO'JALIGI MAHSULOT (XIZMAT)LARI HAJMI

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2023- yilning yanvar-mart oylarida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiylari hajmi 1 287,6 mlrd. so'mni, shu jumladan, dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohalarda ko'rsatilgan xizmatlar 1 146,2 mlrd. so'mni, o'rmon xo'jaligi – 122,1 mlrd. so'mni, baliqchilik xo'jaligi – 19,3 mlrd. so'mni tashkil qildi.

Sirdaryo viloyatining qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiylari hajmi



Ma'lumot uchun:

YAIM (YAQQ) tarkibida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligining ulushi 20,0 % ni tashkil etdi. Mazkur tarmoqning YAIM mutlaq o'sish sur'atiga ta'siri 0,7 f.p.ni tashkil etdi.

**Sirdaryo viloyatining qishloq, o‘rmon va baliqchilik
xo‘jaligi mahsulot (xizmat)lari hajmining o‘sish sur’ati, % da**



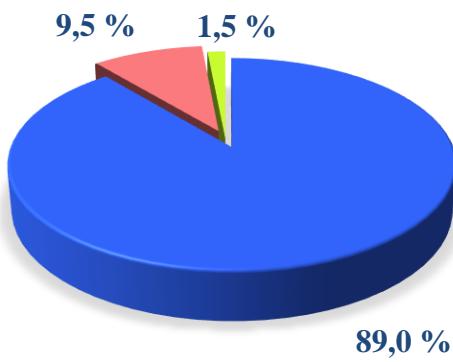
2023- yilning yanvar-mart oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)lari hajmi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 103,4 % ni shu jumladan, dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohalarda ko‘rsatilgan xizmatlar – 103,7 % ni, o‘rmon xo‘jaligi – 102,9 % ni, baliqchilik xo‘jaligi – 90,1 % ni tashkil qildi.

Ma’lumot uchun:

Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, 2023- yilning yanvar-mart oylarida tarmoqning ijobiy o‘sish sur’atiga asosan quyidagi mahsulotlarning 2022- yilning mos davriga nisbatan yuqori o‘sish sur’ati qayd etilganligi orqali erishildi.

- | | |
|----------------------|-----------|
| ✓ <i>Sabzavotlar</i> | — 105,7 % |
| ✓ <i>Sut</i> | — 104,5 % |
| ✓ <i>Tuxum</i> | — 103,8 % |

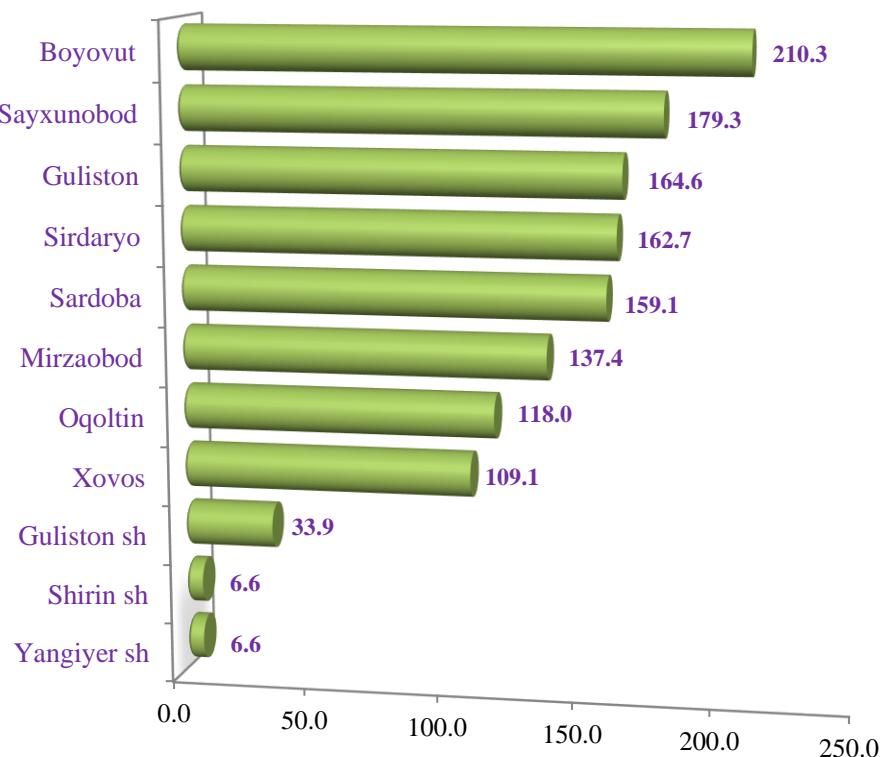
Sirdaryo viloyatining qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)lari umumiy hajmining taqsimlanishi, % da



- Dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohalarda ko‘rsatilgan xizmatlar
- O‘rmon xo‘jaligi
- Baliqchilik xo‘jaligi

2023- yilning yanvar-mart oylari yakunlariga ko‘ra, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)lari umumiy hajmining 89,0 % i – dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohalarda ko‘rsatilgan xizmatlar (2022- yilning yanvar-mart oylarida 96,9 %), 9,5 % i – o‘rmon xo‘jaligi (2,5 %) va 1,5 % i – baliqchilik xo‘jaligi (0,6 %) hissasiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)larining hajmi, mlrd. so‘m



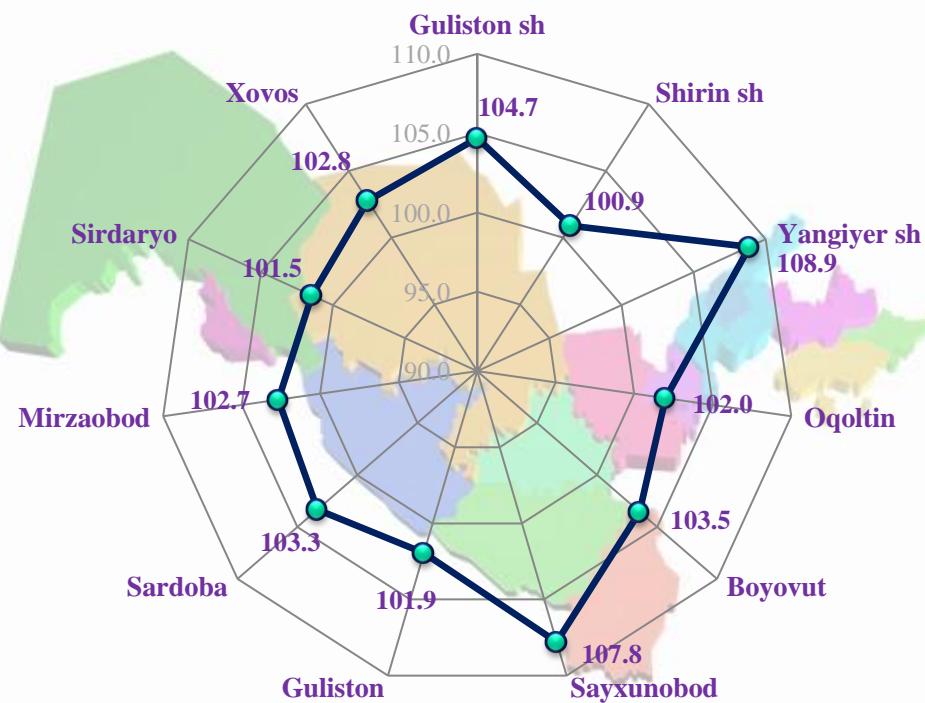
2023- yilning yanvar-mart oylarida hududlar kesimida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining eng yuqori hajmi Boyovut (210,3 mlrd. so'm), Sayxunobod (179,3 mlrd. so'm) va Guliston (164,6 mlrd. so'm) tumanlarida qayd etildi. Aksincha kam hajmga ega hududlarga Yangiyer (6,6 mlrd. so'm), Shirin (6,6 mlrd. so'm) va Guliston (33,9 mlrd. so'm) shaharlarini keltirib o'tish mumkin.

Ma'lumot uchun:

Boyovut va Sayxunobod tumanining qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiyligi bo'yicha viloyatda yetakchi o'rinni egallashi, mazkur hududning go'sht, sut, va sabzavotlar kabi qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda hududlar orasida yuqori ulushga ega bo'lganligi bilan izohlanadi.

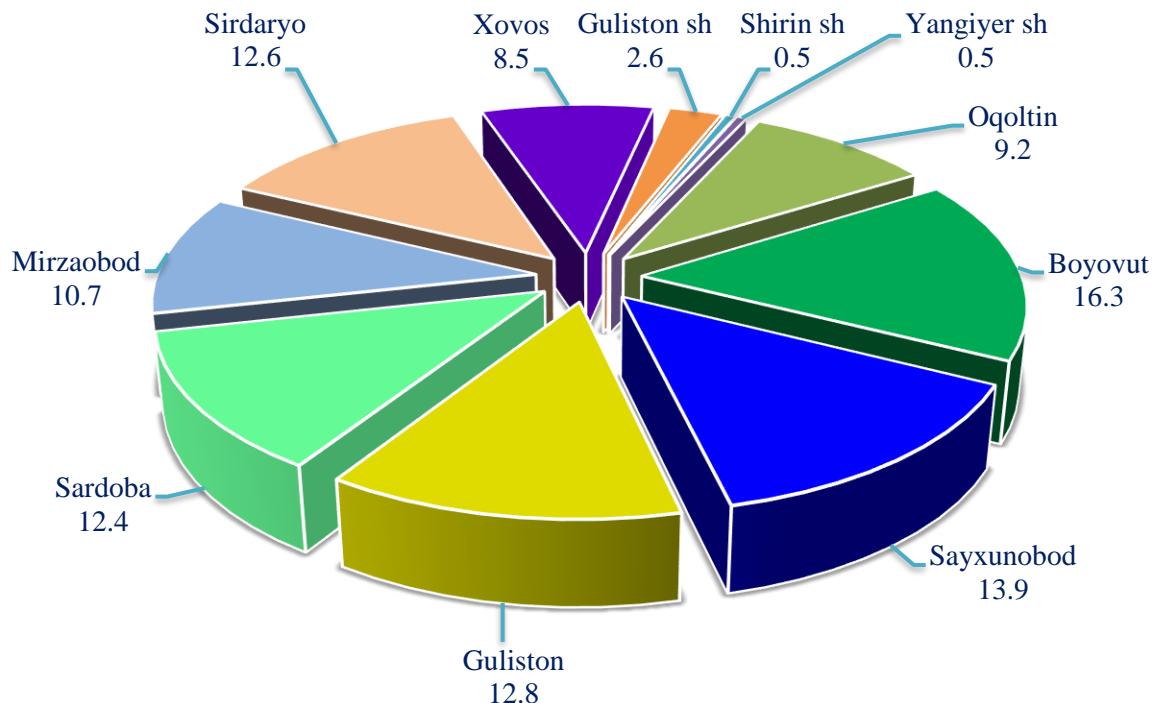
Aksincha go'sht, sut, tuxum va sabzavotlar kabi qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda hududlar orasida Yangiyer shahri va Shirin shahri kam ulushga ega ekanligini qayd etish lozim.

Hududlar bo'yicha qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining o'sish sur'ati, % da



Yuqori o'sish sur'atlari Yangiyer shahri (108,9 %), Sayxunobod tumani (107,8 %), Guliston shahri (104,7 %) va Boyovut (103,5 %) tumanida qayd etildi. Shirin shahri (100,9 %), Sirdaryo (101,5 %), Guliston (101,9 %) va Oqoltin (102,0 %) tumanlarida esa aksincha o'sish sur'atlari pastligi qayd etildi.

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot-(xizmat)lari umumiylajimining hududlar kesimida taqsimlanishi



Viloyatda qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiylajimi hajmida eng yuqori va eng kam ulushga ega hududlar:



**Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi
mahsulot (xizmat)larining umumiylajmida
kichik biznes va xususiy tadbirdorlik**

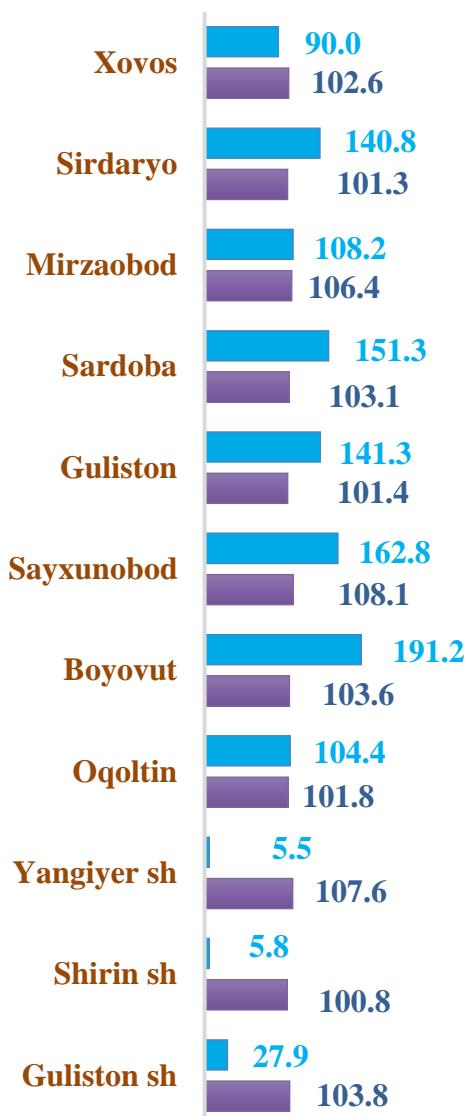
	<i>Hajmi mlrd. so‘m</i>	<i>O‘sish sur’ati, % da</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Sirdaryo viloyati	1267,0	103,2	98,4
Guliston sh	32,4	103,6	95,4
Shirin sh	6,5	100,8	99,5
Yangiyer sh	6,5	108,8	99,8
Oqoltin	117,6	102,0	99,7
Boyovut	209,4	103,5	99,6
Sayxunobod	178,3	107,7	99,4
Guliston	163,7	101,9	99,4
Sardoba	158,5	103,3	99,6
Mirzaobod	128,1	102,5	93,2
Sirdaryo	157,3	101,0	96,7
Xovos	108,7	102,7	99,6

Viloyatning qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiylajmida kichik biznes va xususiy tadbirdorlikning ulushi 98,4 % ni tashkil etdi. Ushbu ko‘rsatkichni hudular bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz jami tarmoqqa nisbatan kichik biznes va xususiy tadbirdorlikning yuqori ulushiga Yangiyer shahri (99,8 %), Guliston shahri (99,7 %) va Oqoltin (99,7 %) tumanini keltirishimiz mumkin.

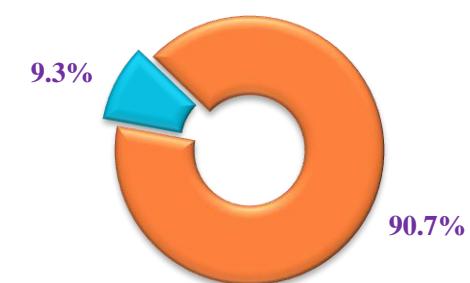
Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari – hisobot davrida fermer xo‘jaliklarida, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda yetishtirilgan dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarining jami qiymatini belgilab, qishloq xo‘jaligida yetishtirishning umumiy hajmini ifodalaydi.

2023- yilning yanvar-mart oylarida yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi 1129,2 mlrd. so‘mni yoki o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 103,6 % ni tashkil etdi, shu jumladan, dehqonchilik mahsulotlari – 105,3 mlrd. so‘mni (103,8 %), chorvachilik mahsulotlari – 1023,9 mlrd. so‘mni (103,6 %) tashkil qildi.



Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirish hajmida dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarining ulushi



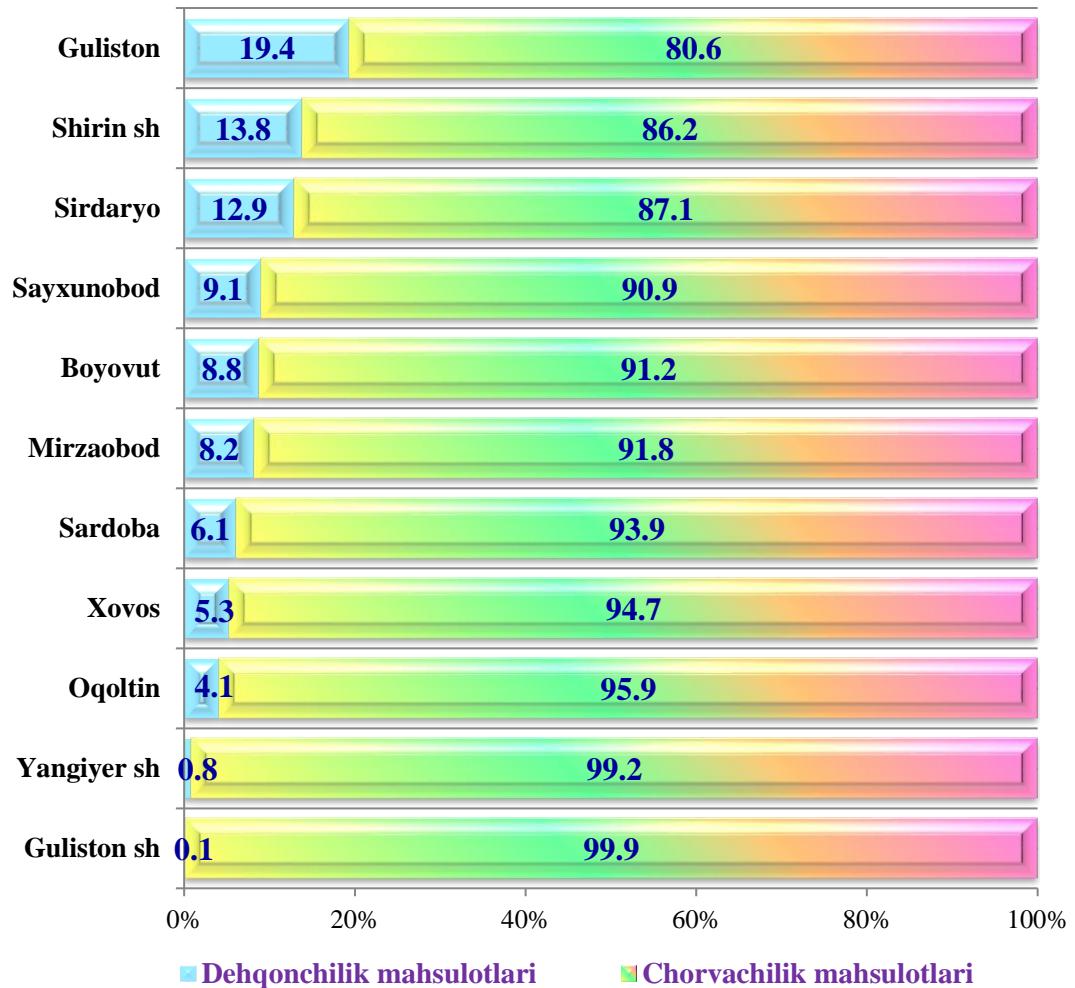
Dehqonchilik mahsulotlari Chorvachilik mahsulotlari

Viloyatdagi qishloq xo‘jaligi mahsulotlari tarkibini hududlar kesimida tahlil qilar ekanmiz eng katta ulush Boyovut (16,9 %), Sayxunobod (14,4 %) va Sardoba (13,4 %) tumanlariga to‘g‘ri kelganligini kuzatishimiz mumkin.

mlrd. so‘m

o‘sish sur’ati, % da

**Yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi
mahsulotlari hajmining hududlar
kesimida taqsimlanishi, % da**



**Dehqonchilik mahsulotlarini
yetishtirishda yuqori ulushga ega
hududlar**

**Chorvachilik mahsulotlarini
yetishtirishda yuqori ulushga ega
hududlar**

01 ▶ **Guliston**

Guliston sh ▶ 01

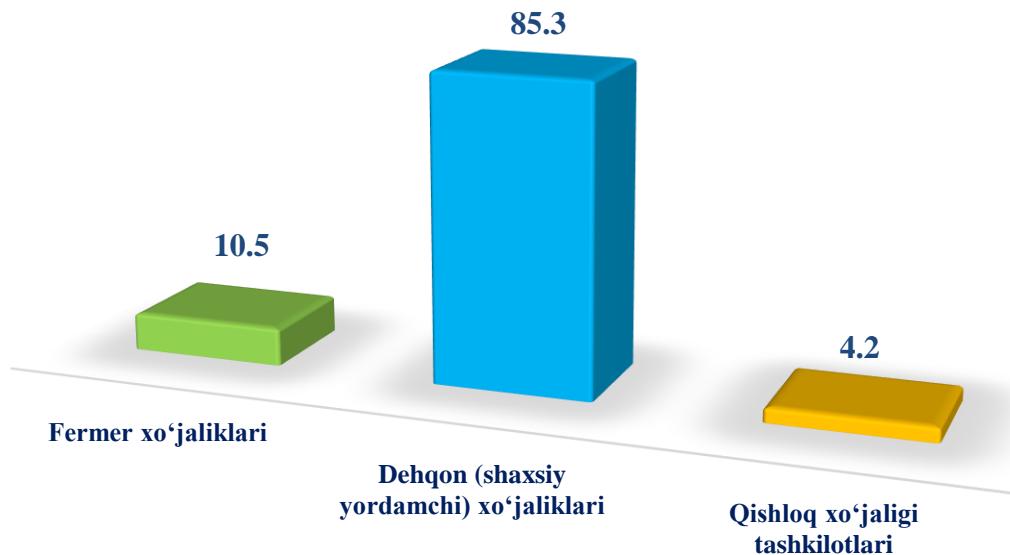
02 ▶ **Shirin sh**

Yangiyer sh ▶ 02

03 ▶ **Sirdaryo**

Oqoltin ▶ 03

**Yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi
mahsulotlarining xo‘jalik
toifalari bo‘yicha taqsimlanishi, % da**



Xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlillar, qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmining 85,3 % i – dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 10,5 % i – fermer xo‘jaliklariga, 4,2 % i – qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini ko‘rsatmoqda.

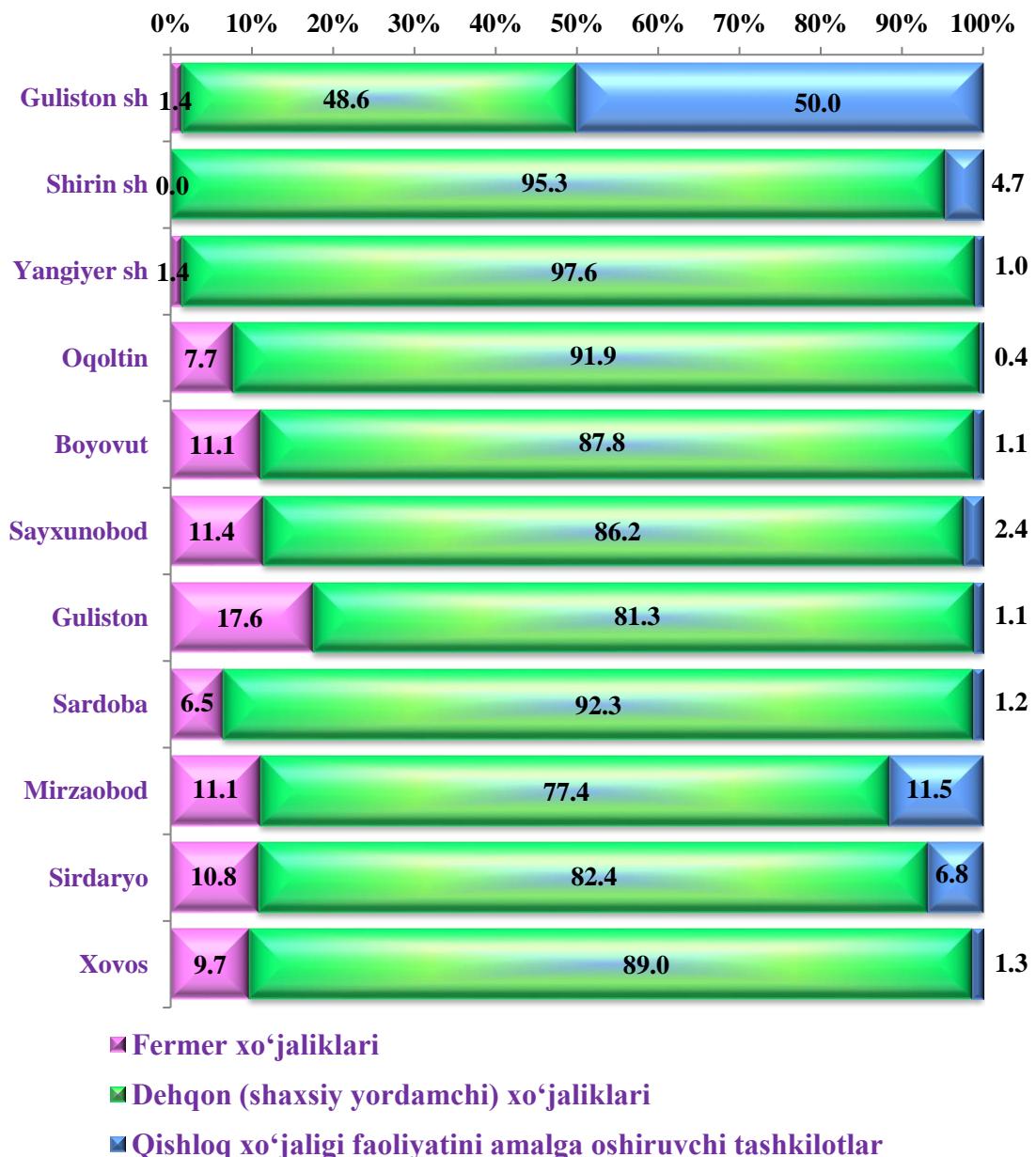
Ma’lumot uchun:

Asosiy turdagи qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirishda dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarining ulushi quyidagicha:

- ✓ *Go‘sht (tirik vaznda)* — 92,4 %
- ✓ *Sut* — 88,1 %
- ✓ *Qirqib olingan jun* — 78,0 %
- ✓ *Sabzavotlar* — 67,1 %

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari ulushining hududlar bo‘yicha xo‘jalik toifalari kesimida taqsimlanishi tahlil qilinganda, eng yuqori ko‘rsatkichlar barcha hududlarda dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga to‘g‘ri kelishi kuzatildi.

**Yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining hududlar bo‘yicha
xo‘jaliklar toifalari kesimida taqsimlanishi, % da**

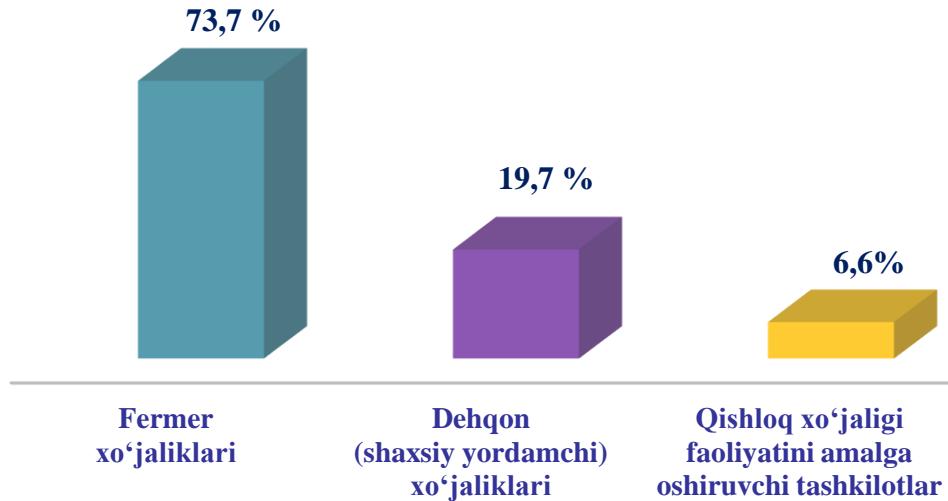


2023- yilning yanvar-mart oylari yakunlariga ko‘ra, yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari tarkibidagi fermer xo‘jaliklarining ulushi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Guliston tumanida (17,6 %), dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarining eng yuqori ulushi Shirin shahrida (95,3 %), qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng yuqori ulushi Guliston shahrida (50,0 %) qayd etildi.

Fermer xo‘jaliklarining qishloq xo‘jaligi mahsuloti tarkibidagi ulushi bo‘yicha eng kam ko‘rsatkich Shirin shahrida (0,0 %), dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarining eng kam ulushi Guliston shahrida (48,6 %), qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng kam ulushi Oqoltin tumanida (0,4 %) qayd etildi.

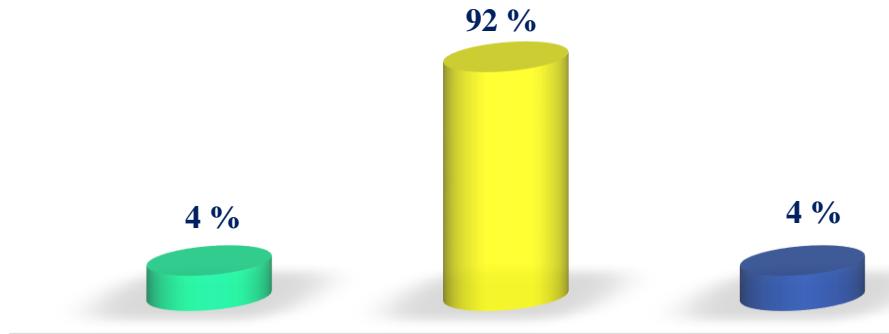
Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirishda xo‘jalik toifalarining ulushi

Dehqonchilik mahsulotlari



Xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlillar, dehqonchilik mahsulotlari umumiy hajmining 19,7 % i – dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 73,7 % i – fermer xo‘jaliklariga, 6,6 % i – qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini ko‘rsatmoqda.

Chorvachilik mahsulotlari

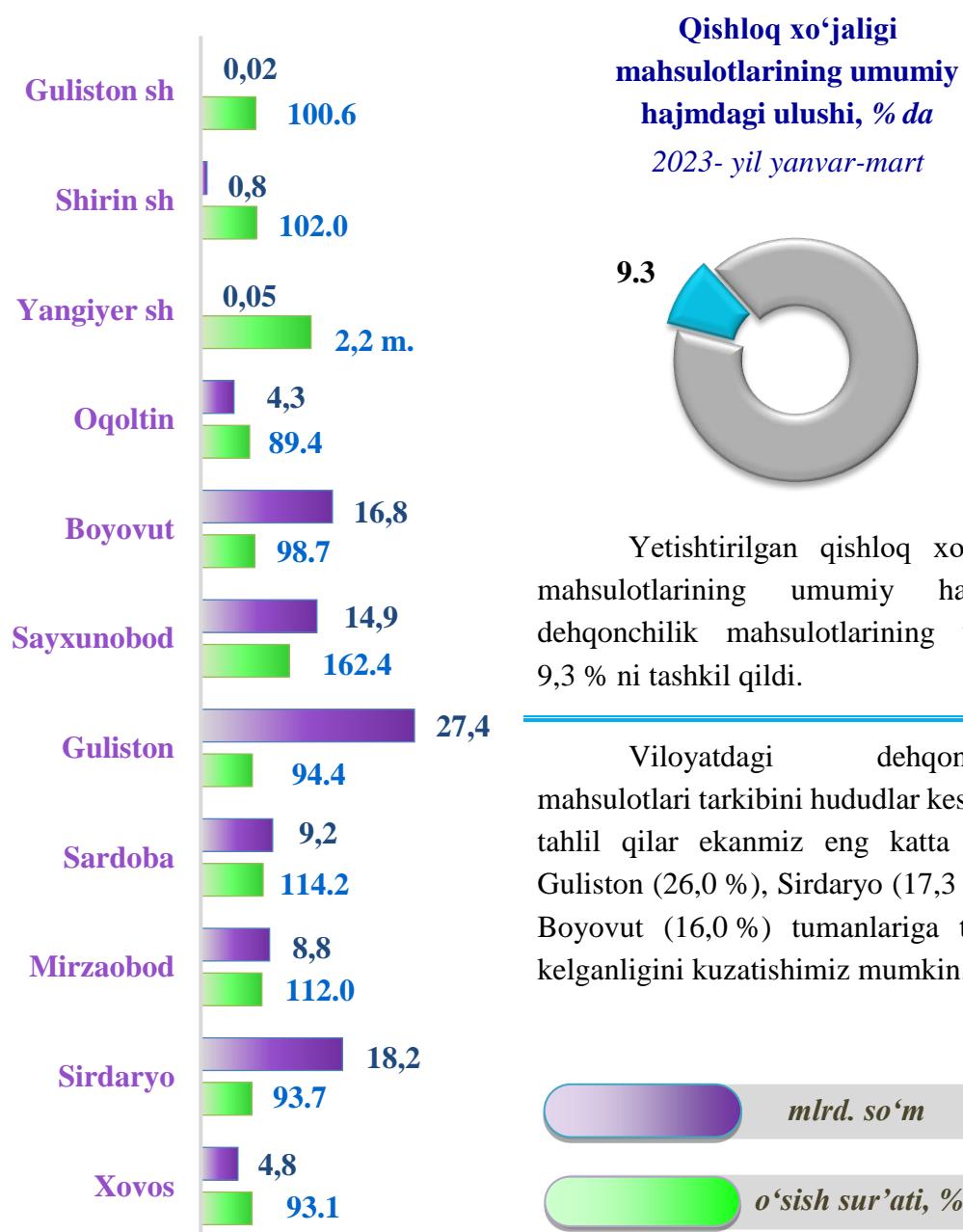


Fermer xo‘jaliklari	Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari	Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar
----------------------------	--	---

Xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlillar, chorvachilik mahsulotlari umumiy hajmining 92,0 % i – dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 4,0 % i – fermer xo‘jaliklariga, 4,0 % i – qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini ko‘rsatmoqda.

2- BO'LIM. DEHQONCHILIK MAHSULOTLARI

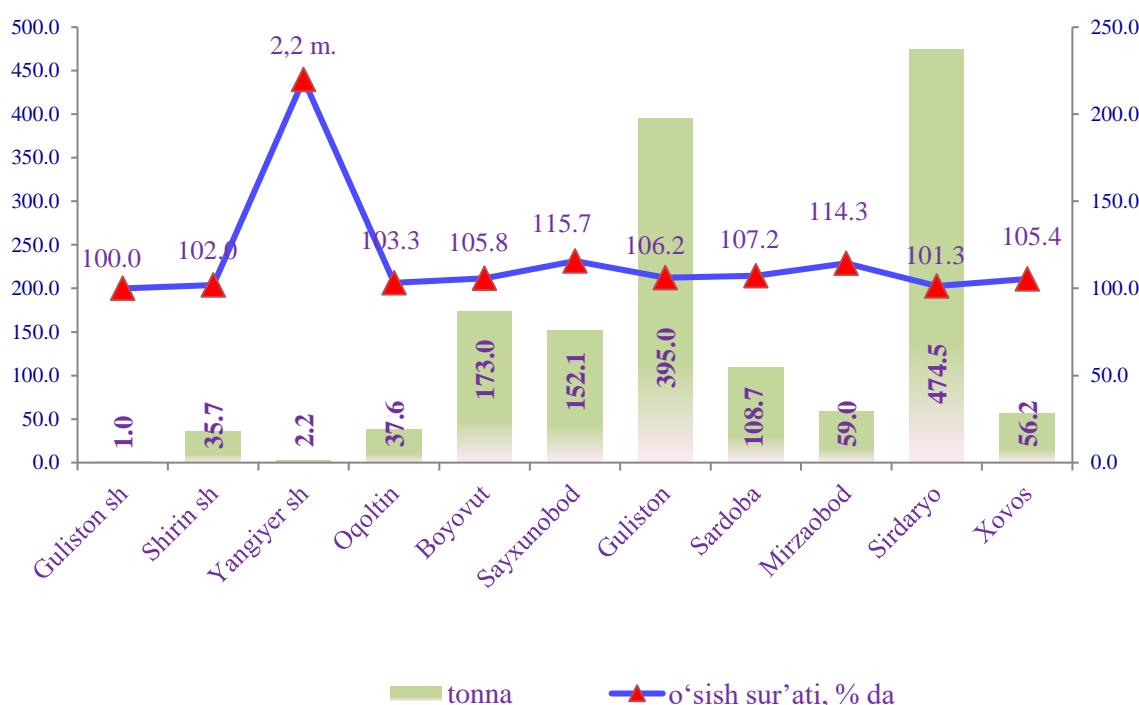
Hududlar kesimida dehqonchilik mahsulotlarining eng yuqori hajmi Guliston (27,4 mlrd. so‘m), Sirdaryo (18,2 mlrd. so‘m) va Boyovut (16,8 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi. Aksincha kam hajmga ega hududlarga Guliston (0,02 mlrd. so‘m), Yangiyer (0,05 mlrd. so‘m) va Shirin (0,8 mlrd. so‘m) shaharlarini keltirib o‘tish mumkin. Yuqori o‘sish sur’atlari Sayxunobod (162,4 %), Sardoba (114,2 %) va Mirzaobod (112,0 %) tumanlarida qayd etildi.



VILOYATDA YETISHTIRILGAN SABZAVOTLAR



HUDUDLAR BO‘YICHA SABZAVOTLAR YETISHTIRISH



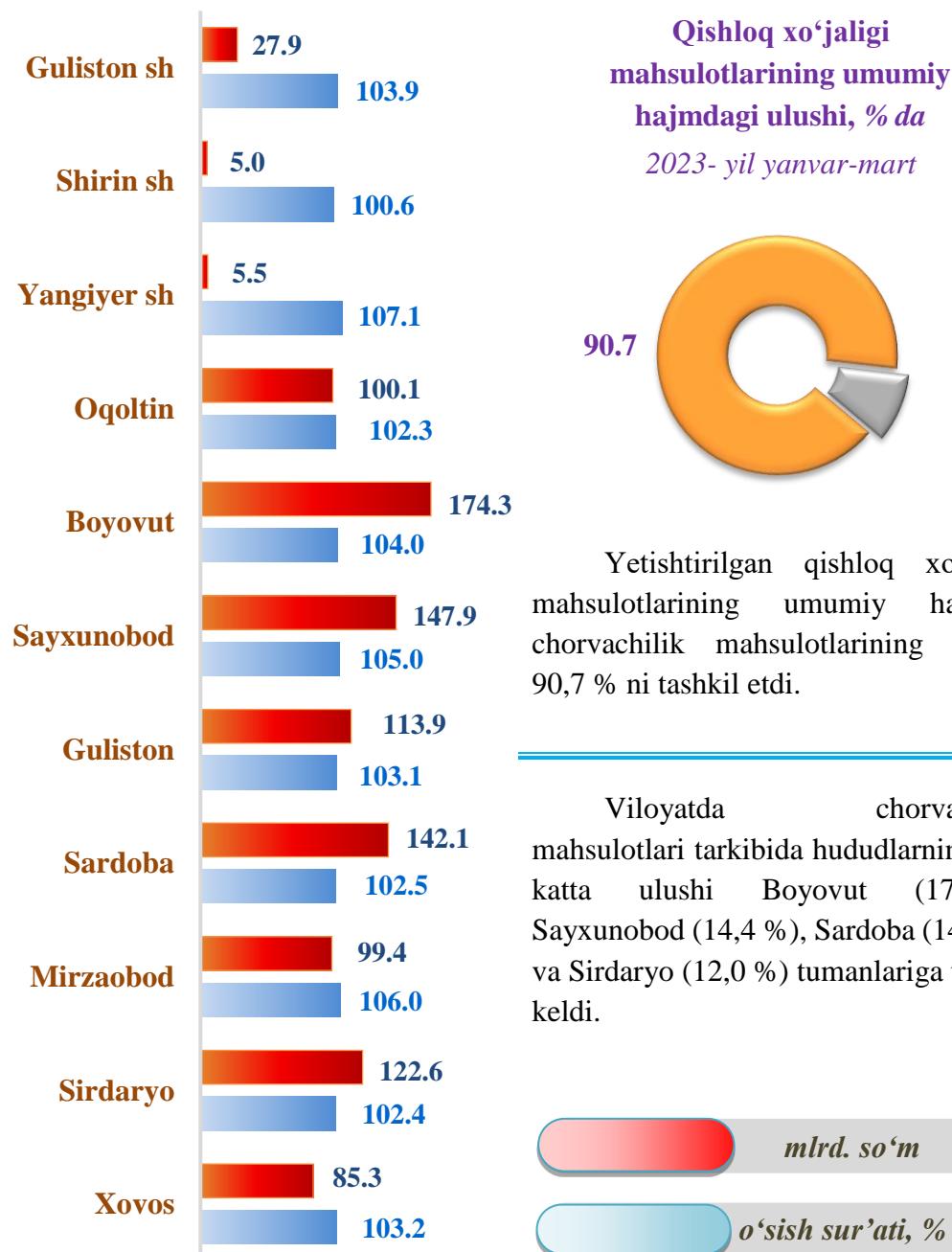
Hududlar o‘rtasida sabzavot yetishtirish tarkibining asosiy qismini Sirdaryo tumani egallamoqda, uning ulushi 31,7 % ga teng bo‘ldi. Shuningdek, yuqori ulush Guliston (26,4 %), Boyovut (11,6 %) va Sayxunobod (10,2 %) tumanlarida qayd etildi.

Past ko‘rsatkichlar Guliston (0,07 %) va Yangiyer (0,1 %) shaharlarida kuzatildi.

Yuqori o‘sish sur’atlari Sayxunobod (115,7 %), Mirzaobod (114,3 %) va Sardoba (107,2 %) tumanlarida qayd etildi.

3- BO'LIM. CHORVACHILIK MAHSULOTLARI

Hududlar kesimida chorvachilik mahsulotlarining eng yuqori hajmi Boyovut (174,3 mlrd. soʻm), Sayxunobod (147,9 mlrd. soʻm) va Sardoba (142,1 mlrd. soʻm) tumanlarida qayd etildi. Aksincha kam hajmga ega hududlarga Shirin (5,0 mlrd. soʻm), Yangiyer (5,5 mlrd. soʻm) va Guliston (27,9 mlrd. soʻm) shaharlarini keltirib oʻtish mumkin. Yuqori oʼsish surʼatlari Yangiyer shahrida (107,1 %), Mirzaobod (106,0 %) va Sayxunobod (105,0 %) tumanlarida qayd etildi.



CHORVACHILIK MAHSULOTLARI YETISHTIRISH

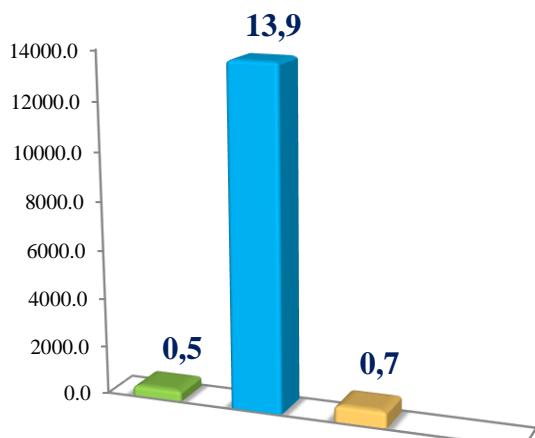
**2023- yil yanvar-mart oylarida yetishtirilgan asosiy
turdagi chorvachilik mahsulotlari**

	<i>Barcha toifadagi xo‘jaliklar</i>		<i>shu jumladan:</i>					
			<i>fermer xo‘jaliklari</i>		<i>dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari</i>		<i>qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar</i>	
	<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati % da</i>	<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati % da</i>	<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati % da</i>	<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati % da</i>
Go‘sht (tirik vaznda)	15,1	102,8	0,5	141,4	13,9	102,1	0,7	99,3
Sut	56,5	104,5	3,8	138,5	49,7	101,9	3,0	116,6
Tuxum, mln. dona	37,3	103,8	2,5	165,5	30,1	102,2	4,7	94,8
Baliq, tonna	921,9	91,1	199,1	187,1	42,8	101,4	680	78,8

2023- yil yanvar-mart oylarida yetishtirilgan go‘sht to‘g‘risidagi ma’lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, go‘sht yetishtirishning 3,0 % i fermer xo‘jaliklari hissasiga, 92,4 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 4,6 % i qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim, shunga mos ravishda sut yetishtirishning 6,7 % i fermer xo‘jaliklariga, 88,1 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 5,2 % i qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri keldi, shuningdek, olingan tuxumning 6,6 % i fermer xo‘jaliklariga, 80,8 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 12,6 % i qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri keldi, ovlangan baliqlarning 21,6 % i fermer xo‘jaliklariga, 4,6 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 73,8 % i qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri keldi.

VILOYATDA YETISHTIRILGAN GO‘SHT (TIRIK VAZNDA)

Hajmi, ming t.

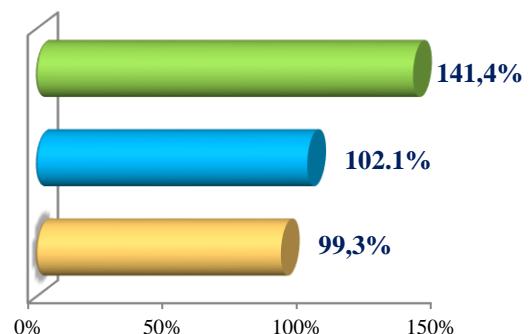


2023- yilning yanvar-mart oylarida barcha toifadagi xo‘jaliklar tomonidan 15,1 ming t go‘sht yetishtirildi. Go‘sht yetishtirish ko‘rsatkichlarini xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, go‘sht yetishtirishning eng katta hajmi 13,9 ming t dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida qayd etilganligini ta’kidlash lozim.

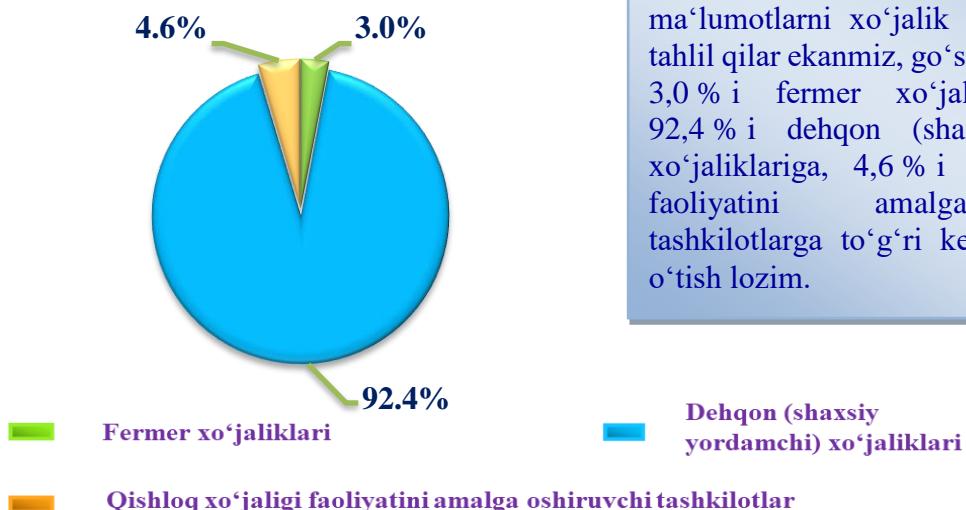
O‘sish sur’ati

2023- yilning yanvar-mart oylarida go‘sht yetishtirish hajmi 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 102,8 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo‘jaliklarida 41,4 % va dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida 2,1 % o‘sish qayd etildi.



Yetishtirilgan mahsulotning xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi



2023- yil yanvar-mart oylarida yetishtirilgan go‘sht to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, go‘sht yetishtirishning 3,0 % i fermer xo‘jaliklari hissasiga, 92,4 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 4,6 % i qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim.

HUDUDLAR BO‘YICHA GO‘SHT (TIRIK VAZNDA) YETISHTIRISH

	Hajmi, ming t.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	15,1	102,8	100,0
Guliston sh	0,5	100,5	3,2
Shirin sh	0,1	100,1	0,6
Yangiyer sh	0,1	107,4	0,7
Oqoltin	1,4	102,4	9,6
Boyovut	2,6	103,6	17,3
Sayxunobod	2,2	100,6	14,9
Guliston	1,6	103,8	10,4
Sardoba	2,2	103,6	14,9
Mirzaobod	1,4	106,6	9,4
Sirdaryo	1,8	101,5	11,8
Xovos	1,1	101,7	7,3

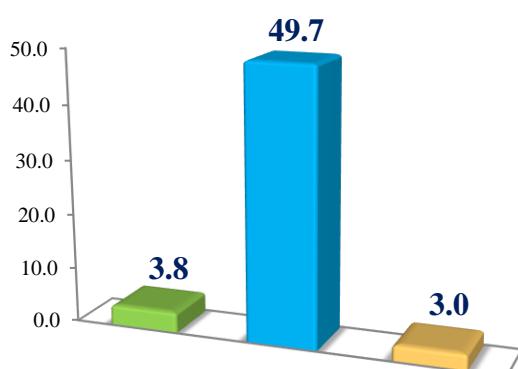
Yetishtirilgan go‘shtning umumiy hajmidagi eng yuqori ulush Boyovut tumaniga (17,3 %) to‘g‘ri keldi. Shuningdek, yuqori ulush Sayxunobod (14,9 %), Sardoba (14,9 %), Sirdaryo (11,8 %), va Guliston (10,4 %) tumanlarida qayd etildi.

Past ko‘rsatkichlar Shirin (0,6 %) va Yangiyer (0,7 %) shaharlarida kuzatildi.

2023- yilning yanvar - martida yuqori o‘sish sur’atlari Yangiyer shahri (107,4 %), Mirzaobod (106,6 %), Guliston (103,8 %), Sardoba (103,6 %) va Boyovut (103,6 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA YETISHTIRILGAN SUT

Hajmi, ming t.

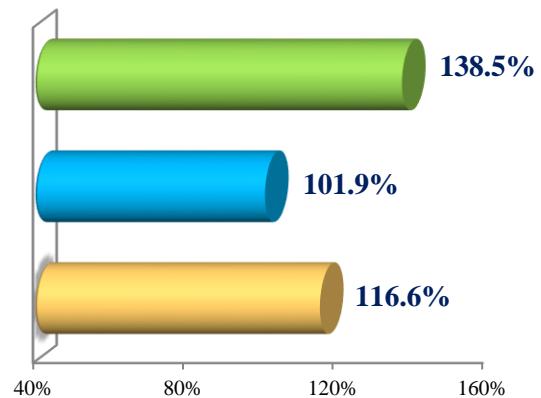


2023- yilning yanvar-mart oylarida barcha toifadagi xo‘jaliklar tomonidan 56,5 ming t sut yetishtirildi. Sut yetishtirish ko‘rsatkichlarini xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, sut yetishtirishning eng katta hajmi 49,7 ming t dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarda qayd etilganligini ta’kidlash lozim.

2023- yilning yanvar-mart oylarida sut yetishtirish hajmi 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 104,5 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo‘jaliklarida 38,5 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarda 1,9 % va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 16,6 % o‘sish qayd etildi.

O’sish sur’ati



Yetishtirilgan mahsulotning xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi



2023- yil yanvar-mart oylarida yetishtirilgan sut to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, sut yetishtirishning 6,7 % i fermer xo‘jaliklari hissasiga, 88,1 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariiga, 5,2 % i qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim.

█ Fermer xo‘jaliklari

█ Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari

█ Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

HUDUDLAR BO‘YICHA SUT YETISHTIRISH

	Hajmi, ming t.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	56,5	104,5	100,0
Guliston sh	1,7	100,6	3,0
Shirin sh	0,1	101,8	0,2
Yangiyer sh	0,1	103,9	0,2
Oqoltin	5,8	101,8	10,2
Boyovut	9,7	104,3	17,2
Sayxunobod	7,7	115,3	13,6
Guliston	7,1	102,5	12,6
Sardoba	5,4	101,0	9,7
Mirzaobod	5,8	105,9	10,4
Sirdaryo	7,1	101,9	12,6
Xovos	5,9	103,6	10,4

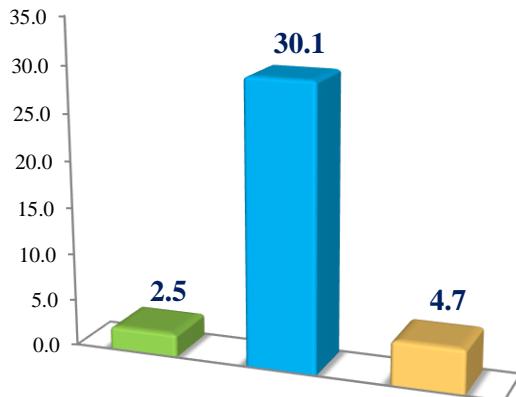
Sut yetishtirishning umumiy hajmiga nisbatan eng yuqori ulush Boyovut tumaniga (17,2 %) to‘g‘ri keldi, shuningdek, Sayxunobod (13,6 %), Guliston (12,6 %), Siradryo (12,6 %), Xovos (10,4 %), Mirzaobod (10,4 %) va Oqoltin (10,2 %) tumanlarida ham yuqori ko‘rsatkichlar qayd etildi.

Sut yetishtirishning umumiy hajmiga nisbatan eng past ulush Shirin (0,2 %), Yangiyer (0,2 %) va Guliston (3,0 %) shaharlarida kuzatildi.

2022- yilga nisbatan yuqori o‘sish sur’atlari Sayxunobod (115,3 %), Mirzaobod (105,9 %) va Boyovut (104,3 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA YETISHTIRILGAN TUXUM

Hajmi, mln dona

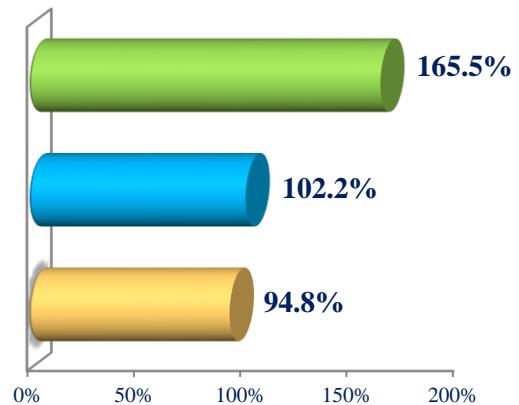


2023- yilning yanvar-mart oylarida barcha toifadagi xo'jaliklar tomonidan 37,3 mln. dona tuxum yetishtirildi. Tuxum yetishtirish ko'rsatkichlarini xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, tuxum yetishtirishning eng katta hajmi 30,1 mln. dona dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida qayd etilganligini ta'kidlash lozim.

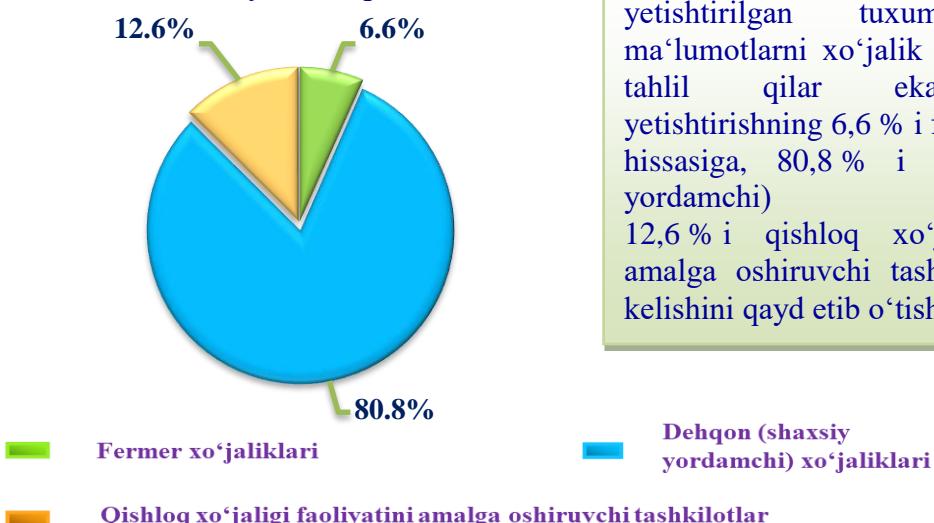
O'sish sur'ati

2023- yilning yanvar-mart oylarida tuxum yetishtirish hajmi 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 103,8 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo'jaliklarida 65,5 % va dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida 2,2 % o'sish kuzatildi. Aksincha, qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 5,2 % pasayish kuzatildi.



Yetishtirilgan mahsulotning xo'jalik toifalari bo'yicha taqsimlanishi



2023- yil yanvar-mart oylarida yetishtirilgan tuxum to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, tuxum yetishtirishning 6,6 % i fermer xo'jaliklari hissasiga, 80,8 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 12,6 % i qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim.

HUDUDLAR BO‘YICHA TUXUM YETISHTIRISH

	Hajmi, mln. dona	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	37,3	103,8	100,0
Guliston sh	3,6	102,7	9,7
Shirin sh	0,2	101,6	0,5
Yangiyer sh	0,2	103,2	0,4
Oqoltin	2,5	100,8	6,8
Boyovut	3,1	109,9	8,3
Sayxunobod	3,3	100,8	8,9
Guliston	3,9	89,4	10,4
Sardoba	8,4	101,7	22,6
Mirzaobod	5,2	103,0	13,9
Sirdaryo	2,9	115,3	7,9
Xovos	3,9	122,2	10,5

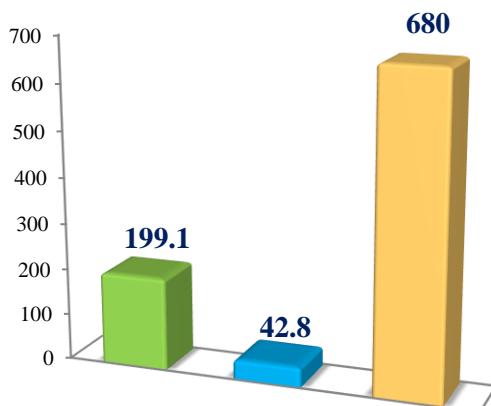
Tuxum yetishtirishning boshqa hududlarga nisbatan eng yuqori ko‘rsatkichlari Sardoba tumani hissasiga to‘g‘ri keldi va uning ulushi 22,6 % bo‘ldi. Shuningdek, yuqori ulush Mirzaobod (13,9 %), Xovos (10,5 %), Guliston (10,4 %) tumanlarida va Guliston (9,7 %) shahrida qayd etildi.

Tuxum yetishtirishning umumiylajmidagi ulushi past bo‘lgan hudud sifatida Yangiyer (0,4 %), Shirin (0,5 %) shaharlari va Oqoltin tumanida (6,8 %) qayd etildi.

2022- yilga nisbatan yuqori o‘sish sur’atlari Xovos (122,2 %), Sirdaryo (115,3 %) va Boyovut (109,9 %) tumanlarida kuzatildi.

VILOYATDA OVLANGAN BALIQLAR

Hajmi, t.

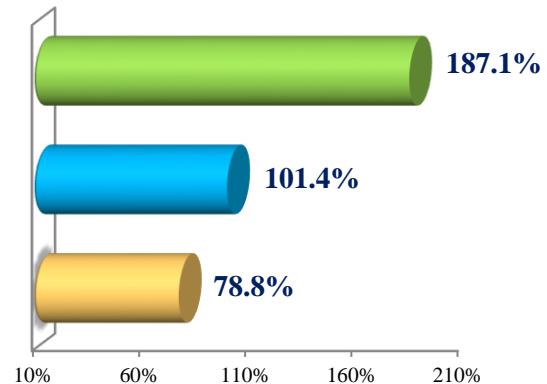


2023- yilning yanvar-mart oylarida barcha toifadagi xo'jaliklar tomonidan 921,9 tonna baliq ovlandi. Baliq ovlash ko'rsatkichlarini xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, baliq ovlashning eng katta hajmi 680 tonna qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda qayd etilganligini ta'kidlash lozim.

2023- yilning yanvar-mart oylarida baliq ovlash hajmi 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 91,1 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo'jaliklarda 87,1 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarda 1,4 % o'sish kuzatildi. Aksincha, qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 21,2 % pasayish kuzatildi.

O'sish sur'ati



Yetishtirilgan mahsulotning xo'jalik toifalari bo'yicha taqsimlanishi



2023- yil yanvar-mart oylarida ovlangan baliq to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, baliq ovlashning 21,6 % i fermer xo'jaliklari hissasiga, 4,6 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 73,8 % i qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim.

HUDUDLAR BO'YICHA OVLANGAN BALIQLAR

	Hajmi, t.	O'sish sur'ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	921,9	91,1	100,0
Guliston sh	2,1	105,0	0,2
Shirin sh	0,0	0,0	0,0
Yangiyer sh	3,2	10,7 m.	0,3
Oqoltin	22,1	113,9	2,4
Boyovut	90,6	113,0	9,8
Sayxunobod	62,1	3,3 m.	6,7
Guliston	85,8	155,7	9,3
Sardoba	18,4	157,3	2,0
Mirzaobod	565,8	74,4	61,4
Sirdaryo	17,3	110,2	1,9
Xovos	54,5	113,5	5,9

Hududlar o'rtasida umumiyligi ovlangan baliqlar hajmiga nisbatan eng katta ulush Mirzaobod (61,4 %) tumaniga to'g'ri keldi. Shu bilan bir qatorda, yuqori ulush Boyovut (9,8 %), Guliston (9,3 %) va Sayxunobod (6,7 %) tumanlarida ham qayd etildi.

Tahlil qilingan davrda ovlangan baliqlarning umumiyligi hajmiga nisbatan eng kam ulush Shirin (0,0 %), Guliston (0,2 %) va Yangiyer (0,3 %) shaharlarida kuzatildi.

2022- yilga nisbatan yuqori o'sish sur'atlari Sardoba (157,3 %), Guliston (155,7 %) va Oqoltin (113,9 %) tumanlarida qayd etildi.

4- BO'LIM. CHORVA MOLLARI VA PARRANDALAR BOSH SONI

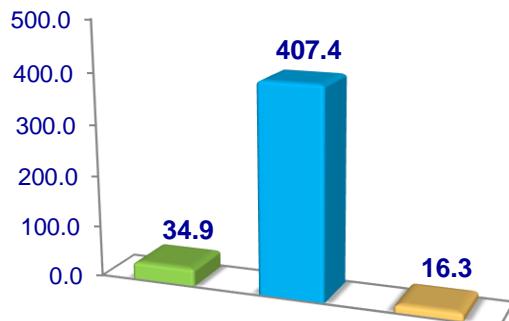
**2023- yilning 1- aprel holatiga xo'jaliklar toifalari
bo'yicha chorva mollari va parrandalar bosh soni**

	<i>Barcha toifadagi xo'jaliklar</i>		<i>shu jumladan:</i>					
			<i>fermer xo'jaliklari</i>		<i>dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari</i>		<i>qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar</i>	
	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati % da</i>	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati % da</i>	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati % da</i>	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati % da</i>
Yirik shoxli qoramollar	458,6	104,2	34,9	125,6	407,4	101,8	16,3	132,2
<i>shundan, sigirlar</i>	154,1	104,7	14,5	122,5	134,2	101,4	5,4	178,4
Qo'y va echkilar	329,1	108,4	50,7	140,2	265,7	102,1	12,7	177,4
Otlar	16,7	108,2	3,5	135,2	12,7	100,9	0,4	2,2 m.
Parrandalar	2999,7	100,4	232,5	2,1 m.	1522,3	103,6	1244,9	88,5

2023- yilning 1- aprel holatiga ko'ra, yirik shoxli qoramollar bosh soni to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, yirik shoxli qoramollarning 7,6 % i fermer xo'jaliklari hissasiga, 88,8 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 3,6 % i qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim, shunga mos ravishda qo'y va echkilarning umumiyligi sonidan 15,4 % i fermer xo'jaliklariga, 80,7 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 3,9 % i qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keldi, shuningdek, otlarning umumiyligi sonidan 21,1 % i fermer xo'jaliklariga, 76,4 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 2,5 % i qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keldi, parrandalar umumiyligi sonidan 7,8 % i fermer xo'jaliklariga, 50,7 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 41,5 % i qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keldi.

VILOYATDA MAVJUD YIRIK SHOXLI QORAMOLLAR BOSH SONI

Soni, ming bosh

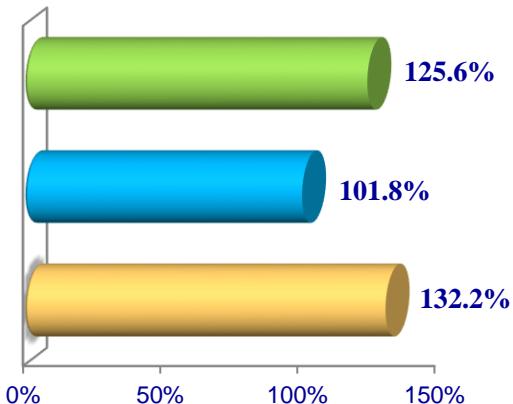


2023- yilning 1- aprel holatiga ko'ra, barcha toifadagi xo'jaliklarda yirik shoxli qoramollar bosh soni 458,6 mingtaga yetdi. Yirik shoxli qoramollar bosh sonini xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, eng katta hajmi 407,4 ming bosh dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida qayd etilganligini ta'kidlash lozim.

O'sish sur'ati

2023- yilning 1- aprel holatiga yirik shoxli qoramollar bosh soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 104,2 % ni tashkil etdi.

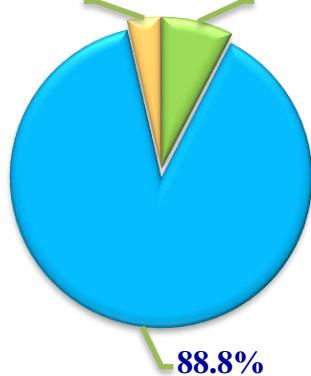
2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo'jaliklarida 25,6 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida 1,8 % va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 32,2 % o'sish qayd etildi.



Bosh sonining xo'jalik toifalari

HUDUDLAR BO'YICHA YIRIK

3,6% 7,6%



■ Fermer xo'jaliklari

2023- yil 1- aprel holatiga yirik shoxli qoramollar bosh soni to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, yirik shoxli qoramollar bosh sonining 7,6 % i fermer xo'jaliklari hissasiga, 88,8 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 3,6 % i qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim.

■ Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari

■ Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

HUDUDLAR BO‘YICHA YIRIK SHOXLI QORAMOLLAR BOSH SONI

	Soni, ming bosh.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	458,6	104,2	100,0
Guliston sh	14,9	105,8	3,3
Shirin sh	4,0	102,5	0,9
Yangiyer sh	5,9	106,1	1,3
Oqoltin	42,0	116,5	9,2
Boyovut	76,1	105,0	16,6
Sayxunobod	71,5	103,2	15,6
Guliston	51,0	101,5	11,1
Sardoba	40,4	100,1	8,8
Mirzaobod	49,6	100,7	10,8
Sirdaryo	55,5	107,0	12,1
Xovos	47,7	101,5	10,4

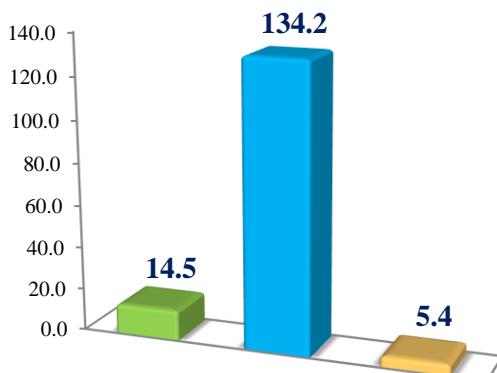
Yirik shoxli qoramollar umumiy bosh sonining eng katta ulushi Boyovut tumaniga (16,6 %) to‘g‘ri keldi. Shuningdek, yuqori ulush Sayxunobod (15,6 %), Sirdaryo (12,1 %) va Guliston (11,1 %) tumanlarida ham qayd etildi.

Shu bilan birga, yirik shoxli qoramollar umumiy bosh sonidagi eng past ulush Shirin (0,9 %) va Yangiyer (1,3 %) shaharlarida kuzatildi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslanganda, 2022- yilga nisbatan eng yuqori o‘sish sur’atlari Oqoltin (116,5 %), Sirdaryo (107,0 %) tumanlarida va Yangiyer shahrida (106,1 %) qayd etildi.

VILOYATDA MAVJUD SIGIRLAR BOSH SONI

Soni, ming bosh

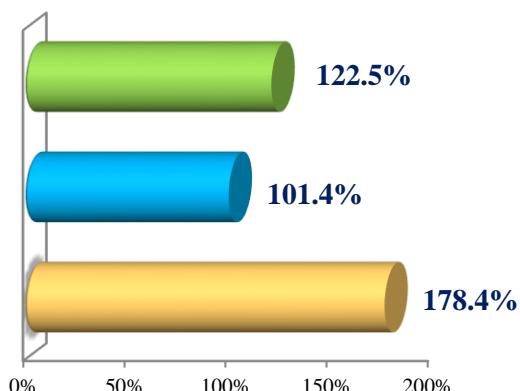


2023- yilning 1- aprel holatiga ko'ra, barcha toifadagi xo'jaliklarda sigirlar bosh soni 154,1 mingtaga yetdi. Sigirlar bosh sonini xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, eng katta hajmi 134,2 ming bosh dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida qayd etilganligini ta'kidlash lozim.

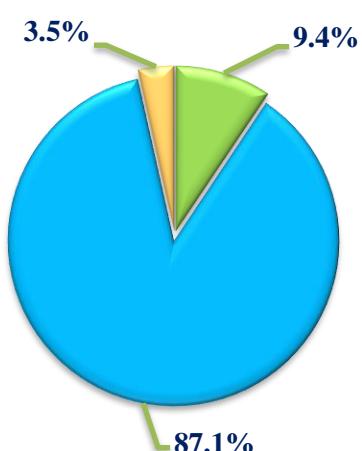
2023- yilning 1- aprel holatiga sigirlar bosh soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 104,7 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo'jaliklarida 22,5 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida 1,4 % va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 78,4 % o'sish qayd etildi.

O'sish sur'ati



Bosh sonining xo'jalik toifalari bo'yicha taqsimlanishi



2023- yil 1- aprel holatiga sigirlar bosh soni to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, sigirlar bosh sonining 9,4 % i fermer xo'jaliklari hissasiga, 87,1 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 3,5 % i qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim.

HUDUDLAR BO‘YICHA SIGIRLAR BOSH SONI

	Soni, ming bosh.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	154,1	104,7	100,0
Guliston sh	6,5	102,1	4,2
Shirin sh	1,6	101,5	1,0
Yangiyer sh	1,2	106,4	0,8
Oqoltin	11,5	107,2	7,5
Boyovut	26,1	105,5	16,9
Sayxunobod	25,6	107,2	16,6
Guliston	16,0	104,3	10,4
Sardoba	12,4	99,5	8,0
Mirzaobod	15,9	101,6	10,3
Sirdaryo	18,5	107,5	12,0
Xovos	18,9	103,7	12,3

Hududlar o‘rtasida sigirlar umumiyl bosh sonining eng ko‘p qismi Boyovut tumaniga (16,9 %) to‘g‘ri keldi.

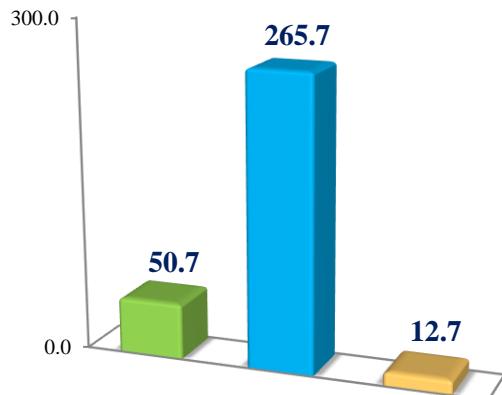
Bundan tashqari, yuqori ulush Sayxunobod (16,6 %), Xovos (12,3 %), Sirdaryo (12,0 %) va Guliston (10,4 %) tumanlarida qayd etildi.

Sigirlar umumiyl bosh sonining eng kam ulushi Yangiyer (0,8 %) va Shirin (1,0 %) shaharlarida kuzatildi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslanganda, eng yuqori o‘sish sur’atlari Siradryo (107,5 %), Sayxunobod (107,2 %) va Oqoltin (107,2 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA MAVJUD QO‘Y VA ECHKILAR BOSH SONI

Soni, ming bosh

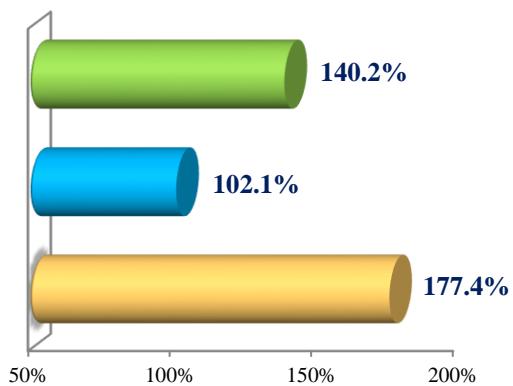


2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, barcha toifadagi xo‘jaliklarda qo‘y va echkilar bosh soni 329,1 mingtaga yetdi. Qo‘y va echkilar bosh sonini xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, eng katta hajmi 265,7 ming bosh dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida qayd etilganligini ta’kidlash lozim.

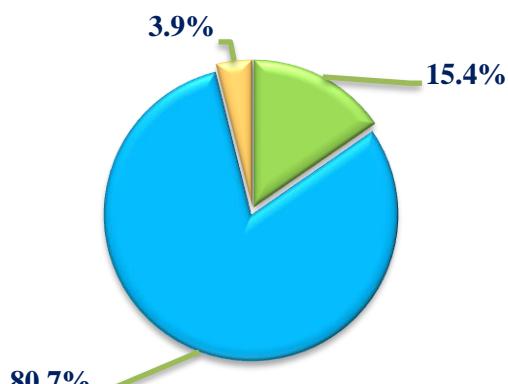
2023- yilning 1- aprel holatiga qo‘y va echkilar bosh soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 108,4 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo‘jaliklarida 40,2 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida 2,1 % va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 77,4 % o‘sish qayd etildi.

O‘sish sur’ati



Bosh sonining xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi



2023- yil 1- aprel holatiga qo‘y va echkilar bosh soni to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, qo‘y va echkilar bosh sonining 15,4 % i fermer xo‘jaliklari hissasiga, 80,7 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 3,9 % i qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim.

■ Fermer xo‘jaliklari
■ Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari

■ Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

HUDUDLAR BO‘YICHA QO‘Y VA ECHKILAR BOSH SONI

	Soni, ming bosh.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	329,1	108,4	100,0
Guliston sh	11,3	105,4	3,4
Shirin sh	3,9	104,5	1,2
Yangiyer sh	7,3	108,1	2,2
Oqoltin	29,6	114,7	9,0
Boyovut	61,1	105,2	18,6
Sayxunobod	35,0	113,3	10,6
Guliston	23,3	99,8	7,1
Sardoba	36,8	115,2	11,2
Mirzaobod	38,6	112,5	11,7
Sirdaryo	29,5	107,3	9,0
Xovos	52,7	104,4	16,0

Hududlar kesimida qo‘y va echkilar umumiy bosh sonining eng katta ulushi Boyovut tumaniga (18,6 %) to‘g‘ri keldi.

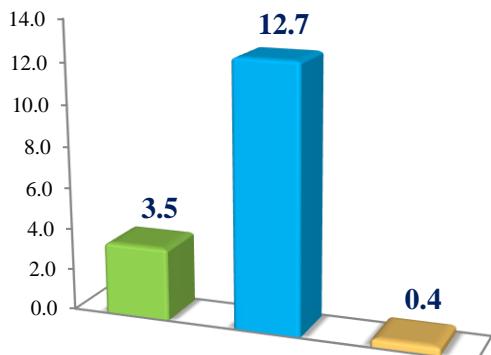
Shu bilan bir qatorda, yuqori ulush Xovos (16,0 %), Mirzaobod (11,7 %), Sardoba (11,2 %) va Sayxunobod (10,6 %) tumanlarida qayd etildi.

Qo‘y va echkilar umumiy bosh sonining eng kam ulushi Shirin (1,2 %) va Yangiyer (2,2 %) shaharlarida kuzatildi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslanganda, 2022- yilga nisbatan eng yuqori o‘sish sur’atlari Sardoba (115,2 %), Oqoltin (114,7 %), Sayxunobod (113,3 %) va Mirzaobod (112,5 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA MAVJUD OTLAR BOSH SONI

Soni, ming bosh

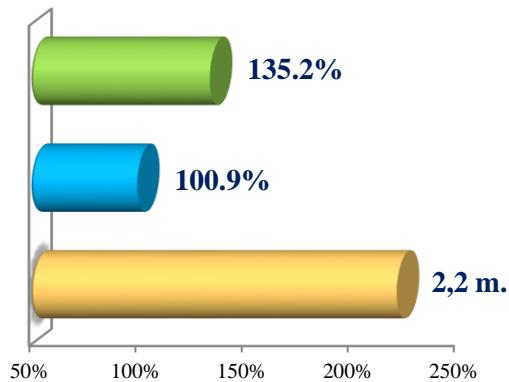


2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, barcha toifadagi xo‘jaliklarda otlar bosh soni 16,7 mingtaga yetdi. Otlar bosh sonini xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, eng katta hajmi 12,7 ming bosh dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida qayd etilganligini ta’kidlash lozim.

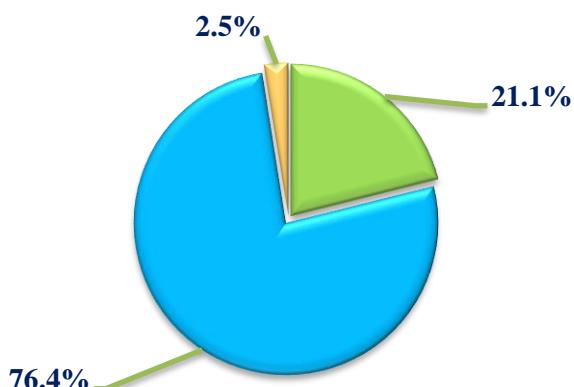
2023- yilning 1- aprel holatiga otlar bosh soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 108,2 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo‘jaliklarida 35,2 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida 0,9 % va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 123,2 % o‘sish qayd etildi.

O‘sish sur’ati



Bosh sonining xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi



2023- yil 1- aprel holatiga otlar bosh soni to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, otlar bosh sonining 21,1 % i fermer xo‘jaliklari hissasiga, 76,4 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 2,5 % i qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim.

█ Fermer xo'jaliklari

█ Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari

█ Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

HUDUDLAR BO‘YICHA OTLAR BOSH SONI

	Soni, ming bosh.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	16,7	108,2	100,0
Guliston sh	0,2	104,5	1,0
Shirin sh	0,1	104,0	0,5
Yangiyer sh	0,1	100,0	0,7
Oqoltin	1,7	106,6	10,1
Boyovut	2,8	103,8	17,0
Sayxunobod	3,7	102,9	22,2
Guliston	2,5	108,5	14,9
Sardoba	0,2	154,3	1,2
Mirzaobod	1,5	116,7	8,8
Sirdaryo	2,2	110,7	13,2
Xovos	1,7	117,5	10,3



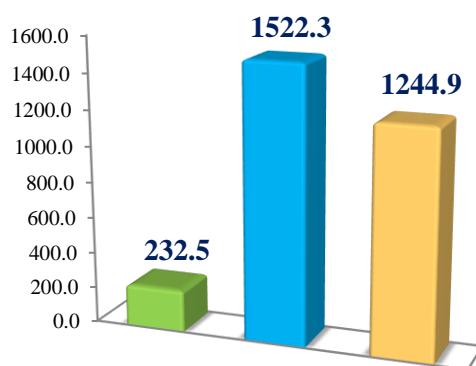
Hududlar o‘rtasida otlar umumiy bosh sonining eng katta ulushi Sayxunobod tumaniga (22,2 %) to‘g‘ri keldi. Shu kabi, yuqori ulush Boyovut (17,0 %), Guliston (14,9 %) va Sirdaryo (13,2 %) tumanlarida ham qayd etildi.

Otlar umumiy sonining eng kam ulushi Shirin (0,5 %), Yangiyer (0,7 %) va Guliston (1,0 %) shaharlarida kuzatildi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslanganda, eng yuqori o‘sish sur’atlari Sardoba (154,3 %), Xovos (117,5 %), Mirzaobod (116,7 %), Sirdaryo (110,7 %) va Guliston (108,5 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA MAVJUD PARRANDALAR BOSH SONI

Soni, ming bosh

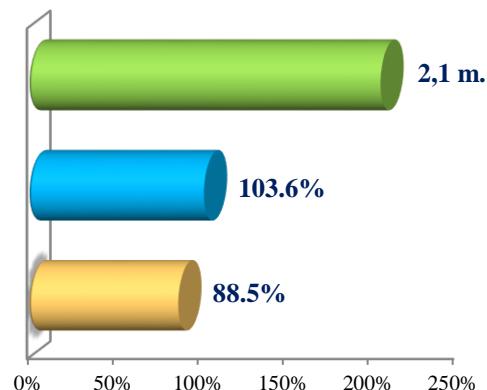


2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, barcha toifadagi xo‘jaliklarda parrandalar bosh soni 2 999,7 mingtaga yetdi. Parrandalar bosh sonini xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, eng katta hajmi 1522,3 ming bosh dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida qayd etilganligini ta’kidlash lozim.

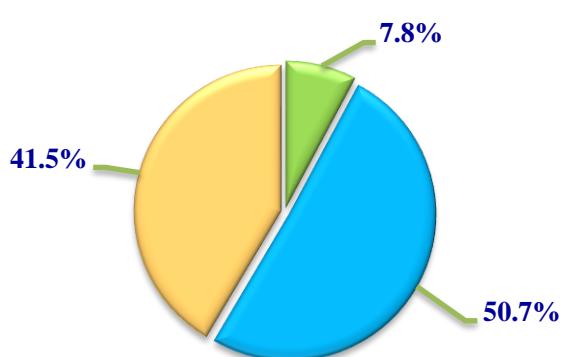
2023- yilning 1- aprel holatiga parrandalar bosh soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 100,4 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo‘jaliklarida 107,2 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida 3,6 % o‘sish qayd etildi. Aksincha qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 11,5 % pasyish kuzatildi.

O‘sish sur’ati



Bosh sonining xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi



2023- yil 1- aprel holatiga parrandalar bosh soni to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, parrandalar bosh sonining 7,8 % i fermer xo‘jaliklari hissasiga, 50,7 % i dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 41,5 % i qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim.

█ Fermer xo‘jaliklari

█ Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari

█ Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

HUDUDLAR BO‘YICHA PARRANDALAR BOSH SONI

	Soni, ming bosh.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	2999,7	100,4	100,0
Guliston sh	717,5	106,0	23,9
Shirin sh	14,1	103,4	0,5
Yangiyer sh	11,8	41,9	0,4
Oqoltin	289,8	2,2 m.	9,7
Boyovut	203,8	106,5	6,8
Sayxunobod	153,1	94,3	5,1
Guliston	191,0	87,7	6,4
Sardoba	476,9	100,6	15,9
Mirzaobod	348,9	65,7	11,6
Sirdaryo	388,9	100,2	13,0
Xovos	203,8	116,5	6,8

IHududlar bo‘yicha parrandalar umumiy bosh sonining eng ko‘p qismi Guliston shahriga (23,9 %) to‘g‘ri keldi, shuningdek, Sardoba (15,9 %), Sirdaryo (13,0 %), Mirzaobod (11,6 %) va Oqoltin (9,7 %) tumanlarida ham yuqori ko‘rsatkichlar qayd etildi.

Hududlar bo‘yicha parrandalar umumiy bosh sonining eng kam qismi Yangiyer (0,4 %) va Shirin (0,5 %) shaharlariga to‘g‘ri keldi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslanganda, o‘tgan yilga nisbatan eng yuqori o‘sish sur’atlari Xovos (116,5 %) va Boyovut (106,5 %) tumanlarida qayd etildi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari – hisobot davrida fermer xo‘jaliklarida, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda yetishtirilgan dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarining jami qiymatini belgilab, qishloq xo‘jaligida yetishtirishning umumiy hajmini ifodalaydi.

Dehqonchilik mahsuloti – hisobot davrida yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi ekinlarining yalpi hosili va boshqa dehqonchilik mahsulotlarining qiymatini hamda ko‘p yillik yosh ko‘chatlarni o‘stirish qiymati va yil boshidan yil oxirigacha tugallanmagan yetishtirish qiymatlarining o‘zgarishi yig‘indisidir.

Chorvachilik mahsuloti – mollar, parrandalar va boshqa chorva mollarini o‘stirish, sut, tuxum, jun, asal va boshqa chorvachilik mahsulotlari yetishtirish qiymatlarini o‘z ichiga oladi.

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi indekslarini hisoblashda ularning solishtirma narxlardagi qiymatidan foydalaniladi.

Ovchilik – ovchilik va yovvoyi hayvonlarni tutish, bu sohalarda xizmat ko‘rsatish shuningdek, parvarishxona va fermalarda hayvonlarni saqlash, ko‘paytirish va davolash xarajatlari hisobga olinadi.

O‘rmon xo‘jaligi – o‘rmon va o‘rmon resurslaridan foydalanish kabi faoliyat turlarini o‘z ichiga oladi. O‘rmon xo‘jaliklari tomonidan olib borilayotgan ishlar o‘rmonlarning holatini yaxshilash, ularni uzlusiz yangilash, zararkunandalar, kasalliklar va noqonuniy kesishdan himoya qilish, sanitariya va yong‘inga qarshi dasturlarni ishlab chiqarish kiradi. O‘rmon xo‘jaligi mahsulotlariga terak, eman, qayin, sosna, qoraqarag‘ay va boshqa shu kabi daraxtlar ko‘chatlarini olish va yetishtirish ham hisobga olinadi. Shuningdek, yovvoyi holda o‘suvchi qo‘ziqorin va tryufellar, rezavor mevalar, yong‘oqlar va boshqalarni terib olingani ushbu tarmoqda hisobga olinadi.

Baliqchilik xo‘jaligi – ovlangan baliq, suv bioresurslari va akvakultura sohalarining mahsuloti va ko‘rsatilgan xizmatlar hajmini shuningdek, ushbu sohani rivojlantirish, zaxiralarni ko‘paytirish va yaxshilashni o‘z ichiga oladi.

Qishloq xo‘jaligi ekinlarining yig‘ilgan yalpi hosili qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar, fermer va dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida asosiy va takroriy, bog‘larning qator oralaridagi qishloq xo‘jaligi ekinlaridan yig‘ib olingan mahsulotlar hajmini o‘z ichiga oladi.

Fermer xo‘jaliklari – ijara berilgan yer uchastkalaridan foydalangan holda qishloq xo‘jaligi mahsulotini yetishtirish hamda qonun hujjatlarida ta’qiqlanmagan boshqa faoliyat turlari bilan shug‘ullanuvchi tadbirkorlik subyektidir.

Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari – oilaviy mayda tovar xo‘jaligi bo‘lib, oila a’zolarining shaxsiy mehnati asosida, meros qilib qoldiriladigan umrbod egalik qilish uchun oila boshlig‘iga berilgan yer uchastkasida qishloq xo‘jaligi mahsuloti yetishtiradi va realizatsiya qiladi.

Dehqon xo‘jaligidagi faoliyat tadbirkorlik faoliyati jumlasiga kiradi hamda dehqon xo‘jaligi a’zolarining istagiga ko‘ra yuridik shaxs tashkil etgan holda va yuridik shaxs tashkil etmasdan amalga oshirilishi mumkin.

Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar – qishloq xo‘jaligi mahsulotlari yetishtiruvchi, qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishiga xizmat qiluvchi, xo‘jalik yuritish jarayonida yerga hamda boshqa ishlab chiqarish mulklariga egalik qiluvchi yuridik shaxs huquqiga ega xo‘jalik yurituvchi subyekt hisoblanadi.

Mollar bosh soni – xo‘jalik toifalari bo‘yicha barcha yosh guruhlaridagi asosiy turdag'i chorva mollarini o‘z ichiga oladi (yirik shoxli qoramollar, shu jumladan sigirlar, qo‘y va echkilar, cho‘chqalar va h.k.)

Go‘sht yetishtirish – so‘yish uchun sotilgan hamda o‘z xo‘jaligida so‘yilgan barcha turdag'i qishloq xo‘jaligi hayvonlari va parrandalarning tirik vaznni o‘z ichiga oladi.

Sut yetishtirish – yosh mollarga ichirish uchun sog‘ib olingan sut va og‘iz sutini qo‘sghan holda, haqiqatda sog‘ib olingan sigir, echki, qo‘y, biya va tuya sutlari bilan aniqlanadi. Buzoqlar emgan sut yalpi yetishtirishga kiritilmaydi.

Tuxum yetishtirish – barcha turdag'i parrandalardan olingan hamda kurk tovuqlar bilan va inkubatorda jo‘ja ochish uchun sarflangan tuxumlar miqdorini o‘z ichiga oladi.

Jun yetishtirish – xo‘jalikning ichki ehtiyojlariga sarflangani hamda junni saqlash va tashish jarayonida yo‘qotilganini qo‘sghan holda, qo‘y, echki, tuyalardan haqiqatda qirqib olingan natura vazndagi (qirqib olingandan keyingi vaznda) barcha junlarni o‘z ichiga oladi, bunga tullash juni, echki tiviti hamda takroriy qirqib olingan junlar ham qo‘shiladi.

IV. INVESTITSIYA VA QURILISH ISHLARI

1- BO'LIM. ASOSIY KAPITALGA O'ZLASHTIRILGAN INVESTITSIYALAR

2023- yilning yanvar-mart oylarida Sirdaryo viloyatida iqtisodiy va ijtimoiy sohalarni rivojlantirish uchun jami moliyalashtirish manbalari hisobidan 4 293,1 mlrd. so'm o'zlashtirilgan bo'lib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 127,4 % ni tashkil etdi.

2023- yilning yanvar-mart oylarida moliyalashtirish manbalari bo'yicha asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar tarkibi, mlrd. so'mda

	<i>Mlrd. so'm</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>umumiyl hajmga nisbatan, % da</i>	
			<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>
Jami	4 293,1	127,4	100,0	100,0
markazlashgan investitsiyalar:				
respublika byudjeti	51,9	84,6	1,8	1,2
Moliya vazirligi huzuridagi suv bilan ta'minlash va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg'armasi	2,5	9,2	0,8	0,1
tiklanish va taraqqiyot jamg'armasi mablag'lari	-	-	-	-
O'zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlar	14,2	15,1	2,8	0,3
markazlashmagan investitsiyalar:	4 224,5	132,5	94,6	98,4
korxona mablag'lari	299,4	89,7	9,9	7,0
aholi mablag'lari	63,3	200,7	0,9	1,5
to'g'ridan-to'g'ri, boshqa va kafolatlanmagan xorijiy kreditlar	3 773,9	143,1	78,3	87,9
<i>ulardan:</i>				
to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar	3 368,3	167,0	59,9	78,5
tijorat banklari kreditlari va boshqa qarz mablag'lari	87,9	47,4	5,5	2,0

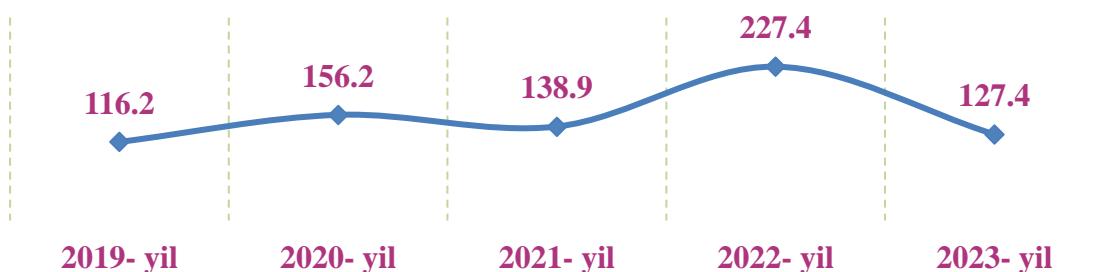
So‘nggi 5 yildagi asosiy kapitalga investitsiyalar hajmi dinamikasi shuni ko‘rsatmoqdaki, u deyarli 6,5 martaga ko‘payib, o‘sish tendensiyasiga ega bo‘lmoqda.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning hajmi dinamikasi, trln. so‘m

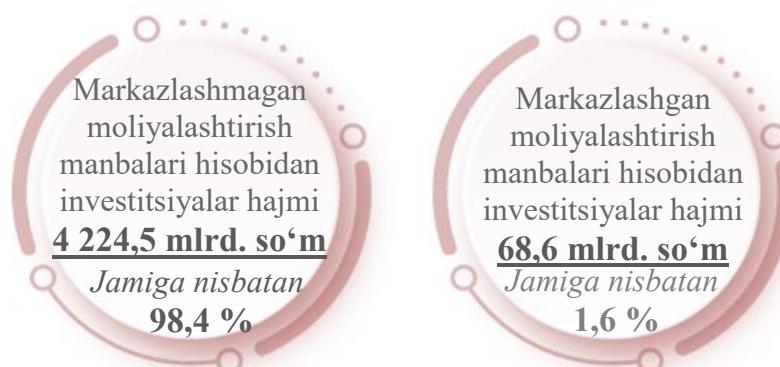


So‘nggi yillardagi ularning o‘sish sur’atlarini ko‘radigan bo‘lsak, doimiy o‘sib borgani va 2022- yilda eng yuqori o‘sish sur’ati qayd etilganini va 227,4 % ga yetgani ko‘rishimiz mumkin hamda hozirgi davrgacha yana o‘sish tendensiyasiga ega bo‘layotganini ko‘rish mumkin – 127,4 %.

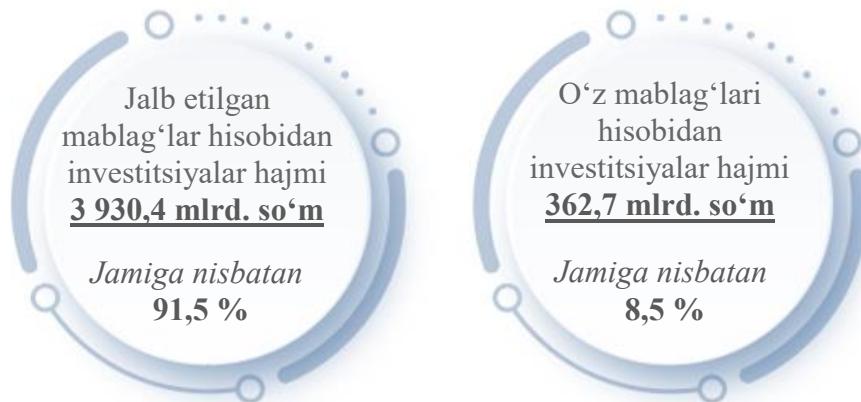
Asosiy kapitalga investitsiyalar o‘sish sur’atlari dinamikasi, % da



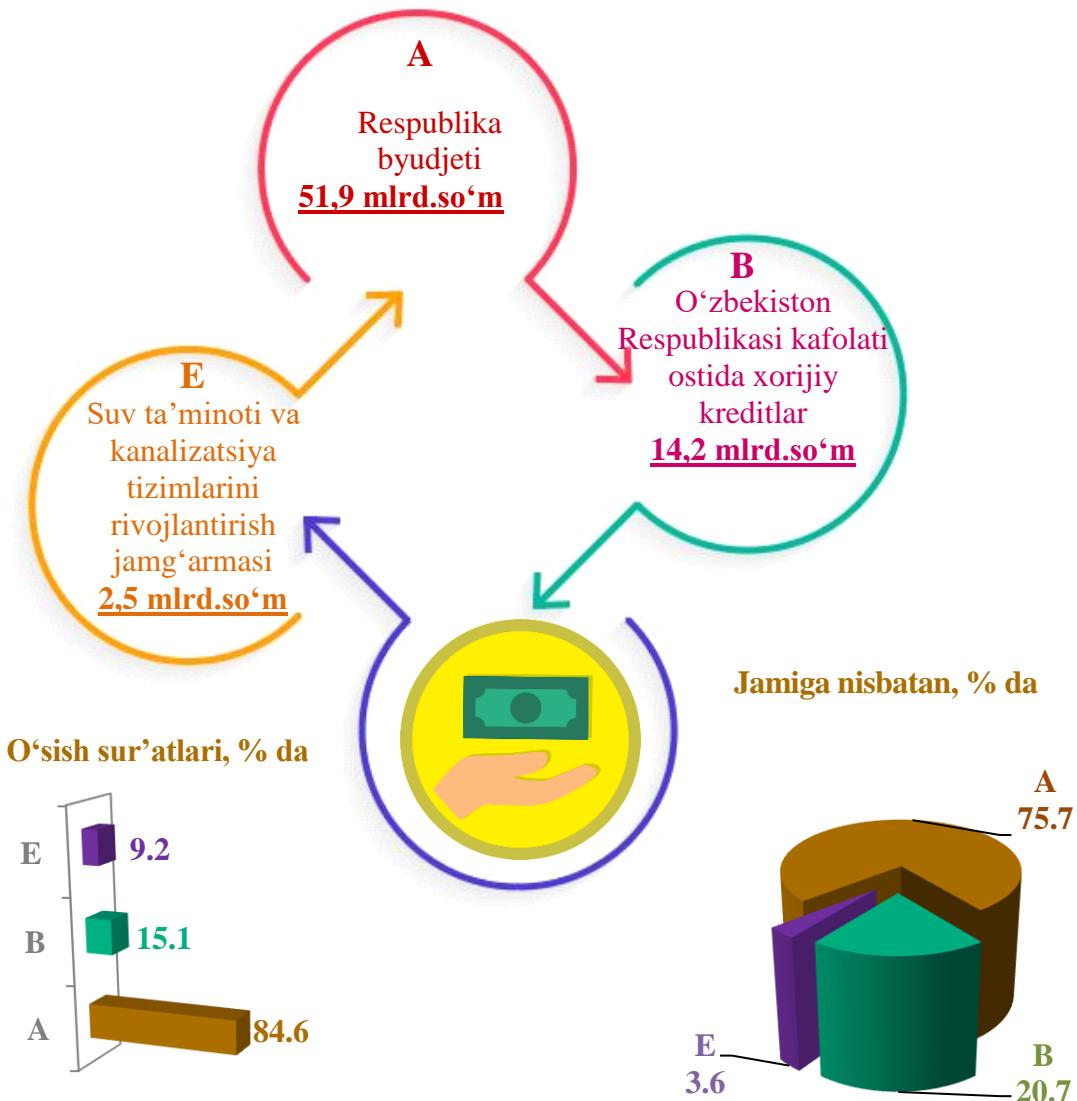
Jami investitsiyalar hajmida, markazlashgan moliyalashtirish manbalari hisobidan moliyalashtirilgan asosiy kapitalga investitsiyalarning ulushi, 2022- yilga nisbatan 3,8 % punktga kamayib, 1,6 % ni yoki 68,6 mlrd. so‘mni tashkil etdi. Mos ravishda, markazlashmagan moliyalashtirish manbalari hisobidan 4 224,5 mlrd. so‘m yoki jami investitsiyalarning 98,4 % investitsiyalari o‘zlashtirilib, 2022- yilga nisbatan 3,8 % punktga ko‘paydi.



2023- yilning yanvar-mart oylarida asosiy kapitalga investitsiyalarning 91,5 foizi yoki 3 930,4 mlrd. so‘mi jalb etilgan mablag‘lar hisobidan moliyalashtirilgan bo‘lsa, korxona, tashkilot va aholining o‘z mablag‘lari hisobidan 8,5 % yoki 362,7 mlrd. so‘m moliyalashtirildi.



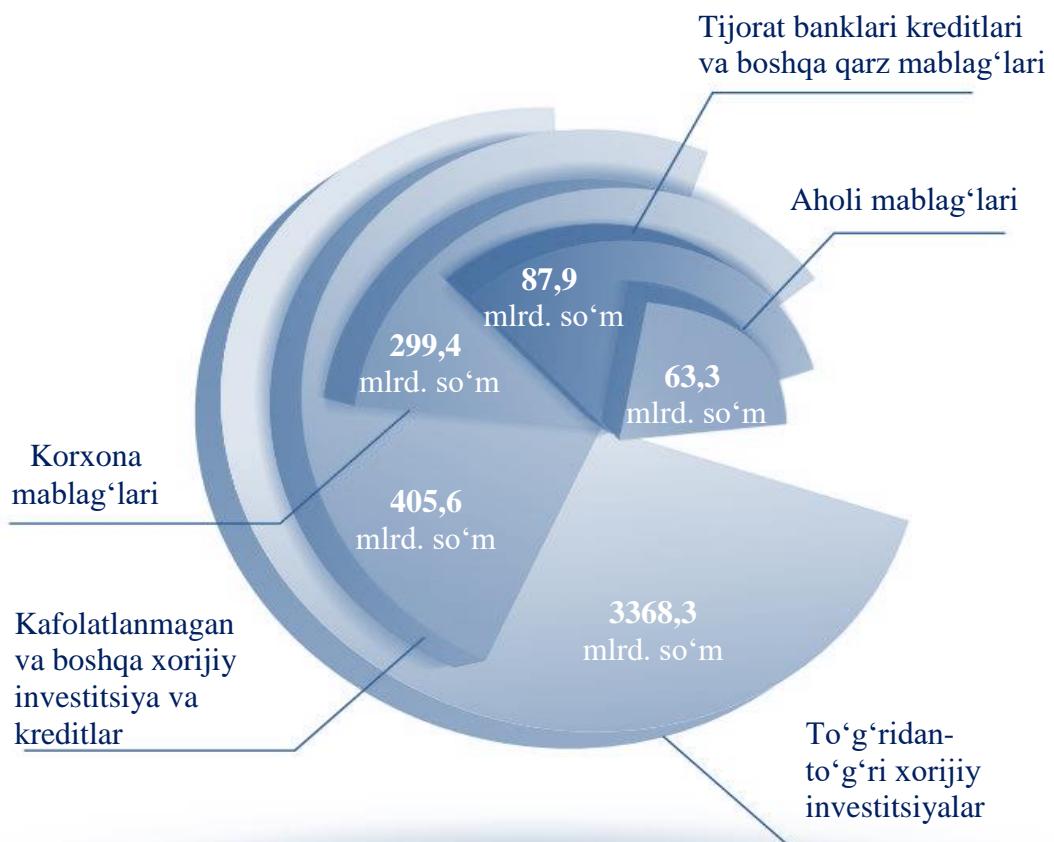
Markazlashgan moliyalashtirish manbalari hisobidan asosiy kapitalga investitsiyalar



2023- yil yanvar-mart oylarida O‘zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlar hisobidan 14,2 mldr. so‘m investitsiyalar o‘zlashtirilib, 2022- yilga nisbatan 15,1 % ni tashkil etdi. Ularning jami hajmidagi ulushi esa 2,5 % punktga kamayib, 0,3 % darajasida qayd etildi.

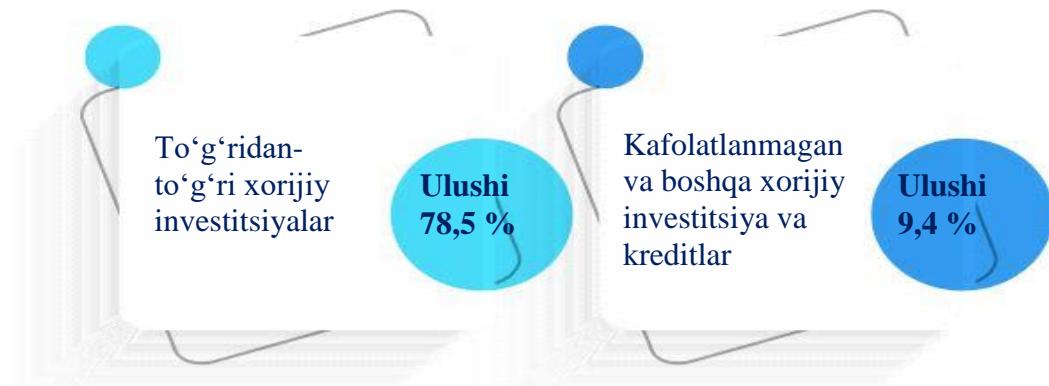
Sirdaryo viloyati bo‘yicha Respublika byudjetidan moliyalashtiriladigan infrastruktura, iqtisodiy va ijtimoiy sohani rivojlantirishga yo‘naltirilgan investitsiyalar hajmi 2022- yilga nisbatan 84,6 % ni yoki 51,9 mldr. so‘mni tashkil etdi. Shuningdek, suv ta’mnoti va kanalizatsiya tizimini rivojlantirish jamg‘armasi mablag‘lari hisobidan investitsiyalar 2022- yilga nisbatan 9,2 % ni, 2,5 mldr. so‘mni tashkil etdi. Ularning jami investitsiyalardagi ulushi, mos ravishda 0,7 % punktga kamayib, 0,1 % ni tashkil etdi.

Markazlashmagan moliyalashtirish manbalari hisobidan asosiy kapitalga investitsiyalar



2023- yilning yanvar-mart oylarida korxona va tashkilotlarning o‘z mablag‘lari hisobidan moliyalashtirilgan asosiy kapitalga investitsiyalar – 299,4 mldr. so‘m yoki jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 7,0 foizini tashkil etdi.

Bevosita to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar hisobidan moliyalastirilgan investitsiyalardan Sirdaryo viloyati bo‘yicha 3 368,3 mlrd. so‘m, yoki 2022- yilga nisbatan 18,6 % punktga ko‘paygan holda jami ulushi 78,5 % ga teng investitsiyalar o‘zlashtirildi.



Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarni moliyalashtirish manbalari bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkichlar va o‘sish sur’atlari aholi mablag‘lari hisobiga to‘g‘ri kelib, 2022-yilga nisbatan 200,7 foizni tashkil etdi.

Kafolatlanmagan va boshqa xorijiy investitsiya va kreditlar hisobidan 405,6 mlrd. so‘m investitsiyalar o‘zlashtirilib, jami asosiy kapitalga investitsiyalar hajmidagi ulushi 9,4 % ni tashkil etdi.

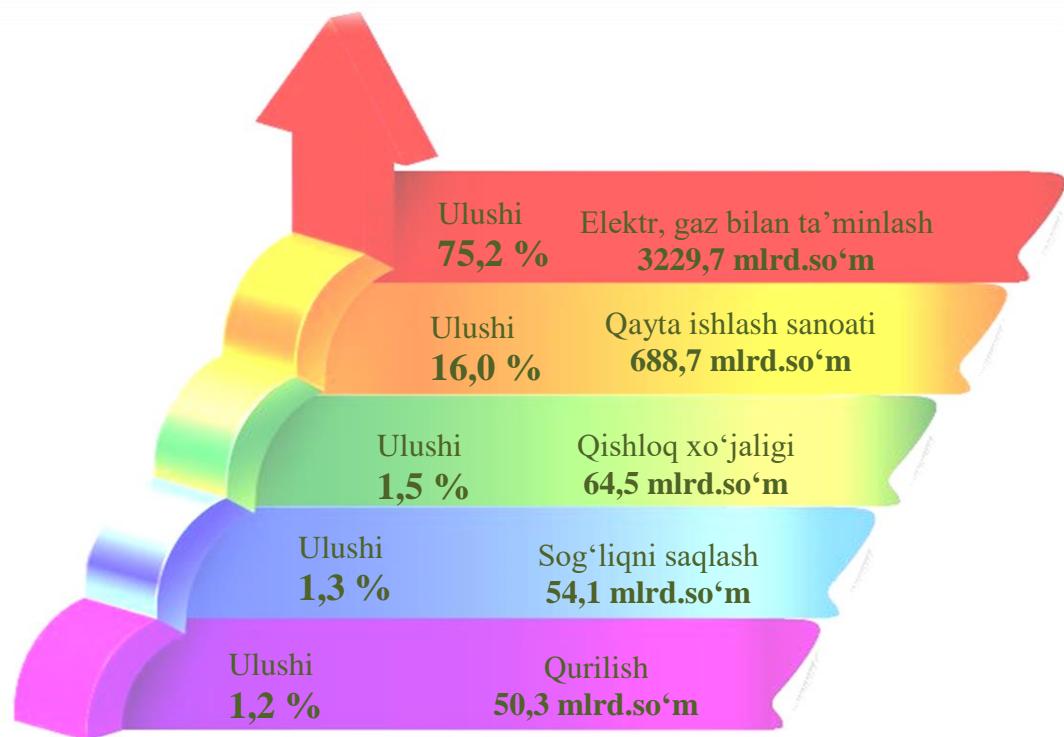
Shuningdek, tijorat banklari kreditlari va boshqa qarz mablag‘lari hisobidan moliyalashtirilgan 87,9 mlrd. so‘m (jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 2,0 foizini tashkil etib, 2022- yilga nisbatan 3,5 % punktga kamayish) asosiy kapitalga investitsiyalar o‘zlashtirildi.

Aholi mablag‘lari hisobidan jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 1,5 foizi yoki 63,3 mlrd. so‘m o‘zlashtirildi. Aholi mablag‘lari hisobidan asosan uy-joylar qurish sohasida investitsiya faoliyati amalga oshirilgan.

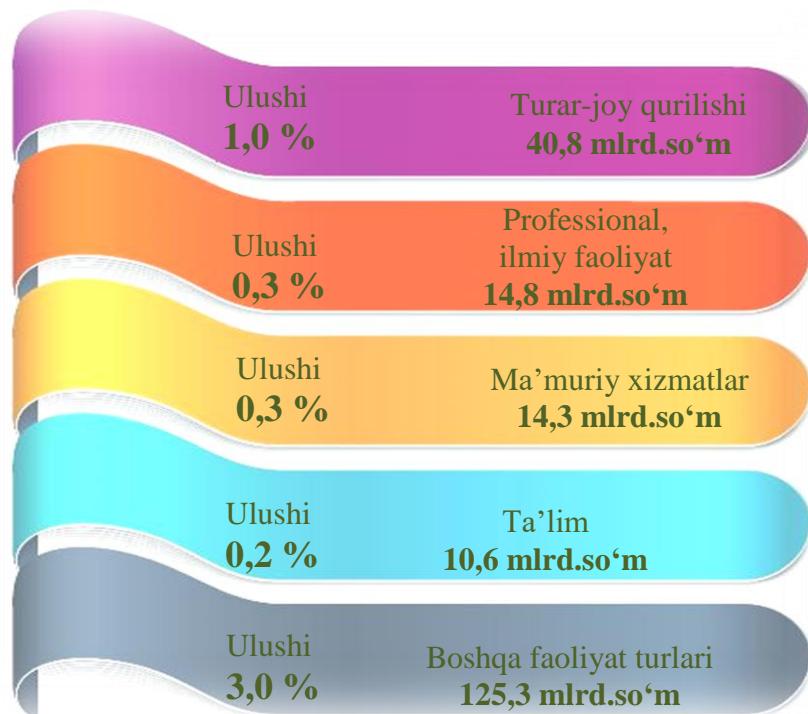
Sirdaryo viloyatida markazlashmagan moliyalashtirish manbalari bo‘yicha asosiy kapitalga investitsiyalar (jamiga nisbatan, % da)



Sirdaryo viloyatida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy kapitalga investitsiyalar



Sirdaryo viloyatida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy kapitalga investitsiyalar



Ijtimoiy sohadagi eng muhim faoliyatlardan biri bu turar-joy qurilishi hisoblanadi. Ushbu faoliyat turi bo'yicha barcha moliyalashtirish manbalari hisobidan 40,8 mlrd. so'm asosiy kapitalga investitsiyalar o'zlashtirilib, jami investitsiyalar hajmidagi ulushi 1,0 % ni tashkil etdi.

Elektr-gaz ta'minoti faoliyati turi bo'yicha barcha moliyalashtirish manbalari hisobidan 3 229,7 mlrd. so'm investitsiyalar o'zlashtirilib, ular umumiy hajmning 75,2 foizini tashkil etdi.

Qayta ishslash sanoatida jami 688,7 mlrd. so'm yoki viloyat bo'yicha jami investitsiyalar hajmining 16,0 foizi o'zlashtirilgan bo'lib, uning tarkibidan 8,3 foizi yoki 355,0 mlrd. so'mi to'qimachilik maxsulotlari va kiyim-kechak ishlab chiqarish sohasiga tegishlidir.

Qishloq xo'jaligini rivojlantirishga yo'naltirilgan investitsiyalar 64,5 mlrd. so'm yoki o'zlashtirilgan investitsiyalar umumiy hajmining 1,5 foizini tashkil etdi.

Moliyalashtirish manbalari bo'yicha hududlar kesimida asosiy kapitalga investitsiyalar

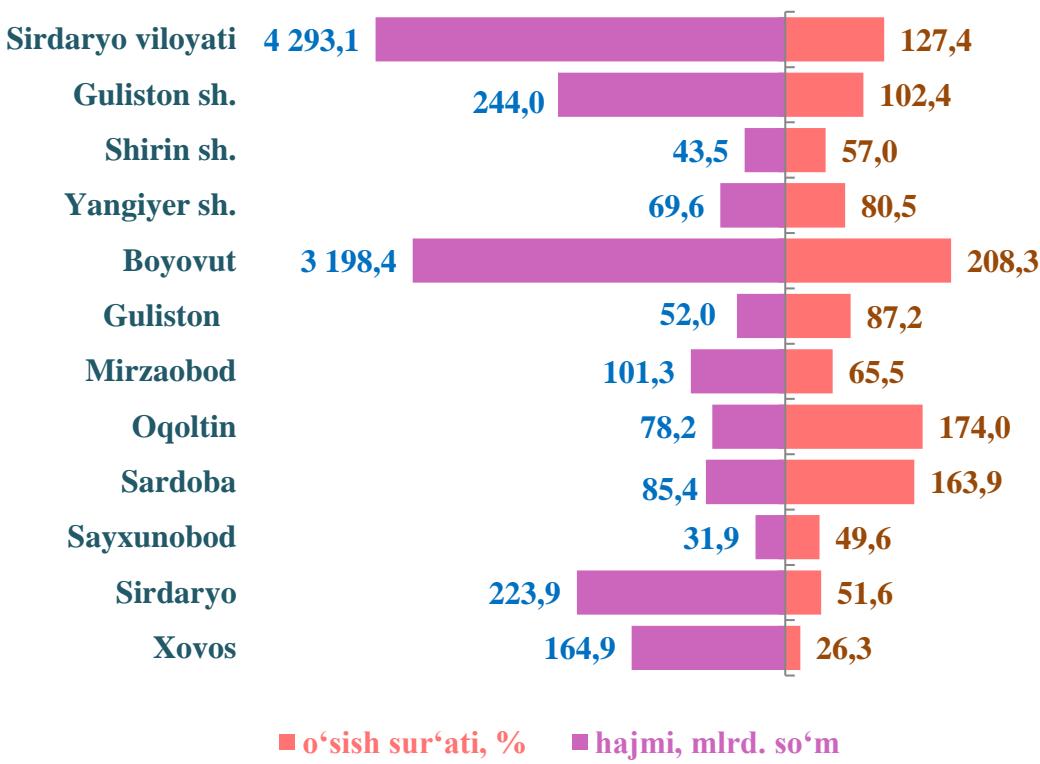
	<i>Jami investitsiyalar, mlrd. so'm</i>	<i>shu jumladan, moliyalashtirish manbalari bo'yicha: (jamiga nisbatan, % da)</i>						
		<i>Respublika byudjeti korxonalar va tashkilot mablag'i</i>	<i>Aholi mablag'i</i>	<i>xorijiy investitsiya va kreditlar</i>	<i>Suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg'armasi</i>	<i>Tiklanish va taraqqiyot jamg'armasi</i>	<i>tijorat banki kreditlari va boshqa qarz mablag'lari</i>	
Sirdaryo viloyati	4293,1	1,2	7,0	1,5	88,2	0,1	-	2,0
<i>shaharlar</i>								
Guliston sh.	244,0	3,1	32,8	5,1	48,9	-	-	10,1
Shirin sh.	43,5	0,4	93,9	1,1	-	-	-	4,6
Yangiyer sh.	69,6	18,0	22,7	5,0	32,8	3,6	-	17,9
<i>tumanlar</i>								
Boyovut	3198,4	0,1	0,2	0,1	99,6	-	-	-
Guliston	52,0	9,6	23,0	6,5	49,2	-	-	11,7
Mirzaobod	101,3	4,7	35,6	4,7	40,4	-	-	14,6
Oqoltin	78,2	5,3	2,8	1,4	87,7	-	-	2,8
Sardoba	85,4	3,6	5,5	4,1	80,3	-	-	6,5
Sayxunobod	31,9	8,3	69,0	7,7	-	-	-	15,0
Sirdaryo	223,9	1,3	31,6	9,0	53,3	-	-	4,8
Xovos	164,9	4,6	5,4	4,7	83,4	-	-	1,9

Davlat byudjeti mablag‘lari hisobidan asosiy kapitalga yo‘naltirilgan investitsiyalar hududiy tarkibida eng yuqori ko‘rsatkichlar Yangiyer shahrida – hududdagi jami investitsiyalarning 18,0 foizini, Guliston tumanida – 9,6 % va Sayxunobod tumanida 8,3 % miqdorida kuzatildi.

Korxona va tashkilotlarning o‘z mablag‘lari hisobidan investitsiyalar bo‘yicha eng yuqori ulush Shirin shahrida kuzatilib, bu hududda o‘zlashtirilgan investitsiyalarning 93,9 foizini tashkil etdi. Shuningdek, Sayxunobod tumanida 69,0 % va Mirzaobod tumanida 35,6 % ni tashkil etdi.

Jalb qilingan moliyalashtirish manbalari tarkibida xorijiy investitsiya va kreditlar alohida o‘ringa ega. Xorijiy investitsiya va kreditlarning jami investitsiyalardagi ulushi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkichlar Boyovut va Oqoltin tumanlarida kuzatilib, mos ravishda 99,6 va 87,7 % ni tashkil etdi.

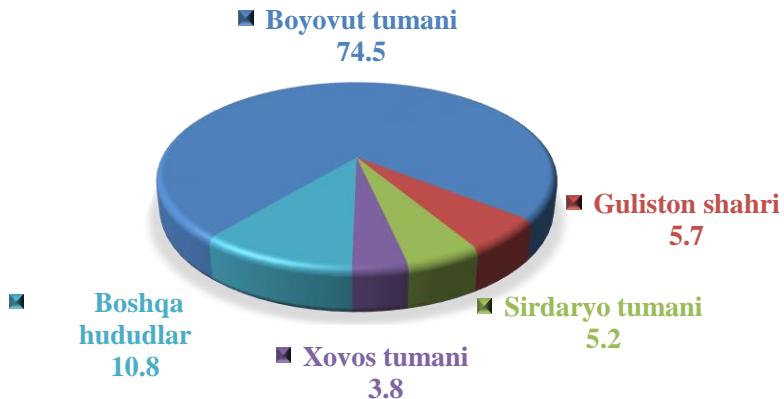
Hududlar kesimida asosiy kapitalga investitsiyalar



Hududlar kesimida asosiy kapitalga investitsiyalar o‘zlashtirilishi bo‘yicha 2022- yilga nisbatan eng yuqori o‘sish sur’ati 208,3 % ga o‘sib, Boyovut tumanida kuzatildi. Ushbu natijani 1500 MVt quvvatga ega yangi elektr stantsiyasini qurish kabi yirik loyihalarga investitsiyalarni o‘zlashtirish bilan izohlash mumkin.

Shuningdek, Oqoltin va Sardoba tumanlarida ham yuqori o‘sish surati kuzatilib, mos ravishda 2022- yilga nisbatan 174,0 % va 163,9 % o‘sish sur’ati kuzatildi. Bu hududlarda paxtachilik klasterini kengaytirish va yangi zamонавиу paxta zavodini qurilishi kabi yirik investitsiya loyihalari amalga oshirilmoqda.

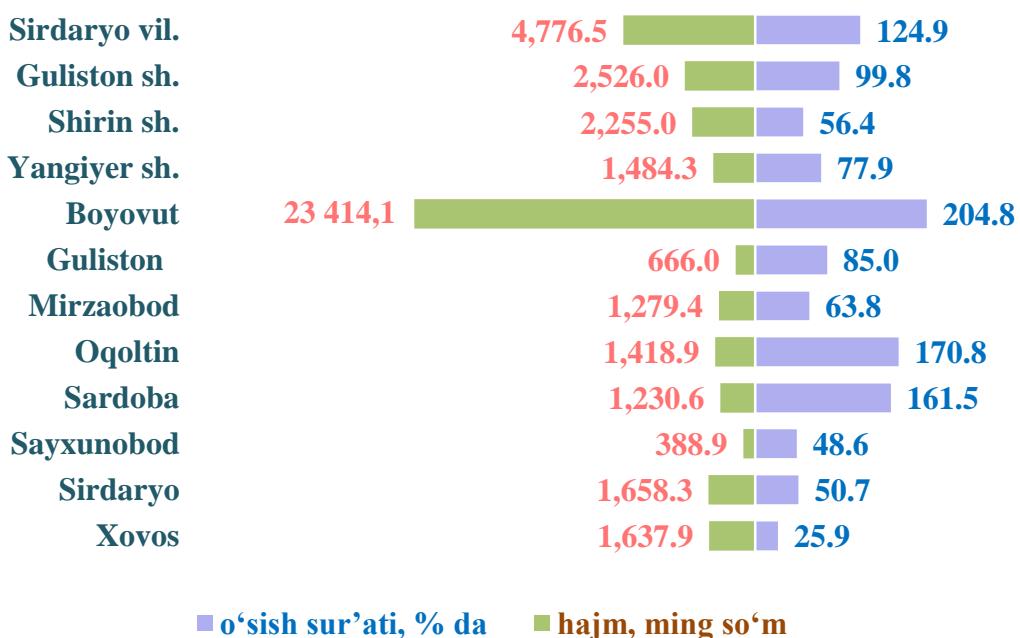
Investitsion faollikning eng past o'sish sur'atlari Xovos tumanida – 26,3 % (investitsiya hajmi 164,9 mlrd. so'm), Sayxunobod tumanida – 49,6% (31,9 mlrd. so'm), Sirdaryo tumanida – 51,6 % (223,9 mlrd. so'm), Shirin shahrida – 57,0 % (43,5 mlrd. so'm), Mirzaobod tumanida – 65,5 % (101,3 mlrd. so'm) va Yangiyer shahrida 80,5 foiz (69,6 mlrd. so'm) qayd etildi.



2023- yilning yanvar-mart oylarida jami asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalarning asosiy qismi, ya'ni 89,2 foizi viloyatning to'rt hududida, jumladan, Boyovut tumanida – 74,5 %, Guliston shahrida – 5,7 %, Sirdaryo tumanida – 5,2 % va Xovos tumanida – 3,8 % investitsiyalar o'zlashtirildi.

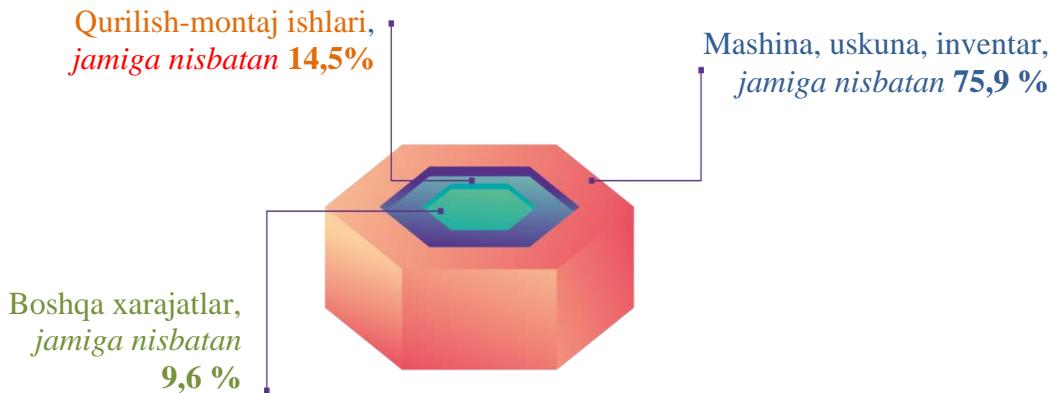
2023- yilning yanvar-mart oylarida aholi jon boshiga hisoblangan asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar hajmi bo'yicha yuqori ko'rsatkichlar Boyovut tumanida – 23414,1 ming so'm (yoki 2022- yilga nisbatan taqqoslaganda – 204,8 %), Guliston shahrida – 2526,0 ming so'm (yoki 99,8 %), va Shirin shahrida – 2255,0 ming so'm (yoki 56,4 %) miqdorida qayd etildi.

Aholi jon boshiga to'g'ri keladigan asosiy kapitalga investitsiyalar



Sirdaryo viloyati bo'yicha asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibida mashina, uskuna va inventarlarga 3 257,1 mlrd. so'm investitsiyalar o'zlashtirilgan bo'lib, jami investitsiyalarning 75,9 foizini tashkil etdi, qurilish-montaj ishlari bo'yicha 623,1 mlrd. so'm (jami investitsiyalardagi ulushi 14,5 %) va boshqa xarajatlarga 412,9 mlrd. so'm (9,6 %) o'zlashtirildi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi



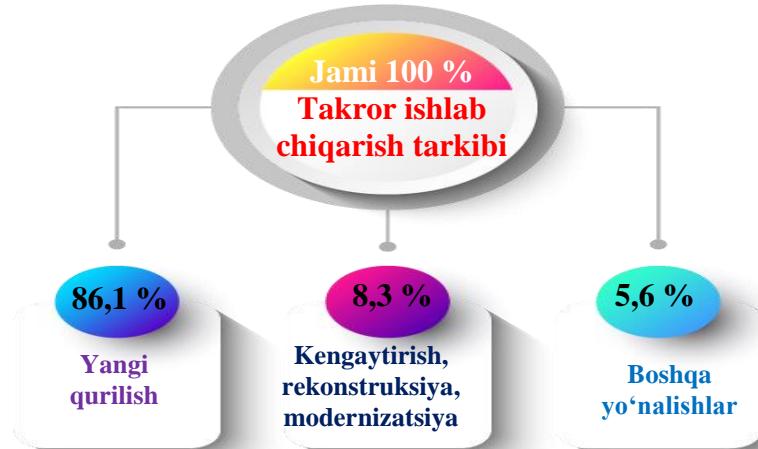
Hududlar kesimida jami asosiy kapitalga investitsiyalar hajmida qurilish-montaj ishlaringin ulushi bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Sirdaryo tumanida kuzatildi 67,7 % yoki 151,6 mlrd. so'm.

Qurilish-montaj ishlaringin ulushi bo'yicha eng quyi daraja Boyovut tumanida kuzatilib, 3,9 % ni yoki 125,8 mlrd. so'mni tashkil etdi. Shuningdek, Boyovut tumanida mashina, uskunalar va inventarlarga xarajatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich 84,2 % yoki 2692,7 mlrd. so'mni tashkil etdi.

Joriy hisobot davrida yangi qurilishga yo'naltirilgan asosiy kapitalga investitsiyalar 3 696,6 mlrd. so'mga yetdi hamda jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 86,1 foizini tashkil etdi.

Iqtisodiyotda mayjud obyektlarni kengaytirish, rekonstruksiya qilish, modernizatsiyalash va texnik qayta qurollantirishga yo'naltirilgan investitsiyalar 357,4 mlrd. so'mni tashkil etdi hamda viloyatdagi jami o'zlashtirilgan investitsiyalarning 8,3 foizini tashkil etdi. Qolgan 5,6 %, ya'ni 239,1 mlrd. so'm boshqa xarajatlarga yo'naltirildi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi (jamiga nisbatan % da)



Yangi qurilishga yo‘naltirilgan investitsiyalarning ulushi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich, quvvati 1 500 Mvt bo‘lgan yangi elektr stansiyasi qurish loyihalari bo‘yicha o‘zlashtirilgan investitsiyalar natijasida Boyovut tumanida kuzatilib, u 99,7 % ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-mart oylarida korxona va tashkilotlarning kengaytirish, rekonstruksiya va modernizatsiyaga investitsiyalar ulushi bo‘yicha yuqori natijalar Oqoltin tumanida – 92,0 % (71,9 mlrd. so‘m), Sardoba tumanida – 84,9 % (72,5 mlrd. so‘m), Guliston shahrida – 41,4 % ga tengligi (101,1 mlrd. so‘m) kuzatildi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi
(2023- yil yanvar-mart)

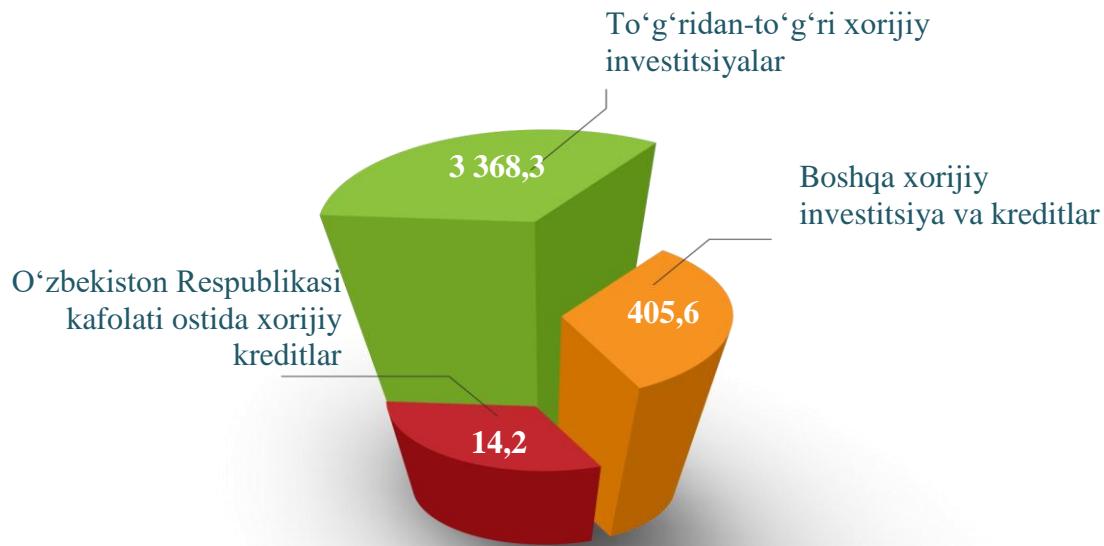
	<i>Jami asosiy kapitalga investitsiyalar, mlrd.so‘m</i>	<i>Jamiga nisbatan % da:</i>		
		<i>yangi qurilish</i>	<i>kengaytirish, rekonstruksiya, modernizatsiya</i>	<i>boshqa yo‘nalishlar</i>
Sirdaryo viloyati	4 293,1	86,1	8,3	5,6
<i>shaharlari</i>				
Guliston sh.	244,0	36,4	41,4	22,2
Shirin sh.	43,5	27,5	20,0	52,5
Yangiyer sh.	69,6	55,1	21,7	23,2
<i>tumanlar</i>				
Boyovut	3 198,4	99,7	0,1	0,2
Guliston	52,0	61,9	5,2	32,9
Mirzaobod	101,3	48,4	19,0	32,6
Oqoltin	78,2	3,0	92,0	5,0
Sardoba	85,4	3,9	84,9	11,2
Sayxunobod	31,9	9,1	21,3	69,6
Sirdaryo	223,9	59,6	17,8	22,6
Xovos	164,9	88,2	9,1	2,7

2- BO'LIM. ASOSIY KAPITALGA O'ZLASHTIRILGAN XORIJIY INVESTITSIYA VA KREDITLAR

2023- yilning yanvar-martida 3 788,1 mlrd.so‘m (dollar ekvivalentida 333,9 mln. AQSH doll.) yoki 2022- yilga nisbatan 138,7 % asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar o‘zlashtirildi.

Xorijiy investitsiya va kreditlarning jami asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalardagi ulushi 88,2 % ni tashkil etdi.

Xorijiy investitsiya va kreditar, mlrd.so‘m

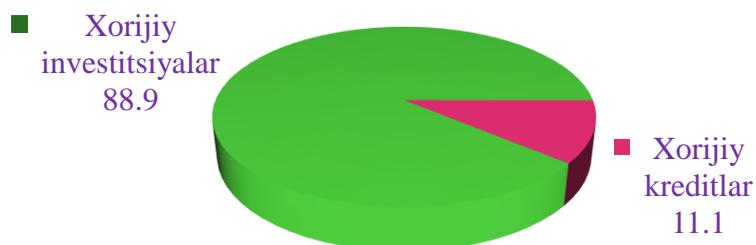


To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiya va kreditlar hisobidan joriy davrda 3 773,9 mlrd. so‘m o‘zlashtirilgan bo‘lsa, O‘zbekiston Respublikasi kafolati ostida 14,2 mlrd. so‘m xorijiy kreditlar o‘zlashtirildi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiya va kreditlar hamda O‘zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlarning jami xorijiy investitsiya va kreditlar hajmidagi ulushi mos ravishda 99,6 % va 0,4 % ni tashkil etdi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiya va kreditlar tarkibida to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar 3 368,3 mlrd. so‘m yoki jamiga nisbatan 88,9 foizni, boshqa investitsiya va kafolatlanmagan xorijiy kreditlar 405,6 mlrd. so‘mni yoki jamiga nisbatan 10,7 % ni tashkil etdi.

Xorijiy investitsiya va kreditar tarkibi (% da)



Xorijiy investitsiya va kreditlar tarkibida xorijiy investitsiyalar 3368,3 mlrd. so‘mni yoki jamiga nisbatan 88,9 foizni va mos ravishda xorijiy kreditlar 419,8 mlrd. so‘mni yoki 11,1 % ni tashkil qildi.

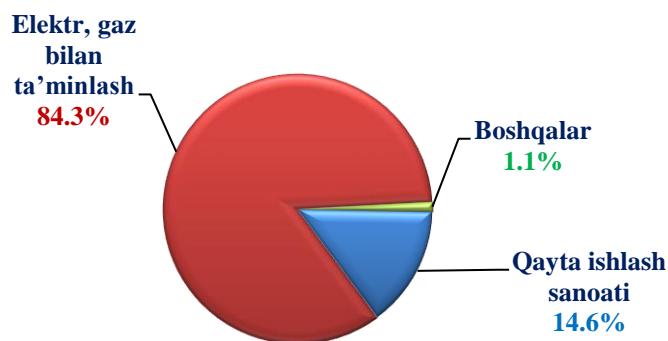
**Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan xorijiy investitsiya va kreditlar,
mlrd so‘m**

	<i>Jami</i>	<i>Shu jumladan:</i>		
		<i>to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar</i>	<i>O‘zR kafolati ostida xorijiy kreditlar</i>	<i>boshqa xorijiy investitsiya va kreditlar</i>
Sirdaryo viloyati	3 788,1	3 368,3	14,2	405,6
<i>shaharlar</i>				
Guliston sh.	119,4	12,2	14,2	93,0
Shirin sh.				
Yangiyer sh.	22,9	22,9	-	-
<i>tumanlar</i>				
Boyovut	3 185,3	3 185,3	-	-
Guliston	25,6			25,6
Mirzaobod	40,9	-	-	40,9
Oqoltin	68,6	68,6		
Sardoba	68,6	68,6	-	-
Sayxunobod				
Sirdaryo	119,2	9,2	-	110,0
Xovos	137,6	1,5	-	136,1

2023- yil yanvar-mart oylarida Sirdaryo viloyatida elektr va gaz bilan ta’minalash faoliyat turida xorijiy investitsiya va kreditlar salmoqli o‘zlashtirilib, 3 191,8 mlrd. so‘mni yoki jami asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan xorijiy investitsiya va kreditlarning 84,3 foizini tashkil etdi.

Qayta ishslash sanoatida bu ko‘rsatkich 553,4 mlrd. so‘mni yoki jami xorijiy investitsiya va kreditlarning 14,6 foizini qayd etdi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xorijiy investitsiyalar
va kreditlar tarkibi, % da**



**3- BO'LIM. IJTIMOIY SOHA OBYEKTLARINING QURILISHI
2023- yil yanvar-mart**

2023- yilning yanvar-mart oylarida umumiy maydoni 27,2 ming kv.m (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 161,9 %) bo'lgan 146 ta turar joylar, jumladan 15,2 ming kv.m. (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 147,6 %) bo'lgan 78 ta turar joylar qishloq joylarda ishga tushirildi.

Jami asosiy kapitalga investitsiyalarda turar joy qurilishiga o'zlashtirilgan investitsiyalar hajmi 40,8 mlrd. so'mni yoki jami investitsiyalar hajmidagi ulushi 1,0 % ni tashkil etdi.

Turar-joylarni ishga tushirish

	<i>Xonadonlar soni, birlik</i>	<i>Maydoni, kv.m</i>
Sirdaryo viloyati	146	27 160
<i>shaharlar</i>		
Guliston sh.	35	5 449
Shirin sh.	-	-
Yangiyer sh.	9	840
<i>tumanlar</i>		
Boyovut	5	907
Guliston	7	1 051
Mirzaobod	11	2 063
Oqoltin	-	-
Sardoba	14	1 331
Sayxunobod	4	480
Sirdaryo	42	11 299
Xovos	19	3 740

4- BO'LIM. QURILISH ISHLARI

2023- *yanvar-mart*

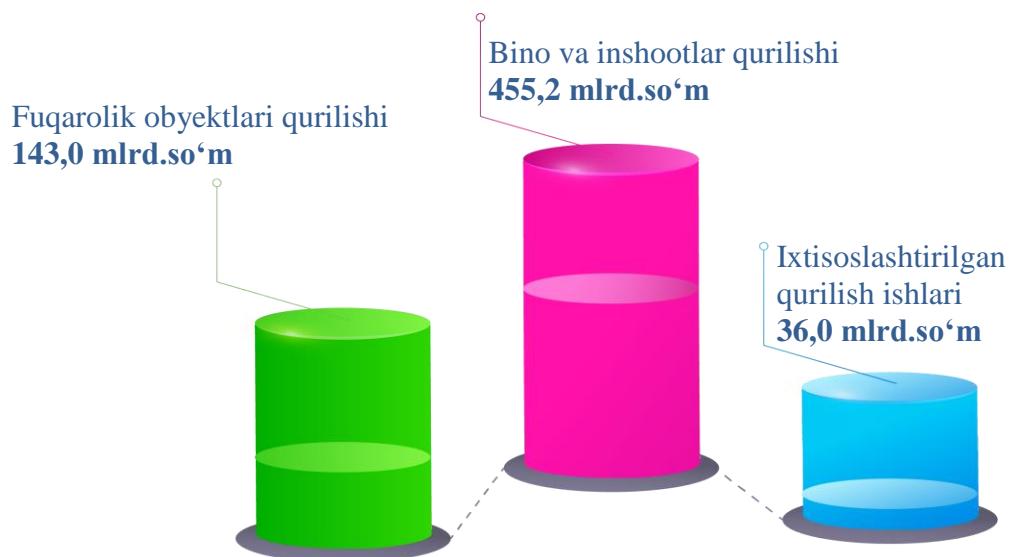
2023- yilning yanvar-mart oylarida Sirdaryo viloyatida jami 634,2 mlrd. so‘m qurilish ishlari bajarilib, o‘sish sur’ati 2022- yilga nisbatan 100,3 % ni tashkil etdi.

Qurilish ishlaringin o‘sish sur’atlari dinamikasi, mlrd. so‘m



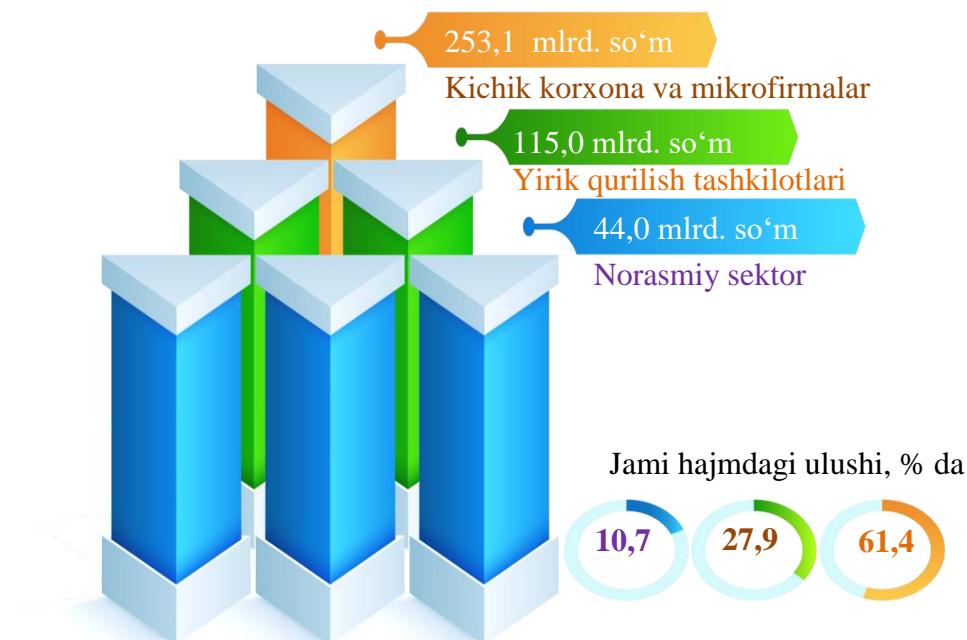
Qurilish ishlaringin iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ko‘rsatkichlari shuni ko‘rsatdiki, bino va inshootlar qurilishi 71,8 % ulushni (o‘sish sur’ati 2022- yilga nisbatan 102,8 %), fuqarolik obyektlari qurilishi 22,5 % (95,3 %) va ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari 5,7 % (88,5 %)ni tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha qurilish ishlari



2023- yil yanvar-mart oylarida bajarilgan qurilish ishlaringin katta qismi yangi bino va inshootlarni qurishga tegishli. Jami qurilish ishlaringin 65,0 % yoki 412,1 mlrd. so‘m qurilish ishlari aynan iqtisodiyotda yangi ishlab chiqarish quvvatlari, turarjoy va boshqa ijtimoiy obyektlarni yaratishga qaratilgan.

2023- yil yanvar-mart oylarida umumiy hajmdan yangi qurilish, rekonstruksiya, kengaytirish, texnik qayta qurollantirish ishlari ulushi



2023- yil yanvar-mart oylarida hududlar kesimida yangi qurilish ishlari

	<i>Yangi qurilish, rekonstruksiya, kengaytirish, texnik qayta qurollantirish</i>	<i>Oʼsish surʼati, % da</i>
Sirdaryo viloyat boʻyicha	412,1	100,0
Guliston sh.	122,5	29,7
Shirin sh.	9,9	2,4
Yangiyer sh.	24,1	5,8
Boyovut	12,2	3,0
Guliston	24,8	6,0
Mirzaobod	65,1	15,8
Oqoltin	9,3	2,3
Sardoba	5,6	1,4
Sayxunobod	7,1	1,7
Sirdaryo	109,6	26,6
Xovos	21,9	5,3

2023- yil yanvar-mart oylarida hududlar kesimida yangi qurilish ishlari boʻyicha yuqori hajm, Guliston shahrida (122,5 mlrd. soʻm), Sirdaryo tumanida (109,6 mlrd. soʻm), Mirzaobod tumanida (65,1 mlrd. soʻm) va Guliston tumanida (24,8 mlrd. soʻm) da qayd etildi.

Bino va inshootlar qurilishi

Yirik qurilish tashkilotlari ulushi -19,5 %, 2022- yildagi ko‘rsatkichga nisbatan 11,9 % punktga ko‘paydi.

88,6 mlrd. so‘m

Kichik korxona va mikrofirmalar ulushi – 68,4 %, 2022- yildagi ko‘rsatkichga nisbatan 14,2 % punktga kamaydi

311,5 mlrd. so‘m

Norasmiy sektoring ulushi esa – 12,1 % ni tashkil etib, 2022- yilga nisbatan 2,3 % punktga ko‘paydi.

55,1 mlrd. so‘m

Hududlar kesimida bino va inshootlar qurilishi hajmi va o‘shish sur’ati

	<i>Bino va inshootlar qurilishi</i>	<i>O‘shish sur’ati, % da</i>
Sirdaryo viloyat bo‘yicha	455,2	102,8
Guliston sh.	149,3	95,8
Shirin sh.	12,5	44,6
Yangiyer sh.	28,6	101,0
Boyovut	15,3	78,7
Guliston	28,0	54,0
Mirzaobod	72,1	121,0
Oqoltin	9,6	78,1
Sardoba	7,0	79,3
Sayxunobod	8,5	76,5
Sirdaryo	101,1	2,4 m.
Xovos	23,2	93,3

Bino va inshootlarni qurish faoliyat turi bo'yicha bajarilgan qurilish ishlarining eng yuqori o'sish sur'ati Sirdaryo tumani (2022- yilga nisbatan 2,4 m.), Mirzaobod tumani (121,0 %) Yangiyer shahriga (101,0 %) to'g'ri keldi.

Fuqarolik obyektlari qurilishi

Fuqarolik obyektlarini qurish bo'yicha yirik qurilish tashkilotlari tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmining ulushi 18,4 % ni tashkil etdi va 2022-yilga nisbatan 6,2 % punktga kamaydi.

Shuningdek, kichik korxona va mikrofirmalar ulushi mos ravishda 81,6 % (6,1 % punktga ko'payish) ni tashkil etdi.

Hududlar kesimida fuqarolik obyektlari qurilishi hajmi va o'sish sur'ati

	<i>Fuqarolik obyektlari qurilishi, mlrd. so'm</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>
Sirdaryo viloyat bo'yicha	143,0	95,3
Guliston sh.	57,8	87,3
Shirin sh.	4,1	61,3
Yangiyer sh.	5,4	177,1
Boyovut	3,7	73,2
Guliston	6,9	29,8
Mirzaobod	22,0	92,1
Oqoltin	3,4	122,9
Sardoba	2,0	112,8
Sayxunobod	2,1	109,6
Sirdaryo	30,9	3,5 m.
Xovos	4,7	70,6

Fuqarolik obyektlarini qurish faoliyat turi bo'yicha bajarilgan qurilish ishlarining eng yuqori o'sish sur'ati Sirdaryo tumanida (2022- yilga nisbatan 3,5 m.), Yangiyer shahrida (177,1 %) va Oqoltin tumani (122,9 %)ga to'g'ri keldi.

Ixtisoslashgan qurilish ishlari

Kichik korxona va mikrofirmalar hissasiga to‘g‘ri kelib, 2022- yilga nisbatan 0,7 % punktga kamaydi.

Hududlar kesimida ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari hajmi va o‘sish sur’ati

	<i>Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari</i>	<i>O‘sish sur’ati, % da</i>
Sirdaryo viloyat bo‘yicha	36,0	88,5
Guliston sh.	8,9	68,8
Shirin sh.	1,9	96,0
Yangiyer sh.	1,6	39,7
Boyovut	1,9	124,2
Guliston	3,4	131,6
Mirzaobod	6,2	88,5
Oqoltin	1,7	2,2 m.
Sardoba	1,1	96,3
Sayxunobod	1,4	119,7
Sirdaryo	5,6	107,3
Xovos	2,3	98,2

Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari faoliyat turi bo‘yicha bajarilgan qurilish ishlarining eng yuqori o‘sish sur’ati Oqoltin (2022- yilga nisbatan 2,2 m.), Guliston (131,6 %), Boyovut (124,2 %) va Sayxunobod (162,7 %) tumanlariga to‘g‘ri keldi.

Korxona turlari bo'yicha qurilish ishlari

Yirik tashkilotlar tomonidan 115,0 mlrd.so'm qurilish ishlari bajarilib, o'sish sur'ati 2,2 m. ni tashkil etdi

Kichik korxonalar va mikrofirmalar tomonidan 464,1 mlrd.so'm qurilish ishlari bajarilib, o'sish sur'ati 86,2 % ni tashkil etdi

Norasmiy sektorda 55,1 mlrd.so'm qurilish ishlari bajarilib, o'sish sur'ati 129,9 % ni tashkil etdi

Yirik tashkilotlar tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmi 115,0 mlrd. so'mni tashkil etdi. 2022- yilga nisbatan ko'rib chiqilayotgan davrda qurilish ishlarining o'sish sur'ati 2,2 m. ga yetdi va ularning umumiy hajmdagi ulushi 10,0 % ga oshib, 18,1 % ni tashkil etdi.

Yirik tashkilotlar tomonidan bajarilgan qurilish ishlarining jami qurilish ishlari hajmidagi eng ko'p ulushi Siradryo tumani (hududdagi jami qurilish ishlari hajmining 72,7 %), Mirzaobod tumani (19,8 %) va Guliston (5,3 %) shahriga to'g'ri keldi.

Qurilish ishlari hajmida yirik tashkilotlar ulushi, % da

Siradryo tumani. 72,7

19,8 Mirzaobod tumani

Guliston shahri 5,3

2,2 Shirin shahri

Kichik korxona va mikrofirmalar tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hissasiga jami qurilish ishlari hajmining 73,1 % to'g'ri kelib, 2022- yilga nisbatan 11,8 % punktga kamaydi. Shuningdek, ular hissasiga to'g'ri kelgan qurilish ishlari hajmi 2022- yilga nisbatan 86,2 % ni tashkil etgan holda 464,1 mlrd. so'm miqdorida qayd etildi.

Ko'rib chiqilayotgan davrda kichik korxonalar va mikrofirmalar tomonidan bajarilgan qurilish ishlarining eng katta hajmi Guliston shahrida (198,7 mlrd. so'm yoki umumiy ko'rsatkichning 42,8 %), Mirzaobod (73,4 mlrd. so'm yoki 15,8 %) va Guliston (35,8 mlrd. so'm yoki 7,7 %) tumanida qayd etildi.

Qurilish ishlari hajmida kichik korxona va mikrofirmalar ulushi, %



Norasmiy sektorda qurilish ishlaringin ulushi 8,7 foizni yoki 55,1 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2022- yilga nisbatan o‘sish sur’ati 129,9 foizga yetdi. Shundan 40,7 mlrd. so‘mi yakka tartibdagi uy-joy qurilishiga to‘g‘ri kelib, 2022- yilga nisbatan 151,1 foizni, jismoniy shaxslar tomonidan noturar-joylar qurilishi 3,3 mlrd. so‘mni va o‘sish sur’ati 72,7 foizni, 11,1 mlrd. so‘mlik yakka tartibda turar-joylarni ta’mirlash ishlari bajarilib, o‘sish sur’ati 100,7 foizni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-mart oylarida norasmiy sektor tomonidan bajarilgan qurilish ishlaringin eng katta hajmi Sirdaryo tumanida (19,0 mlrd. so‘m yoki 2022- yilga nisbatan o‘sish sur’ati 146,3 % ni tashkil etdi), Guliston shahrida (11,1 mlrd. so‘m yoki 3,8 m.), Xovos tumani (6,9 mlrd. so‘m yoki 4,3 m.) va Mirzaobod tumanida (4,1 mlrd. so‘m yoki 72,8 %) qayd etildi.

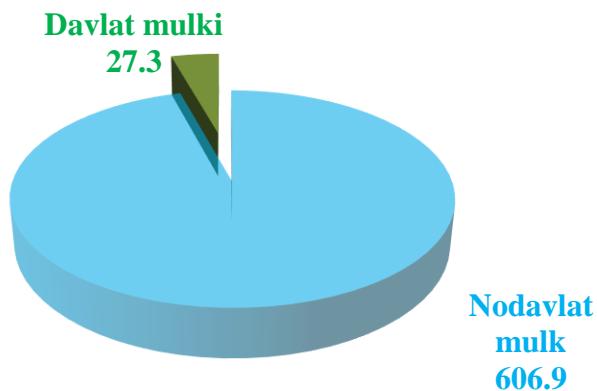
Qurilish ishlari hajmida norasmiy sektor ulushi, % da



Davlat mulkchiligidagi tashkilotlar tomonidan jami 27,3 mlrd. so‘m qurilish ishlari bajarildi. Nodavlat mulkchilikdagi tashkilotlar tomonidan esa 606,9 mlrd. so‘m qurilish ishlari bajarildi. Ularning viloyatdagi ulushi mos ravishda 4,3 % va 95,7 % ni tashkil etdi.

Nodavlat mulk obyektlari tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmida eng yuqori ulush Guliston tumanida (ushbu tumandagi qurilish ishlari umumiy hajmining 97,3 foizi), Yangiyer shahrida (96,7 foizi) va Sirdaryo tumanida (96,6 foizi) qayd etildi.

Mulkchilik shakllari bo'yicha qurilish ishlari, mldr so'm



Hududlar kesimida aholi jon boshiga qurilish ishlari

	Aholi jon boshiga qurilish ishlari, ming so'm	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyat bo'yicha	705,6	98,4
Guliston sh.	2 235,2	89,6
Shirin sh.	958,3	49,8
Yangiyer sh.	758,6	97,5
Boyovut	153,2	79,3
Guliston	491,0	48,3
Mirzaobod	1 265,9	108,2
Oqoltin	266,3	91,4
Sardoba	145,7	85,4
Sayxunobod	147,2	83,1
Sirdaryo	1 018,8	2,4 m.
Xovos	300,4	88,4

Hududlar kesimida 2023- yil yanvar-mart oylarida aholi jon boshiga qurilish ishlari hajmi bo'yicha birinchi o'rinni Guliston shahri 2235,2 ming so'm (yoki 2022- yilnga nisbatan 89,6 %) ko'rsatkich bilan egalladi, undan keyingi o'rinnlarni mos ravishda Mirzaobod tumani – 1265,9 ming so'm (108,2 %), Sirdaryo – 1018,8 ming so'm (2,4 m.), Shirin shahri – 958,3 ming so'm (49,8 %), Yangiyer shahri – 758,6 ming so'm (97,5 %) egalladi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Nomoliyaviy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar bu – real mablag‘larni yaratishga yo‘naltirilgan investitsiyalar bo‘lib, quyidagilarni o‘z ichiga oladi: asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar, kapital ta’mirlashga xarajatlar, nomoddiy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar (patentlar, litsenziyalar, dasturiy mahsulotlar, yer maydonlaridan va tabiiy resurslardan foydalanish huquqlari va boshqalar).

Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarga barcha turdagи qurilish ishlariga qilingan xarajatlar; asbob-uskunalarini montaj qilish bo‘yicha xarajatlar; mashina, asbob-uskunalar (montaj talab etiladigan va talab etilmaydigan), transport vositalari, jihoz va xo‘jalik inventarini sotib olish; boshqa kapital ishlar va xarajatlar kiradi. Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar hajmi to‘g‘risidagi ma’lumotlar, ilgari boshqa tashkilotlarning asosiy fondlarida hisobga olingan asbob-uskunalar, binolar va inshootlar (yoki ularning ehtiyyot qismlari)ni sotib olishga qilingan xarajatlarsiz keltirilgan.

Chet el investitsiyalari – asosan kelgusida foyda olish maqsadida, O‘zbekiston Respublikasi hududidagi korxona va tashkilotlarga kiritilgan chet el kapitali.

Investorlar – yuridik va jismoniy shaxslar bo‘lib, qarorlarni qabul qiluvchi va o‘z mablag‘lari, qarz mablag‘lari yoki jalb qilingan mablag‘larni investitsiya ko‘rinishida investitsion loyihalarga kiritishni amalga oshiruvchi hamda ulardan maqsadli foydalanilishini ta’minlab beruvchi investitsion faoliyat subyektlari hisoblanadi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar bu – korxonaga to‘liq egalik qiluvchi yoki korxona aksionerlik kapitalining 10 foizidan kam bo‘lmagan qismini nazorat qiluvchi, ya’ni korxonani boshqarishda ishtirok etish huquqigi ega bo‘lgan, to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investor yuridik yoki jismoniy shaxs tomonidan kiritilgan investitsiyalar.

Buyurtmachilar – investitsion jarayonning qatnashchilari. Buyurtmachi sifatida investorning o‘zi, shuningdek, investor tomonidan amaldagi korxonalarini, binolarni, inshootlarni yangi qurilishi, qayta ta’mirlash, kengaytirish va texnik qayta qurollantirishni amalga oshirishlari uchun vakil etib tayinlangan jismoniy va yuridik shaxslar faoliyat ko‘rsatishlari mumkin. Shu bilan birga buyurtmachi investitsion jarayon qatnashchilarining tadbirkorlik va boshqa faoliyatiga, agarda ular orasidagi shartnomada nazarda tutilmagan bo‘lsa, aralashmasliklari lozim.

Pudratchi – kapital qurilish uchun pudrat shartnomasi asosida bino va inshootlarni qurish bo‘yicha qurilish-montaj, qayta ta’mirlash, kapital ta’mirlash hamda texnologik va boshqa uskunalarini montaj qilish, sozlash va boshqa pudrat ishlarini bajarish bilan shug‘ullanadi.

V. XIZMATLAR

1- BO'LIM. XIZMATLAR SOHASI RIVOJLANISHINING ASOSIY KO'RSATKICHLARI

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi jamiyat farovonligini aks ettiruvchi ko'rsatkichlardan biri hisoblanadi. Resurslar sarfini tejovchi samarali innovatsion iqtisodiyotni barpo etish jarayonida xizmatlar sohasi alohida o'rinni tutadi, chunki u, tovar ishlab chiqarish bilan taqqoslaganda, materiallar sarfini kamligiga, xarajatlarni tez qoplanishi va yuqori daromadlilikka ega.

2023- yil yanvar-mart oylarida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari

1. Xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar ulushi

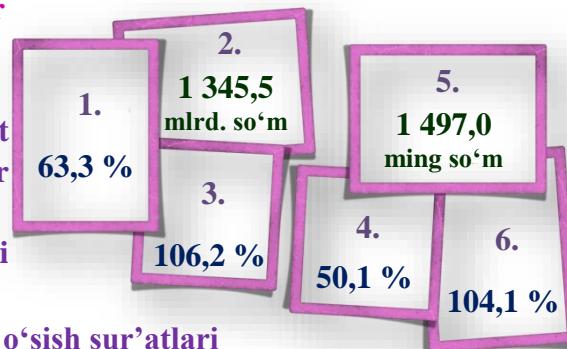
2. Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi

3. Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari

4. Xizmatlar sohasida kichik tadbirkorlikning ulushi

5. Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi

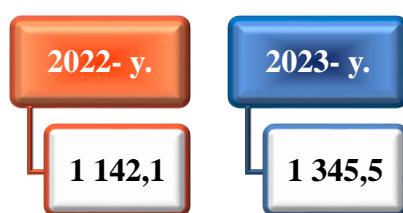
6. Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmalarning o'sish sur'atlari



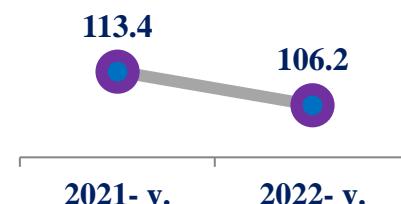
Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2023- yilning yanvar-mart oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 1 345,5 mldr. so'mga yetdi. Uning nominal hajmi 203,4 mldr. so'mga oshdi.

Taqqoslama ekvivalentda 2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan o'sish sur'ati 106,2 % ni tashkil etdi.

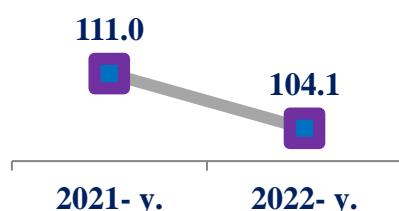
Yanvar-mart oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, mldr. so'm



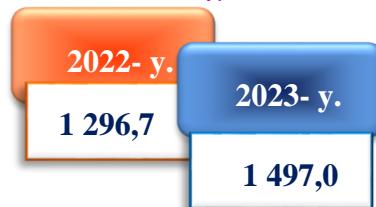
Yanvar-mart oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlarning o'sish sur'atlari, % da



Yanvar-mart oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarning o'sish sur'atlari, % da



Yanvar-mart oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, ming so'm



2- BO'LIM. IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO'YICHA ISHLAB CHIQARILGAN XIZMATLAR

Zamonaviy iqtisodiyotda xizmatlar sohasining o'rni, mazkur sohada iqtisodiy o'sishning asosiy omillari, aynan, yangi ilmiy bilimlar, aqliy kapital, axborot texnologiyalari, moliya sektori xizmatlari, konsalting va boshqalar shakllanishi bilan izohlanadi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha bozor xizmatlarini ishlab chiqarish

<i>Xizmat turlarining nomi</i>	2022- y. <i>yanvar-mart</i>		2023- y. <i>yanvar-mart</i>	
	<i>Xizmatlar hajmi, mlrd. so'm</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>	<i>Xizmatlar hajmi, mlrd. so'm</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>
Xizmatlar – jami	1142,1	113,4	1345,5	106,2
<i>shu jumladan asosiy turlari bo'yicha:</i>				
aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	62,5	119,7	81,7	127,4
moliyaviy xizmatlar	381,5	128,6	448,6	105,6
transport xizmatlari	149,9	106,9	171,4	102,2
<i>shu jumladan: avtovtransport xizmatlari</i>				
	140,3	106,1	160,9	101,5
yashash va ovqatlanish xizmatlari	26,6	103,2	30,4	103,3
savdo xizmatlari	281,0	105,3	325,4	102,3
ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	31,7	107,5	35,8	104,1
ta'lif sohasidagi xizmatlar	39,2	98,3	46,2	114,0
sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	24,0	110,6	29,2	106,7
ijara xizmatlari	28,6	76,6	27,0	86,9
kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	27,6	108,2	32,9	102,0
shaxsiy xizmatlar	22,1	109,1	26,9	103,4
me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	10,1	125,0	9,8	89,7
boshqa xizmatlar	57,3	133,3	80,2	129,1

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari jami hajmining o'sishidagi asosiy omil, moliyaviy xizmatlar 5,6 % ga (ko'rsatilgan xizmatlar jami hajmining mutlaq o'sishiga ta'siri 3,3 punkt), transport xizmatlari 2,2 % ga (0,7 punkt), savdo xizmatlari 2,3 % ga (2,0 punkt), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari 27,4 % ga (0,2 punkt) o'sishi hisoblanadi.

2023- yilning yanvar-mart oylarida jami ko'rsatilgan xizmatlar hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan solishtirma narxlardagi o'sish sur'ati 106,2 % ni tashkil etdi.

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari jami hajmining nisbatan pastligiga asosiy omil bo'lib ijara xizmatlarining 86,9 % ga, me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar 89,7 % ga salbiy ta'sir ko'rsatdi.

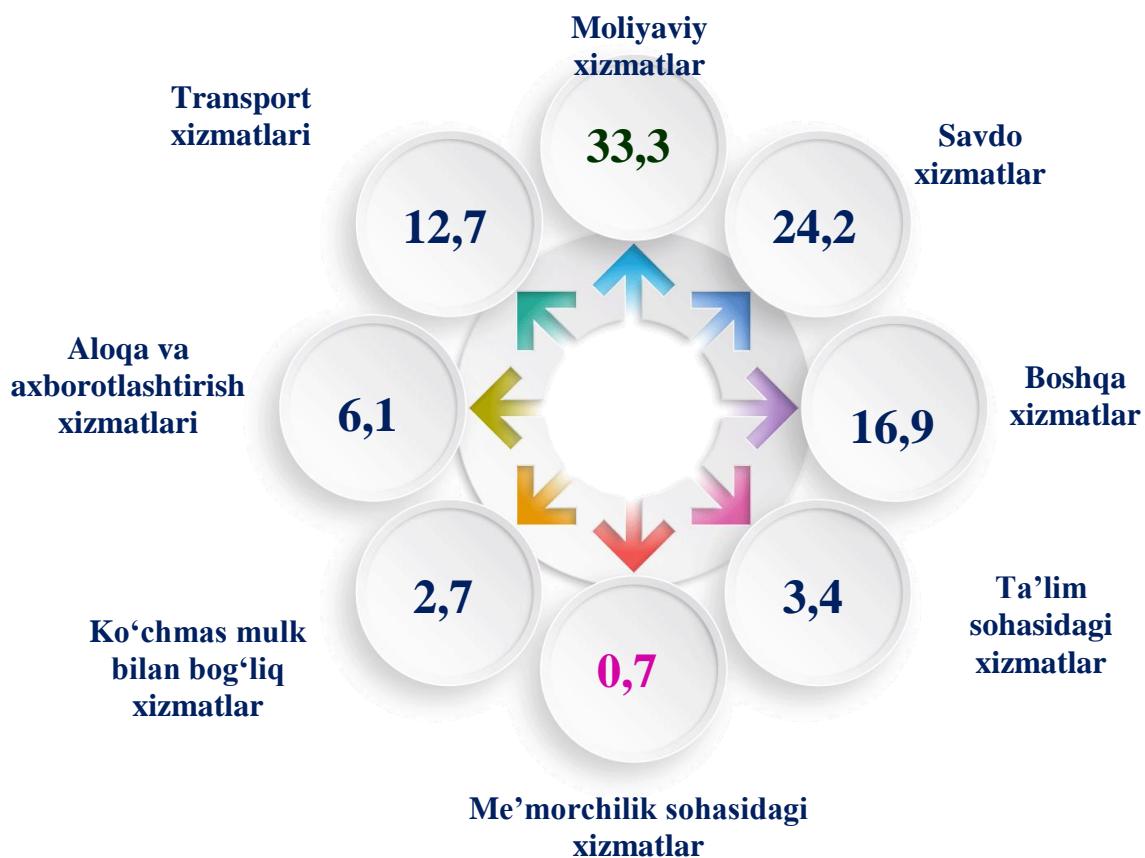
Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibida eng katta ulushni moliyaviy xizmatlar egallaydi. 2023- yil yanvar-mart oylarida bu xizmatlarning ulushi 33,3 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, yuqori ko'rsatkichlar savdo xizmatlari (24,2 %), transport xizmatlari (12,7 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (6,1 %), shuningdek, ta'lrim sohasidagi xizmatlar bo'yicha (3,4 %) qayd etildi.

Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hajmida biroz kam o'sish qayd etilib, ularning ulushi 0,7 % ga yetdi.

Taqqoslash uchun:

2022- yilning yanvar-mart oylarida moliyaviy xizmatlar umumiyligi hajmning 33,4 % ini tashkil etgan. 2022- yilning shu davrida me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar ning ulushi ham eng kichik ko'rsatkichga ega bo'lgan – 0,9 %.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlarning tarkibi, % da



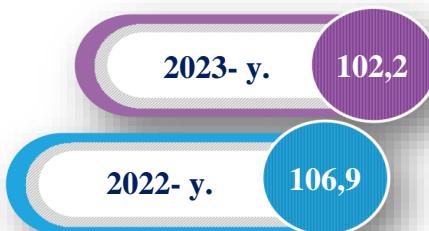
Transport xizmatlarining eng katta ulushi avtomobil transportida yuk va yo'lovchilarni tashish bo'yicha xizmatlarga to'g'ri kelmoqda. Transportning ushbu turi boshqa transport turlari bilan taqqoslanganda uning moslashuvchanligi va ko'rsatilayotgan xizmatlarning nisbatan arzonligi sababli yuqori talabga ega hisoblanadi.

Yanvar-mart oylarida avtomobil transporti xizmatlari

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, mlrd. so'm



Ko'rsatilgan xizmatlarning o'sish sur'atlari, % da



2023- yilning yanvar-mart oylarida avtomobil transportida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 171,4 mlrd. so'mga teng bo'ldi. 2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan ushbu xizmatlar hajmi 2,2 % ga oshdi. Ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida ulushi 12,7 % ni tashkil etdi.

Hududlar kesimida o'sish sur'ati va xizmatlar hajmi (2023- yil yanvar-mart oylarida)

Hududlar	Xizmatlar hajmi, mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	171,4	102,2
<i>shaharlar:</i>		
Guliston	41,2	101,9
Shirin	2,7	102,1
Yangier	27,4	102,1
<i>tumanlar:</i>		
Boyovut	5,7	102,9
Guliston	10,6	102,4
Mirzaobod	13,5	102,3
Oqoltin	4,3	102,6
Sardoba	9,3	101,8
Sayxunobod	8,5	103,6
Sirdaryo	34,8	102,8
Xovos	13,4	101,0

Tashish turlari bo'yicha avtomobil transporti xizmatlarining tarkibi, % da



Yo'lovchi tashish

Yuk tashish

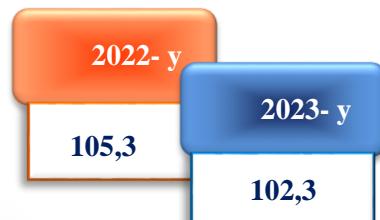
Har bir mamlakatning iqtisodiy hayotida muhim o'rin tutuvchi savdo sohasi ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi, shuningdek, tovarlarni ishlab chiqarish hajmi va tarkibiga, ularning turlarini yaxshilanishiga va sifatini oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Yanvar-mart oylarida savdo xizmatlari

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, mlrd. so'm



Ko'rsatilgan xizmatlarning o'sish sur'atlari, % da



Taqqoslash uchun:

2022- yilning yanvar-mart oylarida ularning hajmi 281,0 mlrd. so'mga yoki umumiy hajmning 24,6 % iga to'g'ri kelgan.

2023- yilning yanvar-mart oylarida, ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida savdo xizmatlarining ulushi 24,2 % ni tashkil etib, bu 325,4 mlrd. so'mga to'g'ri keldi.

Savdo xizmatlarining tarkibi, % da (2023- yil yanvar-mart oylarida)

Avtomobillar va mototsikllar ulgurji va chakana savdosiga, jumladan, ularni ta'mirlash xizmatlarini qo'shgan holda -
5,7 %

**Ulgurji savdo xizmatlari
(avtomobillar va mototsikllar
savdosidan tashqari) -
24,6 %**

**Avtomobillar
va mototsikllar savdosidan tashqari
chakana savdo bo'yicha xizmatlar -
69,7 %**

Hududlar kesimida o'sish sur'ati va xizmatlar hajmi (2023- yil yanvar-mart oylarida)

Hududlar	Xizmatlar hajmi, mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	325,4	102,3
<i>shaharlar:</i>		
Guliston	80,0	99,0
Shirin	7,2	100,0
Yangier	35,0	100,0
<i>tumanlar:</i>		
Boyovut	33,8	126,5
Guliston	14,8	98,8
Mirzaobod	22,6	100,0
Oqoltin	12,4	100,4
Sardoba	15,3	99,9
Sayxunobod	22,4	108,2
Sirdaryo	61,8	99,3
Xovos	20,1	99,5

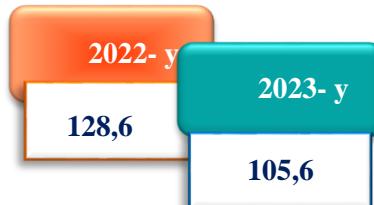
Zamonaviy bank xizmatlarini taqdim etish uchun shart-sharoitlar yaratishda, innovatsion bank texnologiyalarining joriy etilishi orqali chakana xizmatlarni ko'rsatishga ixtisoslashgan "raqamli" banklar va ularning bo'linmalari faoliyatini tashkil etish, masofadan turib bank xizmatlarini takomillashtirish va to'lov tizimini yanada rivojlantirish, moliyaviy xizmatlarning jadal rivojlanishiga xizmat qilmoqda.

Yanvar-mart oylarida moliyaviy xizmatlar

**Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi,
mlrd. so'm**



**Ko'rsatilgan xizmatlarning
o'sish sur'atlari, % da**



**Hududlar kesimida o'sish sur'ati
va xizmatlar hajmi
(2023- yil yanvar-mart oylarida)**

Hududlar	Xizmatlar hajmi, mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	448,6	105,6
<i>shaharlar:</i>		
Guliston	263,6	91,6
Shirin	3,0	120,6
Yangier	13,8	82,9
<i>tumanlar:</i>		
Boyovut	31,0	126,1
Guliston	17,6	149,9
Mirzaobod	10,8	183,7
Oqoltin	12,8	153,7
Sardoba	14,8	155,9
Sayxunobod	19,2	144,1
Sirdaryo	42,4	132,8
Xovos	19,6	156,1

Moliyaviy xizmatlarning hajmi 67,1 mlrd. so'mga oshdi va 448,6 mlrd. so'mga yetdi. Jami xizmatlarning umumiy hajmidagi ulushi 33,3 % ni tashkil etdi. Jami moliyaviy xizmatlarning o'sish sur'ati 105,6 % ni tashkil etdi.

**Moliyaviy xizmatlar tarkibi, % da
(2023- yil yanvar-mart oylarida)**

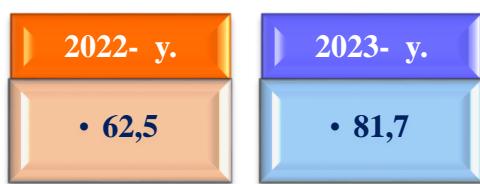


- 1. Sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar
- 2. Sug'urta bo'yicha xizmatlar
- 3. Yordamchi moliyaviy faoliyat

Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, AKT rivojlanishi mamlakatning raqobatbardoshlik darajasiga bevosita ta'sir qiladi, sizga katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va umumlashtirishga imkon beradi, strategik darajada boshqaruv uchun katta imkoniyatlar ochadi. AKTdan faol foydalanish infratuzilmasi yuqori kadrlar salohiyati va yangi ko'rinishdagi texnika va texnologiyalarga asoslangan.

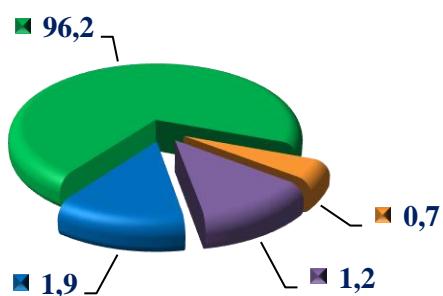
Yanvar-mart oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlari

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, mlrd. so'm



2023- yilning yanvar-mart oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 81,7 mlrd. so'm darajasida qayd etilgan.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi, % da (2023- yil yanvar-mart oylarida)



■ Kompyuterda dasturlashtirish bo'yicha xizmatlar

■ Telekommunikatsiya xizmatlari

■ Noshirlik xizmatlari

■ Boshqa aloqa va axborotlashtirish xizmatlari

Ko'rsatilgan xizmatlarning o'sish sur'atlari, % da



Hududlar kesimida o'sish sur'ati va xizmatlar hajmi (2023- yil yanvar-mart oylarida)

Hududlar	Xizmatlar hajmi, mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	81,7	127,4
<i>shaharlar:</i>		
Guliston	46,8	129,4
Shirin	0,9	125,2
Yangier	2,1	128,2
<i>tumanlar:</i>		
Boyovut	5,6	123,0
Guliston	3,6	125,3
Mirzaobod	3,7	125,9
Oqoltin	2,4	126,8
Sardoba	2,9	124,4
Sayxunobod	3,5	125,2
Sirdaryo	6,0	125,5
Xovos	4,2	123,0

3- BO'LIM. HUDDULAR KESIMIDA XIZMATLAR SOHASINING RIVOJLANISHI

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi iqtisodiy hududlarni o'zlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va moddiy ne'matlarni iste'mol qilishni ta'minlaydi.

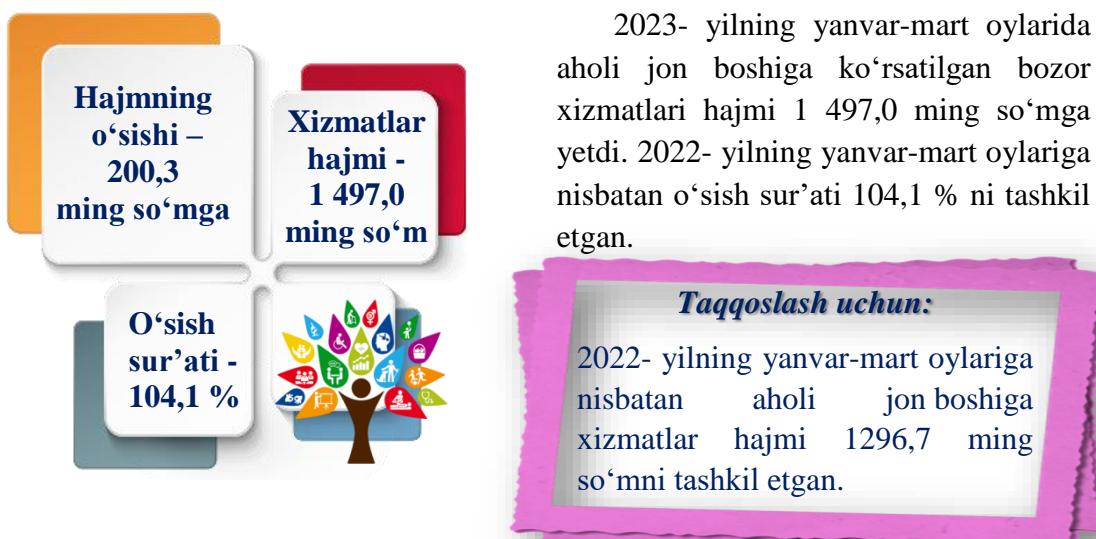
Deyarli barcha hududlar bo'yicha bozor xizmatlari hajmining oshishiga moliyaviy va transport xizmatlari, savdo va aloqa xizmatlari, shu jumladan, axborotlashtirish kabi turdag'i xizmatlar ijobjiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Hududlar kesimida ishlab chiqarilgan xizmatlar (2023- yil yanvar-mart oylarida)

Hududlar nomi	Jami			Aholi jon boshiga		
	Hajm, mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da		Hajm, ming so'm	O'sish sur'ati, % da	
		2022- y.	2021- y.		2022- y.	2021- y.
Sirdaryo viloyati	1345,5	106,2	113,4	1497,0	104,1	111,0
<i>shaharlar:</i>						
Guliston	572,1	100,8	116,7	5922,5	98,2	113,5
Shirin	19,2	105,9	112,0	992,4	104,8	110,8
Yangier	100,6	100,1	112,6	2145,7	96,9	109,9
<i>tumanlar:</i>						
Boyovut	124,8	132,9	111,9	913,8	130,6	109,9
Guliston	60,3	114,6	111,6	772,2	111,9	109,0
Mirzaobod	62,1	110,0	99,8	783,5	107,3	97,3
Oqoltin	42,8	114,9	113,2	777,5	112,8	110,9
Sardoba	51,7	114,6	112,2	744,7	112,9	110,1
Sayxunobod	61,2	117,7	112,9	747,8	115,3	110,7
Sirdaryo	184,0	109,8	109,8	1362,8	107,9	107,8
Xovos	66,7	114,9	113,2	661,9	113,2	111,1

Xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanish darajasi aholining munosib turmush sifatini ta'minlash ko'rsatkichidir, chunki xizmatlar bozorining rivojlanishiga ta'sir qiluvchi omil bu – aholining real daromadlari va turmush darajasining o'sishi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining asosiy ko'rsatkichlari



4- BO'LIM. XIZMATLAR SOHASIDA FAOLIYAT KO'RSATAYOTGAN KORXONA VA TASHKILOTLAR TO'G'RISIDA MA'LUMOT

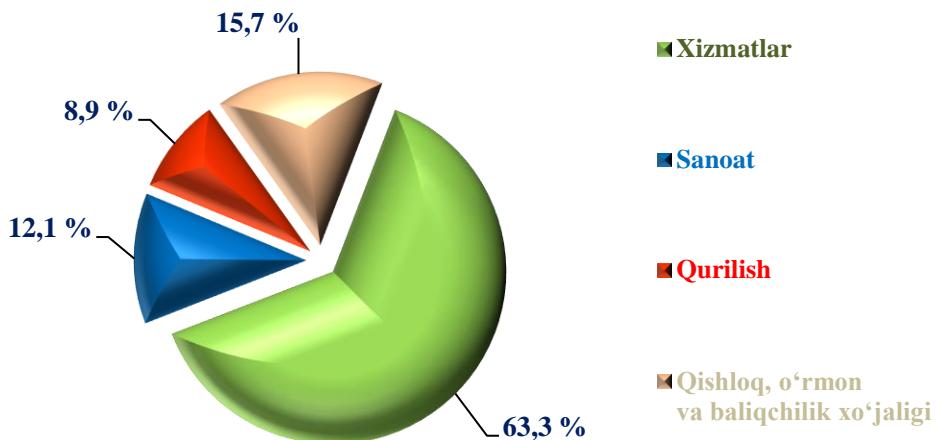
Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumдорligi va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga oladi. Mazkur soha xalqaro korporatsiyalar, banklar, aviakompaniyalar, kompyuter markazlari, telekommunikatsiyalar, sug'urta, yuridik va konsalting firmalari, davlat va nodavlat tashkilotlari, shuningdek, notijorat tashkilotlarini qamrab oladi.

2023- yil 1- aprel holatiga viloyatda xizmat ko'rsatish va servis sohasida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 8599 taga yetdi. 2022- yilning shu davriga nisbatan ularning o'sishi 84,8 % ni tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2022- yil 1- aprel holatiga viloyatda xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 10135 tani tashkil etgan.

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, xizmat ko'rsatuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 63,3 % ga, sanoatda 12,1 % ga, qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligida 15,7 % ga yetdi. Korxona va tashkilotlarning 8,9 % i qurilish sohasida faoliyat yuritadi.

**2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning tarkibi
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)**



Taqqoslash uchun: 2022- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning ulushi 62,3 %, sanoat 13,4 %, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi 14,3 % ni, qurilish 10,0 % ni tashkil etdi.

**2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha tarkibi, % da
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)**

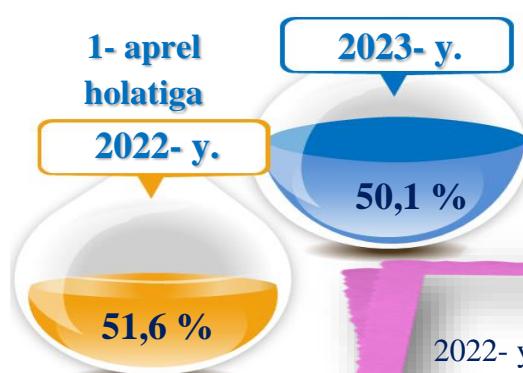


Xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibida, savdo faoliyati bilan shug‘ullanuvchi korxona va tashkilotlar yuqori ulushni egallaydi (49,0 %).

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmat ko‘rsatuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 8,0 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibida tashish va saqlash faoliyati bilan shug‘ullanuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 4,0 % ga yetdi.

**2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiyl sonida kichik tadbirkorlik subyektlarining ulushi
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)**



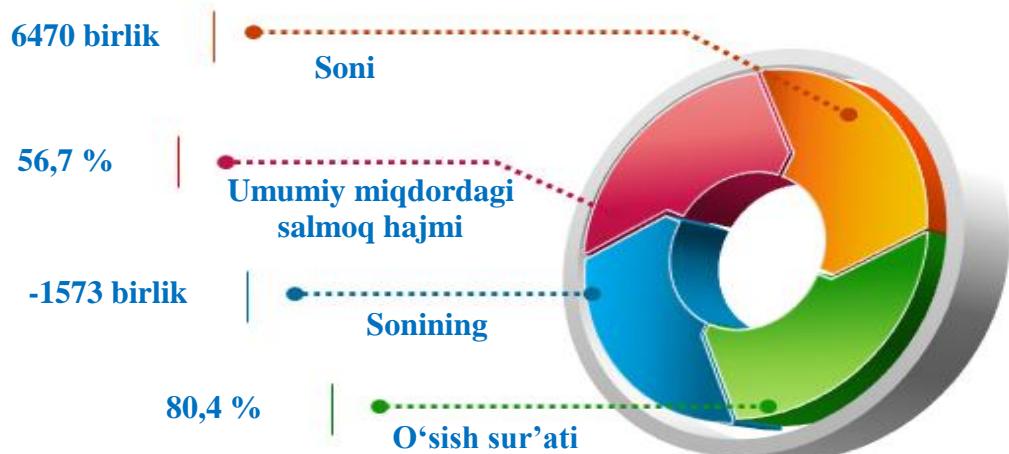
2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar umumiyl sonida kichik tadbirkorlik subyektlarining hissasi 50,1 % ga to‘g‘ri keldi.

Taqqoslash uchun:

2022- yil 1- aprel holatiga ularning ulushi 51,6 % ni tashkil etgan.

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, 2022- yilning shu davriga nisbatan xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan kichik tadbirkorlik subyektlari soni -1573 taga kamayib, buning natijasida ularning soni 6470 tani, o‘sish sur’ati esa 80,4 % ni tashkil etdi.

**2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan kichik tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumot
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)**



Ko‘plab xalqaro ekspertlarning fikriga ko‘ra, xizmatlar sohasini jadal rivojlantirish mamlakat iqtisodiyotida zamонавиy таркиби о‘зgartирishlarni muvaffaqiyatli amalga oshirishda zaruriy shart hisoblanadi.

Xizmatlar sohasining tarmoqlar tarkibi va texnologiyalari tobora murakkablashib borishi, mahsulot sifati va rang-barangligini oshirish, shuningdek, yuqori texnologiyali xizmatlar tarmoqlarining jadal rivojlanishi korxona va tashkilotlar, uy xo‘jaliklarining samaradorligi va raqobatbardoshligini yanada oshirishga yordam beradi.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Xizmat sohasi bu – korxonalar, tashkilotlar va shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan ko'rsatiladigan har xil turdag'i xizmatlarning takror ishlab chiqarilishini o'z ichiga olgan umumlashtirilgan toifadir. Boshqacha qilib aytganda, bu savdo, kasbiy va maishiy xizmatlarni ko'rsatishga ixtisoslashgan mamlakat iqtisodiyotining tarmog'idi.

Xizmatlar iste'molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini o'zgartiruvchi yoki tovarlar, xizmatlar yoki moliyaviy aktivlar bilan ayrboshlashiga ko'maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Xizmatning o'ziga xos xususiyati, xizmatni bajarish va uni iste'mol qilish davrining bir xil vaqtga to'g'ri kelishi hisoblanadi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar hajmida ko'rsatilgan xizmatlar uchun amaldagi bozor narxlari bo'yicha qo'shilgan qiymat solig'i va aksizsiz hisoblangan to'lovlar hisobga olinadi.

Xizmatlar oldi-sotdi obyekti sifatida chiqqanda va iqtisodiy ahamiyatga ega bo'lgan (xizmatlarni ishlab chiqaruvchining sarf-xarajatlarini to'laligicha yoki sezilarli darajada qoplaydigan) narxlarda sotilganda, **bozor uchun ishlab chiqarilgan xizmatlar** hisoblanadi.

"Ishlab chiqarilgan (ko'rsatilgan) xizmatlar hajmi" statistik ko'rsatkichi – ma'lum bir vaqt davomida ko'rsatilgan xizmatlar qiymatini o'lchovchi, iste'molchilarga (yuridik va jismoniy shaxslar, norezidentlarni qo'shgan holda) ko'rsatilgan xizmatlar qiymatini aks ettiradi.

Ishlab chiqarilgan (ko'rsatilgan) xizmatlar hajmi bu – xizmatlar ishlab chiqarishga ixtisoslashgan va xizmat ko'rsatish asosiy faoliyat turi hisoblanadigan barcha xizmatlar ishlab chiqaruvchilari (yuridik va jismoniy shaxslar) tomonidan ko'rsatilgan bozor xizmatlari qiymatidir.

Iste'molchilar tomonidan xizmatlar uchun to'lovlar naqd pul, shu jumladan, plastik kartochkalar va pul o'tkazish, elektron to'lovlar va elektron pullar orqali amalga oshirilishi mumkin.

Norezidentlarga ko'rsatilgan xizmatlar (agar to'lov so'mda amalga oshirilmagan bo'lsa), xizmatlarga to'lovlarни amalga oshirish sanasida O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan so'mning belgilangan kursi bo'yicha qayta hisoblangan shartnomaga narxlari bo'yicha aniqlanadi.

Elektron to'lovlar – texnik vositalar, axborot texnologiyalari va axborot tizimlari xizmatlaridan foydalangan holda elektron to'lov hujjatlari orqali naqd pulsiz to'lovlarни amalga oshirish.

Elektron pullar – O'zbekiston Respublikasi hududida elektron pullar emitentlari tomonidan chiqariladigan pullar bo'lib, faqat O'zbekiston Respublikasi milliy valyutasida nomlanishi lozim.

Faoliyat turlari bo'yicha xizmatlarni tasniflash, O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha mahsulotlarning (tovarlar, ishlar, xizmatlarning) statistik tasniflagichiga (keyingi o'rnlarda MST deb ataladi) muvofiq amalga oshiriladi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari aloqa sohasidagi xizmatlarni, shu jumladan telefon, teleks, telegraf, radioeshittirish, elektron pochta, suniy yo'ldosh, faksimile va boshqalarni ishlatib ovozli ma'lumot, tasvir va boshqa axborot oqimlarini uzatish xizmatlarini qamrab oladi.

Bozor xizmatlari hajmi MST bo'yicha tasniflangan barcha iqtisodiy faoliyat turlarining xizmatlarga tegishli qismi (G-S seksiyalar) bo'yicha shakllantiriladi.

Moliyaviy xizmatlar Markaziy bank, tijorat banklari va boshqa moliya-kredit tashkilotlari tomonidan ko'rsatiladi. Bu guruh xizmatlarga banklarning moliyaviy vositachiligi xizmatlari (moliyaviy lizing, kredit berish), shu jumladan, masofaviy bank xizmatlari (internet-banking, mobil-banking), investitsiya fondlari va boshqa moliyaviy tashkilotlarning moliyaviy vositachiligi, moliya bozorlari (fond va valyuta birjalari) faoliyatining yordamchi moliyaviy vositachilik va boshqa moliyaviy xizmatlar kiradi.

Moliyaviy xizmatlar hajmi moliyaviy vositachilik yo'li bilan olingen foizlar daromadi (ular uchun to'lov miqdorida), shuningdek, moliya muassasasining kredit berish yoki depozitni saqlash bo'yicha xizmatlari uchun yig'im bilan hisobga olinadi.

Transport xizmatlari transportning barcha turlarida yuklarni va yo'lovchilarni tashish faoliyati, shuningdek, transportirovka qilishda yordamchi xizmat turlari, jumladan, logistik xizmatlarni o'z ichiga oladi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa yashash uchun joylar kabi qisqa muddatli turar joy bilan ta'minlash va oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlarni o'z ichiga oladi.

Savdo xizmatlari ulgurji va chakana xizmatlarni birlashtirib, shuningdek, boshqa shaxs manfaatlari uchun tovarlarni oldi-sotdi shartnomalari, komissiyalari yoki agentlik shartnomalari asosida sotilgan vositachilik xizmatlari hamda avtomobil va motosikllarni ta'mirlash xizmatlarini o'z ichiga oladi.

Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlarni ko'rsatishda ko'chmas mulk bilan bog'liq operatsiyalar bo'yicha xizmatlar qiymati, korxonaning shaxsiy, xo'jalik yuritish yoki tezkor boshqaruvidagi, shuningdek, ijara olingen ko'chmas mulkni ijara berishdan olingen daromadlari, ushbu faoliyat tashkilotning asosiy faoliyati yoki yo'qligidan qat'iy nazar aks ettiriladi.

Ta'lif sohasidagi xizmatlar oliy, o'rta maxsus, kasb-hunar, umumta'lim, maktabgacha ta'lif davlat muassasalarida tijorat asosida ta'lif olishni, shuningdek, radio va televide niye, Internet-kanallar va pochta aloqalarini qo'shgan holda har qanday darajadagi xususiy ta'lif olish va xohlagan kasbga o'qishni qamrab oladi.

Sog'lijni saqlash sohasidagi xizmatlar statsionar shifoxona muassasalari, poliklinikalar, stomatologiya muassasalari va tibbiy laboratoriylar tomonidan pul asosida ko'rsatilgan kompleks xizmatlarni qamrab oladi.

Ijara xizmatlari bo'yicha ishlab chiqarish hajmi mashinalar va asbob-uskunalarini operatorlarsiz ijara berish, maishiy jihozlar va shaxsiy ehtiyoj buyumlarini ijara berishdan olingen daromad miqdori sifatida aniqlanadi.

Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hajmi shartnomada nazarda tutilgan talablarga muvofiq loyihalar, izlanishlar, konstrukturlik va texnologik ishlar hamda ko'rsatilgan xizmatlar, shuningdek, qurilish ishlari ustidan nazorat va boshqa injenerlik xizmatlarining qiymatini o'z ichiga oladi.

V.TRANSPORT

1 BO'LIM. FAOLIYAT KO'RSATAYOTGAN TRANSPORT KORXONALARI SONI

2023- yilning 1- aprel holatiga ko'ra, transport sohasida 341 ta korxona va tashkilotlar (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) faoliyat ko'rsatmoqda. 2022- yilning mos davriga nisbatan ularning soni 207 taga kamaygan.

1- aprel holatiga ko'ra, transport sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

Jami faoliyat ko'rsatayotganlar

341 birlik

2023 y.

548 birlik

2022 y.

587 birlik

2021 y.

563 birlik

2020 y.

561 birlik

2019 y.

Kichik biznes subyektlari

340 birlik

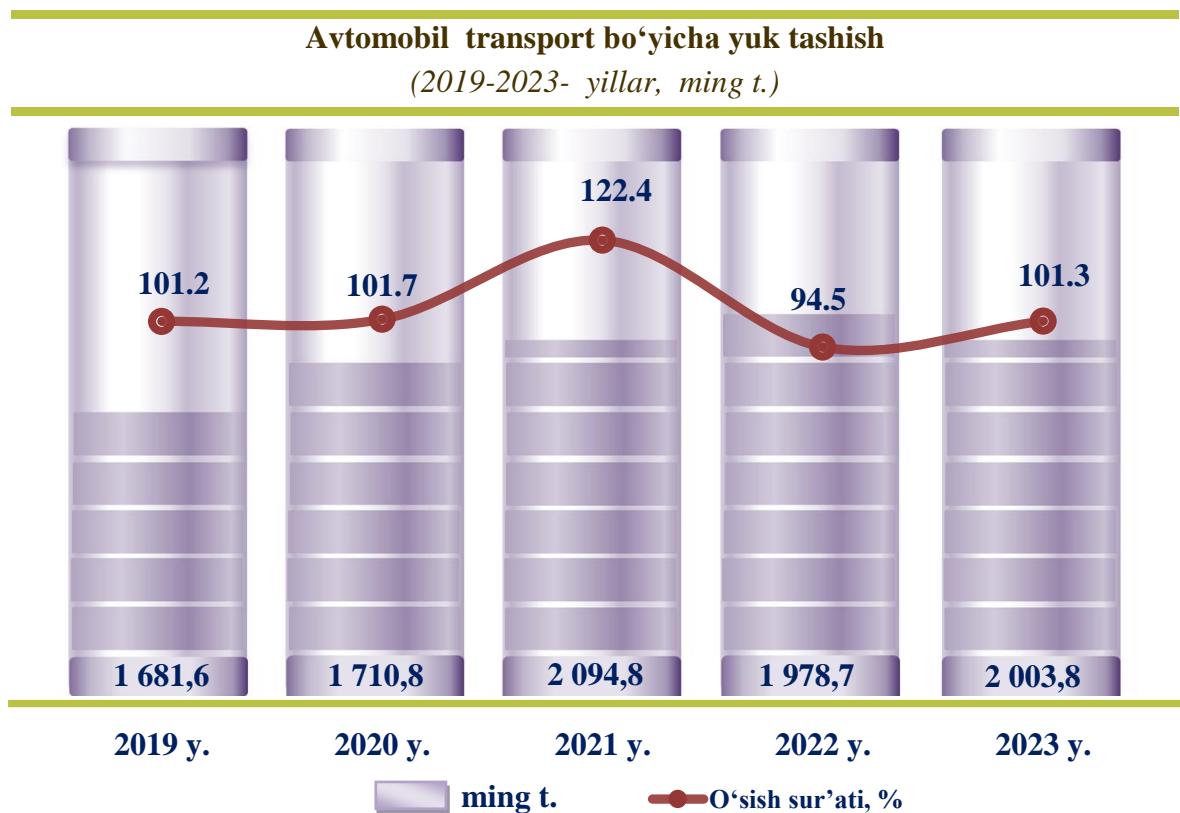
546 birlik

585 birlik

560 birlik

559 birlik

2 BO'LIM. TRANSPORT FAOLIYATINING ASOSIY KO'RSATKICHLARI



2023- yilning yanvar-mart oylarida avtomobil transport yuk tashish hajmi 2003,8 ming tonnani tashkil etib, bu esa 2022- yilning mos davriga nisbatan 1,3 % ga ko'paygan. 2019- yilning mos davriga nisbatan yuk tashish hajmi 322,2 ming tonnaga oshgan.

Bir tonna o'rtacha tashish masofasi, (km)

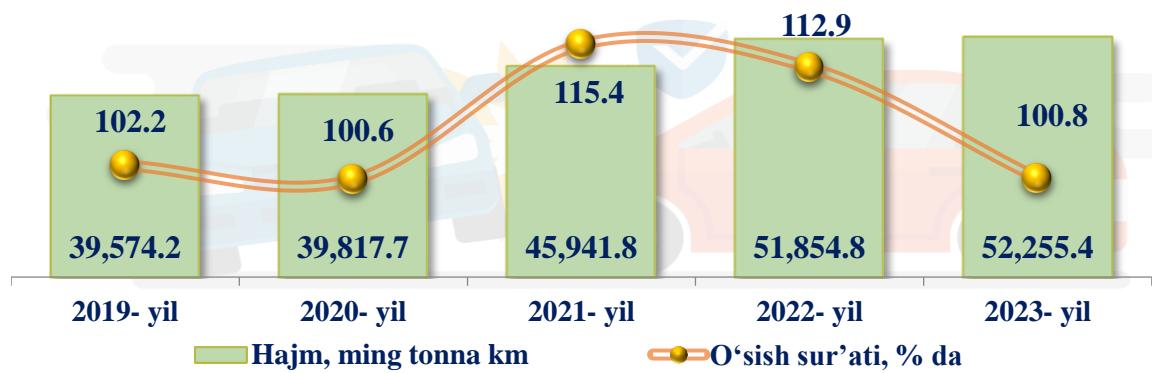
2023 y.	26,1
2022 y.	26,2
2021 y.	21,9
2020 y.	23,3
2019 y.	23,5

2023- yil yanvar-mart oylarida avtomobil transporti bir tonna tashishning o'rtacha masofasi 26,1 km.ni tashkil etgan bo'lsa, 2022- yilda bu ko'rsatkich 26,2 km, 2021- yilda 21,9 km, 2020- yilda 23,3 km, 2019- yilda esa 23,5 km.ni tashkil etgan.

Sirdaryo viloyatining hududlari kesimida yuk tashish
(2023- yilning yanvar – mart holatiga)

	<i>Hajm, ming tonna</i>	<i>Jami hajmga nisbatan ulushi, % da</i>	<i>O’tgan yilga nisbatan o’sish sur’ati, % da</i>
Jami	2 003,8	100,0	101,3
<i>shundan:</i>			
Guliston	360,6	18,0	102,4
Shirin	78,1	3,9	101,2
Yangiyer	158,3	7,9	101,3
<i>tumanlar:</i>			
Boyovut	144,3	7,2	102,7
Guliston	144,3	7,2	101,3
Mirzaobod	222,4	11,1	100,4
Oqoltin	66,1	3,3	101,2
Sardoba	32,1	1,6	101,3
Sayxunobod	314,6	15,7	100,6
Sirdaryo	296,6	14,8	101,3
Xovos	186,4	9,3	100,2

Avtomobil transportining yuk aylanmasi
(2023- yilning yanvar – mart holatiga)



Sirdaryo viloyatining hududlari kesimida yuk aylanmasi
(2023- yilning yanvar – mart holatiga)

	Hajmi, ming tonna-km	Jami hajmga nisbatan ulushi, % da	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Jami	52 255,4	100,0	100,8

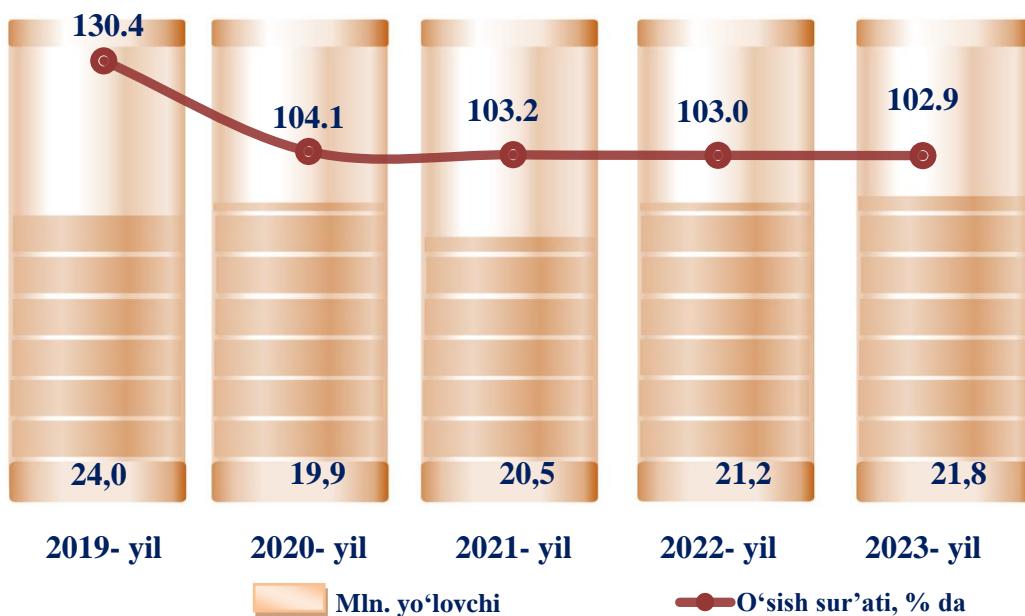
shundan:

Guliston	11 026,1	21,1	101,3
Shirin	1 724,4	3,3	97,8
Yangiyer	2 769,5	5,3	102,7

tumanlar:

Boyovut	4 075,9	7,8	99,5
Guliston	3 292,1	6,3	99,2
Mirzaobod	10 973,6	21,0	100,8
Oqoltin	1 828,9	3,5	103,7
Sardoba	1 619,9	3,1	97,6
Sayxunobod	3 501,1	6,7	99,3
Sirdaryo	7 838,3	15,0	101,4
Xovos	3 605,6	6,9	102,3

Avtomobil transport bo'yicha yo'lovchi tashish (2019-2023- yillar uchun, mln. yo'lovchi)



2023- yilning yanvar - mart oylarida avtomobil transport yo'lovchi tashish 21,8 mln. yo'lovchini tashkil etib, bu 2022- yilga nisbatan 2,9 % ga ko'pdir. 2020- yilda koronavirus pandemiyasi bilan bog'liq cheklovlardan yo'lovchi tashish hajmining qisqarishi va ayrim hollarda butunlay to'xtatilishiga ta'sir ko'rsatdi. Natijada, shu yilda barcha transport turlari bo'yicha o'sish sur'atlarining sekinlashuvida namoyon bo'ldi.

Bir nafar yo'lovchini o'rtacha tashish masofasi, (km)

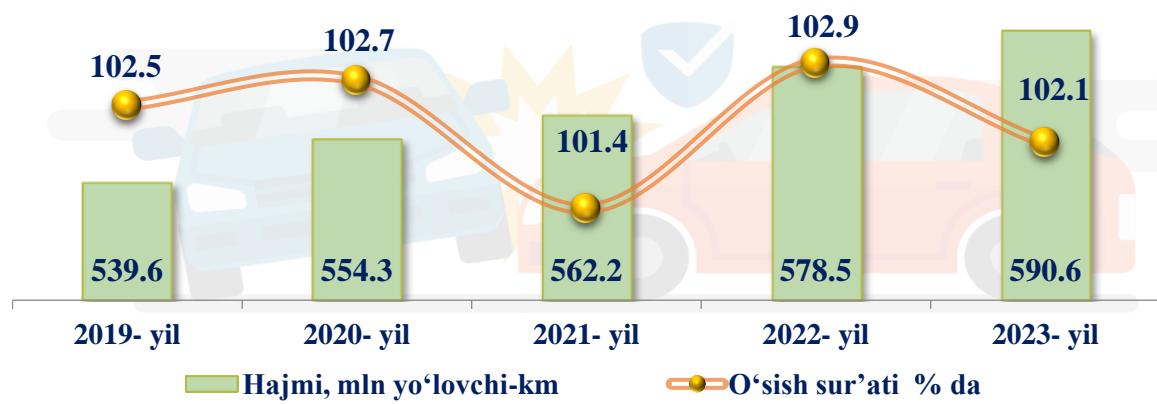
2023 y.		27,1
2022 y.		27,3
2021 y.		27,4
2020 y.		27,8
2019 y.		28,2

2023- yil yanvar-mart avtomobil transport bitta yo'lovchi tashishning o'rtacha masofasi 27,1 km.ni tashkil etgan bo'lsa, 2022- yilda bu ko'rsatkich 27,3 km, 2021- yilda 27,4 km, 2020- yilda 27,8 km, 2019- yilda esa 28,2 km.ni tashkil etgan.

Sirdaryo viloyatining hududlari kesimida yo‘lovchi tashish
 (2023- yilning yanvar – mart holatiga)

	<i>Hajmi, ming kishi</i>	<i>Jami hajmga nisbatan ulushi, % da</i>	<i>O‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati, % da</i>
Jami	21 774,9	100,0	102,9
<i>shundan:</i>			
Guliston	4 725,1	21,7	102,4
Shirin	457,3	2,1	108,1
Yangiyer	1 720,2	7,9	104,2
<i>tumanlar:</i>			
Boyovut	2 264,6	10,4	101,9
Guliston	1 241,2	5,7	104,8
Mirzaobod	1 981,5	9,1	100,7
Oqoltin	827,4	3,8	105,7
Sardoba	892,8	4,1	100,5
Sayxunobod	1 415,4	6,5	104,5
Sirdaryo	4 616,3	21,2	103,4
Xovos	1 633,1	7,5	101,6

Avtomobil transportining yo'lovchi aylanmasi
 (2023- yilning yanvar – mart holatiga)



Sirdaryo viloyatining hududlari kesimida yo'lovchi aylanmasi
 (2023- yilning yanvar – mart holatiga)

	Hajmi, ming yo'lovchi-km	Jami hajmga nisbatan ulushi, % da	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Jami	590 610,9	100,0	102,1

shundan:

Guliston	123 437,6	20,9	102,6
Shirin	11 221,6	1,9	102,1
Yangiyer	46 067,7	7,8	100,8

tumanlar:

Boyovut	63 786,0	10,8	103,1
Guliston	37 208,5	6,3	100,5
Mirzaobod	54 336,2	9,2	103,2
Oqoltin	26 577,5	4,5	99,9
Sardoba	27 168,1	4,6	104,4
Sayxunobod	39 570,9	6,7	100,6
Sirdaryo	112 806,7	19,1	102,6
Xovos	48 430,1	8,2	100,9

VII. ISTE'MOL BOZORI

1- BO'LIM. CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI

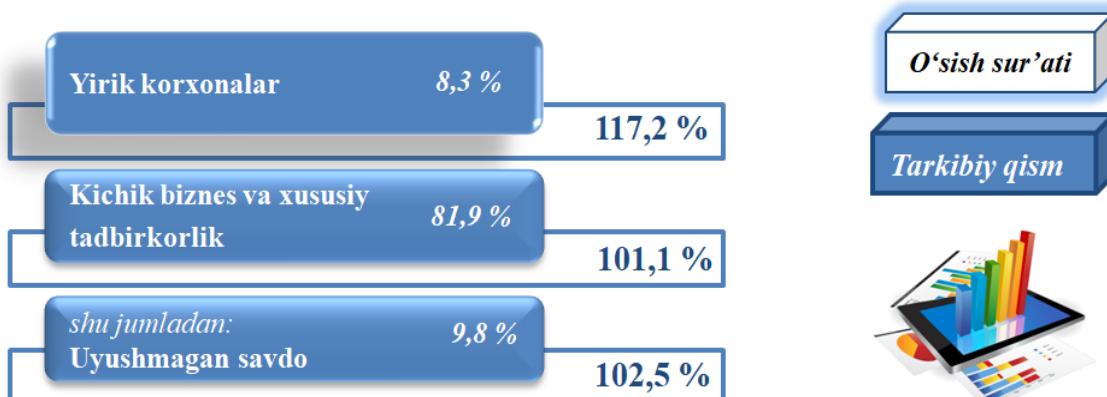
Statistik ma'lumotlar jamiyatda sodir bo'layotgan ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tavsiflash va boshqarishning eng muhim vositasidir. Hozirda yuqori sifatli statistik ma'lumotlardan foydalanmasdan davlat siyosatida to'g'ri boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonsiz. Shular qatorida savdo statistika ko'rsatkichlarini shakllantirish ham muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Jumladan, ulgurji va chakana savdo hamda umumiy ovqatlanish korxonalari savdo aylanmasi statistikasi ko'rsatkichi shular jumlasidan.

2023- yil 1- aprel holatiga chakana savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalari soni 3 288 tani tashkil etib, 2022- yil 1- apreliga nisbatan 857 taga kamaygan (kamayish sur'ati 20,7 %).

Shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni 55 tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni 3 284 tani tashkil qildi. Shu jumladan, savdo sohasida yuridik shaxs tashkil etmasdan faoliyat olib borayotgan YATTlar va uyushmagan savdo (jismoniy shaxslar)ning kuzatuvlar asosida yig'ilgan ma'lumotlari, chakana savdo ko'rsatgichlariga kiritilgan.

Yuqorida qayd etilgan tadbirkorlik subyektlari faoliyati natijasida, 2023- yilning yanvar-mart oylarida viloyatning chakana savdo tovar aylanmasi 1 049,3 mlrd. so'mni tashkil etib, 2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan 102,4 % ga oshgan. Shu jumladan, yirik korxonalarning tovar aylanmasi 87,1 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 117,2 %), kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub'ektlarining tovar aylanmasi 962,2 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 101,3 %), shundan uyushmagan savdo tovar aylanmasi 103,2 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 102,5 %) tashkil etdi.

Chakana savdo aylanmasining asosiy ko'rsatkichlari

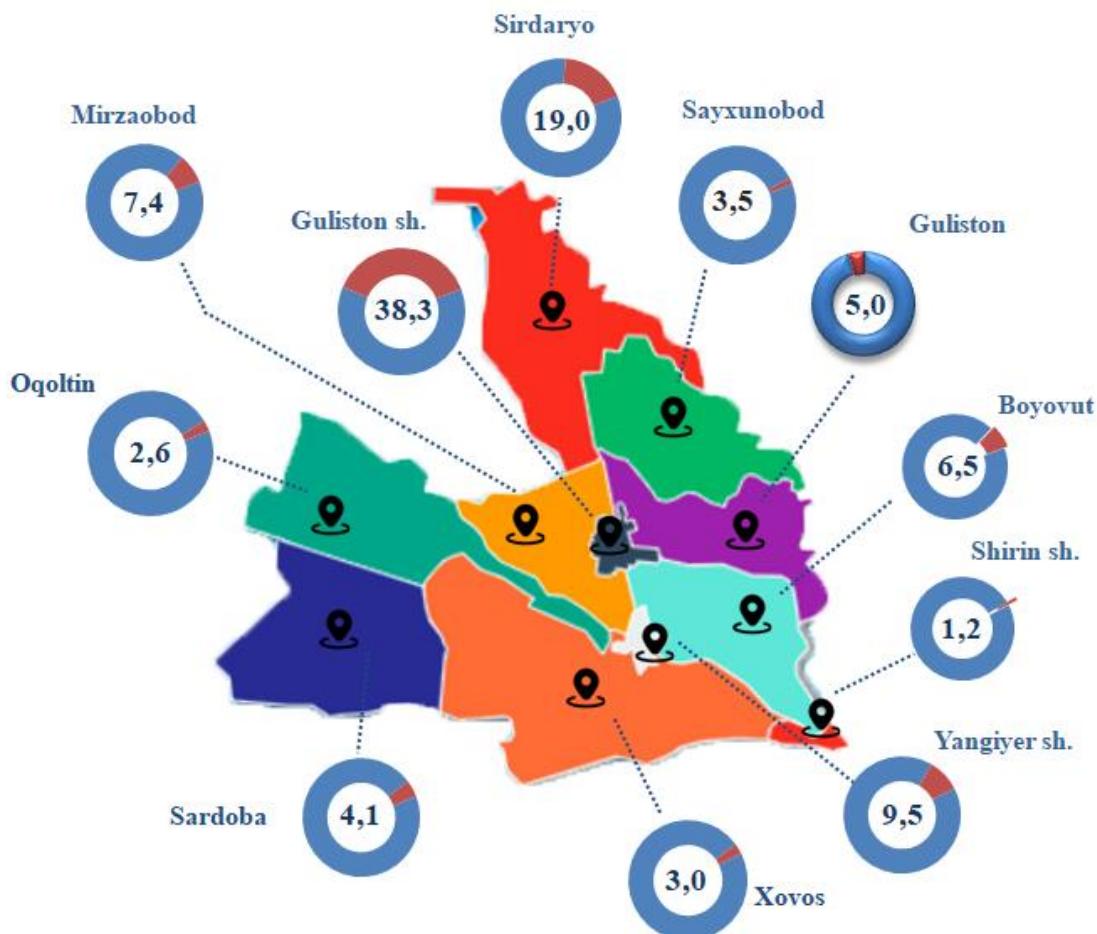


Chakana savdo tovar aylanmasi
(2023- yil yanvar-mart, umumiy ovqatlanishni qo'shgan holda)

	<i>Jami</i>		<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd. so'm</i>	<i>2022- yilning mos davriga nisbatan % da</i>	<i>ming. so'm</i>	<i>2022- yilning mos davriga nisbatan % da</i>
Sirdaryo viloyati	1 049,3	102,4	1 167,4	100,4
Guliston sh.	401,7	104,3	4158,1	101,6
Shirin sh.	13,1	94,8	677,6	93,8
Yangiyer sh.	99,8	101,1	2 128,1	97,9
<i>tumanlar:</i>				
Boyovut	67,7	106,1	495,5	104,3
Guliston	52,4	95,6	670,9	93,3
Mirzaobod	77,7	111,0	981,6	108,2
Oqoltin	27,4	102,5	497,4	100,7
Sardoba	42,6	112,8	613,5	111,2
Sayxunobod	36,2	84,7	442,5	82,9
Sirdaryo	198,9	100,7	1 473,2	98,9
Xovos	31,8	95,6	315,9	94,2

2023- yil yanvar-mart oylarida 2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan viloyatning Sardoba (112,8 %), Mirzaobod (111,0 %) va Boyovut (106,1 %) tumanlarida chakana savdo tovar aylanmasining eng yuqori o'sish sur'atlari qayd etildi.

Hududlarning jami chakana tovar aylanmasidagi ulushi
(2023 yilning yanvar-mart holatiga, % da)

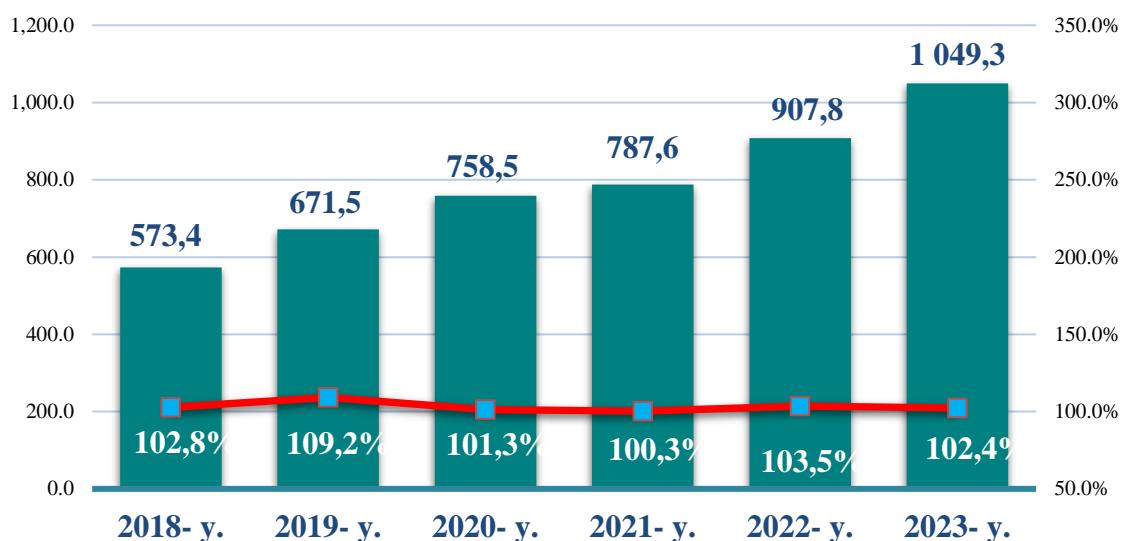


Sirdaryo viloyat chakana savdo tovar aylanmasida eng yuqori ulushni Guliston shahri 38,3 % ulush bilan 401,7 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

Viloyat chakana savdo tovar aylanmasida eng quyi ulushni Shirin shaxri 1,2 % ulush bilan 13,1 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

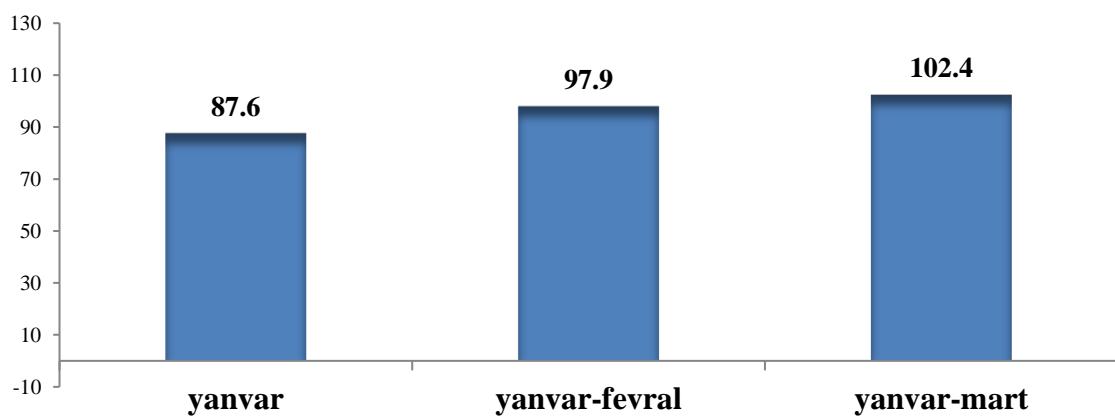
2022- yilning mos davriga nisbatan chakana savdo aylanmasi o‘sishining yuqori ko‘rsatkichlari Mirzaobod (111,0 %), Sardoba (112,8) va Boyovut (106,1 %) tumanlarida qayd etildi.

Chakana savdo tovar aylanmasi dinamikasi
(yanvar-mart holatiga, % da)



Soʼnggi 6 yillikda chakana savdo tovar aylanmasining yuqori oʼsish surʼati 2019 yilda kuzatildi. Bunda chakana savdo tovar aylanmasi 2018 yilning mos davriga nisabat 109,2 % ni yoki 671,5 mlrd.soʼmni tashkil qildi.

2023- yil chakana savdo hajmining oylar kesimida oʼsish surʼati, % da

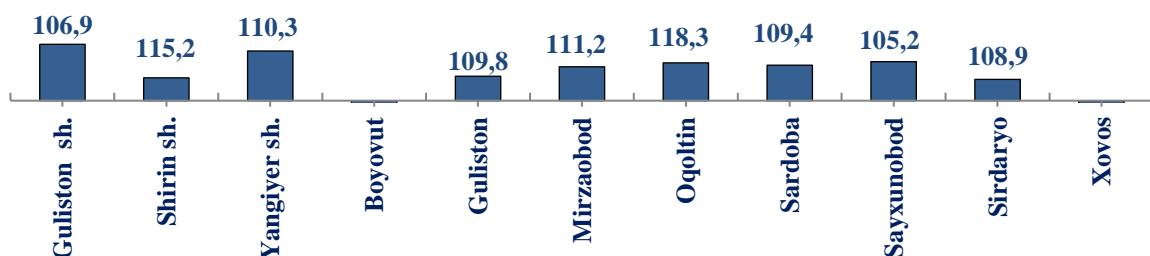


Ushbu diagrammada koʼrinib turibdiki, 2023- yilning yanvar-mart oylarida chakana savdo tovar aylanmasida yuqori oʼsish surʼati 102,4 % va quyi oʼsish surʼati yanvar oyida 87,6 % kuzatildi.

Umumiy ovqatlanish korxonalar savdo aylanmasi

2023 yil 1 aprel holatiga umumiy ovqatlanish sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 646 tani tashkil etib, 2022 yil 1 aprel holatiga nisbatan 215 taga kamaydi. 2023- yilning yanvar-mart oylarida chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida ovqatlanish tashkilotlarining savdo aylanmasi 2,2 % ni tashkil etib, 26,4 mld. so'mga yetdi va 2022- yilning mos davriga nisbatan 0,4 % ga oshdi. Bunda jami savdo aylanmasining 88,4 % ulushi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Hududlar kesimida umumiy ovqatlanish korxonalar savdo aylanmasi o'sish sur'atlari, % da



Umumiy ovqatlanish korxonalar savdo aylanmasida yuqori o'sish sur'ati Yangiyer shahri (110,3 %), Mirzaobod (111,2 %) va Oqoltin (118,3 %) tumanlarida kuzatildi.

2- BO'LIM. ULGURJI SAVDO AYLANMASI

Ulgurji tovar aylanmasi – qayta sotish maqsadida sotib olingan va tadbirkorlik faoliyatida foydalanish yoki o'z foydalanishi (qayta ishslash) uchun uchinchi tomon tashkilotlari va yakka tartibdagi tadbirkorlarga o'zgartirilmagan holda jo'natilgan tovarlarning qiymati, ushbu tovarlar uchun haq to'langanligidan yoki to'lanmaganligidan qat'iy nazar hisobga olinadi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasida yuqori o'sish sur'atlariga ega yirik korxonalar Boyovut (6,4 b), Guliston (2,3 b.) va Sirdaryo (2,0 %) tumanlarida kuzatildi.

2023- yil 1- aprel holatiga ulgurji savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalar soni 1 212 tani tashkil etib, 2022- yil 1- aprel holatiga nisbatan 104 taga kamaygan. Shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni 24 tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni 1 188 tani tashkil qildi.

Hududlar kesimida ulgurji savdo hajmi
(2023- yil yanvar-mart)

	<i>Jami (mln. so'm)</i>	<i>2022- yil- ning mos davriga nisbatan, % da</i>	<i>Yirik korxonalar (mln. so 'm)</i>	<i>2022- yil- ning mos davriga nisbatan, % da</i>	<i>Mikrofirma va kichik korxonalar (mln. so 'm)</i>	<i>2022- yil- ning mos davriga nisbatan, % da</i>
Sirdaryo viloyati	495 843,0	101,6	95 183,4	232,2	400 659,5	89,7
Guliston sh.	145 548,5	106,2	6 975,9	114,2	138 572,6	88,8
Shirin sh.	1 872,7		-	-	1 872,7	88,2
Yangiyer sh.	27 419,2	110,0	170,5	89,9	27 248,7	88,9
tumanlar:						
Boyovut	70 672,8	2,1 m.	48 606,9	6,4 m.	22 065,9	87,7
Guliston	12 780,5	124,1	6 007,5	2,3 m.	6 773,0	88,1
Mirzaobod	18 759,9	103,6	5 467,5	2,1 m.	13 292,4	85,7
Oqoltin	6 450,1	183,5	5 400,0	2,1 m.	1 050,1	106,9
Sardoba	19 240,8	106,2	5 815,1	2,0 m.	13 425,7	87,7
Sayxunobod	41 847,2	81,3	5 670,0	50,0	36 177,2	89,9
Sirdaryo	128 926,0	94,5	5 805,0	2,0 m.	123 121,0	92,2
Xovos	22 325,3	101,2	5 265,0	2,0 m.	17 060,3	87,3

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Chakana savdo – savdo sohasida yakuniy iste’mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko‘p bo‘lmagan miqdorlarda naqd pulga sotishni nazarda tutuvchi faoliyat, ya’ni tovarlarni foydalanish sohasidan shaxsiy yoki umumiy iste’mol sohasiga o‘tgan vaqtdagi harakatining yakuniy bosqichini ifodalaydi.

Chakana tovar aylanmasi – tovarlarni sotish tarmoqlaridan qat’i nazar, aholiga iste’mol tovarlarini naqd hisob-kitob asosida yoki plastik kartochkalari, kredit kartochkalari, banklarning hisob cheklari orqali (bu ham naqd hisob-kitob asosida sotish kabi hisobga olinadi) sotilgan qiymati.

Umumi ovqatlanish – yuridik shaxslar tomonidan pazandachilik mahsulotlarini tayyorlashga, sotishga va iste’molini tashkil qilishga ixtisoslashtirilgan faoliyatni amalga oshirish.

Umumovqatlanish aylanmasi – joyida aholiga iste’mol uchun, shuningdek, turli kontingentdagi aholini ovqatlanishini tashkil qilish uchun tashkilot va yakka tadbirkorlarga o‘zi ishlab chiqargan kulinariya mahsulotlarini (taom, kulinariya mahsulotlari va yarimfabrikatlar), shuningdek, kulinariya ishlovisiz sotib olingan tovarlarni (unli, qandolatli va non mahsulotlari) sotishdan tushgan tushumni ifodalaydi.

Tovar zaxiralari – chakana savdo korxonalari balansida turgan va kelgusida sotish uchun mo‘ljallangan tovarlar qoldig‘i.

Tovar aylanmasining tovar tuzilmasi – umumi savdoda nisbiy ko‘rsatkich – jamiga nisbatan foiz hisobidagi solishtirma og‘irlik (ulush) yordamida aks etadigan, umumi tovar aylanmasi hajmidagi alohida tovar va tovar guruhlari o‘rtasidagi nisbat, ya’ni tovar aylanmasi tarkibi.

Ulgurji savdo – tijorat maqsadlarida yoki o‘zining ishlab chiqarish-xo‘jalik ehtiyojlariga foydalanish uchun, xarid qilingan tovarlarni naqd pulsiz hisob-kitoblar shakli bo‘yicha sotish.

Iste’mol tovarlari – yakuniy iste’molga (oilaviy yoki shaxsiy) qaratilgan, bevosita inson ehtiyojini qondiradigan tovarlar va xizmatlar.

Texnik-ishlab chiqarishga mo‘ljallangan mahsulotlar – ishlab chiqarish iste’moli uchun mo‘ljallangan mahsulot: xomashyo, materiallar, yoqilg‘i, butlovchi instrumentlar, mashinalar, ehtirot qismlar, yarimfabrikatlar va boshqalarini o‘z ichiga oladi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – tuzilgan shartnomalar bo‘yicha tijorat maqsadlarida (keljakda qayta ishlash yoki sotish) yoki o‘zining ishlab chiqarish ehtiyojlari uchun naqd pulsiz hisob-kitob shaklida tovarlar sotishdan tushumni ifodalaydi.

Tovar zaxiralari – tovar muomalasi doirasida bo‘lgan tovarlar yoki ulgurji korxonalar balansida turgan va kelgusida sotishga mo‘ljallangan tovarlar qoldig‘i.

Tovar aylanmasining tovar tuzilishi – tovar aylanmasi tarkibi, umumi savdoda nisbiy ko‘rsatkich – jamiga nisbatan foiz hisobidagi solishtirma og‘irlik (ulush) yordamida aks etadigan, umumi tovar aylanmasi hajmidagi alohida tovar va tovar guruhlari o‘rtasidagi nisbat.

VIII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

1- BO'LIM. SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

Sirdaryo viloyatida so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasi 2023- yil yanvar-mart oylarida tashqi savdo aylanmasini (matnda TSA) 215,1 mln. AQSH dollariga yetishini va 2022- yilga yanvar-mart oylariga nisbatan 40,6 mln. AQSH dollariga yoki 23,3 % ga oshishini ta'minladi.

Tashqi savdo aylanmasi va balansi
(yanvar-mart, mln. AQSH dollar)

	2022- yil	2023- yil	O'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi	178,4	215,1	123,3	x
Eksport	66,7	91,9	137,9	100,0
<i>tovarlar</i>	65,9	91,0	138,1	99,0
<i>xizmatlar</i>	0,8	0,9	119,6	1,0
Import	107,7	123,1	114,3	100,0
<i>tovarlar</i>	107,7	123,1	114,3	100,0
<i>xizmatlar</i>	-	-	-	-
Saldo	-41,0	-31,2	x	x

TSAda eksport hajmi 91,9 mln. AQSH dollariga (37,9 % ga ko'paydi) va import hajmi 123,1 mln. AQSH dollariga (14,3 % ga ko'paydi) yetdi. Hisobot davrida 31,2 mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi
(yanvar-mart, mln. AQSh doll.)



Tashqi savdo aylanmasi

2023-y.: **215,1** +23,3 %

(2022-y.: **174,4**)



Saldo

2023-y.: - **31,2** (2022-y.: - **41,0**)



Eksport

2023-y.: **91,9** +37,9 %

(2022-y.: **66,7**)



Tovarlar: **90,9**



Xizmatlar: **1,0**



Import

2023-y.: **123,1** +14,3 %

(2022-y.: **107,7**)



Tovarlar: **123,1**



Xizmatlar: -

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarning tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiyligi hisob tizimi asosida yuritiladi.

Sirdaryo viloyati bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori

ulushga ega bo‘lgan davlatlar

(2023-yil yanvar-mart, mln. AQSH dollarri)

Rossiya	XXR	Afg‘oniston	Qozog‘iston	Turkiya
TSA – 31,4	TSA – 30,7	TSA – 48,4	TSA – 72,4	TSA – 10,0
Eksport: 14,0 Import: 17,4  14,6 %	Eksport: 10,4 Import: 20,3  14,3 %	Eksport: 48,4 Import: 0,0  22,6 %	Eksport: 6,0 Import: 66,4  33,7 %	Eksport: 5,7 Import: 4,3  4,7 %

Sirdaryo viloyati jahoning 63 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiya Federatsiyasida (14,6 %), XXRda (14,3 %), Qozog‘istonda (33,7 %), Turkiyada (4,7 %), Koreya Respublikasida (0,2 %), qayd etilgan.

Bundan tashqari, qo'shni davlatlar bilan munosabatlarning mustahkamlanishi, ushbu mamlakatlar bilan ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat va madaniy sohalarda munosabatlarni rivojlantirish bo'yicha katta ishlar olib borilayotgani qayd etilmoqda.

Sirdaryo viloyatining yirik hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi
(yanvar-mart mln. AQSH dollarri)

Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
Rossiya Federatsiyasi	107,7	15,0	26,1
Eksport	59,3	6,5	8,6
Import	48,4	8,5	17,5
Xitoy Xalq Respublikasi	44,4	34,1	30,8
Eksport	27,5	15,8	10,4
Import	16,9	18,3	20,4
Qozog'iston	77,0	49,9	71,2
Eksport	40,0	2,5	4,8
Import	37,0	47,4	66,4
Turkiya	6,6	9,9	9,8
Eksport	4,6	6,0	5,5
Import	2,0	3,9	4,3
Koreya Respublikasi	0,4	4,8	0,5
Eksport	0,2	0,0	0,0
Import	0,2	4,8	0,5
Qirg'iz Respublikasi	1,7	1,5	1,9
Eksport	1,5	0,4	0,4
Import	0,2	1,1	1,5
Germaniya	3,6	2,8	1,6
Eksport	1,8	0,0	0,0
Import	1,8	2,8	1,6
Litva	0,0	0,5	0,0
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	0,0	0,5	0,0
Afg'oniston	21,6	24,1	48,4
Eksport	21,6	23,0	48,4
Import	0,0	1,1	0,0
Hindiston	0,2	0,4	0,4
Eksport	0,1	0,0	0,0
Import	0,1	0,4	0,4

Jadval davomi

<i>Davlatlar</i>	<i>2021-y.</i>	<i>2022-y.</i>	<i>2023-y.</i>
Tojikiston	0,7	2,8	1,6
<i>Eksport</i>	0,6	2,5	1,3
<i>Import</i>	0,1	0,3	0,3
Belarus	0,2	0,3	0,4
<i>Eksport</i>	0,1	0,0	0,2
<i>Import</i>	0,1	0,3	0,2
BAA	0,0	0,2	0,0
<i>Eksport</i>	0,0	0,2	0,0
<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
Eron	0,9	1,6	0,7
<i>Eksport</i>	0,5	0,5	0,2
<i>Import</i>	0,4	1,1	0,5
Italiya	0,8	8,4	3,1
<i>Eksport</i>	0,4	0,0	0,0
<i>Import</i>	0,4	8,4	3,1
Polsha	0,3	0,2	0,9
<i>Eksport</i>	0,3	0,0	0,7
<i>Import</i>	0,0	0,2	0,2
Fransiya	0,2	0,4	1,1
<i>Eksport</i>	0,1	0,0	0,0
<i>Import</i>	0,1	0,4	1,1

**Sirdaryo viloyatining hududlar kesimida
tashqi savdo aylanmasi
(2023- yil yanvar-mart)**

	Hajm Mln. AQSH dollarlari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	215,1	123,3	100,0
Boyovut t.	15,3	159,7	7,1
Guliston t.	3,8	66,8	1,8
Mirzaobod t.	6,5	79,5	3,0
Oqoltin t.	1,6	113,0	0,7
Sardoba t.	1,6	51,6	0,7
Sayxunobod t.	14,7	98,7	6,8
Sirdaryo t.	59,5	110,8	27,7
Xovos t.	13,7	233,2	6,4
Guliston sh.	19,6	83,4	9,1
Shirin sh.	0,4	87,1	0,2
Yangiyer sh.	77,9	163,5	36,2

**Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollarlari**



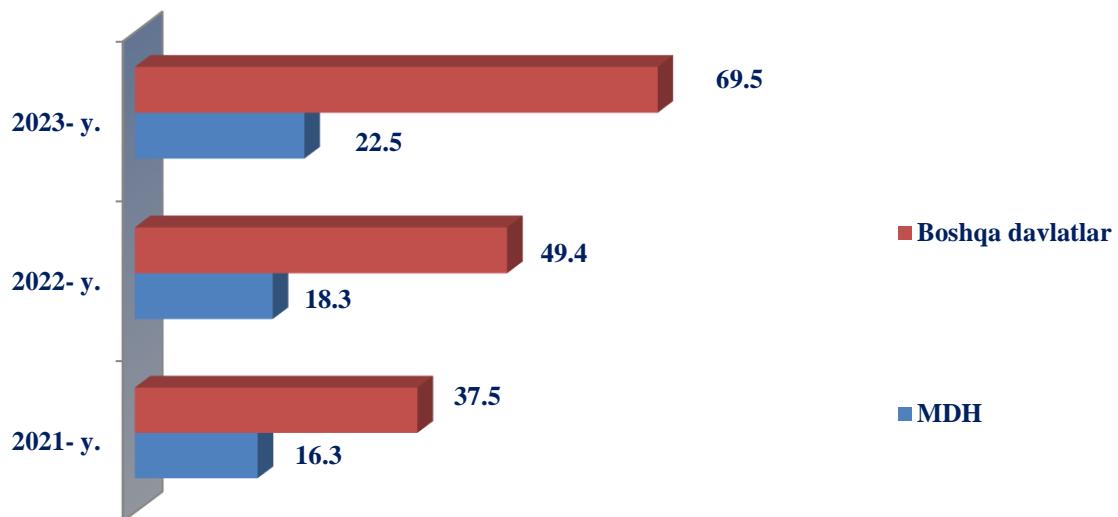
**Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollarlari**



Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Yangiyer shahri 36,2 % ulush bilan 77,9 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shirin shahri 0,2 % ulush bilan 0,4 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

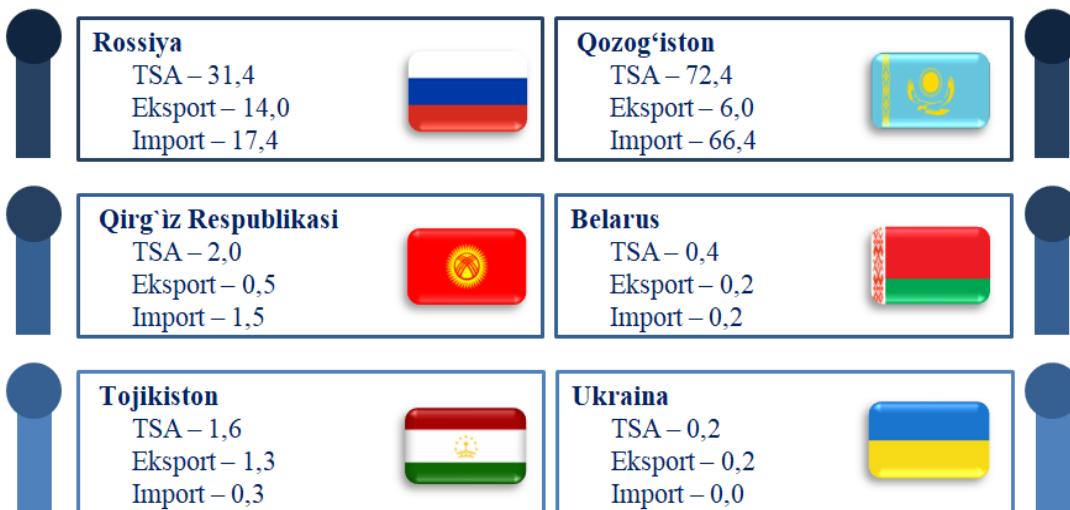
**Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar; O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan*

**Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari
va boshqa xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi**
(yanvar-mart, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)



Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2023- yil yanvar-mart oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **50,4 %** ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2022- yilning mos davriga nisbatan 4,4 % ga ko'paydi.

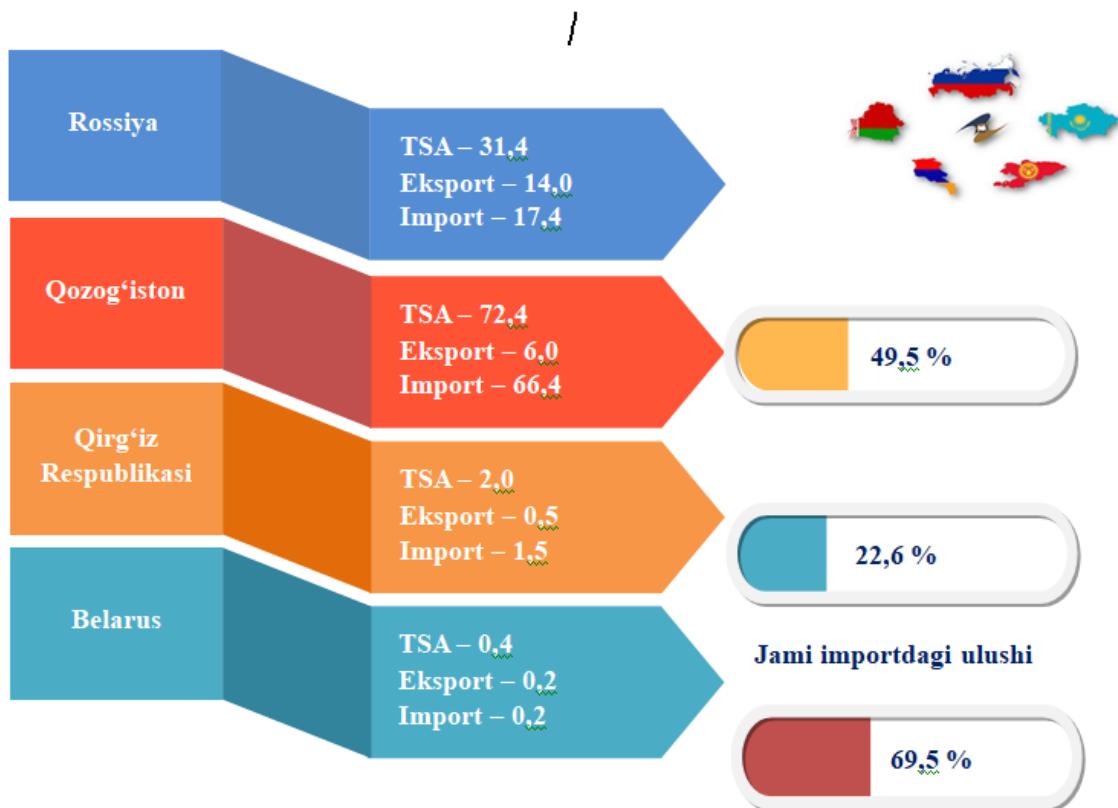
Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi
(2022- yil yanvar-mart, mln. AQSH dollari)



Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, **108,4** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **22,5** mln. AQSH dollariga yetgan bo‘lsa, import **85,9** mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi, Qozog‘iston Belarus hamda Qirg‘iz Respublikasi davlatlari bilan qayd etildi.

Sirdaryo viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a’zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi (yanvar-mart, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)



Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi (YEI)- xalqaro yuridik maqomga ega bo‘lgan mintaqaviy iqtisodiy integratsiyalashgan xalqaro tashkilot bo‘lib, 2014-yil 29-maydagи Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi to‘g‘risidagi shartnomaga bilan tasdiqlangan.

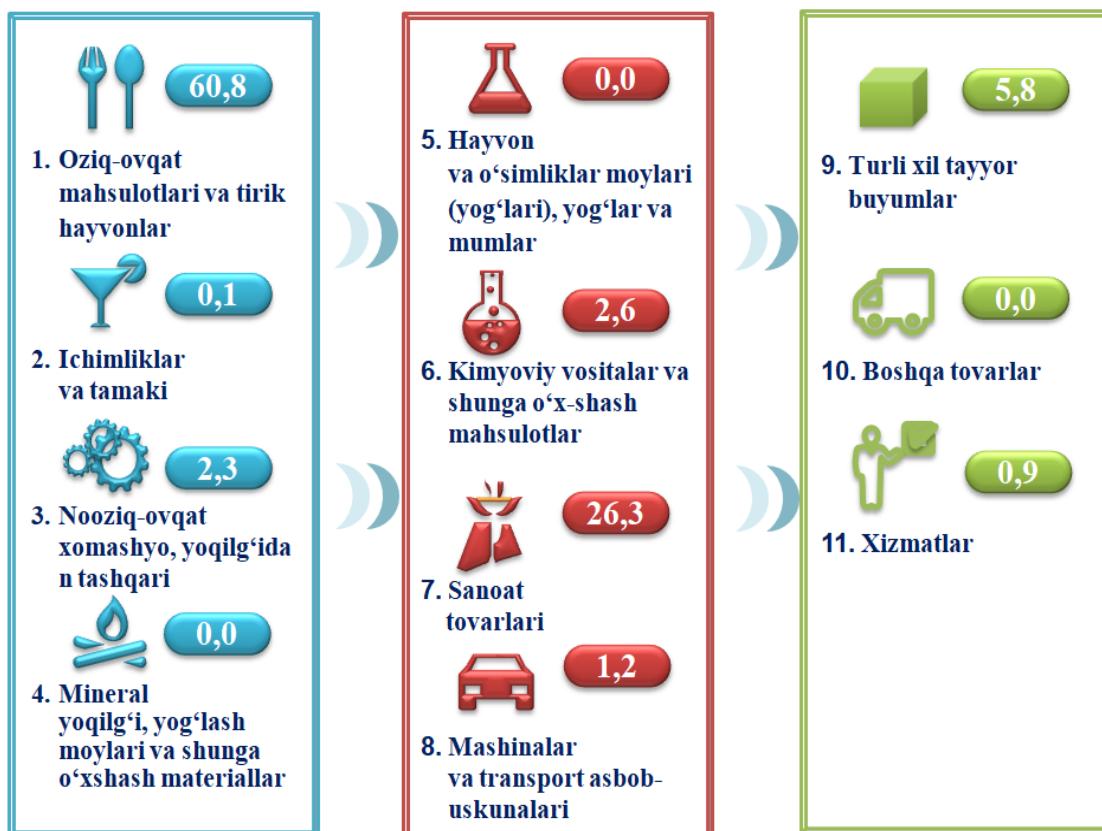
O‘zbekiston Respublikasining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a’zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi **106,3** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **20,7** mln. AQSH dollari, import hajmi esa **85,6** mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEIning a’zo davlatlari (Rossiya Federatsiyasi, Belarus, Qozog‘iston, Armaniston va Qirg‘iz Respublikasi) o‘rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta’minlangan bo‘lib, yagona bojxona tizimiga ega bo‘lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

3 -BO'LIMIT SIRDARYO VILOYATI EKSPORTI

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyordi davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksportyordi soni **95** taga yetdi va ular tomonidan **91,9** mln. AQSH dollari (2022-yilga nisbatan **37,9** % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

Asosiy eksport guruhlari (2023-yil yanvar-mart, mln. AQSH dollari)



Sirdaryo viloyati XSST bo‘yicha eksport tarkibi
(yanvar-mart, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O’sish sur’ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.
Jami	66,7	91,9	124,0	137,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	27,7	55,9	104,4	2,0 m.	41,6	60,8
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	3,4	2,1	70,0	60,6	5,2	2,3
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xhash materiallar	0,0	0,0	0,0	5,3 m.	0,0	0,0
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	0,7	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xhash mahsulotlar	2,3	2,4	4,2 m.	100,9	3,5	2,6
Sanoat tovarlari	26,1	24,2	175,0	92,9	39,1	26,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	1,0	1,1	96,1	115,6	1,5	1,2
Turli xil tayyor buyumlar	4,6	5,3	83,9	115,1	6,9	5,8
Boshqa tovarlar	0,9	0,9	2,3 m.	119,6	1,1	0,9
<i>shu jumladan: oltin</i>	<i>2,3</i>	<i>2,4</i>	<i>4,2 m.</i>	<i>100,9</i>	<i>3,5</i>	<i>2,6</i>
Xizmatlar	26,1	24,2	175,0	92,9	39,1	26,3

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,1 % ni tashkil etib, ulardan: sanoat tovarlari (26,3 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (60,8 %) va turli xil tayyor buyumlar (5,8 %) hissasiga to‘g‘ri kelmoqda.

2023- yilning yanvar-mart oylarida MDH mamlakatlariga 22,5 mln. AQSH dollari qiyamatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning 24,4 % ini tashkil etdi.

Viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi
(2023- yil yanvar-mart, % da)



Sirdaryo Viloyatining asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirgan eksporti hajmi va o'sish sur'atlari
(yanvar-mart, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming. AQSH dollarri		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.
Rossiya Federatsiyasi	6 472,1	8 587,9	58,9	132,7	12	6
Xitoy Xalq Respublikasi	15 760,5	10 379,7	148,9	65,9	8	11
Turkiya	6 017,5	5 537,9	2,2 m.	92,0	7	8
Qozog'iston	2 519,8	4 792,4	82,1	190,2	13	5
Qirg'iz	407,0	436,0	31,1	107,1	14	7
Afg'oniston	23 039,7	48 441,5	106,5	2,1 m.	9	4
Tojikiston	2 545,9	1285,7	5,5 m.	50,5	4	12
Turkmaniston	100,1	0,0	107,4	0,0	10	16
Eron	521,5	239,8	24,8 m.	46,0	1	13
Ozarbayjon	256,2	184,7	2,2 m.	72,1	6	10
Polsha	7,8	668,3	2,5	85,3 m.	15	1
Pokiston	1 103,2	2 491,5	78,0	2,2 m.	11	3
Belarus	9,1	178,5	4,5 m.	19,5 m.	5	2
BAA	227,2	0,0	10,3 m.	0,1	2	14
Buyuk Britaniya	-	96,1	0,0	0,0	17	17
AQSH	43,3	38,3	10,3 m.	88,4	3	9

Sirdaryo viloyatining hududlar kesimida eksporti
(2023- yil yanvar-mart)

	Hajm mln. AQSH dollarlari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	91,9	137,9	100,0
Boyovut t.	8,6	2,2 m.	9,4
Guliston t.	3,6	69,3	3,9
Mirzaobod t.	5,4	80,5	5,9
Oqoltin t.	1,1	124,5	2,2
Sardoba t.	1,4	115,9	1,5
Sayxunobod t.	7,8	132,4	8,5
Sirdaryo t.	18,4	110,8	20,1
Xovos t.	2,3	56,6	2,5
Guliston sh.	5,5	111,0	6,0
Shirin sh.	0,4	0,0	0,4
Yangiyer sh.	37,1	2,2 m.	40,4



Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Yangiyer shahri 40,4 % bilan 37,1 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Sirin shahri 0,4 % bilan 0,4 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti
(2023- yil yanvar-mart)

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2023- yil yanvar-martida 15,2 ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatgich 2022- yilga nisbatan 46,8 % ga yoki 9,5 ming tonnaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi (21,7 %), Qozog'iston (22,1 %), XXR (15,5 %) hamda Pokiston (30,9 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti
(2023- yil yanvar-mart)

Uzum yangi uzilgan 347,7 ming. AQSH dollari 316,7 tonna 	Karam 4 244,2 ming. AQSH dollari 10 230,5 tonna 	Olma 15,2 ming. AQSH dollari 0,36 tonna 	Piyoz 145,1 ming. AQSH dollari 344,2 tonna 
Uzum quritilgan 68,3 ming. AQSH dollari 47,8 tonna 	Grek yong‘og‘i 109,3 ming. AQSH dollari 31,5 tonna 	Bodring 24,8 ming. AQSH dollari 20,8 tonna 	Limon 3,0 ming. AQSH dollari 2,2 tonna 

2023- yil yanvar-martida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo‘lgan 7,1 mln. AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko‘rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan 86,8 % ga ko‘paydi va jami eksportdagи ulushi 7,7 % ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-mart oyalarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Pokistonga to‘g‘ri keldi meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 30,9 % ni tashkil etdi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport geografiyasi
(2023- yil yanvar-mart)

Davlatlar	tonna	ming. AQSH dollari	ulushi, % da
Rossiya Federatsiyasi	982,0	1 544,1	21,7
Qozog‘iston	10 646,3	1 576,8	22,1
XXR	1 537,0	1 106,6	15,5
Pokiston	930,7	2 203,9	30,9
Afg‘oniston	420,2	241,2	3,4
Belarus	61,3	178,5	2,5
Tojikiston	585,5	250,8	3,5
Boshqa davlatlar	3,9	21,0	0,4

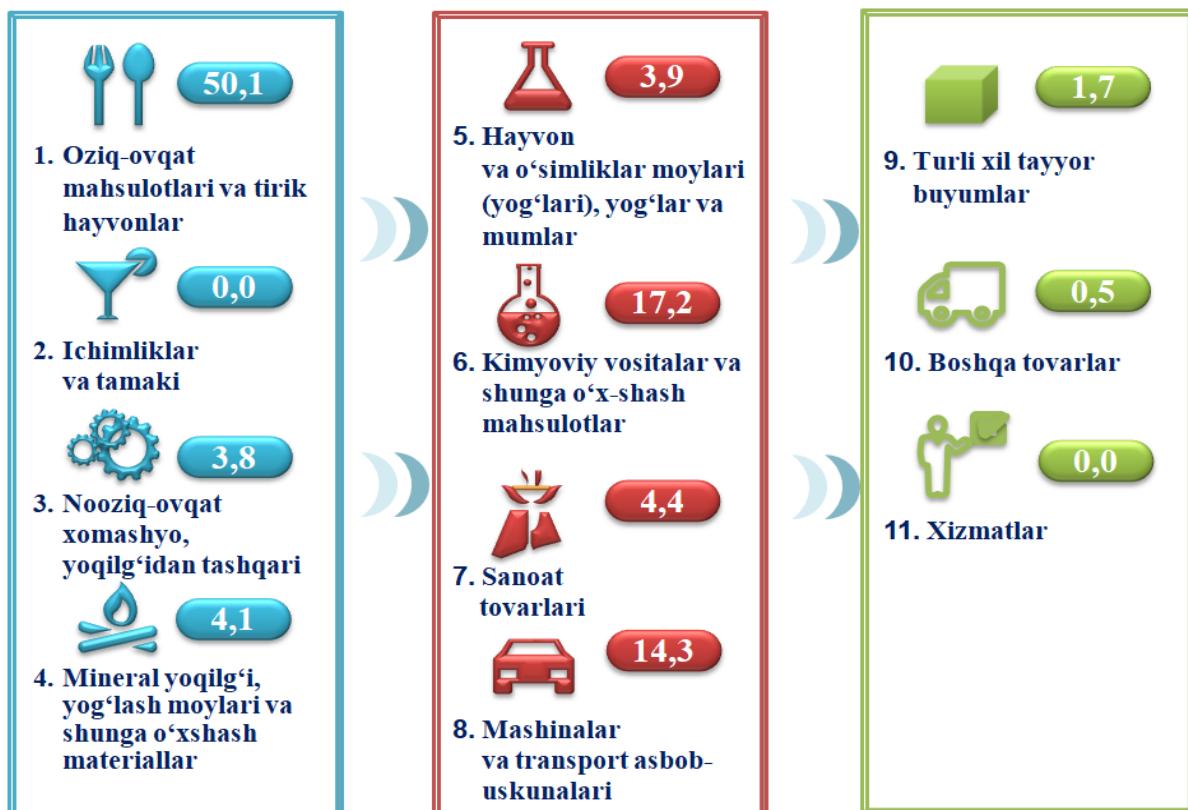
4- BO'LIM. SIRDARYO VILOYATI IMPORTI

(yanvar-mart, mln. AQSH dollarari)

2023- yilning yanvar-mart oylarida import hajmi 123,1 mln. AQSH dollarini va 2022- yilning mos davriga nisbatan 114,3 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalar (14,3 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (50,1 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (17,2 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST bo'yicha import tarkibi (2023- yil yanvar-mart, ulush, % da)



Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2023- yilning yanvar-mart oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 15,4 mln. AQSH dollariga ko'paydi va 123,1 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Sirdaryo viloyati XSST bo'yicha import tarkibi
 (yanvar-mart, yillar kesimida)

<i>XSST tarkibi</i>	<i>Mln. AQSH dollari</i>		<i>O'sish sur'ati, % da</i>		<i>Umumiy hajmga nisbatan. % da</i>	
	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>
Jami import	107,7	123,1	111,3	114,3	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	46,4	61,7	156,0	132,9	43,1	50,1
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4,6	4,6	4,5 m.	101,2	4,2	3,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,1	5,0	8,3	161,3	2,9	4,1
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,1	4,7	134,6	35,6 m.	0,1	3,9
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	19,8	21,2	2,4 m.	107,3	18,3	17,2
Sanoat tovarlari	5,0	5,5	72,4	108,8	4,7	4,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini	26,9	17,7	85,0	65,6	25,0	14,3
Turli xil tayyor buyumlar	1,8	2,1	80,2	119,8	1,6	1,7
Boshqa tovarlar	0,0	0,6	-	0,0	0,0	0,5
Xizmatlar	3,1	5,0	8,3	161,3	2,9	4,1

2023- yil yanvar-mart oylarida Sirdaryo viloyati 63 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi, Turkiya, Germaniya va Niderlandiya) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Viloyat importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi

(2023- yil yanvar-mart, % da)



Sirdaryo viloyatining asosiy hamkor davlatlarga amalga

oshirgan import hajmlari va o'sish sur'atlari

(yanvar-mart)

Davlatlar	Ming. AQSH dollarri		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.
XXR	18 328,0	20 356,1	112,4	111,1	15	10
Rossiya Federatsiyasi	8 495,6	17 466,7	17,5	2,0 m.	16	4
Qozog'iston	47 432,1	66 385,3	128,1	140,0	13	5
Koreya Respublikasi	4 808,3	502,4	26,8 m.	10,4	1	17
Turkiya	3 924,1	4 294,2	192,0	109,4	11	11
Germaniya	2 838,2	1 618,7	159,1	57,0	12	13
Turkmaniston	4 087,7	0,0	2,3 m.	0,0	10	19
Hindiston	356,5	379,9	3,3 m.	111,6	7	9
Belarus	318,8	238,5	3,1 m.	74,8	8	12
Litva	488,6	0,3	5,9 m.	0,1	4	18
AQSH	-	22,5	-	-	20	20
Italiya	8 373,3	3 132,1	19,2 m.	37,4	2	15
Eron	1 064,8	537,4	2,3 m.	50,5	9	14
Qirg'iz Respublikasi	1 124,7	1 501,8	4,8 m.	133,5	5	6
Estoniya	63,6	80,3	117,7	126,2	14	7
Avstrya	656,1	167,4	6,6	25,5	19	16

Sirdaryo viloyatining hududlar kesimida importi (2023- yil yanvar-mart)

	Hajm Mln. AQSH dollarlari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	123,1	114,3	100,0
Boyovut t.	5,1	117,6	5,4
Guliston t.	0,2	45,4	0,2
Mirzaobod t.	1,1	75,2	0,9
Oqoltin t.	0,5	93,1	0,4
Sardoba t.	0,2	12,7	0,2
Sayxunobod t.	6,9	76,7	5,6
Sirdaryo t.	41,0	110,8	33,3
Xovos t.	11,4	6,5 m.	9,2
Guliston sh.	14,1	76,0	11,4
Shirin sh.	-	-	-
Yangiyer sh.	40,8	132,6	33,2

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollarlari



Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollarlari



Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Sirdaryo tumanida 33,3 % bilan 41,0 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shirin shahrida import hajmi amalga oshirilmagan.

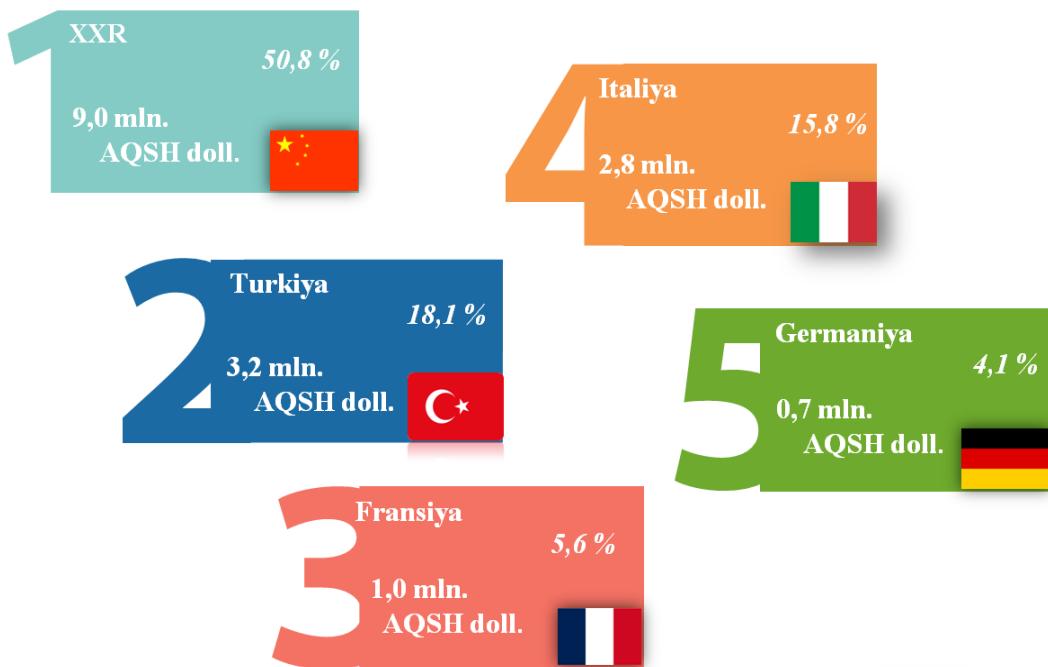
Import hajmining eng yuqori o'sish suratlari 2022- yilga nisbatan Xovos (6,5 m.), Boyovut (117,6 %), Sirdaryo (110,8 %) tumanlarida va Yangiyer shahrida (132,6 %) qayd etildi. Eng past o'sish sur'ati Sardoba (12,7 %) va Mirzaobod (45,4 %) tumanlariga to'g'ri keldi.

Mashinalar va transport asbob-uskunalarini importi

Viloyat investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2023- yil yanvar-mart oylarida import tarkibida mashinalar va transport-asbob uskunalarini hajmi 17,7 mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2022- yilning shu davriga nisbatan 34,4 % ga ko'paydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 14,3 % ga yetdi.

Mashina va asbob-uskunalar import qilingan asosiy hamkor davlatlar (2023- yil yanvar-mart)



2023- yil yanvar-mart oylarida mashina va transport asbob-uskunalari importi hajmi o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 9,3 mln. AQSH dollariga oshdi. Ushbu tovarlarni Sirdaryo viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi XXR — 9,0 mln. AQSH dollari (50,8 %) va Fransiya — 1,0 mln AQSH dollari (5,6 %), Turkiya - 3,2 mln. AQSH dollari (18,1 %) kabi davlatlarga to‘g‘ri keldi.

Sanoat tovarlari importi

2023- yil yanvar-mart oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 5,5 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 8,7 % ga oshgan hamda importning umumiy hajmidagi ulushi 4,4 % ga yetdi.

Shu o‘rinda ta’kidlash lozimki, davlatimiz tomonidan importni o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarini ishlab chiqarish hamda ichki bozorni sifatli va arzon mahsulotlar bilan ta’minlash bo‘yicha bir qator islohotlar amalga oshirilmoqda.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan sanoat maxsulotlari asosan qaysi davlatlardan respublikamizga olib kirilayotganini quyidagi ma’lumotdan ko‘rish mumkin.

Sanoat mahsulotlari import qilingan asosiy hamkor davlatlar
(2023- yil yanvar-mart)

2,2 mln. AQSH doll.
ulushi – 39,6 %

1,3 mln. AQSH doll.
ulushi – 24,5 %



Rossiya Federasiyasi



XXR

0,6 mln. AQSH doll.
ulushi – 11,4 %



Turkiya

Sanoat mahsulotlari importi asosan probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari) (1,7 mln. AQSH dollar), metallardan tayyorlangan buyumlar (1,3 mln. AQSH dollar), ruda bo‘lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar (0,7 mln. AQSH dollar), rangli metal (0,3 mln. AQSH dollar) va boshqalardan tashkil topgan.

Shu bilan, yurtimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida mamlakatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo‘lmoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan ishlab chiiaruvchilar uchun bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarish quvvatlarni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o‘rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Tovar – har qanday ko‘chma mulk, shu jumldan valyuta va valyuta qimmatliklari, elektr, issiqlik va boshqa energiya turlari, transport vositalari (yo‘lovchilar va tovarlar tashish uchun ishlatiladigan transport vositalari, shu jumladan konteynerlar va boshqa transport uskunalari bundan mustasno), intellektual mulk obyektlari.

Tovarlar eksporti – agar qonunchilikda boshqa tartib ko‘zda tutilmagan bo‘lsa, tovarlarni O‘zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib kirish majburiyatisiz olib chiqish.

Reeksport – xorijiy tovarlar bojxona hududidan olib chiqiladigan bojxona rejimi.

Tovarlar importi – tovarlarni O‘zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib chiqish majburiyatisiz olib kirish.

Reimport – bojxona hududidan eksport rejimida olib chiqilgan O‘zbekiston Respublikasi tovarlari O‘zbekiston Respublikasining Bojxona kodeksida ko‘rsatilgan muddatda (olib chiqilgan paytdan boshlab o‘n yil ichida) qaytarib olib kiriladigan rejim.

Tashqi savdo aylanmasi – mamlakatning muayyan davrdagi eksport va import qiymatlari summasi.

Tovarlar kelib chiqqan mamlakat – tovar to‘liq ishlab chiqarilgan yoki yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat (tovar yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat “Bojxona tarifi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi qonunining 26- moddasiga asosan aniqlanadi).

Tovarlarning belgilangan manzili – yuklab jo‘natish paytida tovar yetkazib berilishi belgilangan mamlakat sifatida ma’lum bo‘lgan mamlakat.

Tovarlarning statistik qiymati – shartnoma valyutasidan qat’i nazar yagona bazisga keltirilgan shartnoma bo‘yicha tovarlar qiymati.

SIF (qiymat, sug‘urtalash, fraxt) – tovarlarni sotish sharti bo‘lib, unga ko‘ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug‘urtalash hamda import qiluvchi mamlakat portigacha yetkazib berish xarajatlari kiritiladi.

SIP (fraxt/tashish va sug‘urtalash) – tovarlarni sotish sharti bo‘lib, unga ko‘ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug‘urtalash hamda import qiluvchi mamlakatning chegarasidagi belgilangan joygacha yetkazib berish xarajatlari kiritiladi.

FOB (bortda erkin) – tovarni sotish sharti bo‘lib, unga ko‘ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni kema bortigacha yetkazib berish va yuklash xarajatlari kiritiladi.

DAF (cheagaragacha yetkazib berish) – tovarni sotish sharti bo‘lib, unga ko‘ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni belgilangan joygacha yoki eksport qiluvchi mamlakat chegarasidagi joygacha yoxud qo‘sni mamlakat chegarasigacha yetkazib berish xarajatlari kiritiladi.

Xizmatlar (ishlar) eksporti — O‘zbekiston Respublikasining rezidentlari tomonidan norezidentlarga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat’i nazar, ko‘rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Xizmatlar (ishlar) importi — norezidentlar tomonidan O‘zbekiston Respublikasi rezidentlariga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat’i nazar, ko‘rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Ma’lumot uchun: O‘zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosи statistika ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o‘rinlarda TIF TN) bilan birlashtiriladi, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o‘rinlarda – XSST) ishlataladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo‘yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

IX. KICHIK TADBIRKORLIK

1- BO'LIM. KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING SONI TAHLILI

Tadbirkorlik faoliyati (kichik tadbirkorlik) – tadbirkorlik faoliyati subyektlari tomonidan qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladigan, o‘zi tavakkal qilib va o‘z mulkiy javobgarligi ostida daromad (foyd) olishga qaratilgan tashabbuskorlik faoliyatidir.

Tadbirkorlik faoliyati subyektlari (tadbirkorlik subyektlari) belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslardir.

2018-2023-yillarda faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni dinamikasi (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz), ming birlikda



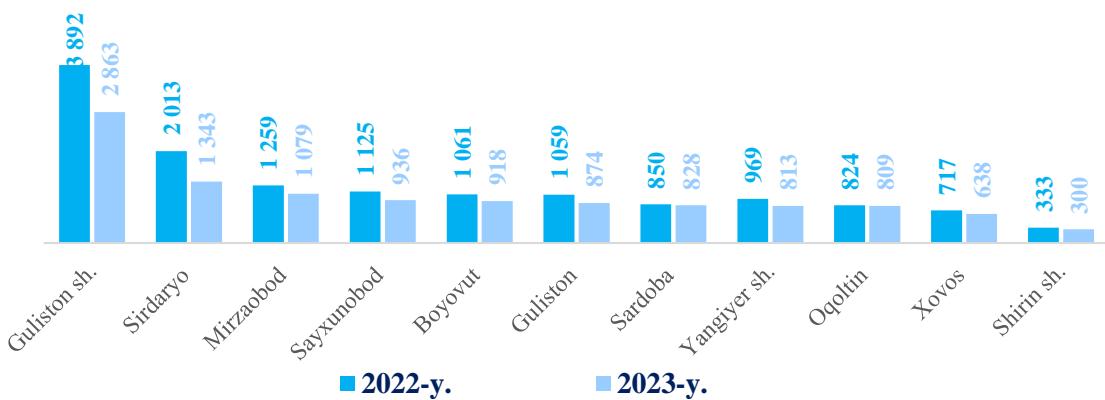
Faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar

2023 yilning 1-aprel holatiga faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni 11 401 tani tashkil etib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 2 701 taga kamaygan yoki 12,2 % ga kamaygan. Kichik tadbirkorlik subyektlarining soni har 1000 aholiga 17,7 birlikni tashkil qildi.

Yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar

2023-yilning yanvar-martida 663 ta yangi kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu 2022-yilning shu davriga nisbatan 13,9 % ga kam demakdir.

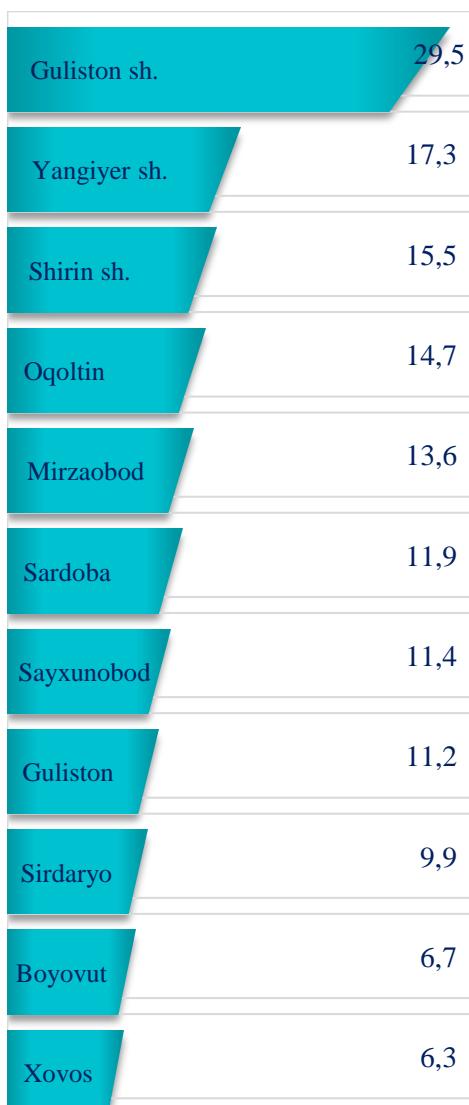
Hududlar bo‘yicha 1-aprel holatiga faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni, birlikda



2023-yil 1- aprel holatiga faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) soni jami 11 401 tani, shundan yangi tashkil etilganlari 663 tani tashkil etdi.

2023-yilning 1- aprel holatiga ko‘ra hududlar bo‘yicha faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalarning eng ko‘pi Guliston shahrida 2 863 tani yoki jamiga nisbatan 25,1 % ni tashkil etdi.

**2018-2023 yillarning yanvar-mart oylarida Sirdaryo viloyatida faoliyat yuritayotgan kichik tadbirkorlik subyektlarining soni dinamikasi,
(har 1000 aholiga, birlikda)¹⁾**



2023-yilning yanvar-martida kichik tadbirkorlik subyektlarining soni har 1000 aholiga nisbatan hududlar bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Guliston 29,5 birlik, Yangiyer 17,3 birlik, Shirin shaharlarida 15,5 birlik, Oqoltin 14,7 birlik va Mirzaobod tumanlarida 13,6 birlikni tashkil etgan.

2018-2023 yillarning yanvar-mart oylarida Sirdaryo viloyatida faoliyat yuritayotgan kichik tadbirkorlik subyektlarining soni dinamikasi.



Viloyat bo‘yicha 2023-yilda faoliyat yuritayotgan kichik tadbirkorlik subyektlarining soni har 1000 aholiga nisbatan 17,7 birlikni tashkil etdi.

¹ Kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarini qo’shgan holda)

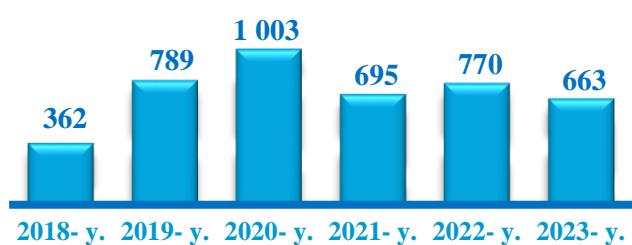
Hududlar bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar, birlikda

	2022-y. yanvar- mart	2023-y. yanvar- mart	farqi (+;-)
Sirdaryo viloyati	770	663	-107
Guliston sh	139	121	-18
Shirin sh	14	9	-5
Yangiyer sh	33	24	-9
<i>tumanlar:</i>			
Oqoltin tumani	112	99	-13
Boyovut tumani	50	35	-15
Sayxunobod tumani	53	71	18
Guliston tumani	48	33	-15
Sardoba tumani	143	115	-28
Mirzaobod tumani	57	51	-6
Sirdaryo tumani	95	71	-24
Xovos tumani	26	34	8

**2023 yil yanvar-mart oylarida
hududlar bo‘yicha yangi tashkil
topgan jami kichik korxona va
mikrofirmalarning ulushi, % da**



**2018-2023-yillarning yanvar-mart
oylarida yangi tashkil etilgan kichik
korxona va mikrofirmalar soni
dinamikasi, birlikda**



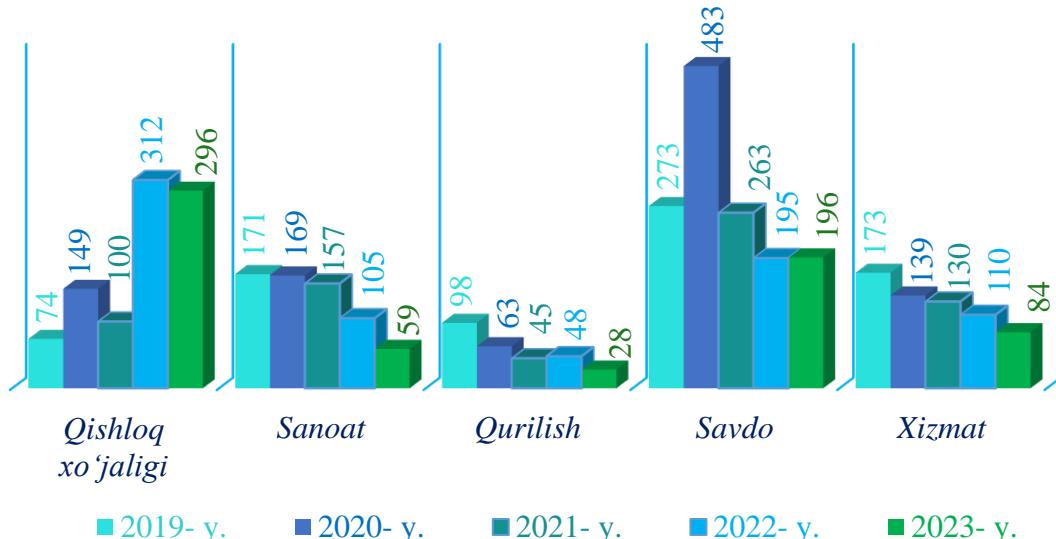
2023-yilning yanvar-mart oylarida
hududlar bo‘yicha yangi tashkil etilgan kichik
korxona va mikrofirmalarning jamiga nisbatan eng
ko‘p ulushi Guliston shahri –18,3 %, Sardoba
tumani – 17,3 %, Oqoltin tumani – 14,9 %,
Sayxunobod tumani – 10,7 %, Sirdaryo tumani –
10,7 %, Mirzaobod tumani – 7,7 %, Boyovut
tumani – 5,3 %, hissalariga to‘g‘ri keldi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar, birlikda

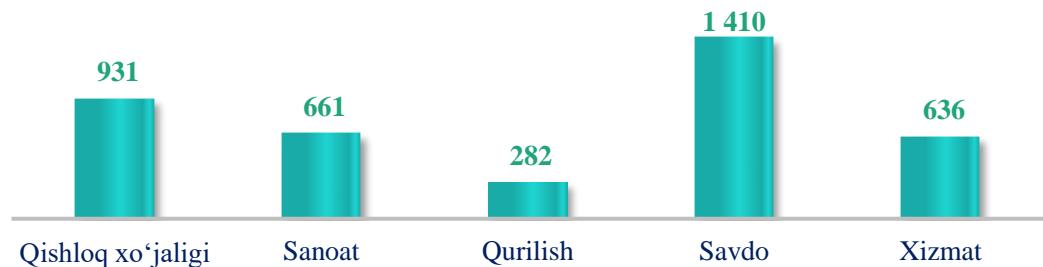
	<i>2022-y. yanvar-mart</i>	<i>2023-y. yanvar-mart</i>	<i>farqi (+;-)</i>
Jami	770	663	-107
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	312	296	-16
Sanoat	105	59	-46
Qurilish	48	28	-20
Savdo	195	196	1
Tashish va saqlash	17	16	-1
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	26	21	-5
Axborot va aloqa	12	14	2
Sog‘lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	8	7	-1
Boshqa faoliyat turlari	47	26	-21

2023-yilda iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha eng ko‘p kichik korxona va mikrofirma qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi sohasida 296 ta, savdoda 196 ta hamda sanoatda 59 ta yangidan tashkil etilgan.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2018-2023 yillarda yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar soni, ming birlik



Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida 2018-2023 yillar davomida yangi tashkil etilgan



kichik korxona va mikrofirmalar soni, ming birlik

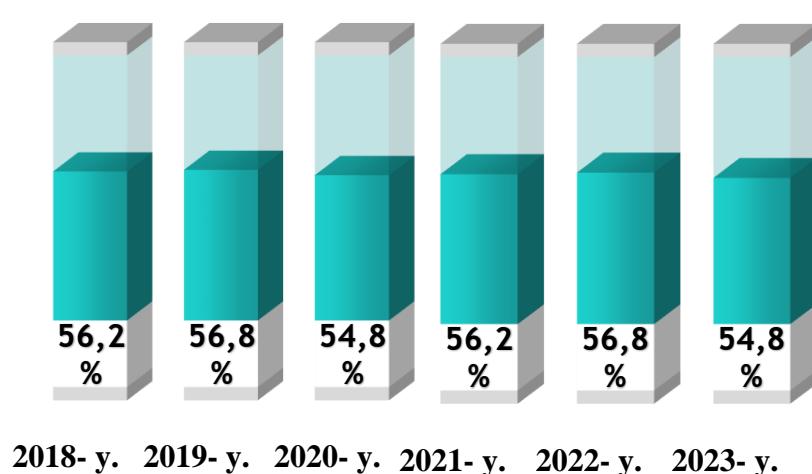
So'ngi yillarda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan kichik tadbirkorlik subyektlarini qo'llab quvvatlash hamda ishbilarmonlik muhitini sifat jihatdan yaxshilash bo'yicha qabul qilingan qaror va farmonlari, shuningdek bu sohaga berayotgan katta e'tibor natijasida 2019-2023-yillar davomida jami 3 920 ta kichik korxona va mikrofirma yangidan tashkil etildi. Yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar sohalar kesimida tahlil qilinganda, eng ko'p yangi subyektlar savdo sohasida – 1 410 (yoki 36,0 %) ta, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida – 931 ta (yoki 23,7 %), sanoat sohasida – 661 ta (yoki 16,9 %), xizmatlar sohasida – 636 (yoki 16,2 %) ta va qurilish sohasida – 282 (yoki 7,2 %) ta tashkil etilgan.

Yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlikning asosiy ko'rsatkichlari

	O'lchov birligi	2022- y.	2023- y.	(+;-)
Faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar	birlikda	14 102	11 401	-2 701
Yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar	birlikda	770	663	-107
<i>Kichik tadbirkorlik ulushlari:</i>				
YAIM	%	56,8	54,8	-2,0
Sanoat	%	30,9	31,3	0,4
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	%	99,0	99,2	0,2
Investisiya	%	80,7	88,5	7,8
Qurilish	%	91,9	81,9	-10,0
Chakana savdo	%	92,9	91,7	-1,2
Xizmatlar	%	53,3	50,1	-3,2
Yuk tashish	%	84,7	84,8	0,1
Yuk aylanmasi	%	76,0	78,7	2,7
Yo'lovchi tashish	%	97,6	97,9	0,3
Yo'lovchi aylanmasi	%	97,8	98,5	0,7
Eksport	%	61,2	76,8	15,6
Import	%	70,8	75,6	4,8

2- BO'LIM. KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARI

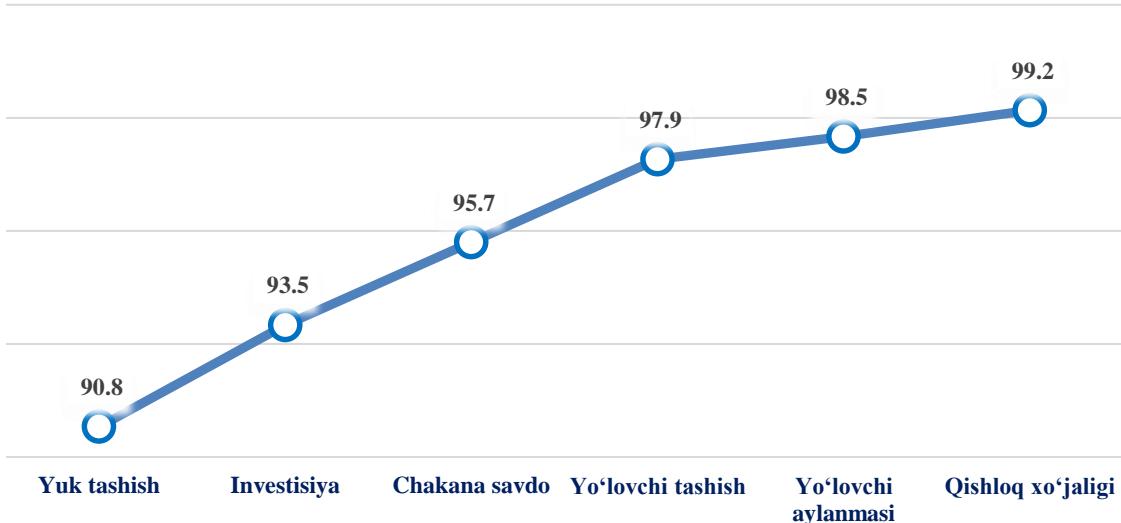
2018-2023 yillarning yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining YAIMdagi ulushi dinamikasi



2023-yilda YAIM tarkibida kichik tadbirkorlik subyektlarining ulushi 54,8 % ni tashkil qilib, 2022-yilga nisbatan 2,0 punktga kamaygan. Kamayishining asosiy sababi, yirik tadbirkorlik subyekt-larida qo'shilgan qiymat hajmining oshishi bilan ifodalanadi.

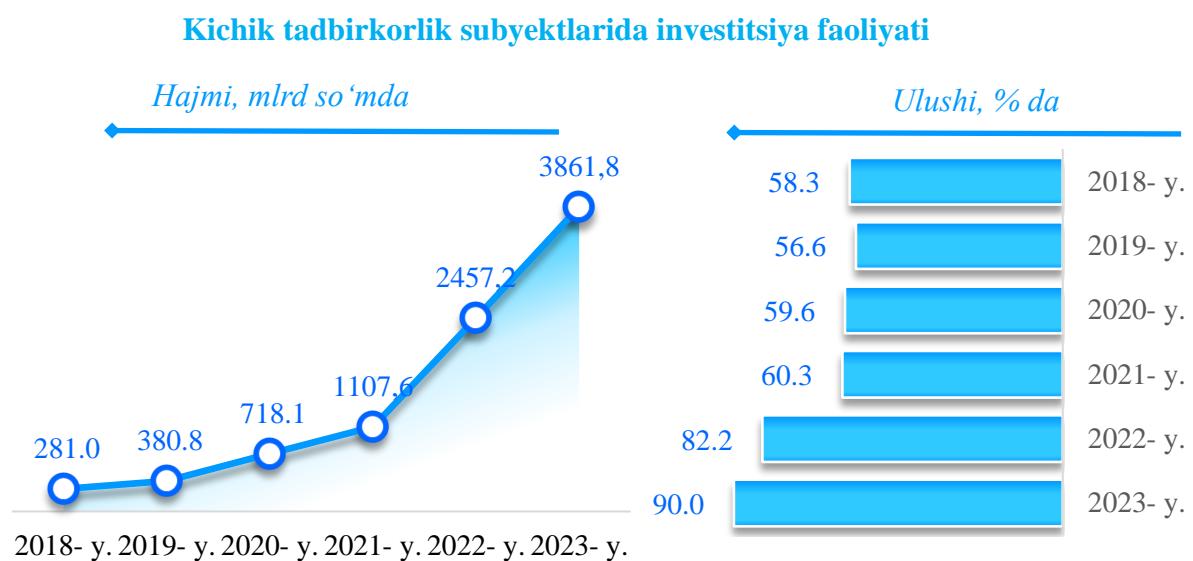
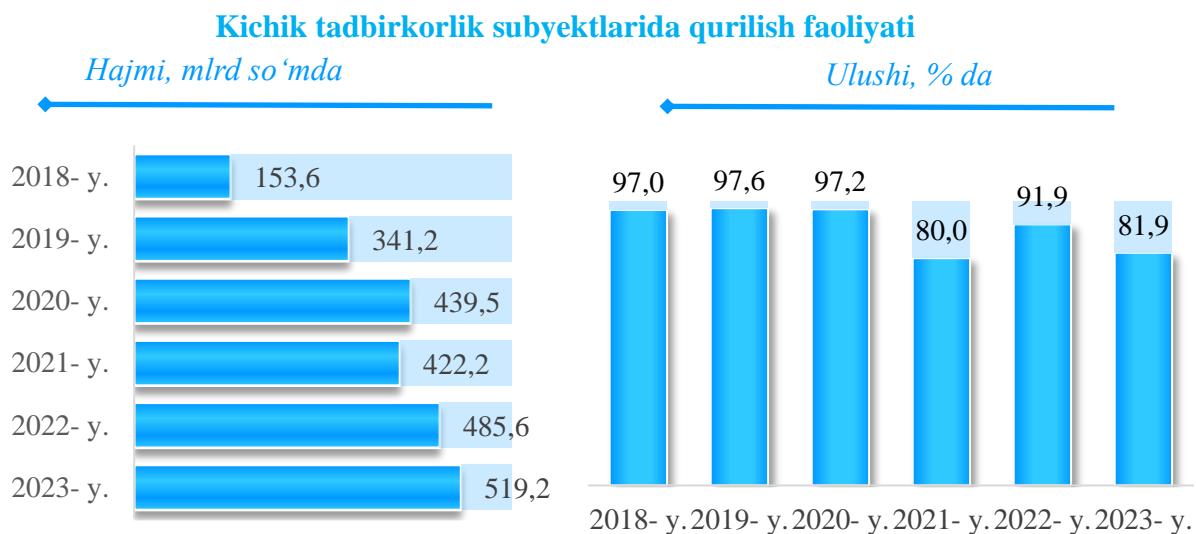
2023-yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng yuqori ulushga ega bo'lgan tarmoqlari, % da

2023-yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlikning eng yuqori ulushlari qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 99,2 % ni, yo'lovchi aylanmasida 98,5 % ni, yo'lovchi tashishda 97,9 % ni, chakana savdoda 91,7 % ni, investisiyada 88,5 % ni tashkil etdi.

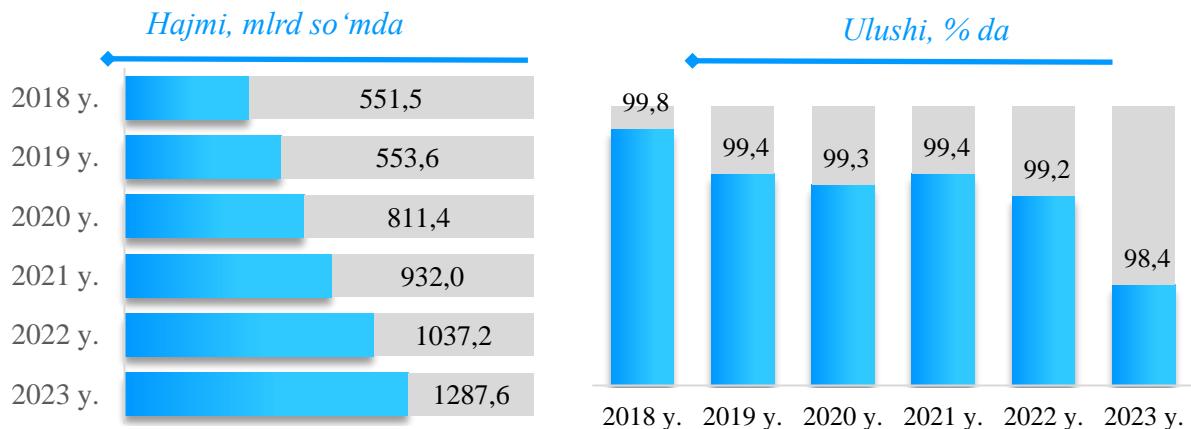


Kichik tadbirkorlik subyektlarining asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlari

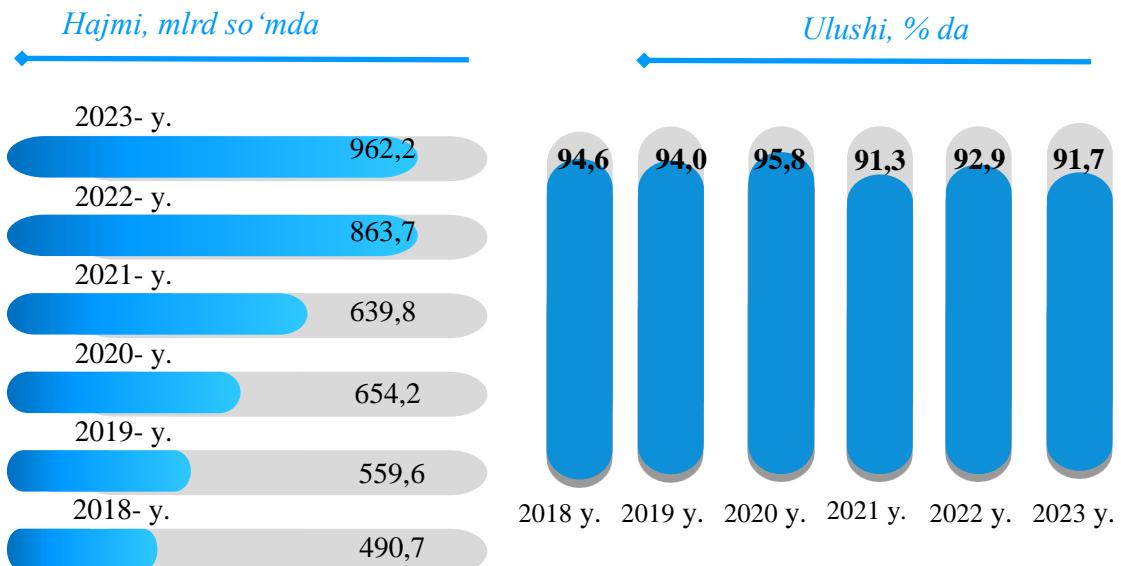
Kichik tadbirkorlik subyektlarida sanoat faoliyati



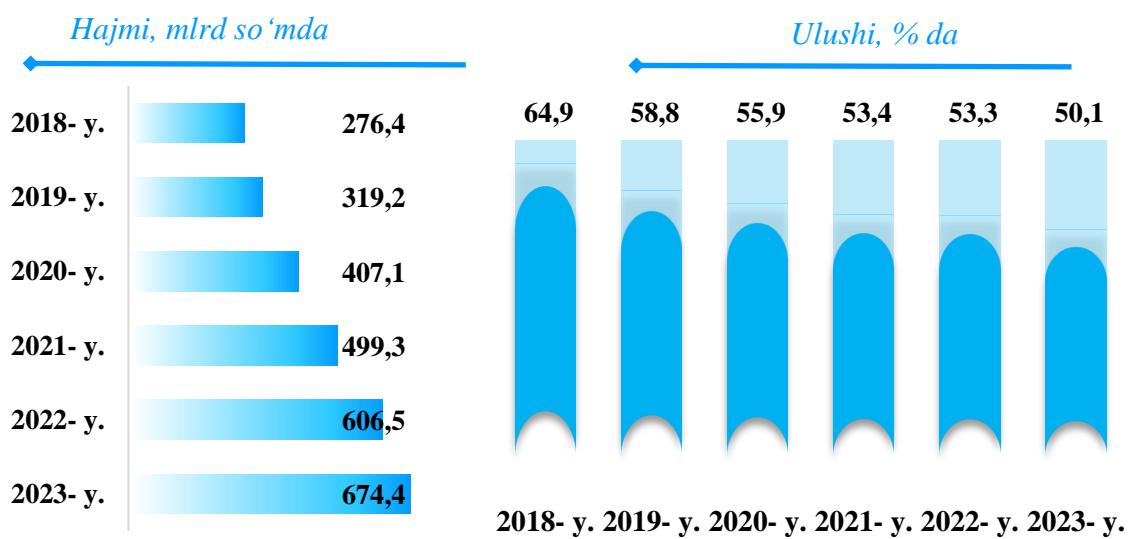
Kichik tadbirkorlik subyektlarida qishloq xo‘jaligi faoliyati



Kichik tadbirkorlik subyektlarining chakana savdodagi faoliyati

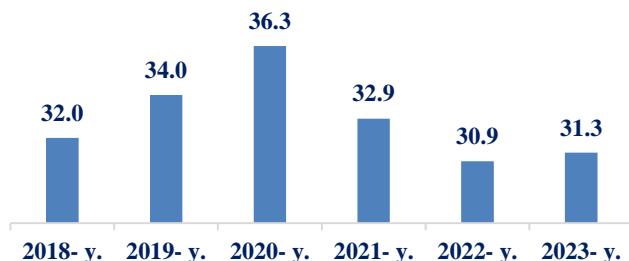


Kichik tadbirkorlik subyektlarining xizmat ko‘rsatishdagi faoliyati



2018-2023-yillarda kichik tadbirkorlik subyektlarining sanoatdagagi ulushi dinamikasi, % da

2023-yil yanvar-mart oylarida sanoat ishlab chiqarishining umumiy hajmida kichik tadbirkorlikning ulushi 31,3 % ni tashkil etdi.



2023-yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi, mlrd. so'm

2023-yilda kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan 1 202,7 mlrd so'mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarildi.

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng ko'p sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi Sirdaryo tumani (258,9 mlrd. so'm), Shirin (229,8 mlrd. so'm), Guliston (161,2 mlrd. so'm), Yangiyer shaharlari (128,7 mlrd. so'm) hissasiga to'g'ri keldi. Oqoltin tumanida (31,1 mlrd. so'm) sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi eng past bo'lib qolmoqda.

Sirdaryo	258,9
Shirin sh.	229,8
Guliston sh.	161,2
Yangiyer sh.	128,7
Sayxunobod	109,6
Boyovut	81,1
Guliston	58,3
Sardoba	54,5
Xovos	52,2
Mirza obod	37,4
Oqoltin	31,1

2023-yilning yanvar-mart oylarida jami sanoat mahsulotidagi kichik tadbirkorlikning hududlar bo'yicha ulushi, % da

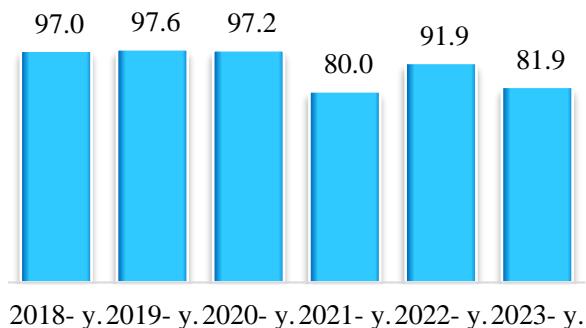
Sayxunobod	89,7
Yangiyer sh.	89,5
Sardoba	81,2
Xovos	70,4
Guliston sh.	62,5
Guliston	53,7
Sirdaryo	41,5
Oqoltin	40,6
Boyovut	38,7
Mirzaobod	29,9
Shirin sh.	11,3

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlikning jami sanoat mahsulotidagi eng yuqori ulushini Sayxunobod tumani (89,7 %), Yangiyer shahar (89,5 %), Sardoba tumani (81,2 %), Xovos tumani (70,4 %), Guliston shahar (62,5 %), Guliston tumani (53,7 %), Sirdaryo tumani (41,5 %), Oqoltin tumani (40,6 %) va Boyovut tumani (38,7 %) tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarining qurilish faoliyati 2018-2023-yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining qurilishdagi ulushi dinamikasi, % da

Guliston sh.

Guliston sh.	209.8
Mirzaobod	97.2
Sirdaryo	77.4
Guliston	77.2
Yangiyer sh.	54.0
Xovos	39.2
Yangiyer sh.	38.3
Xovos	100.0
Boyovut	35.6
Shirin sh.	100.0
Oqoltin	30.2
Sayxunobod	100.0
Sardoba	20.9
Sardoba	100.0
Sardoba	12.1
Sardoba	100.0
Sardoba	86.7
Sardoba	14.7
Sardoba	100.0
Sardoba	12.1
Sardoba	100.0
Sardoba	10.1
Sardoba	100.0



2023-yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan amalga oshirilgan qurilish ishlari hajmi 519,2 mlrd. so‘nni yoki qurilish ishlari umumiy hajmining 81,9 % ini tashkil etdi. O‘sish sur’ati 2022-yil yanvar-mart oylariga nisbatan 89,5 % ni tashkil qildi.

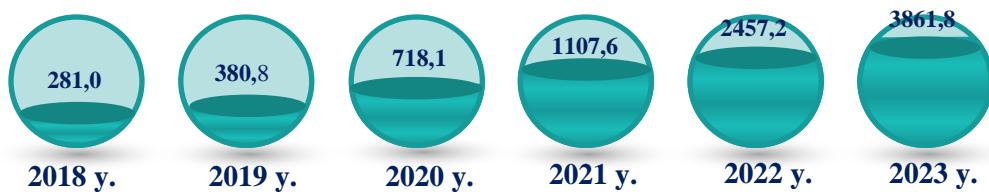
■hajmi, mlrd so‘m ■ ulushi, % da

2023-yil yanvar-mart oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlarida bajarilgan qurilish ishlari hajmi va ulushi

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng ko‘p bajarilgan qurilish ishlari hajmi Guliston shahar (209,8 mlrd. so‘m), Mirzaobod (77,4 mlrd. so‘m), Sirdaryo (54,0 mlrd. so‘m), Guliston tumanlari (38,3 mlrd. so‘m), Yangiyer shahar (35,6 mlrd. so‘m), Xovos tumani (30,2 mlrd. so‘m) hamda Boyovut tumanilarida (20,9 mlrd. so‘m) qayd etildi.

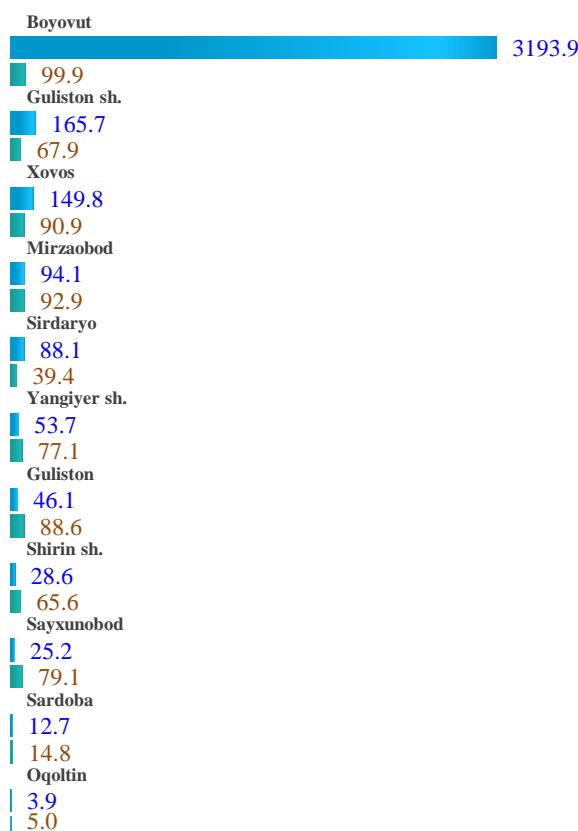
Kichik tadbirkorlik subyektlarining investitsiya faoliyati

2018-2023- yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining investitsiya hajmining o‘zgarish dinamikasi, mlrd. so‘mda

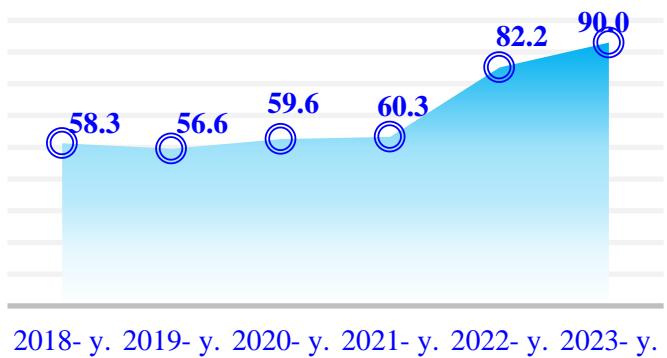


2023-yilda kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmi 3 861,8 million so‘nni yoki jami investitsiya hajmini 90,0 % ini tashkil etdi. O‘sish sur’ati 2022-yilga nisbatan 139,5 % ni tashkil qildi.

2023-yilda kichik tadbirkorlik subyektlarining investitsiya hajmi va ulushi



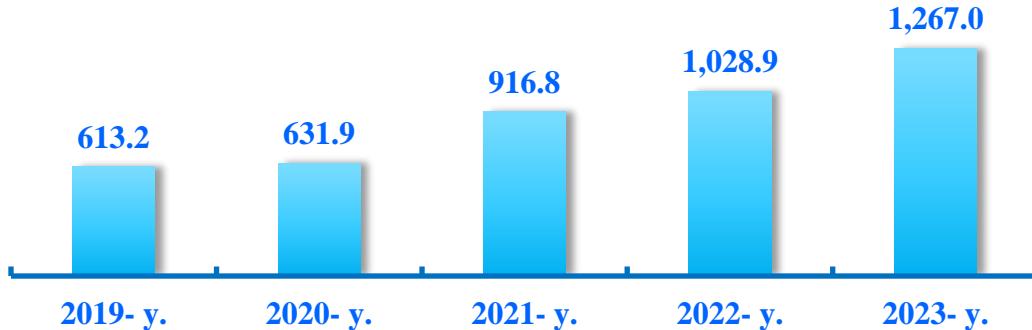
2018-2023-yillarda kichik tadbirkorlik subyektlarining investitsiyadagi ulushi dinamikasi, % da



Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng yuqori asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalari hajmi Boyovut tumani (3 193,9 mlrd. so‘m), Guliston shahar (165,7 mlrd. so‘m), Xovos tumani (149,8 mlrd. so‘m), Mirzaobod tumani (94,1 mlrd. so‘m), Sirdaryo tumani (88,1 mlrd. so‘m), Yangiyer shahar (53,7 mlrd. so‘m) hamda Guliston tuman (46,1 mlrd. so‘m), va Shirin shaharlarida (28,6 mlrd. so‘m) qayd etildi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarining qishloq xo‘jaligi faoliyati

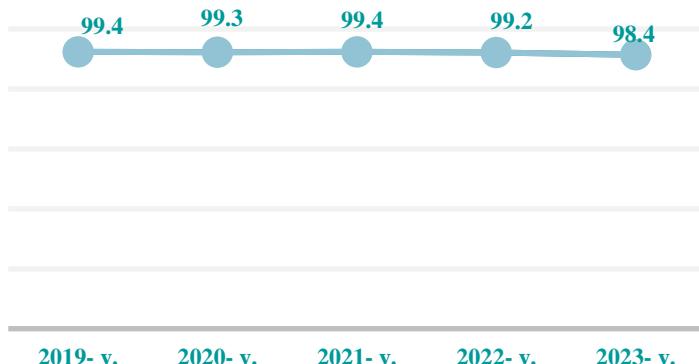
2018-2023- yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining qishloq xo‘jaligi hajmini o‘zgarish dinamikasi, mlrd. so‘mda



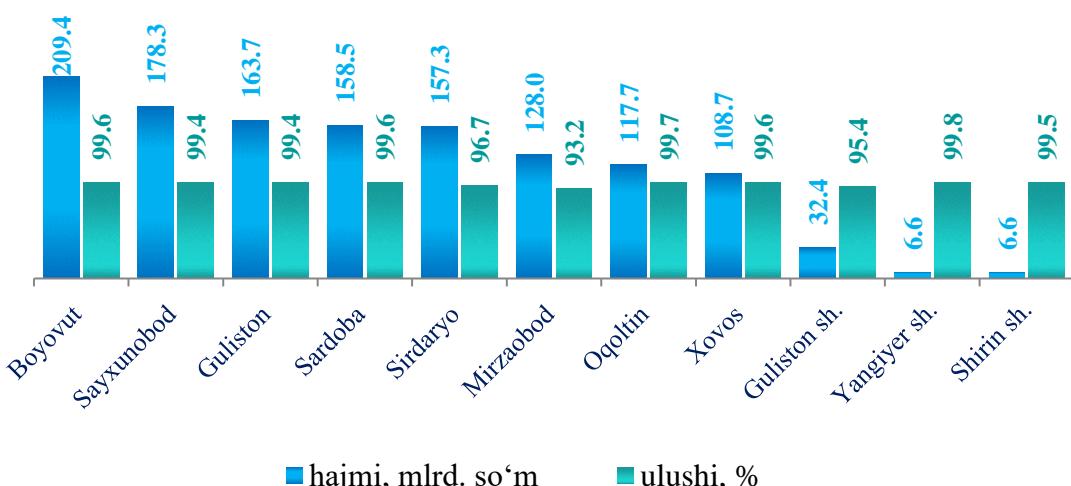
2023-yilda kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi 1 267,0 mlrd. so‘nni yoki jami qishloq xo‘jaligi mahsuloti hajmining 98,4 % ini tashkil etdi. O‘sish sur’ati 2022-yilga nisbatan 103,4 % ni tashkil qildi.

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng ko‘p ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi Boyovut (209,4 mlrd. so‘m), Sayxunobod (178,3 mlrd. so‘m), Guliston (163,7 mlrd. so‘m), Sardoba (158,5 mlrd. so‘m), Sirdaryo (157,3 mlrd. so‘m) hamda Mirzaobod (128,0 mlrd.so‘m) tumanlarida qayd etildi.

2018-2023 yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining qishloq

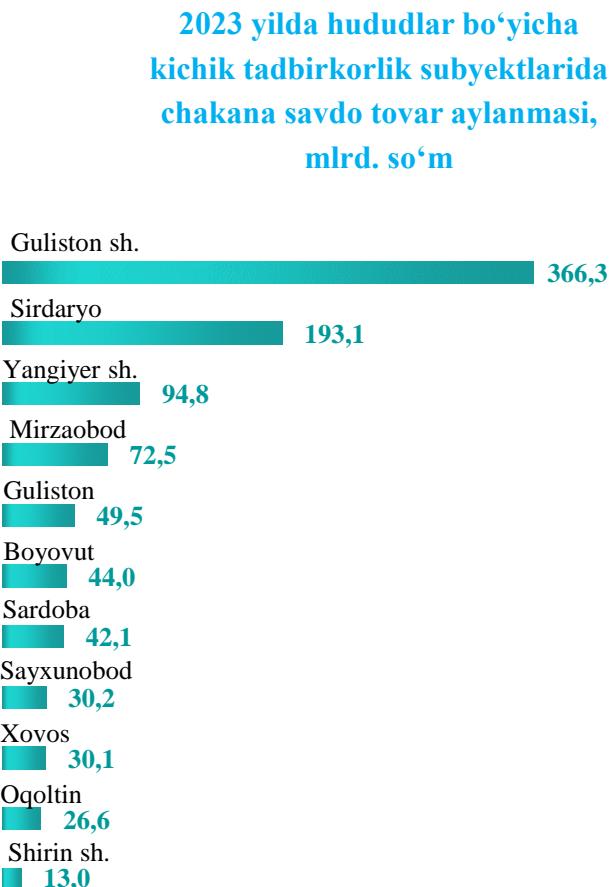


2023- yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi va ulushi

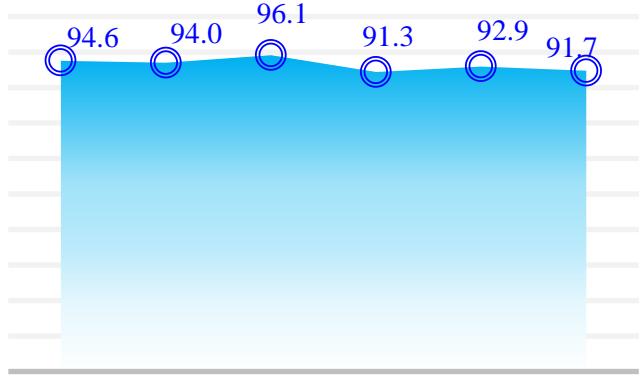


2018-2023-yillarning yanvar-mart oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana savdo tovar aylanmasi ulushining dinamikasi

2023-yilda kichik tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi 962,2 mlrd. so‘mni yoki umumiy chakana savdo tovar aylanmasining 91,7 % ini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022-yilga nisbatan 101,3 % ni tashkil qildi.



2018-2023-yillarda kichik tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo aylanmasidagi ulushi dinamikasi, % da

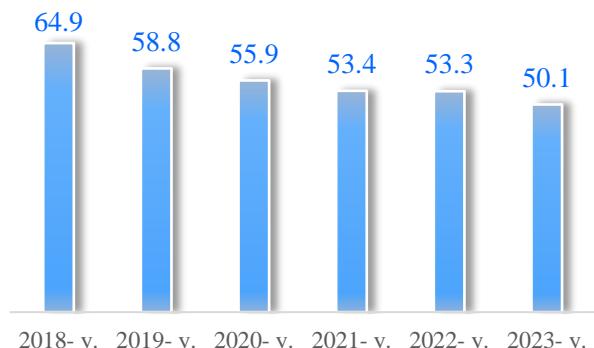


2018- y. 2019- y. 2020- y. 2021- y. 2022- y. 2023- y.

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng ko‘p chakana savdo tovar aylanmasi hajmi Guliston shahar (366,3 mlrd. so‘m), Sirdaryo tumani (193,1 mlrd. so‘m), Yangiyer shahar (94,8 mlrd. so‘m), Mirzaobod tumani (72,5 mlrd. so‘m), Guliston tumani (49,5 mlrd. so‘m) va Boyovut tumanlari(44,0 mlrd. so‘m) hissasiga to‘g‘ri keldi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarining xizmat ko‘rsatish faoliyati 2018-2023-yillarda kichik tadbirkorlik subyektlarining ko‘rsatilgan xizmatlar hajmidagi ulushi dinamikasi, % da

2023-yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan 674,4 mlrd. so‘mlik xizmatlar ko‘rsatildi yoki ko‘rsatilgan xizmatlar umumiy hajmining 50,1 % ini tashkil qildi va o‘sish sur’ati 2022-yil yanvar-mart oylariga nisbatan 103,1 % ni tashkil qildi.

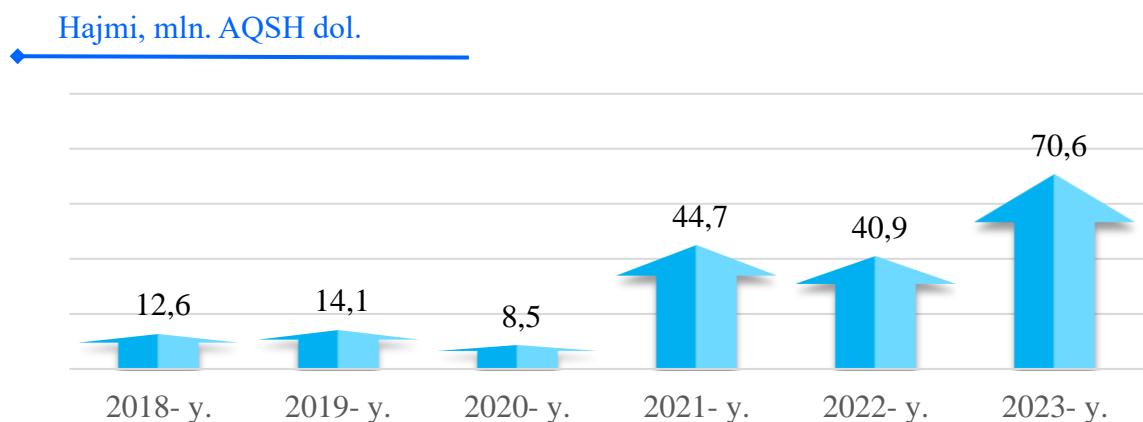


2023-yilning yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik subyektlarida xizmat ko'rsatish hajmi, mldr. so'mda

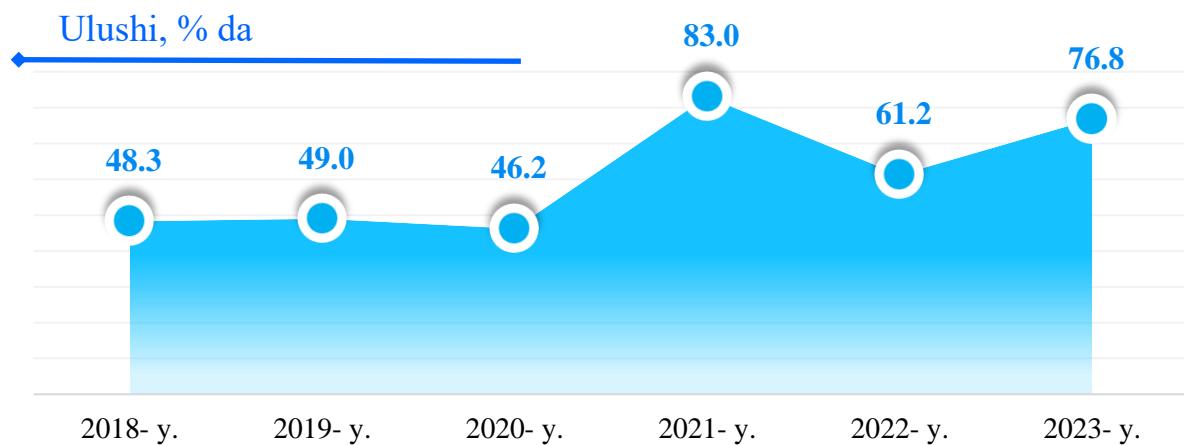
Guliston sh.	187,0
Sirdaryo	128,7
Yangiyer sh.	78,8
Mirzaobod	45,0
Boyovut	45,0
Xovos	42,0
Guliston	39,2
Sardoba	33,5
Sayxunobod	32,5
Oqoltin	27,6
Shirin sh.	15,1

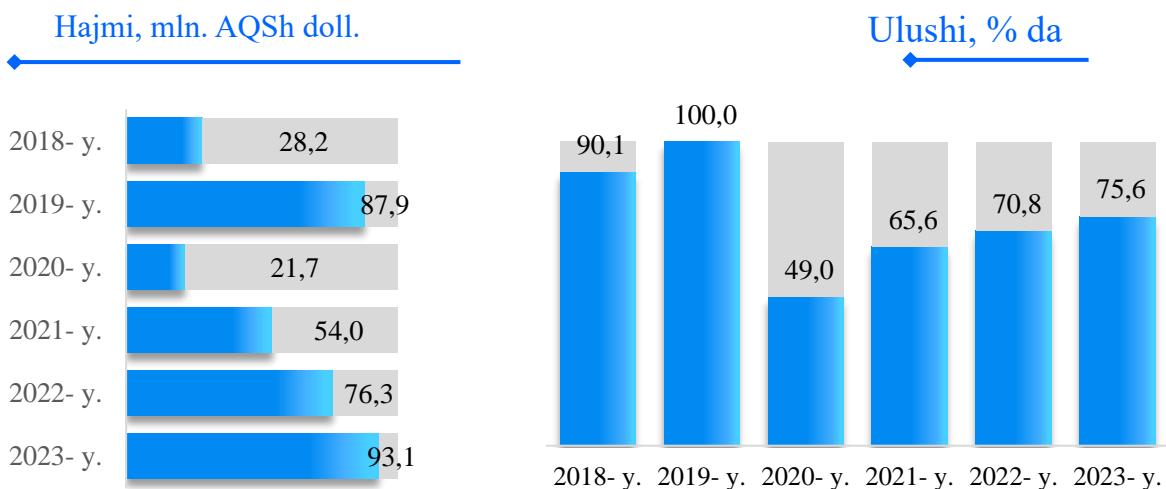
Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng ko'p xizmatlar hajmi Guliston shahar (187,0 mldr. so'm), Sirdaryo tumani (128,7 mldr. so'm), Yangiyer shahar (78,8 mldr. so'm), Mirzaobod (45,0 mldr. so'm), Boyovut (45,0 mldr. so'm), Xovos (42,0 mldr. so'm) va Guliston (39,2 mldr. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keldi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarining tashqi savdo faoliyati Kichik tadbirkorlik subyektlarining eksport faoliyati



Kichik tadbirkorlik subyektlarining import faoliyati

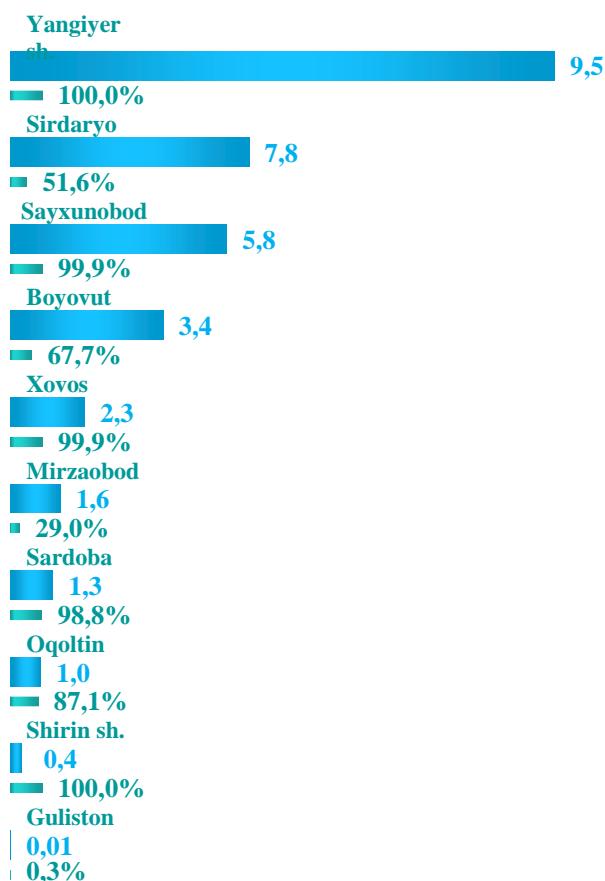




Kichik tadbirkorlik subyektlarining eksport faoliyati Kichik biznes subyektlari mahsulot (ishlar va xizmatlar) eksporti dinamikasi

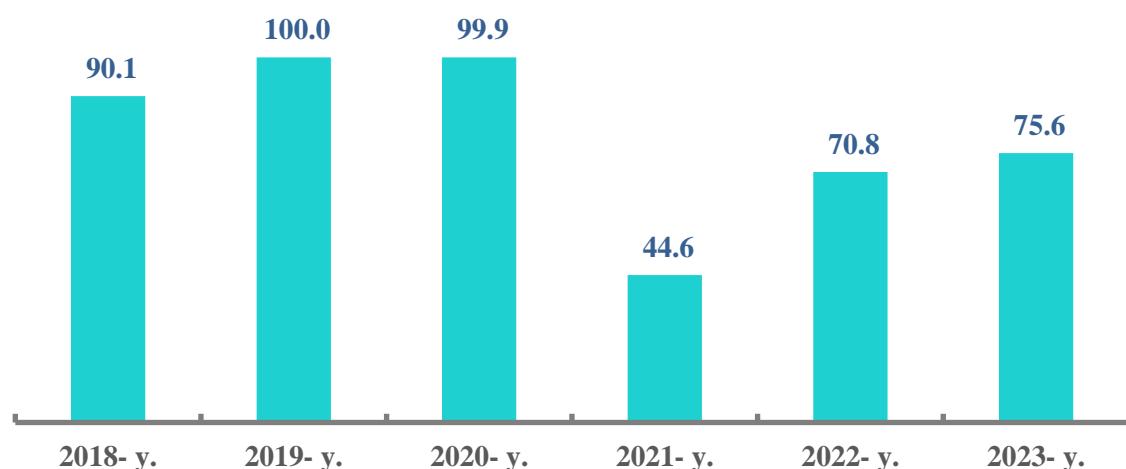
2023-yil yanvar-mart oylarida kichik biznes subyektlari mahsulot (ishlar va xizmatlar) eksporti hajmi 70,6 million AQSH dollarini yoki umumiy eksport hajmining 76,8 % ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan amalga oshirilgan mahsulot (ishlar va xizmatlar) eksportining hajmi va ulushi mln. AQSH dol.



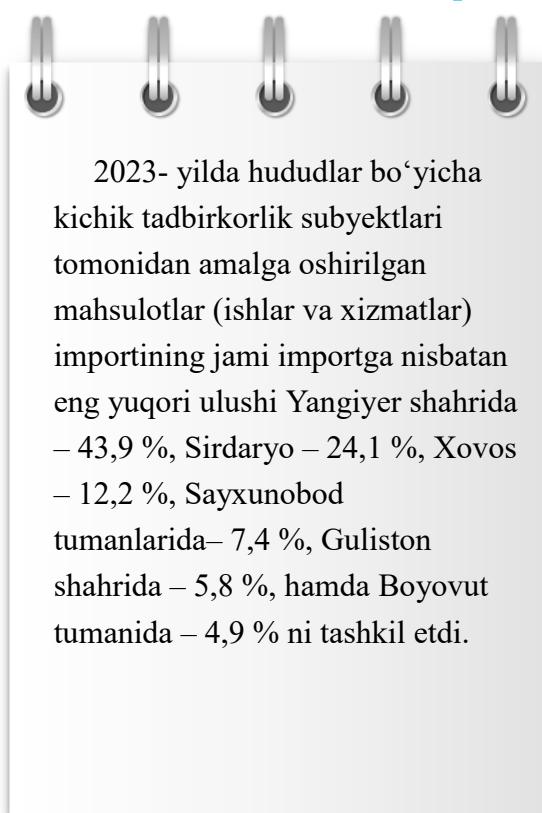
2023-yilda hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan amalga oshirilgan mahsulot (ishlar va xizmatlar) eksportining jamiga nisbatan eng ko‘p ulushi Yangiyer – 100,0 %, Shirin shaharlari – 100,0 %, Xovos – 99,9 %, Sayxunobod – 99,9 %, Sardoba – 98,8 %, Oqoltin – 87,1 %, Boyovut tumanlarida – 67,7 % va Guliston shahrida – 62,5 %, eng past ko‘rsatkich Guliston tumanida – 0,3 % ni tashkil etdi.

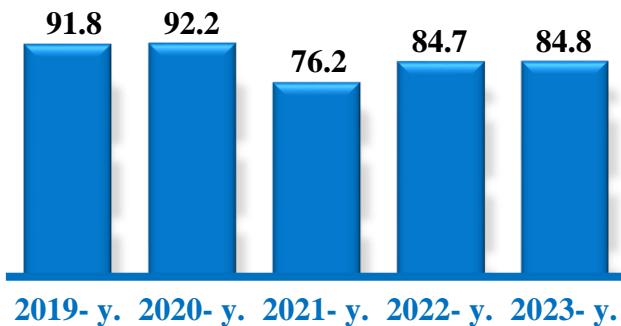
**2018-2023-yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarning mahsulotlar
(ishlar va xizmatlar) importi hajmidagi ulushi dinamikasi, % da**



2023- yil yanvar-mart oylarida kichik biznes subyektlari tomonidan amalga oshirilgan mahsulot (ishlar va xizmatlar) importining hajmi 93,1 million AQSH dollarini yoki jami importning 75,6 % ini tashkil etdi.

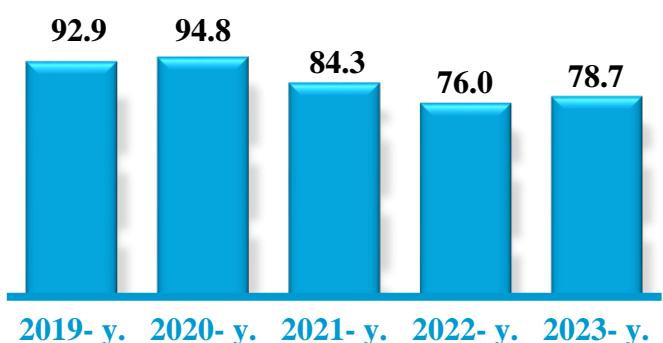
**2023- yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan amalga
oshirilgan mahsulotlar (ishlar va xizmatlar) importining jami
importdag'i ulushi, % da**



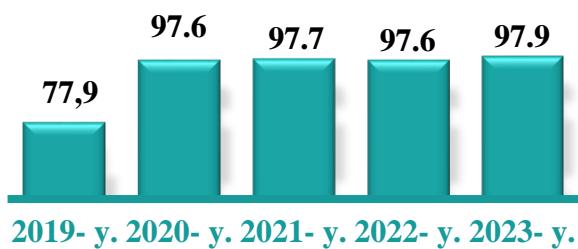


2023- yil yanvar-mart oylarida avtomobil transportida yuk tashishning umumiy hajmida kichik tadbirkorlikning ulushi 84,8 % ni tashkil etdi.

2022-yilga nisbatan o'sish sur'ati 101,3 % ni tashkil qildi.



2023- yil yanvar-mart oylarida avtomobil transportida yuk aylanmasining umumiy hajmida kichik tadbirkorlikning ulushi 78,7 % ni tashkil etgan bo'lib, 2022-yilga nisbatan o'sish sur'ati 100,8 % ni tashkil qildi.



2023- yil yanvar-mart oylarida avtomobil transportida yo'lovchi tashish xizmatlarining umumiy hajmida kichik tadbirkorlikning ulushi 97,9 % ni tashkil etib, 2022-yilga nisbatan o'sish sur'ati 102,9 % ni tashkil qildi.



2023- yil yanvar-mart oylarida avtomobil transporti yo'lovchi aylanmasining umumiy hajmida kichik tadbirkorlikning ulushi 98,5 % ni tashkil etib, 2022-yilga nisbatan o'sish sur'ati 102,1 % ni tashkil qildi.

X. KORXONA VA TASHKILOTLARNING MOLIYAVIY NATIJALARI¹⁾

Daromad (foyda) solig'i to'lagunga qadar foyda (zarar) – korxona va tashkilotlarning barcha xo'jalik operatsiyalarini buxgalteriya hisobida aks ettiradigan yakuniy moliyaviy natija. Mahsulot (tovar, ish va xizmat)larni sotishning yalpi foydasi (zarari), asosiy faoliyatning boshqa daromadlari, moliyaviy faoliyatning daromadlari va favqulodda foyda yig'indisidan davr xarajatlari, moliyaviy faoliyat bo'yicha xarajatlar va favqulodda xarajatlar chegirib tashlanadigan foydaning umumiy foydasini (zararini) ifodalaydi.

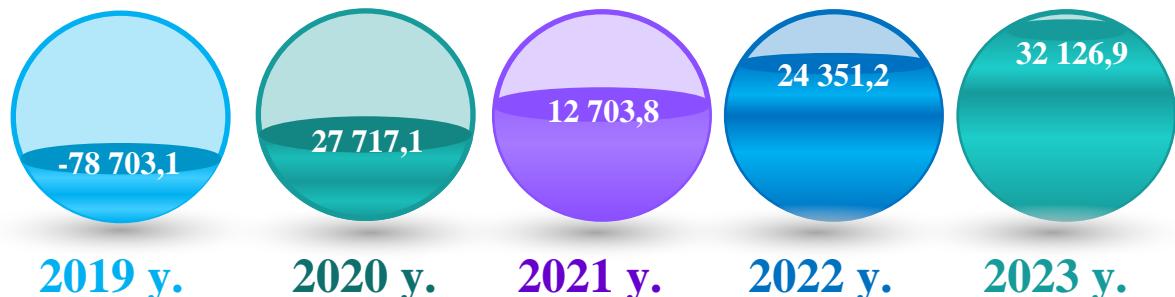
1- BO'LIM. KORXONA VA TASHKILOTLARNING MOLIYAVIY NATIJALARI

Foyda. 2023-yilning yanvar-fevral oylarida iqtisodiyot tarmoqlarida korxona va tashkilotlar tomonidan 32 126,9 mln. so'm miqdorida yakuniy moliyaviy natija olindi.

2022-yilning shu davriga nisbatan solishtirilganda foyda 31,9 % ga ko'paygan.

Yakuniy moliyaviy natijalarning

yillar bo'yicha dinamikasi
(yanvar-fevral, mln. so'm)



**Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha
yakuniy moliyaviy natijalar**

	<i>2022-yil yanvar- fevral</i>	<i>2023-yil yanvar-fevral</i>	<i>2022 yilning yanvar- fevraliga nisbatan, % da</i>
	<i>Foyda, zarar (-), mln. so‘m</i>		
Jami	24 351,2	32 126,9	131,9
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	53,9	35,7	66,2
Ishlab chiqaradigan sanoat	8 290,2	7 506,4	90,5
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni kondisiyalash	11 450,9	16 450,8	143,7
Suv bilan ta‘minlash; kanalizasiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizasiya qilish	53,2	40,2	75,6
Qurilish	10,1	15,2	150,1
Savdo	-109,8	-1 537,1	-
Ko‘chmas mulk bilan opyerasiyalar	0,8	1,2	153,3
Boshqarish bo‘yicha faoliyat va yordamchi xizmatlar ko‘rsatish	4 588,9	9 574,4	2,0 m.
Sog‘lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	13,1	40,1	3,0 m.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yakuniy moliyaviy natijalar, mln.so‘m

2023-yilning yanvar – fevral oylarida 2022-yilning shu davriga nisbatan solishtirganda, foydaning asosiy o‘sishi “O‘zbekgidroenergo” AJ (16 450,8 mln. so‘m), “O‘zkimosanoat” AJ (3 277,9 mln. so‘m), “O‘zcharmsanoat” Uyushmasi (1 904,0 mln. so‘m), “O‘zbekiston to‘qimachilik va tikuv-trikotaj sanoati korxonalari” Uyushmasi (756,0 mln. so‘m), “O‘zdonmahsulot” AK (607,7 mln. so‘m), “O‘zbekneftgaz” AJ (210,8 mln. so‘m)ga to‘g‘ri keldi.

Foydaning o‘sishi, (mln. so‘m)



2023-yilning yanvar- fevral oylarida 2022-yilning shu davriga nisbatan solishtirganda, foydaning asosiy pasayishi O‘zbekiston Respublikasi yog‘- moy sanoati korxonalari uyushmasi – 7,2 mln.so‘mga, “O‘zsanoatqurilishmateriallari” uyushmasi – 8,5 mln. so‘mga, O‘zbekiston Respublikasi Transport vazirligi huzuridagi Avtomobil yo‘llari qo‘mitasi – 8,5 mln. so‘mga, O‘zbekiston Respublikasi Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat qo‘mitasi – 19,5 mln. so‘mga, “O‘zbekiston temir yo‘llari” aksiyadorlik jamiyatasi – 20,8 mln. so‘mga, O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi huzurida Farmatsevtika tarmog‘ini rivojlantirish agentligi – 32,3 mln. so‘mga kuzatilgan.

Foydaning pasayishi, mln. so‘m



Hududlar kesimida yakuniy moliyaviy natijalar

	2022-yil yanvar- fevral	2023-yil yanvar- fevral	2022-yilning yanvar- fevraliga nisbatan, % da
	Foya, zarar (-), mln. so‘m		
Sirdaryo viloyati	24 351,2	32 126,9	131,9
Guliston shahar	-2 770,8	435,8	-
Shirin shahar	11 458,5	16 460,5	143,7
Yangiyer shahar	155,9	-499,2	-
<i>tumanlar:</i>			
Oqoltin	172,4	-56,2	-
Boyovut	5 099,8	10 281,7	2,0 m.
Guliston	-623,3	145,5	-
Sayxunobod	336,9	267,1	79,3 m.
Sardoba	-	-	-
Mirzaobod	1 158,3	139,3	12,0
Sirdaryo	8 833,5	5579,4	63,2
Xovos	539,2	244,6	45,4

Hududlar kesimida foydaning asosiy qismi Shirin shahri 16 460,5 mln. so‘m (jami foydaning 51,2 % i), Boyovut tumani 10 281,7 mln. so‘m (32,0 %), Sirdaryo tumani 5 579,4 mln. so‘m (17,4 %), Sayxunobod tumani 267,1 mln. so‘m (0,8 %), Xovos tumani 244,6 mln. so‘m (0,8 %), Guliston tumani 145,5 mln. so‘m (0,5 %) va Mirzaobod tumanlari 139,3 mln. so‘m (0,4 %)ga to‘g‘ri keldi.

2023-yilning yanvar- fevralida zarar ko‘rgan ayrim vazirlik va xo‘jalik boshqaruvi organlarining moliyaviy natijalari (jamiga nisbatan % da)

Zararning asosiy qismi “Dori-Darmon” aksiyadorlik kompaniyasi – 459,7 mln. so‘m O‘zbekiston to‘qimachilik va tikuv-trikotaj sanoati korxonalari uyushmasi – 68,1 mln. so‘m va boshqalar – 1 713,4 mlrd. so‘mga to‘g‘ri keldi.

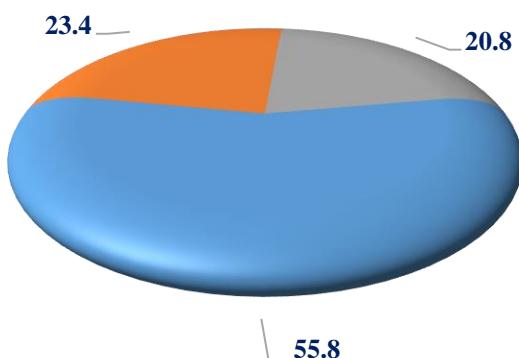


Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha zarar ko‘rgan korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

	2022- yil yanvar- fevral		2023- yil yanvar- fevral	
	Korxonalar soni	Zarar summasi mln. so‘m	Korxonalar soni	Zarar summasi mln. so‘m
Jami	12	196 642,1	8	2 241,1
Ishlab chiqaradigan sanoat	5	3 569,3	3	466,7
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni kondisiyalash	2	191 436,3	-	-
Qurilish	2	839,8	-	-
Savdo	2	531,9	5	1 774,4
Tashish va saqlash	1	264,8	-	-

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha zararning Avtomobillar va motosikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo – 55,8 % i, avtomobillar va motosikllar savdosidan tashqari chakana savdo – 23,4 % i va To‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish – 20,8 % ga to‘g‘ri keladi.

**2023-yilning yanvar- fevralida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha zarar ko‘rgan korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari
(jamiga nisbatan % da)**



- Avtomobillar va motosikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo
- Avtomobillar va motosikllar savdosidan tashqari chakana savdo
- To‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish

Zararlarning asosiy qismi quyidagi tarmoqlarga to‘g‘ri keldi: elektr, avtomobil va motosikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo 1 249,9 mln. so‘m (55,8 % i), avtomobil va motosikllar savdosidan tashqari

Hududlar kesimida zarar ko‘rgan korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

	2022-yil yanvar- fevral		2023-yil yanvar- fevral	
	Korxonalar soni	Zarar summasi mln. so‘m	Korxonalar soni	Zarar summasi mln. so‘m
Sirdaryo viloyati	12	196 642,1	8	2 241,1
Guliston shahar	7	9 924,4	2	527,8
Shirin shahar	1	185 159,5		
Guliston shahar			1	526,1
<i>tumanlar</i>				
Oqoltin			1	56,2
Boyovut				
Sayxunobod				
Guliston	1	638,6	1	61,1
Mirzaobod	1	5,4	2	727,5
Sirdaryo	2	914,2		
Xovos			1	342,5

Hudular bo‘yicha zararning asosiy qismi Mirzaobod tumani – 32,5 % i, Guliston shahar – 23,6 % i va Yangiyer shahar – 23,5 % ga to‘g‘ri keldi.

2- BO'LIM. KORXONA VA TASHKILOTLARNING DEBITORLIK QARZDORLIGI XOLATI¹⁾

2023-yilning 1-mart holatiga ko'ra, debitor qarzdorlikning umumiyligi hajmi 1 300 924,7 mln. so'mni tashkil qildi, shundan muddati o'tgani – 12 814,0 mln. so'm (jami qarzdorlikning 1,0 % i).

Muddati o'tgan debitor qarzdorlik 2022-yilning 1-martiga nisbatan solishtirilganda 3,0 -martaga kamaygan.

**2023-yil 1-mart holatiga debitor qarzdorlik jami
1 300 924,7 mln. so'm**

shundan:

yetkazib beruvchilarga va pudratchilarga berilgan avanslar
750 802,3 mln. so'm

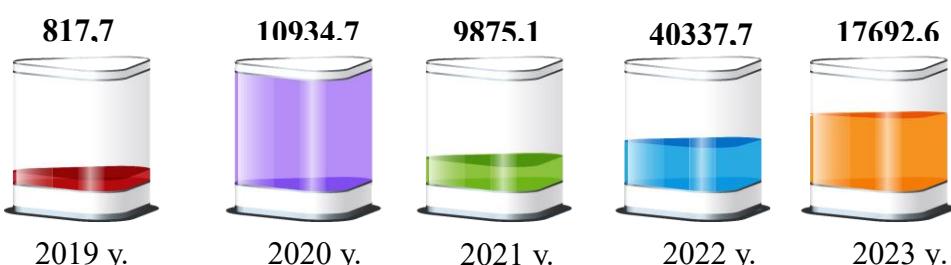
xaridor va buyurtmachilar
378 530,1 mln. so'm

Boshqa debitorlik
qarzdorlik
95 528,9 mln. so'm

1-mart holatiga korxona va tashkilotlarning debitor qarzdorligi dinamikasi, mln. so'm



1-mart holatiga korxona va tashkilotlarning muddati o'tgan debitor qarzdorligi dinamikasi, mln. so'm



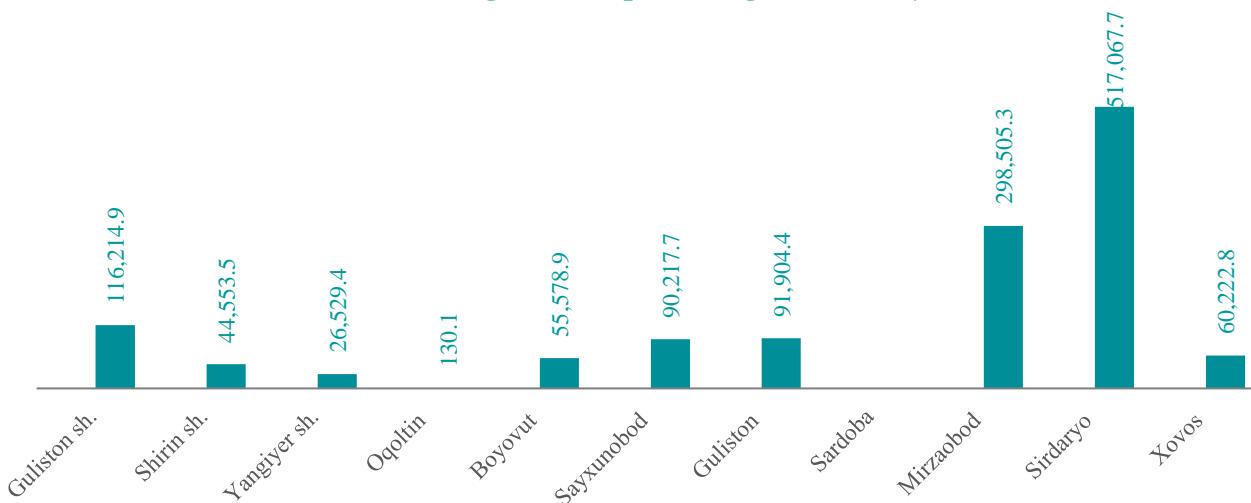
¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo'jalik korxonalar, fermer va dehqon xo'jaliklari, sug'urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.

**Hududlar kesimida korxona va tashkilotlarning
debitor qarzdorligi, mln.so‘m**

	2022-yil 1- mart holatiga		2023-yil 1-mart holatiga	
	<i>Debitor qarzdorlik</i>	<i>shundan muddati o‘tgani</i>	<i>Debitor qarzdorlik</i>	<i>shundan muddati o‘tgani</i>
Sirdaryo viloyati	2 420 807,4	17692,6	1 300 924,7	12 814,0
Guliston shahar	201 074,8	11 300,0	116 214,9	12 450,5
Shirin shahar	1 237 854,1		44 553,5	
Yangiyer shahar	310 411,3		26 529,4	
<i>tumanlar</i>				
Oqoltin	71,2		130,1	
Boyovut	7 961,3		55 578,9	
Sayxunobod	97 534,6		90 217,7	
Guliston	107 448,5	161,9	91 904,4	
Mirzaobod	12 049,7		298 505,3	
Sirdaryo	370 890,8	6 230,7	517 067,7	363,5
Xovos	75 511,1		60 222,8	

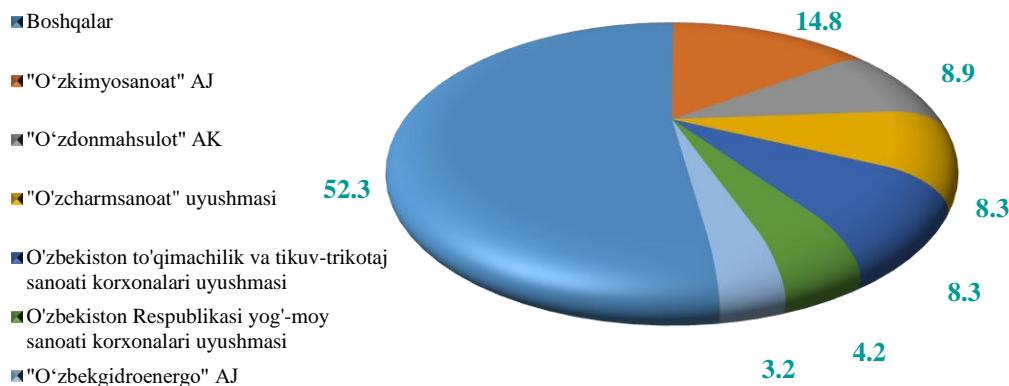
Hududlar kesimida debitor qarzdorlikning asosiy qismi Sirdaryo tumani – 517 067,7 mln. so‘m, Mirzaobod tumani – 298 505,3 mln. so‘m, Guliston shahar – 116 214,9 mln. so‘m, Guliston tumani – 91 904,4 mln. so‘m va Sayxunobod yumani – 90 217,7 mln. so‘mga to‘g‘ri keldi.

**2023-yil 1-mart holatiga ko‘ra hududlar kesimida
korxona va tashkilotlarning debitor qarzdorligi (mln.so‘m)**



Hududlar kesimida muddati o‘tgan debitor qarzdorlikning asosiy qismi Guliston shahar – 12 450,5 mln. so‘m va Sirdaryo tumani – 363,5 mln. so‘mni tashkil etgan.

**2023-yil 1-mart holatiga ko‘ra, alohida xo‘jalik
boshqaruvi organlarining debitor qarzdorligi (jamiga nisbatan % da)**



Eng yuqori debitor qarzdorlik “O'zkimyosanoat” AJda – 192 037,2 mln. so‘m (viloyat bo‘yicha jami qarzdorlikdan 14,8 % i), “O'zdonmahsulot” AK – 116 140,2 mln. so‘m (8,9 %), “O'zcharmsanoat” Uyushmasi – 107 527,4 mln. so‘m (8,3 %), O‘zbekiston to‘qimachilik va tikuv-trikotaj sanoati korxonalari uyushmasi – 107 327,3 mln. so‘m (8,3 %), O‘zbekiston Respublikasi yog‘-moy sanoati korxonalari uyushmasi – 54 795,0 mln. so‘m (4,2 %), “O'zbekgidroenergo” AJ – 41 645,2 mln. so‘m (3,2 %), O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi huzurida Farmatsevtika tarmog‘ini rivojlantirish agentligi – 31 559,0 mln. so‘m (2,4 %) ekanligi kuzatilmoqda.

**2023-yil 1-mart holatiga ko‘ra, iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha
muddati o‘tgan debitor qarzdorlikning tarkibi**

	Jami	shundan:			muddati o‘tgan qarzdor- likning ulushi, % da
		xaridor va buyurtma- chilar	yetkazib beruvchilarga va pudratchi- larga berilgan avanslar	ichki idoraviy qarz	
Jami	12 814,0	12814,0		-	12814,0
Ishlab chiqaradigan sanoat	363,5	363,5		-	363,5
Suv bilan ta’minlash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	12450,5	12450,5		-	12450,5

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha muddati o‘tgan debitor qarzdorlikning eng ko‘pi Kanalizatsiya tizimi – 97,2%, Ichimliklar ishlab chiqarish – 2,8 %ni tashkil etdi.

3- BO'LIM. KORXONA VA TASHKILOTLARNING KREDITORLIK QARZDORLIGI XOLATI 1)

2023-yil 1-mart holatiga ko‘ra, kreditor qarzdorlikning umumiy hajmi 995 899,2 mln. so‘m, shundan muddati o‘tgani – 3067,6 mln. so‘m (jami kreditor qarzdorlikning 0,3 % i)ni tashkil etdi.

Muddati o‘tgan kreditor qarzdorlik 2022-yilning 1-martiga nisbatan solishtirilganda 27,9 %ga kamaygan.

2022-yil 1-mart holatiga, korxona va tashkilotlarning kreditor qarzdorligi, mln. so‘m

**Kreditor qarzdorlik jami
995 899,2 mln. so‘m**

shundan:

yetkazib beruvchilarga va pudratchilarga berilgan avanslar
592 807,4 mln. so‘m

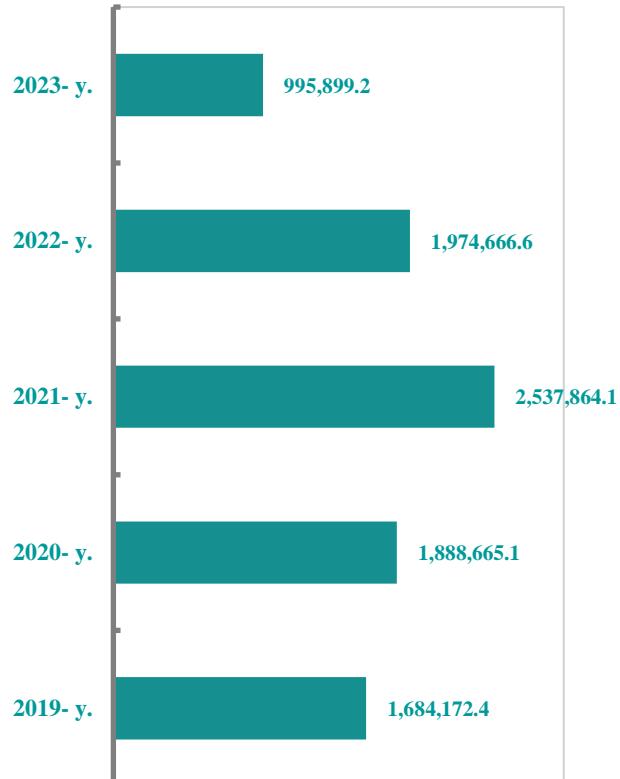
olingan bo‘naklar
206 763,4 mln. so‘m

Byudjetga to‘lovlar bo‘yicha qarz
46 253,5 mln. so‘m

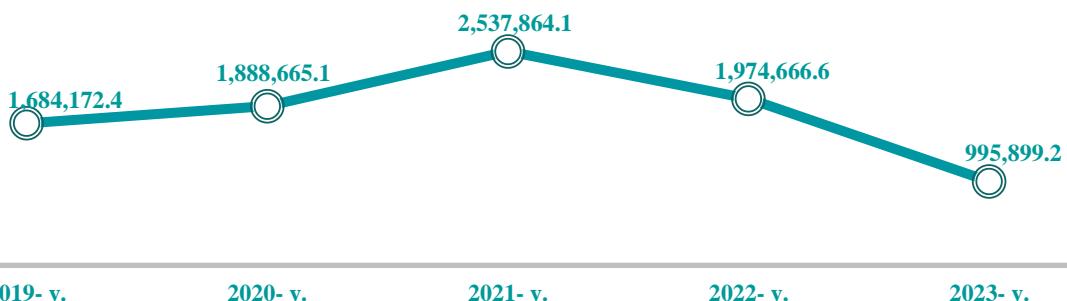
Davlat maqsadli fondlariga to‘lovlar bo‘yicha qarz
10 661,6 mln. so‘m

ichki idoraviy qarz
43 603,2 mln. so‘m

1-mart holatiga korxona va tashkilotlarning kreditor qarzdorligi dinamikasi, mln. so‘m



1-mart holatiga korxona va tashkilotlarning kreditor qarzdorligi dinamikasi, mln. so‘m



¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo‘jalik korxonalar, fermer va dehqon xo‘jaliklari, sug‘urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.

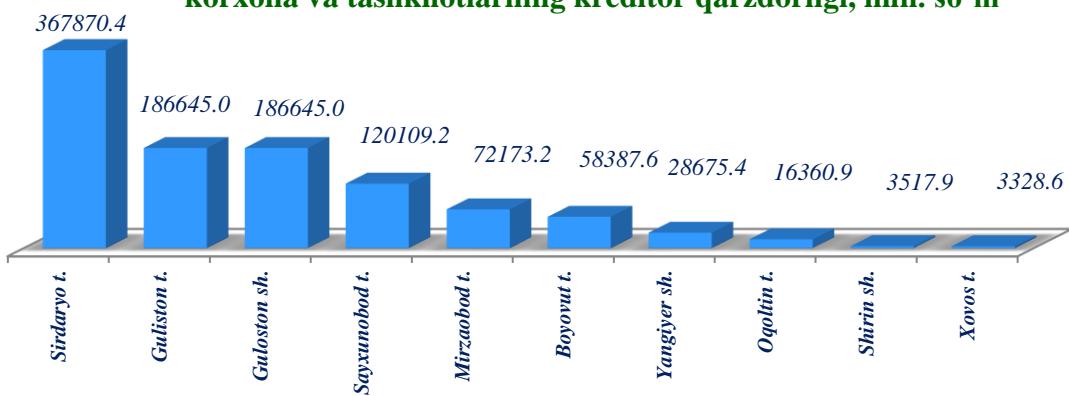
**Hududlar kesimida korxona va tashkilotlarning
kreditor qarzdorligi, mln. so‘m**

	2022-yil 1-mart holatiga		2023-yil 1-mart holatiga	
	<i>Kreditor qarzdorlik</i>	<i>shundan muddati o‘tgani</i>	<i>Kreditor qarzdorlik</i>	<i>shundan muddati o‘tgani</i>
Sirdaryo viloyati	1 974 666,8	4 256,3	995 899,2	3 067,6
Guliston shahar	444 067,2	-	186 645,0	3 060,0
Shirin shahar	657 958,9	-	3 517,9	-
Yangiyer shahar	287 954,7	-	28 675,4	7,6
<i>tumanlar:</i>				
Oqoltin	21 950,2	-	16 360,9	-
Boyovut	28 846,4	-	58 387,6	-
Sayxunobod	86 673,4	-	120 831,1	-
Guliston	170 452,1	-	138 109,2	-
Mirzaobod	10 274,2	-	72 173,2	-
Sirdaryo	253 582,8	4 256,3	367 870,4	-
Xovos	12 907,0	-	3 328,6	-

Hududlar kesimida kreditor qarzdorlikning asosiy qismi Sirdaryo tumani – 367 870,4 mln. so‘m, Guliston shahar – 186 645,0 mln. so‘m, Guliston tumani – 138 109,2 mln. so‘m, Sayxunobod tumani – 120 831,1 mln. so‘m, Mirzaobod tumani – 72 173,2 mln. so‘m va Boyovut tumaniga – 58 387,6 mln. so‘m to‘g‘ri keldi.

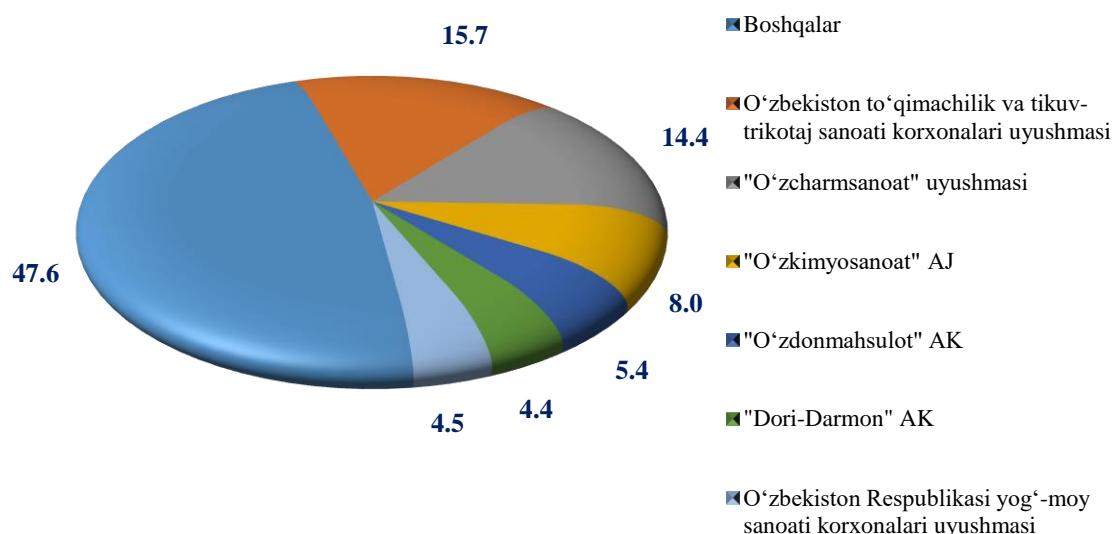
Hududlar kesimida muddati o‘tgan kreditor qarzdorlikning asosiy qismi Guliston shahri – 3 060,0 mln. so‘m va Yangiyer shahrida – 7,6 mln. so‘mni tashkil etdi.

**2023-yil 1-mart holatiga ko‘ra hududlar kesimida
korxona va tashkilotlarning kreditor qarzdorligi, mln. so‘m**



Eng yuqori kreditor qarzdorlik O‘zbekiston to‘qimachilik va tikuv-trikotaj sanoati korxonalari uyushmasi – 156 087,7 mln. so‘m (viloyat bo‘yicha jami kreditor qarzdorlikning 15,7 % i), “O‘zcharmsanoat” uyushmasida – 143 265,1 mln. so‘m (14,4 %), “O‘zkimyosanoat” AJ – 79 747,5 mln. so‘m (8,0 %), “O‘zdonmahsulot” AK – 53 986,4 mln. so‘m (5,4 %) va “Dori-Darmon” AKda – 44 787,7 mln. so‘m (4,5 %)ni tashkil etdi.

2023-yil 1-mart holatiga ko‘ra alohida xo‘jalik boshqaruvi organlarining kreditor qarzdorligi (jamiga nisbatan % da)



Debitorlik qarzlar – xaridorlar va buyurtmachilar, sho‘ba va qaram xo‘jalik jamiyatlarining qarzlari, xodimlarga, mol yetkazib beruvchilar va pudratchilarga berilgan bo‘naklar, byudjet va davlat maqsadli jamg‘armalariga soliqlar, yig‘imlar va sug‘urta bo‘yicha bo‘nak to‘lovlar, muassislarining ustav fondidagi ulushlari bo‘yicha qarzi, xodimlarning boshqa operatsiyalar bo‘yicha qarzlari va boshqa debitorlik qarzlarini o‘z ichiga oladi.

**2023-yil 1-mart xolatiga ko‘ra, alohida xo‘jalik boshqaruvi organlarining
debitor va kreditor qarzdarlogi, mln.so‘m**



Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Daromad (foyda) solig‘i to‘lagunga qadar foyda (zarar) – korxona va tashkilotlarning barcha xo‘jalik operatsiyalarini buxgalteriya hisobida aks ettiradigan yakuniy moliyaviy natija. Mahsulot (tovar, ish va xizmat)larni sotishning yalpi foydasi (zarari), asosiy faoliyatning boshqa daromadlari, moliyaviy faoliyatning daromadlari va favqulodda foyda yig‘indisidan davr xarajatlari, moliyaviy faoliyat bo‘yicha xarajatlar va favqulodda xarajatlar chegirib tashlanadigan foydaning umumiy foydasini (zararini) ifodalaydi.

Debitorlik qarzlar – xaridorlar va buyurtmachilar, sho‘ba va qaram xo‘jalik jamiyatlarining qarzlari, xodimlarga, mol yetkazib beruvchilar va pudratchilarga berilgan bo‘naklar, byudjet va davlat maqsadli jamg‘armalariga soliqlar, yig‘imlar va sug‘urta bo‘yicha bo‘nak to‘lovlar, muassislarning ustav fondidagi ulushlari bo‘yicha qarzi, xodimlarning boshqa operatsiyalar bo‘yicha qarzlari va boshqa debitorlik qarzlarini o‘z ichiga oladi.

Kreditorlik qarzlar – yetkazib beruvchilar va pudratchilar, sho‘ba va qaram xo‘jalik jamiyatlarining qarzi, soliq va boshqa majburiy to‘lovlar bo‘yicha muddati kechiktirilgan majburiyatlar, olingan avanslar, byudjetga to‘lovlar bo‘yicha qarz, sug‘urta bo‘yicha qarz, davlat maqsadli jamg‘armalariga to‘lovlar bo‘yicha qarz, ta’sischilarga qarzlar, mehnatga haq to‘lash bo‘yicha qarzlar va boshqa kreditorlik qarzlarini o‘z ichiga oladi.

Mahsulot (tovar, ish va xizmatlar) – tayyor mahsulot, tovar, bajarilgan ish va ko‘rsatilgan xizmatlarni sotishdan olingan daromadlar, shuningdek, sotilgan tovarlarning qaytishi, sotish va baholardan chegirmalar qo‘srimcha qiymat solig‘i hamda aksiz solig‘ini qo‘sghan holda.

Muddati o‘tgan qarzlar – qonun hujjatlarida belgilangan muddatlarda so‘ndirilmagan qarzning umumiy summasi.

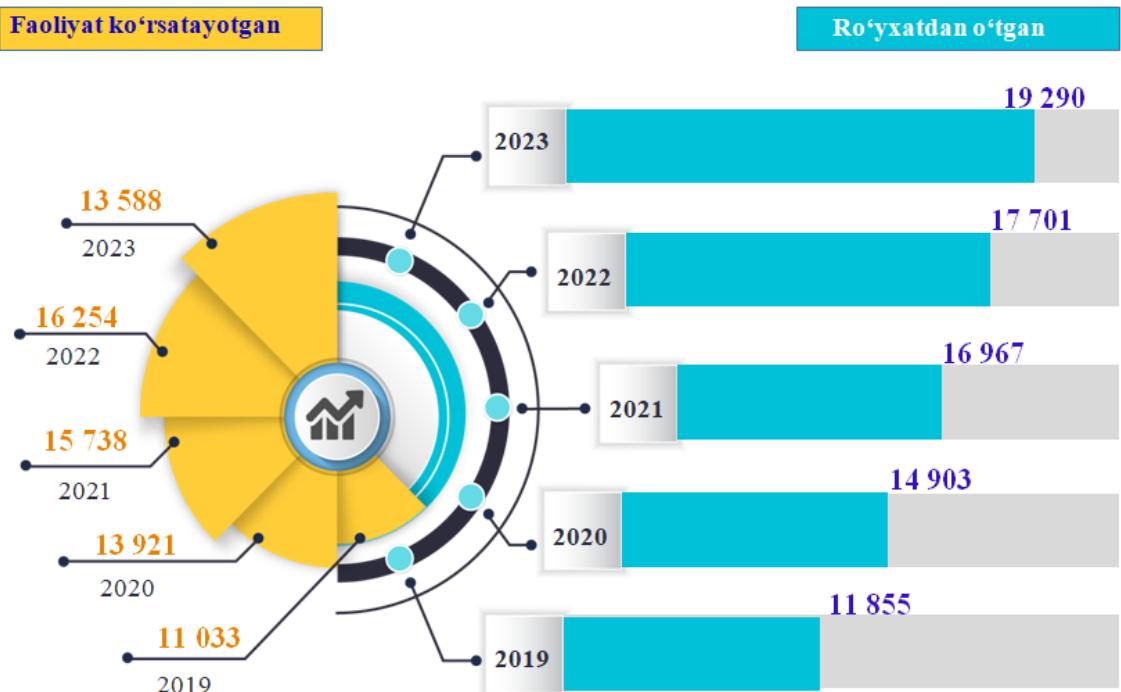
XI. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-aprel holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 13 588 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 11 401 ta). 2019- yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soning o‘sish sur’ati 123,2 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 127,0 foiz) tashkil etdi.

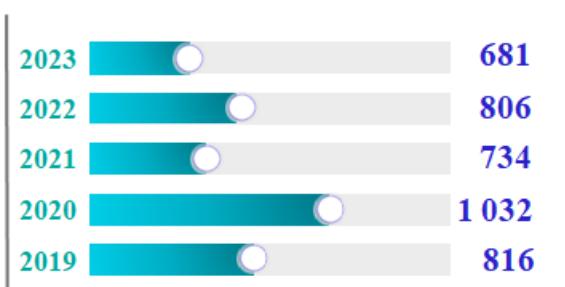
**Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiylumotlar
fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1-aprel holatiga ko‘ra, birlikda.**



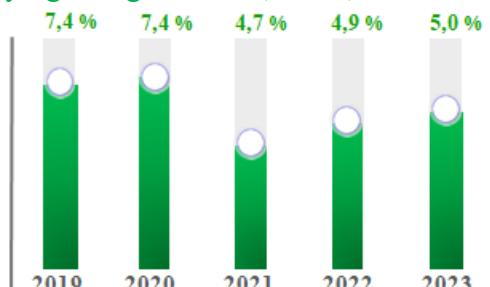
Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

yanvar-mart oylari holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni



Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)



Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi



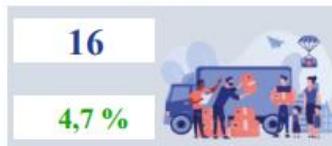
Savdo



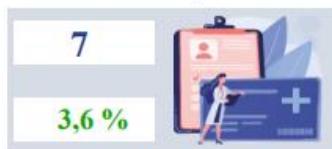
Axborot va aloqa



Sanoat



Tashish va saqlash



Sog‘lijni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish



Qurilish



Yashash va ovqatlanish



Boshqa turlar

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023-yil yanvar-mart oylarida jami 681 ta yangi korxona va tashkilotlar ro‘yxatga olingan (shundan kichik biznes subyektlari 663 ta). Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yangi ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlarning asosiy qismi 43,5 foizi qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi hamda 28,8 foizi savdo sohalariga to‘g‘ri keladi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	127	3,7 %	Xovos t.	36	4,4 %
Sardoba t.	116	12,1 %	Boyovut t.	36	3,1 %
Oqoltint.	99	10,6 %	Guliston t.	35	3,4 %
Sayxunobod t.	71	6,4 %	Yangiyer sh.	28	3,0 %
Sirdaryo t.	71	4,4 %	Shirin sh.	9	2,4 %
Mirzaobod t.	53	4,3 %			

Yillar kesimida soni



Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)



Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2023- yil 1- aprel holatiga 13 588 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 123,2 foizni tashkil etdi.

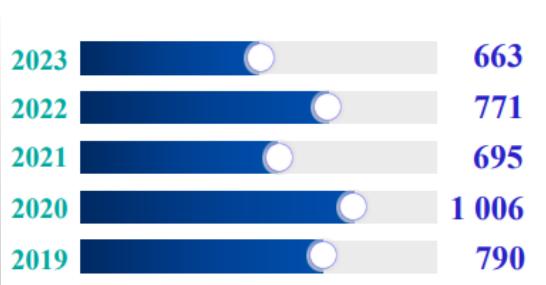
Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiyligi sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 31,1 foiz, qishloq o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 15,7 foiz, sanoat – 12,2 foiz, hududlar kesimida eng ko'p Guliston shahrida 25,3 foiz, Sirdaryo – 11,8 foiz, Mirzaobod – 9,1 foiz va Boyovut – 8,5 foiz tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda.

Hududlar kesimida

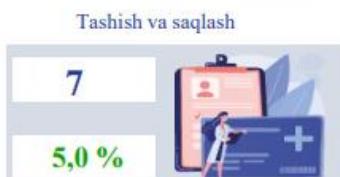
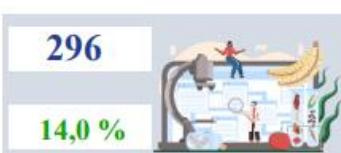
Guliston sh.	3 435	Sardoba t.	960
Sirdaryo t.	1 608	Oqoltin t.	932
Mirzaobod t.	1 243	Yangiyer sh.	927
Boyovut t.	1 152	Xovos t.	819
Sayxunobod t.	1 104	Shirin sh.	372
Guliston t.	1 036		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

Yillar kesimida soni



Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)



2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, birlikda Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

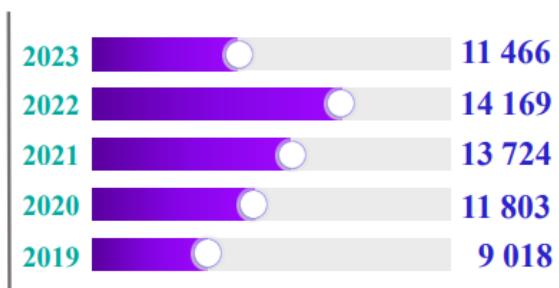
Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023-yil yanvar-mart oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 663 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

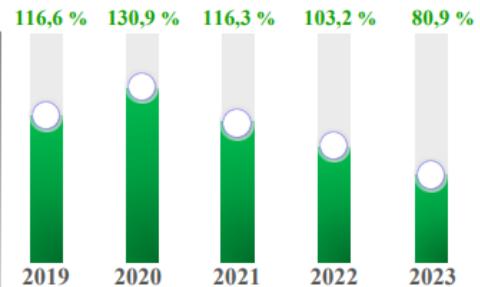
Guliston sh.	121	4,2 %	Boyovut t.	35	3,8 %
Sardoba t.	115	13,9 %	Xovos t.	34	5,3 %
Oqoltin t.	99	12,2 %	Guliston t.	33	3,8 %
Sayxunobod t.	71	7,6 %	Yangiyer sh.	24	2,9 %
Sirdaryo t.	71	5,2 %	Shirin sh.	9	3,0 %
Mirzaobod t.	51	4,7 %			

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to'g'risida ma'lumotlar

Yillar kesimida soni



Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)



2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- aprel holatiga 11 466 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan (2 448 ta) o'sish sur'ati 127,1 foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 36,8 foiz, sanoat – 14,4 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 18,5 foiz, qurilish – 10,5 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 6,0 foiz, tashish va saqlash – 3,0 foiz, axborot va aloqa – 1,4 foiz, sog'lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 1,2 foiz, boshqa turlari – 8,2 foiz.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 885	Sardoba t.	829
Sirdaryo t.	1 355	Yangiyer sh.	817
Mirzaobod t.	1 088	Oqoltin t.	810
Sayxunobod t.	940	Xovos t.	641
Boyovut t.	922	Shirin sh.	303
Guliston t.	876		

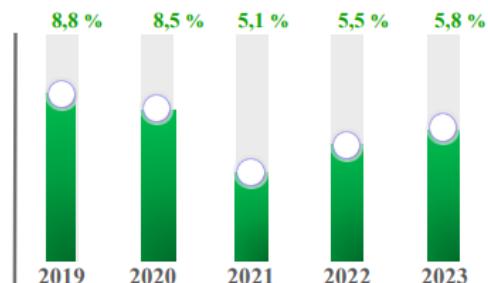


*Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar
2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, birlikda*

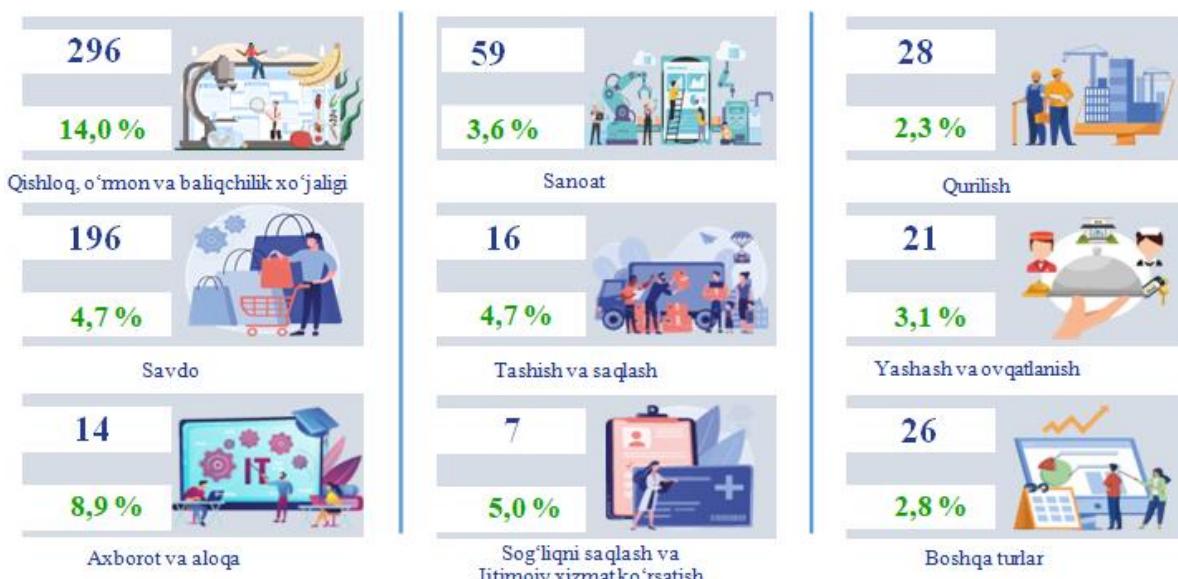
Yillar kesimida soni

2023	663
2022	770
2021	695
2020	1 003
2019	789

**Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)**



Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida



Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

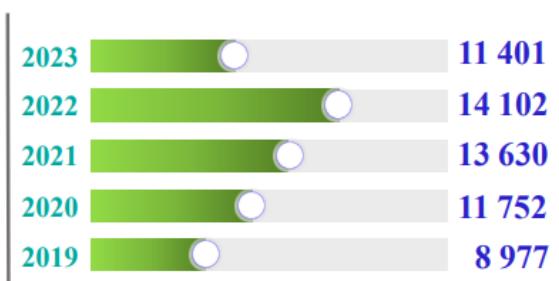
2023- yil yanvar-mart oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quydagicha bo‘ldi: qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 44,6 foiz, savdo – 29,6 foiz hamda sanoat 8,9 foizni tashkil etgan.

Hududlar kesimida

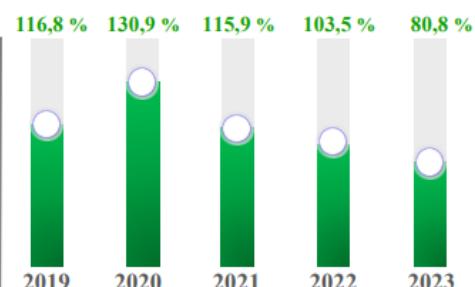
Guliston sh.	121	4,2 %	Boyovut t.	35	3,8 %
Sardoba t.	115	13,9 %	Xovos t.	34	5,3 %
Oqoltin t.	99	12,2 %	Guliston t.	33	3,8 %
Sayxunobod t.	71	7,6 %	Yangiyer sh.	24	3,0 %
Sirdaryo t.	71	5,3 %	Shirin sh.	9	3,0 %
Mirzaobod t.	51	4,7 %			

*Faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes subyektlari
to'g'risida ma'lumotlar*

Yillar kesimida soni



Yillar kesimida o'sish surati (foizda)



*2023-yil 1-aprel holatiga ko'ra, birlikda
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida*



Hududlar kesimida eng ko'p kichik biznes subyektlari Guliston shahrida (25,1 foiz), Sirdaryo (11,8 foiz), Mirzaobod (9,5 foiz) va Sayxunobod (8,2 foiz) tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 54,6 foizdan ortig'i faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 863	Sardoba t.	828
Sirdaryo t.	1 343	Yangiyer sh.	813
Mirzaobod t.	1 079	Oqoltin t.	809
Sayxunobod t.	936	Xovos t.	638
Boyovut t.	918	Shirin sh.	300
Guliston t.	874		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan
korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

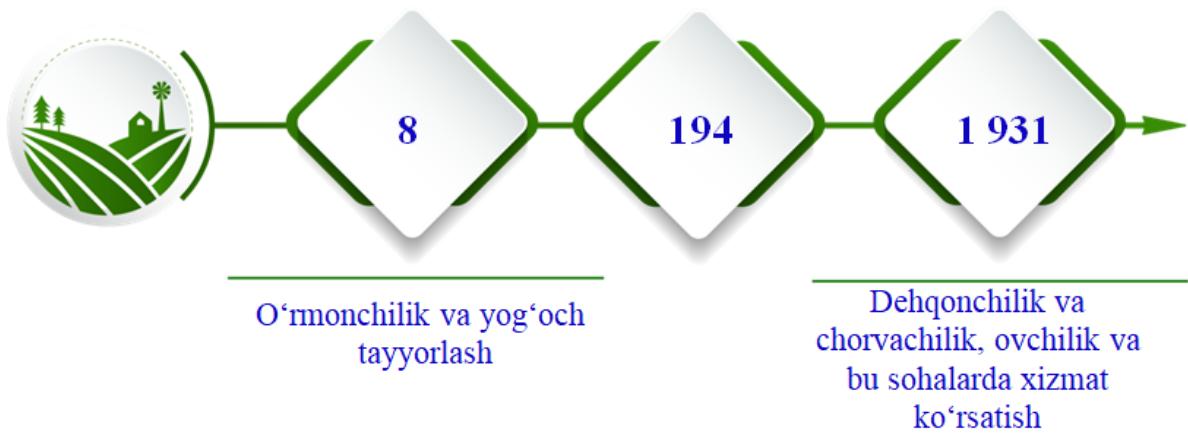
Sardoba t.	341
Mirzaobod t.	330
Sayxunobod t.	293
Oqoltin t.	280
Sirdaryo t.	196
Guliston t.	190
Boyovut t.	185
Xovos t.	146
Guliston sh.	103
Yangiyer sh.	46
Shirin sh.	23



O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

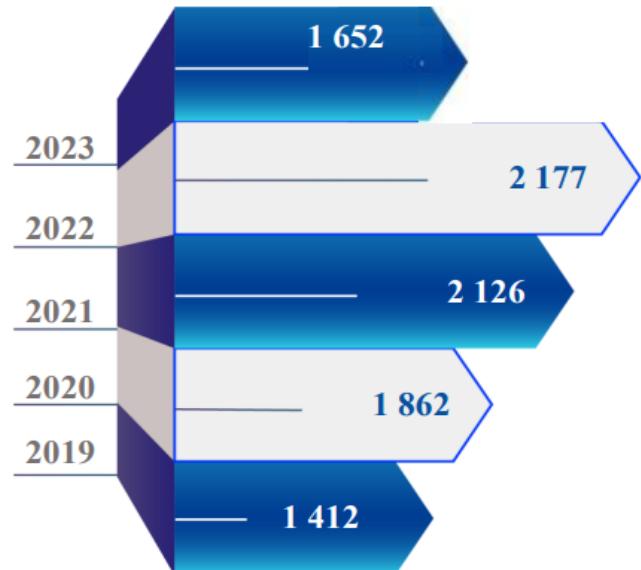
Baliq ovlash va akvakultura



Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumotlar 2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

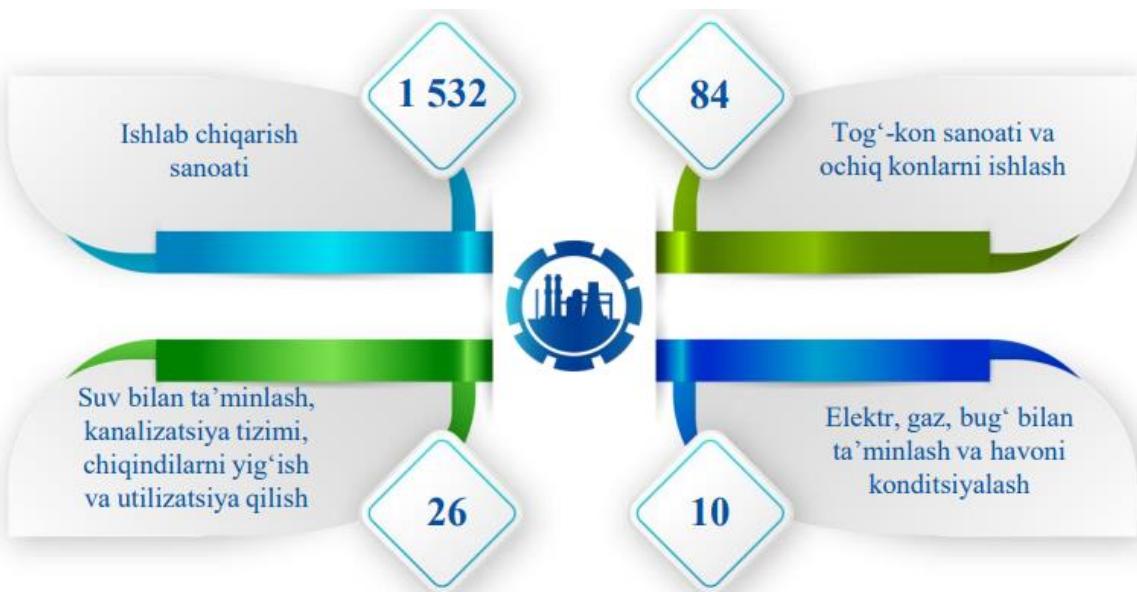
Hududlar kesimida

Guliston sh.	370
Sirdaryo t.	221
Mirzaobod t.	162
Boyovut t.	154
Sayxunobod t.	138
Yangiyer sh.	136
Guliston t.	115
Xovos t.	112
Sardoba t.	90
Oqoltin t.	88
Shirin sh.	66

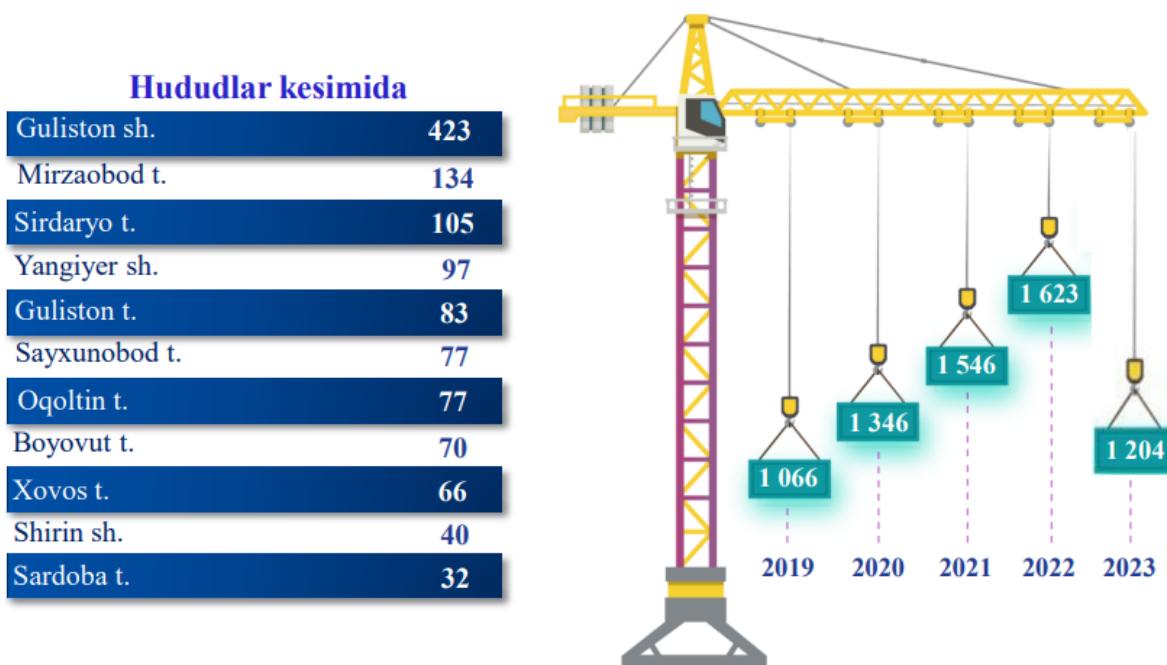


Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalarini soni jami korxona va tashkilotlarning 12,2 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 92,7 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 75,7 foiz), 5,1 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish sur’ati 82,4 foiz), 1,6 foizini suv bilan ta’minalash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish sur’ati 76,5 foiz) va 0,6 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash (o‘sish sur’ati 55,6 foiz) tashkil etgan.

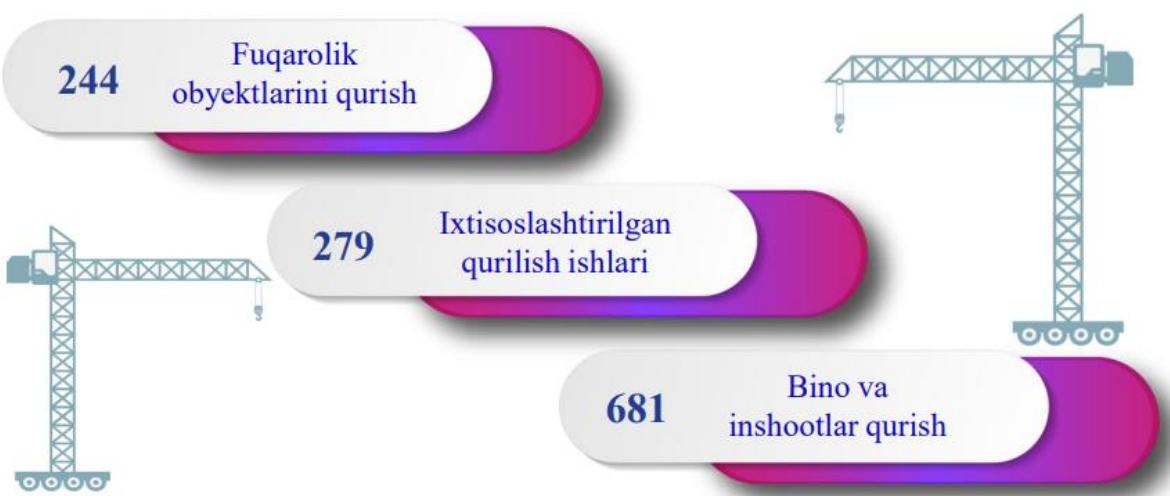


*Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va ashkilotlar to‘g‘risida
ma‘lumotlar 2023-yil 1-aprel holatiga ko‘ra, birlikda*



O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

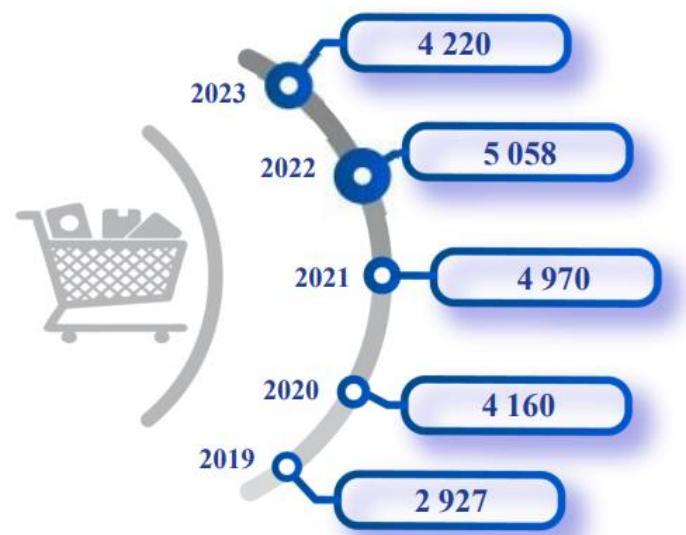
- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 56,6 foiz ulushni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 71,2 foizni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 20,3 foiz ulushni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 87,5 foizni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 23,1 foiz ulushni va 71,9 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.



*Savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida
ma'lumotlar 2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda*

Hududlar kesimida

Guliston sh.	1 251
Sirdaryo t.	539
Guliston t.	351
Boyovut t.	345
Yangiyer sh.	316
Mirzaobod t.	309
Sayxunobod t.	295
Oqoltin t.	251
Sardoba t.	248
Xovos t.	203
Shirin sh.	112



Tahlillar shuni ko'rsatdiki, Sirdaryo viloyatida faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 4 212 tasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

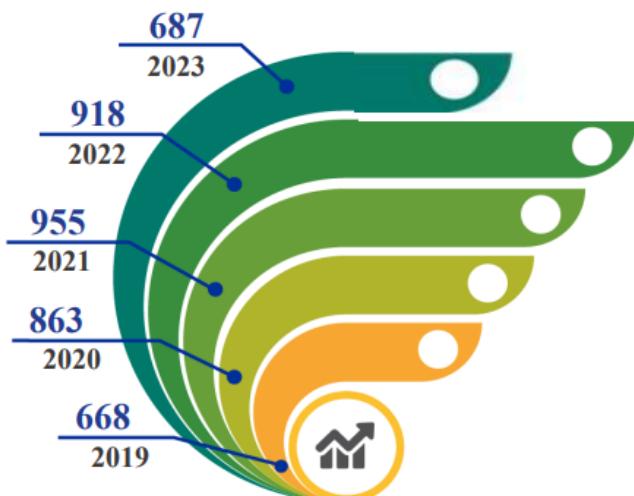
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 62,6 foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o'sish sur'ati 80,5 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishida 28,7 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 92,1 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosini va ularni ta'mirlash yo'nalishida 8,7 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 79,9 foizni tashkil etdi.



***Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida
faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar
to‘g‘risida ma’lumotlar
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda***

Hududlar kesimida

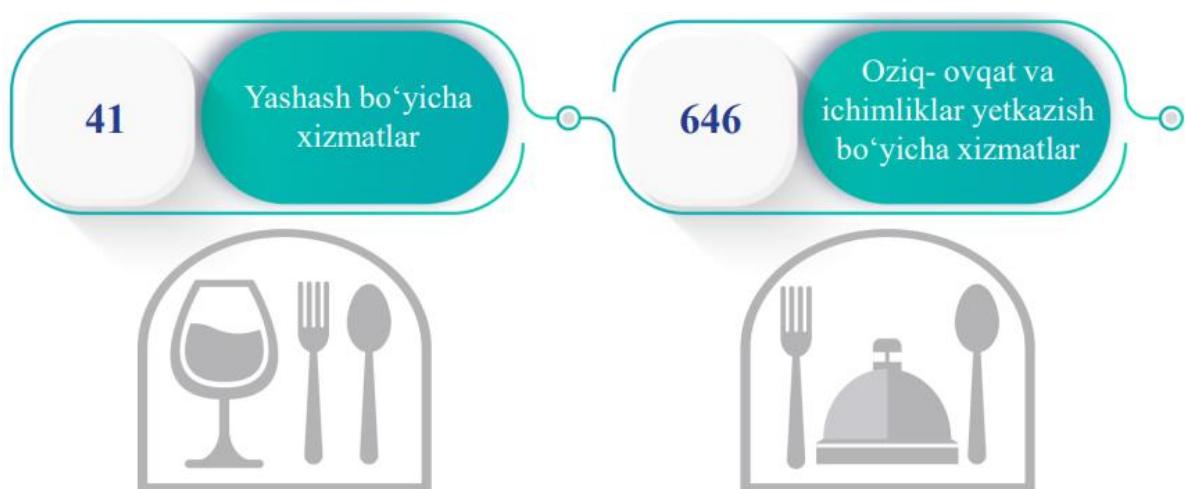
Guliston sh.	184
Sirdaryo t.	79
Boyovut t.	66
Guliston t.	63
Yangiyer sh.	59
Sardoba t.	49
Oqoltin t.	48
Sayxunobod t.	47
Mirzaobod t.	46
Xovos t.	27
Shirin sh.	19



2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 74,8 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-aprel holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 6,0 foiz ulushini tashkil etdi;

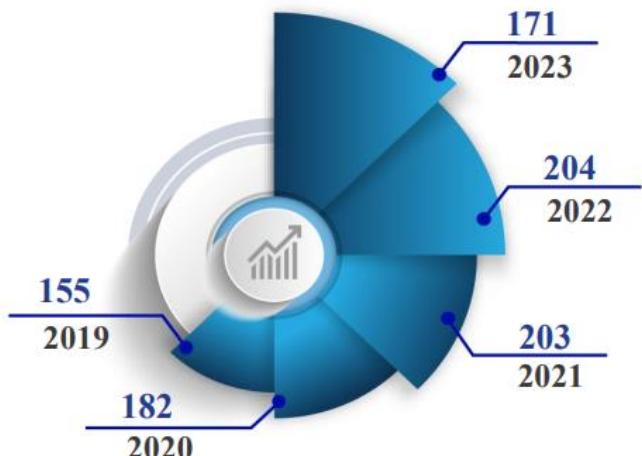
- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 94,0 foiz ulushini tashkil etdi.



*Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumotlar
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda*

Hududlar kesimida

Guliston sh.	79
Sirdaryo t.	23
Yangiyer sh.	16
Boyovut t.	13
Guliston t.	11
Shirin sh.	8
Sardoba t.	7
Sayxunobod t.	4
Mirzaobod t.	4
Oqoltin t.	4
Xovos t.	2



2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 20,5 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 92,1 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radio eshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 26,9 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 85,2 foizni tashkil etdi.

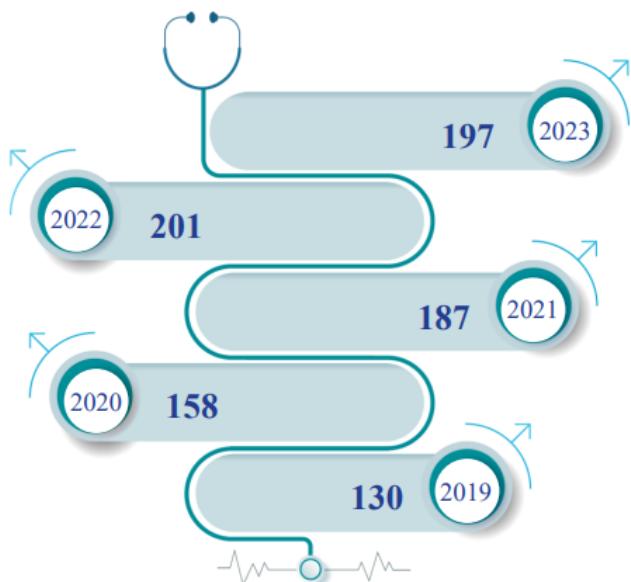
Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 52,6 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 80,3 foizni tashkil etdi.



*Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat
ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda*

Hududlar kesimida

Guliston sh.	94
Sirdaryo t.	30
Yangiyer sh.	20
Sayxunobod t.	10
Sardoba t.	9
Mirzaobod t.	8
Guliston t.	7
Xovos t.	6
Boyovut t.	5
Oqoltin t.	5
Shirin sh.	3



Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 157 ta yoki 91,8 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

90,4 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 96,7 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 4,1 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 114,3 foizni tashkil etdi;

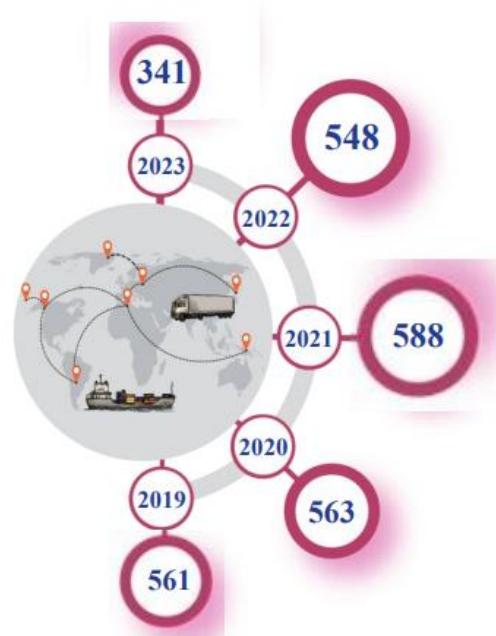
Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 5,5 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 110,0 foizni tashkil etdi;



*Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar to‘g‘risida ma‘lumotlar
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda*

Hududlar kesimida

Guliston sh.	70
Yangiyer sh.	54
Sirdaryo t.	47
Mirzaobod t.	45
Xovos t.	37
Sayxunobod t.	27
Boyovut t.	27
Oqoltin t.	13
Guliston t.	9
Sardoba t.	8
Shirin sh.	4



2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami Sirdaryo viloyatidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 3,0 foiz ulushini tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

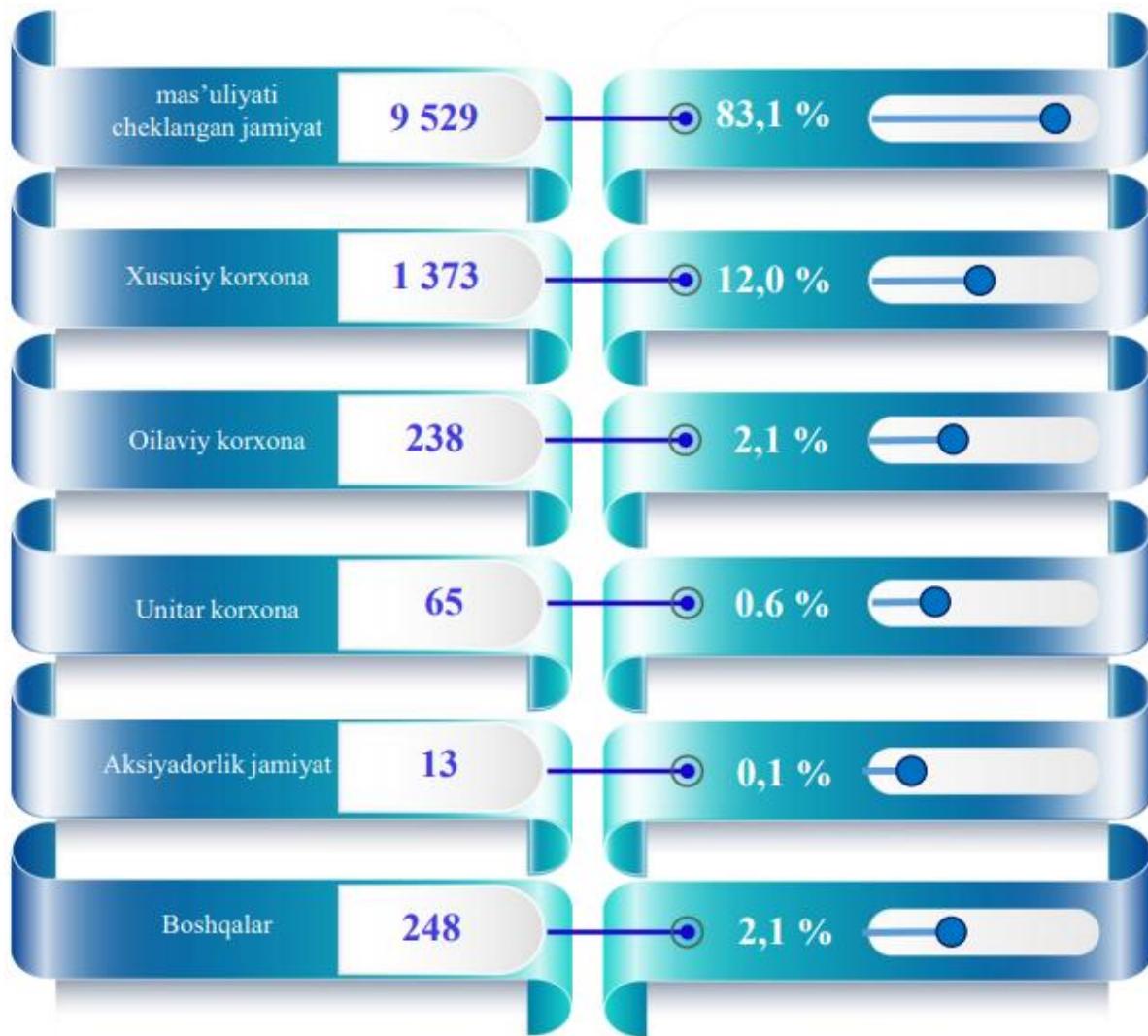
quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 67,1 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 50,3 foizni; pochta va kuryerlik yo‘nalishi 75,0 foizni tashkil etdi;



**Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli
bo'yicha umumiy ma'lumot**
2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

**Tadbirkorlik
subyektlari soni**



Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog'liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo'jalik yurituvchi subyektlar to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma'lumotlarini ishlab chiqish; - idoralararo axborot almashinishini ta'minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

*Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan
jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot
2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, birlikda*



Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatları bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zлari qo‘sghan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatları bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	114	5,0 %	Guliston t.	30	4,5 %
Sardoba t.	110	14,8 %	Xovos t.	29	5,2 %
Oqoltin t.	97	13,5 %	Boyovut t.	25	3,4 %
Sirdaryo t.	70	5,9 %	Yangiyer sh.	21	2,9 %
Sayxunobod t.	53	6,9 %	Shirin sh.	9	3,6 %
Mirzaobod t.	45	4,9 %			

*Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar
to‘g‘risida ma‘lumot
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda*



Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida



2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 11 466 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 9 529 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

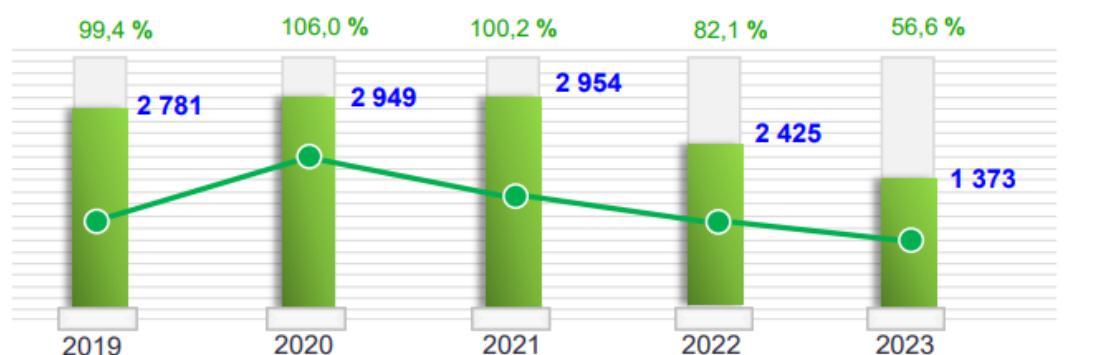
Faoliyat ko‘rsatayotgan ma’suliyati cheklangan jamiyatlarining sohalar kesimida tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich savdo – 37,2 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 19,2 foiz hamda sanoat – 14,0 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 239	Sardoba t.	701
Sirdaryo t.	1 253	Yangiyer sh.	672
Mirzaobod t.	841	Guliston t.	631
Boyovut t.	832	Xovos t.	519
Oqoltin t.	795	Shirin sh.	242
Sayxunobod t.	709		

*Faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar to'g'risida
ma'lumotlar*
2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni



Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida



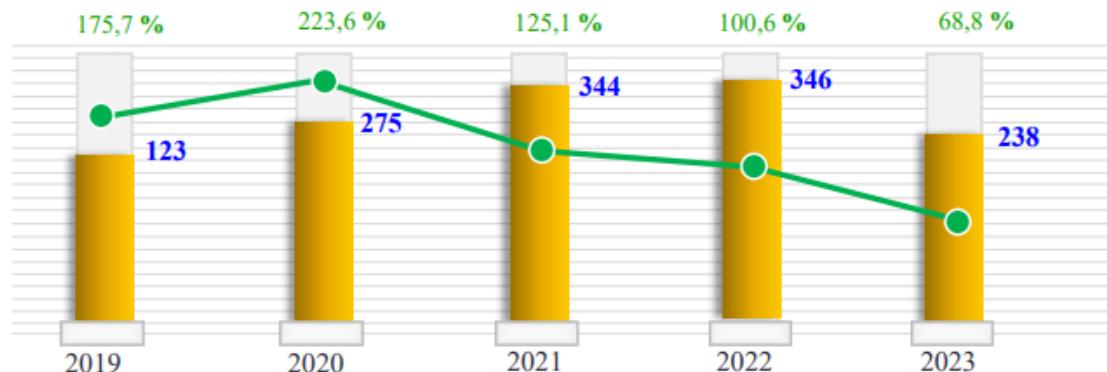
2023- yil 1- aprel holatiga tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'zaro taqqoslanganda, ikkinchi o'rinni xususiy korxonalar egallagan bo'lib. Xususiy korxonalarning eng ko'pi quydagi hududlarda qayt etilgan Guliston shahri - 470 ta, Boyovut - 150 ta, Guliston -140 ta va Sirdaryo tumanida -129 ta. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha esa xususiy korxonalar quydagicha taqsimlangan savdo sohasida – 598 ta, sanoat – 157 ta, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida – 149 ta va qurilish sohasida – 136 ta.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	470	Yangiyer sh.	77
Boyovut t.	150	Oqoltin t.	53
Guliston t.	140	Xovos t.	47
Sirdaryo t.	129	Sardoba t.	44
Sayxunobod t.	119	Shirin sh.	41
Mirzaobod t.	103		

*Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida
ma’lumotlar*
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni



Yillar kesimida o‘sish surʼati (foizda)



Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 115 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 55 tadan 89 taga (o‘sish 34 taga), sanoatda – 55 tadan 89 taga (o‘sishi 34 taga), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasi – 24 tadan 52 taga (o‘sish 28 taga) sonining sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	77	Oqoltin t.	17
Guliston t.	36	Sayxunobod t.	8
Mirzaobod t.	24	Shirin sh.	8
Sirdaryo t.	24	Xovos t.	6
Boyovut t	19	Sardoba t.	1
Yangiyer sh.	18		

**Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va
tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumot**
2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni



Yangi tashkil etilganlarni faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida



Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	4	9,8 %
Sirdaryo t.	2	4,1 %
Yangiyer sh.	2	14,3 %
Oqoltin t.	1	16,7 %
Guliston t.	1	9,1 %
Mirzaobod t.	1	4,2 %
Xovos t.	1	14,3 %

*Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokida
korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda*

Yillar kesimida soni



Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida



Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 2,2 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 40 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiyligi sonining 22,3 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya (ulushi 19,0 foiz), Turkiya (ulushi 15,1 foiz), Qozog‘iston (ulushi 11,2 foiz) va Afg‘oniston (ulushi 6,7 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	49	Sayxunobod t.	7
Guliston sh.	41	Xovos t.	7
Mirzaobod t.	24	Sardoba t.	7
Yangiyer sh.	14	Oqoltin t.	6
Guliston t.	11	Shirin sh.	6
Boyovut t.	7		

*Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma‘lumot
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda*



O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘snnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

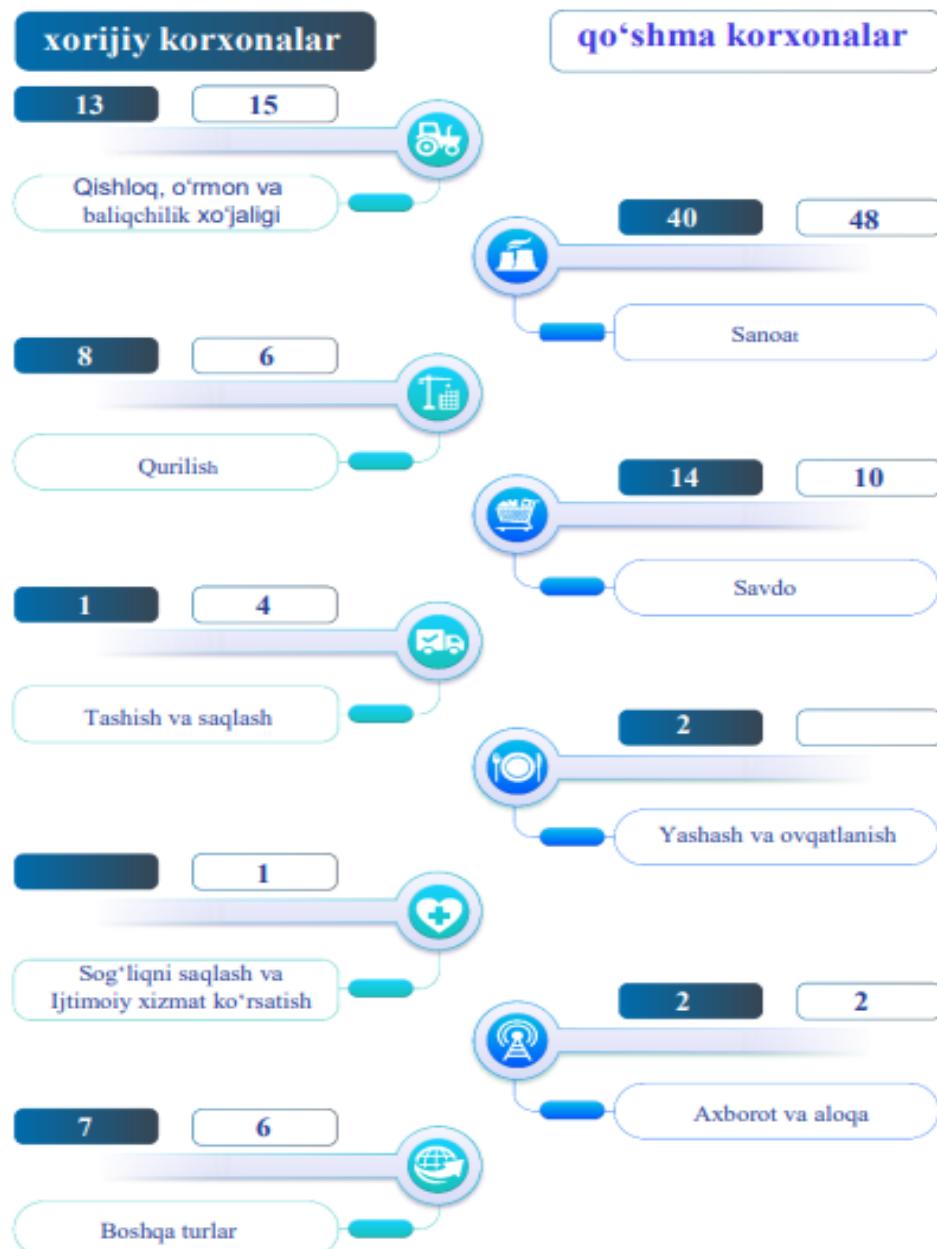
Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 92 tasi qo‘shma korxonalar, 87 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

*Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va
qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda*

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
17	Sirdaryo t.	32
23	Guliston sh.	18
12	Mirzaobod t.	12
9	Yangiyer sh.	5
8	Guliston t.	3
5	Boyovut t.	2
3	Sayxunobod t.	4
3	Oqoltin t.	3
1	Sardoba t.	6
5	Xovos t.	2
1	Shirin sh.	5

*Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot
2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda*



So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnomasi tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikasiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestriga mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagи “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

XII. DEMOGRAFIK HOLAT

SIRDARYO VILOYATINING DEMOGRAFIK HOLATI

2023- yil yanvar-mart, dastlabki ma'lumotlar

Sirdaryo viloyatida 2023-yil 1- aprel holatiga doimiy aholi soni **900,9** ming kishini tashkil etib, yil boshiga nisbatan 4,3 ming kishiga yoki **0,5 %** ga ko'paydi. Jumladan, shahar aholisi soni **388,4** ming kishini (jami aholi sonidagi ulushi **43,1 %**), qishloq aholisi soni **512,5** ming kishi (**56,9 %**) ni tashkil etdi.

Doimiy aholi soni

900,9 ming
kishi

Tabiiy o'sish

+4,6 ming
kishi

Doimiy aholining yashash joyi bo'yicha taqsimlanishi

Shahar



43,1%

Qishloq



56,9%

Sirdaryo viloyati bo'yicha asosiy demografik ko'rsatkichlar
2023- yil yanvar-mart



5,5 ming
kishi

Tug'ilganlar soni



0,9 ming
kishi

O'lganlar soni



1,1 ming
kishi

Nikohlar soni



0,5 ming
kishi

Ajralishlar soni



1,5 ming
kishi

Ko'chib kelganlar soni



1,8 ming
kishi

Ko'chib ketganlar soni

Yosh guruhlari bo'yicha aholi soni
2023- yil 1- aprel holatiga



Mehnatga layoqatli yoshdan kichiklar - **31,8 %**

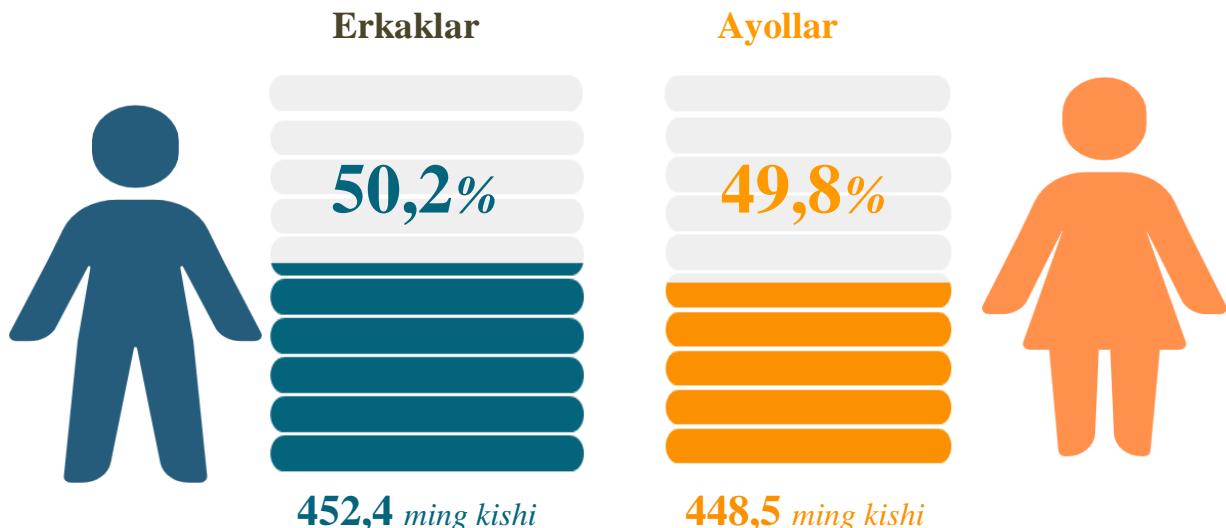


Mehnatga layoqatli yoshdagilar - **58,6 %**

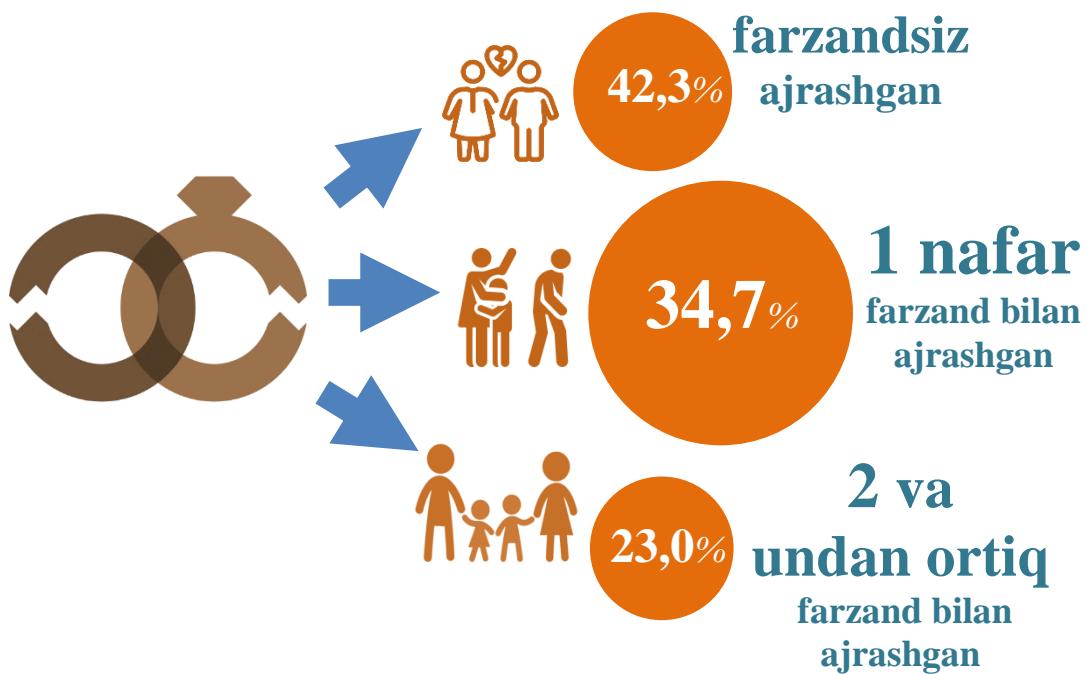


Mehnatga layoqatli yoshdan kattalar - **9,6 %**

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, respublika doimiy aholisi sonining 31,8 % i mehnatga layoqatli yoshdan kichiklar, 58,6 % i mehnatga layoqatli yoshdagilar va 9,6 % i mehnatga layoqatli yoshdan kattalar hissasiga to'g'ri kelmoqda.



Nikohdan ajrashganlarning farzandlar soni bo'yicha taqsimlanishi
2023-yil yanvar-mart



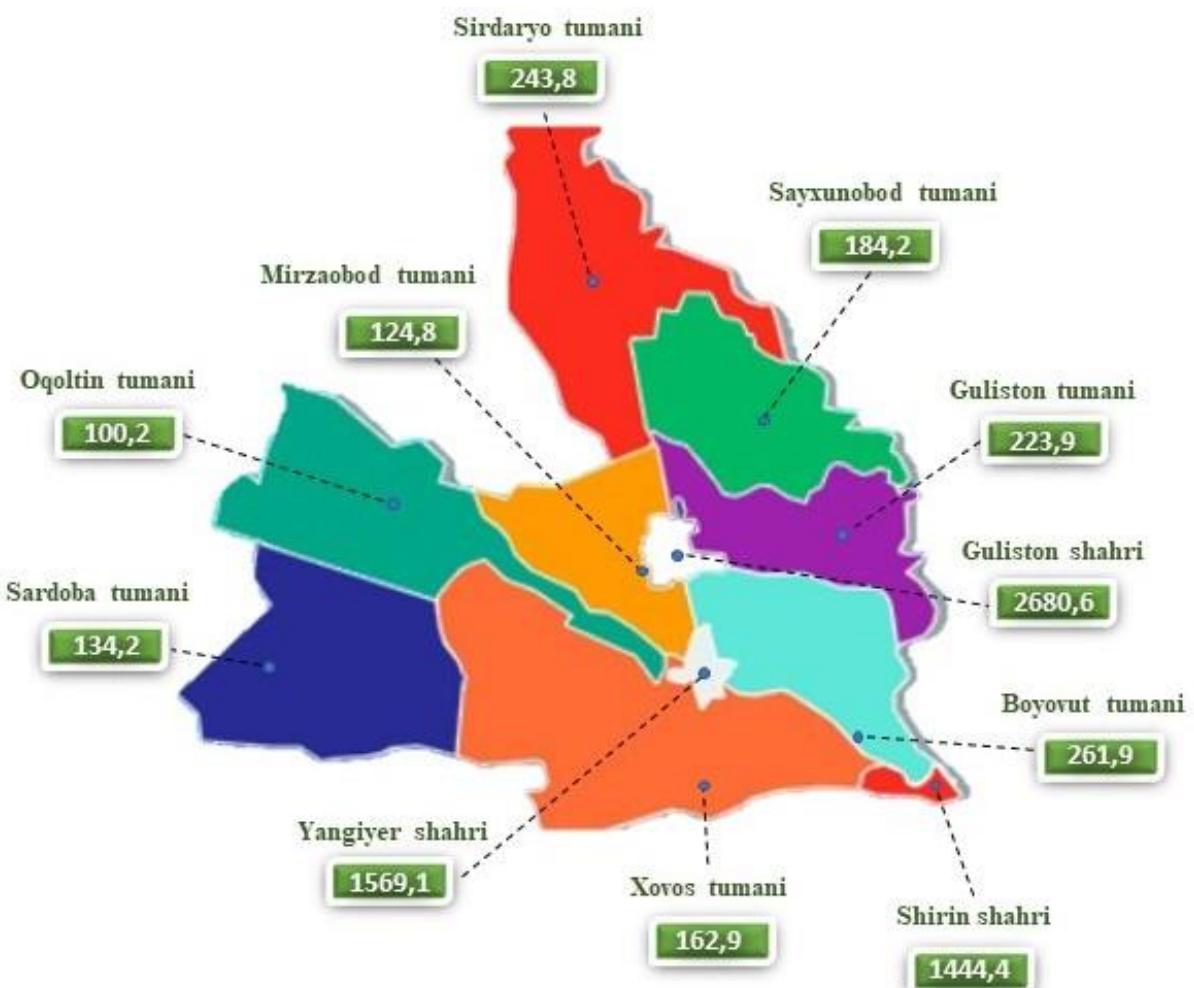
2023-yil yanvar-mart oylarida Sirdaryo viloyatida jami nikohdan ajrashganlarning **42,3 %** farzandsiz, **34,7 %** bitta farzand bilan **23,0 %** ikki va undan ortiq farzand bilan ajrashganlar hissasiga to'g'ri kelgan.

Doimiy aholi sonining hududlar bo‘yicha taqsimlanishi

2023-yil 1- aprel holatiga, ming kishi

	2022- yil	2023- yil	<i>O’sish sur’ati, % da</i>
Sirdaryo viloyati	883,0	900,9	102,0
shahar:			
Guliston sh	94,8	97,0	102,3
Shirin sh	19,1	19,3	101,0
Yangiyer sh	45,6	47,1	103,3
tumanlar:			
Oqoltin t	54,2	55,2	101,8
Boyovut t	134,5	136,9	101,8
Sayxunobod t	80,4	82,0	102,0
Guliston t	76,3	78,3	102,6
Sardoba t	68,5	69,5	101,5
Mirzaobod t	77,3	79,4	102,7
Sirdaryo t	133,0	135,3	101,7
Xovos t	99,3	100,9	101,6

Sirdaryo viloyati bo‘yicha aholi zichligi
 2023-yil 1-aprel holatiga, 1 kv.km.ga to‘g‘ri keladigan aholi soni, kishi

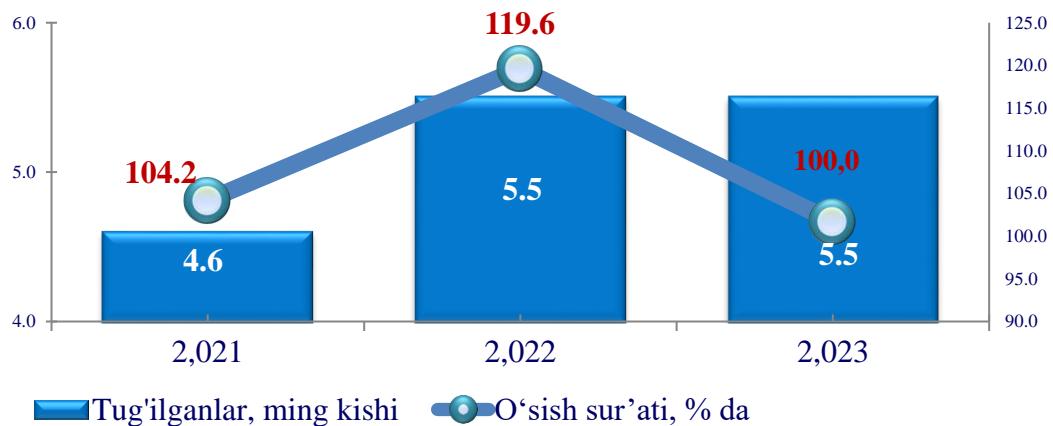


Sirdaryo viloyatida 2023- yil 1-aprel holatiga 1 kvadrat kilometrga o‘rtacha **210,5** kishi to‘g‘ri kelgan. Bu esa o‘tgan yilning mos davriga nisbatan solishtirilganda **4,2** kishiga ortgan (2022- yil 1-aprel holatiga 1 kv.km.ga **206,5** kishi to‘g‘ri kelgan).

Hududlar bo‘yicha qaraydigan bo‘lsak, aholi zichligining eng yuqori ko‘rsatkichi Guliston shahrida **2680,6** kishi, Yangiyer shahrida **1569,1** kishi, Shirin shahrida **1444,4** kishi, Boyovut tumanida **261,9** kishi, Sirdaryo tumanida **243,8** kishini tashkil etgan bo‘lsa, eng past ko‘rsatkichlar Oqoltin tumanida **100,2** kishi, Mirzaobod tumanida **124,8** kishini tashkil etgan.

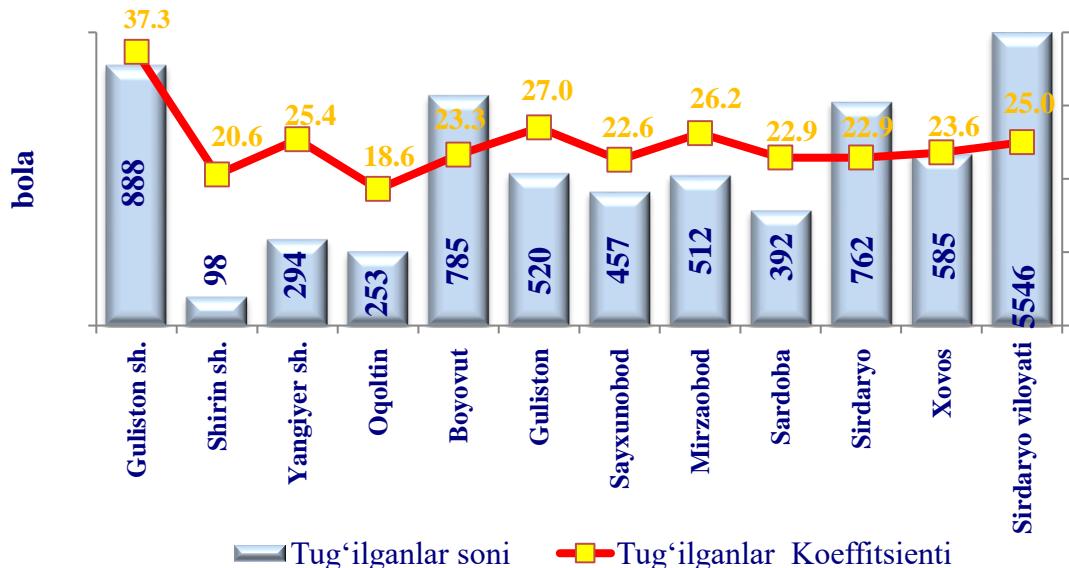
QAYD ETILGAN TUG‘ILISHLAR

2023-yil yanvar-mart holatiga, mingda



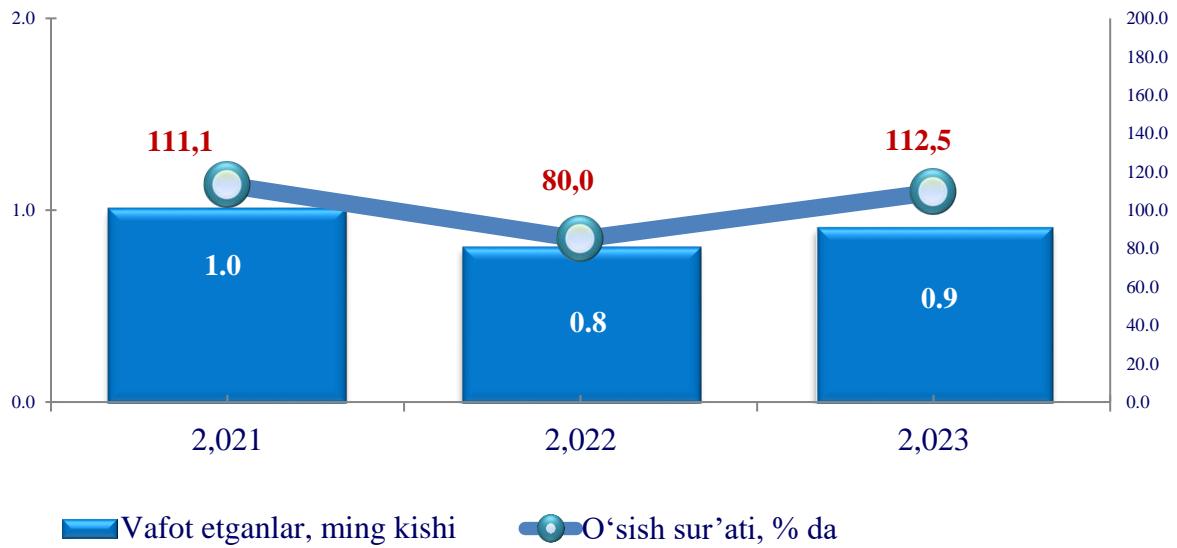
Shahar va tumanlar kesimida tug‘ilganlar soni va koeffitsiyenti

2023- yil yanvar-mart holatiga, kishi

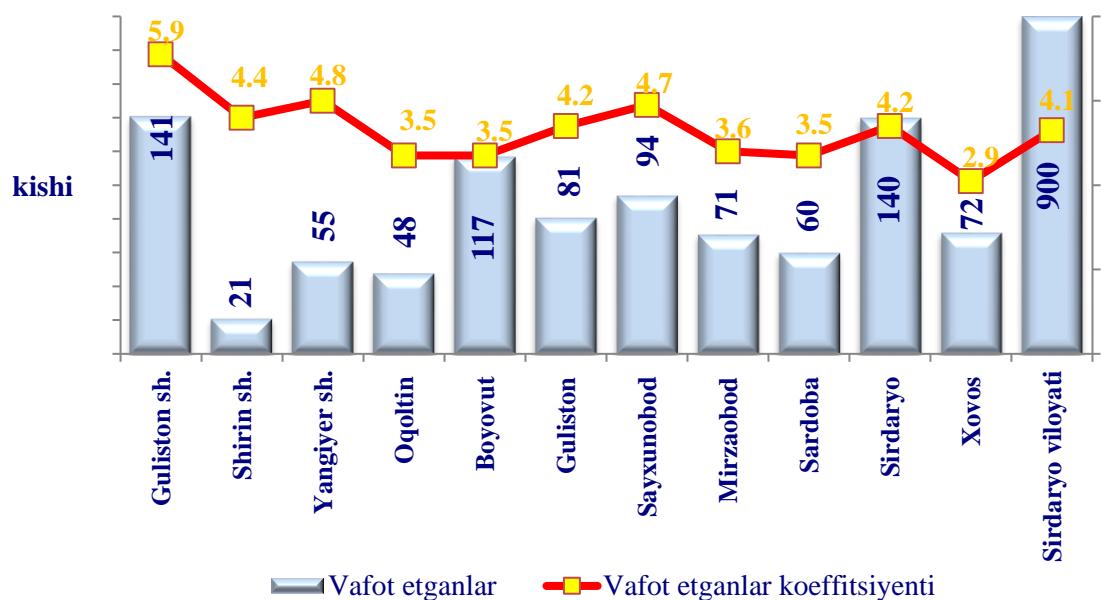


2023- yil yanvar-mart oylarida **5,5** mingta bola tug‘ilganligi qayd etilgan bo‘lib, mos ravishda 1000 aholiga nisbatan tug‘ilish koeffitsiyenti **25,0** promilleni tashkil etdi hamda bu ko‘rsatkich 2022- yilga nisbatan **-0,1** promillega pasayganligi kuzatildi (2022- yil yanvar-mart oylarida **25,1** promilleni tashkil etgan).

VAFOT ETGANLAR



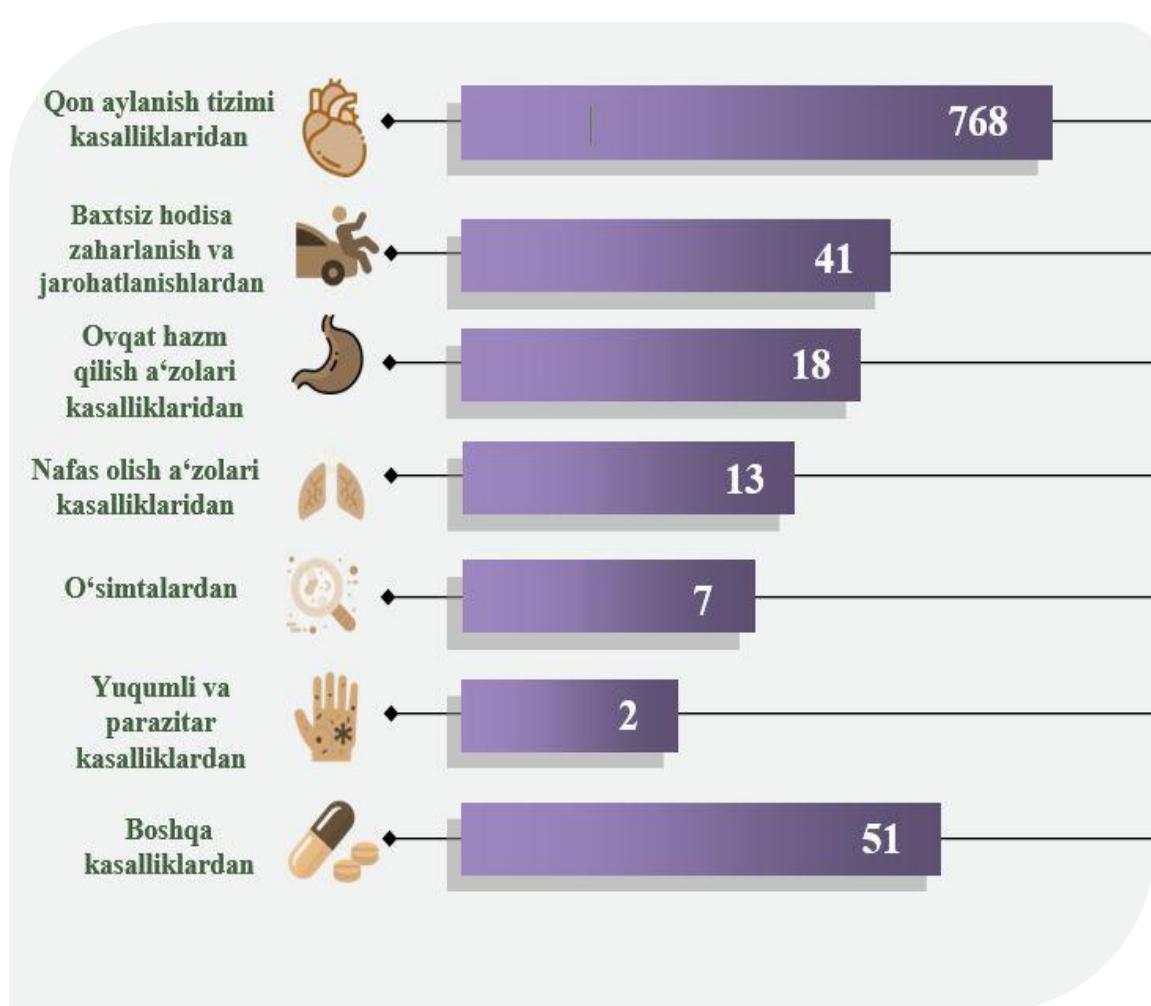
Sirdaryo viloyatida vafot etganlar soni va koeffitsiyenti 2023- yil yanvar-mart, kishi



2023- yilning yanvar-mart oylarida **0,9** mingta o'lim qayd etilgan bo'lib, har 1000 aholiga o'lim koeffitsiyenti **4,1** promilleni tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan ko'rsatkich 0,3 promillega ko'paygan (2022- yilning yanvar-mart oylarida **3,8** promille bo'lgan).

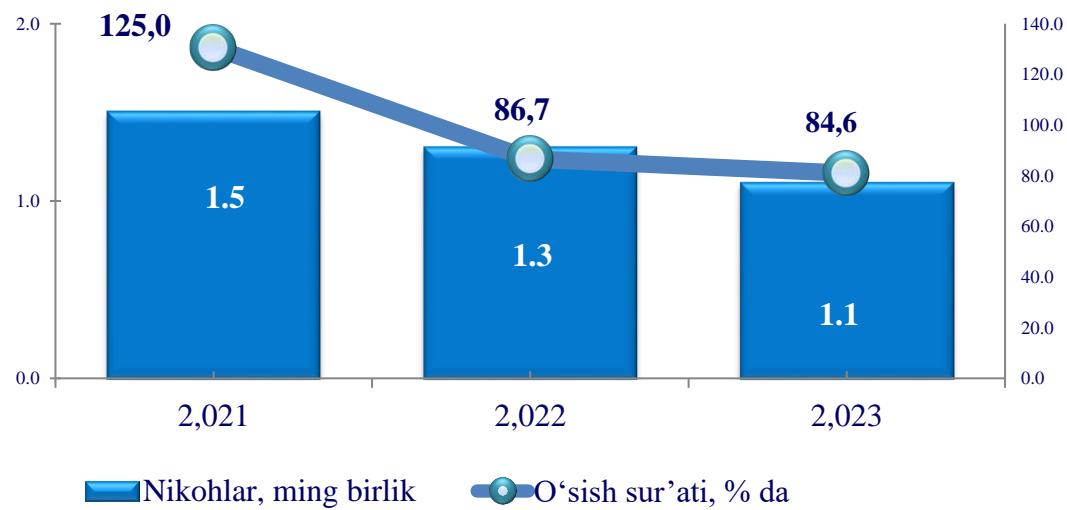
O‘limning asosiy sabablar bo‘yicha taqsimlanishi

2023- yil yanvar-mart, kishi

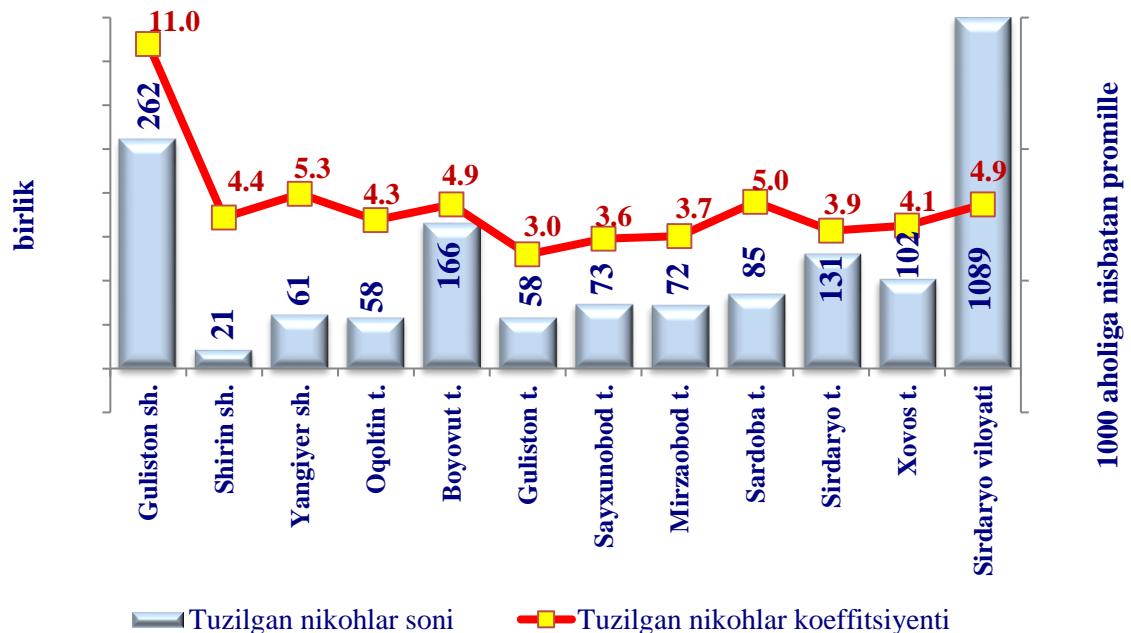


2023- yilning yanvar-mart oylarida qayd etilgan o‘lim holatining **85,3 %** – qon aylanish tizimi kasalliklaridan, **2,0 %** ovqat hazm qilish a’zolari kasalliklaridan, **1,4 %** – nafas olish a’zolari kasalliklaridan, **4,6 %** – baxtsiz hodisa, zaharlanish va jarohatlanishlardan, **5,7 %** – boshqa kasalliklardan, **0,8 %** – O’simtalardan vafot etganlar va **0,2 %** – yuqumli va parazit kasalliklardan vafot etganlar.

QAYD ETILGAN NIKOHLAR

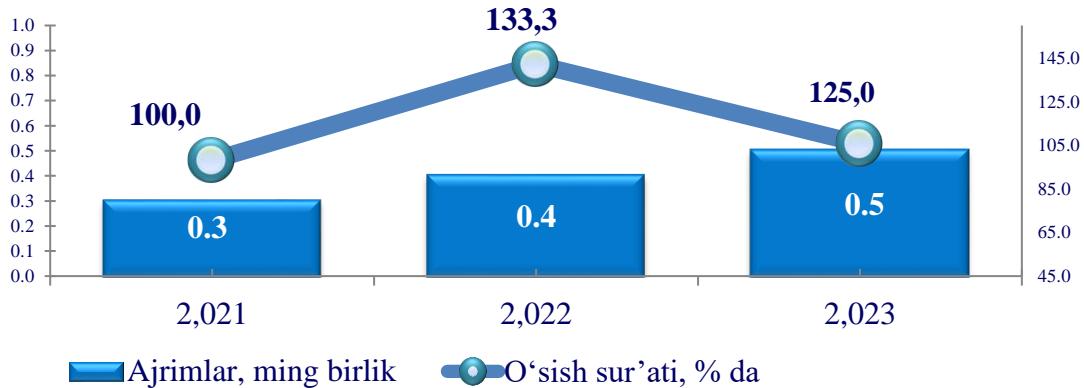


Hududlar kesimida nikohlar soni va koeffitsiyenti 2023- yil yanvar-mart, birlit



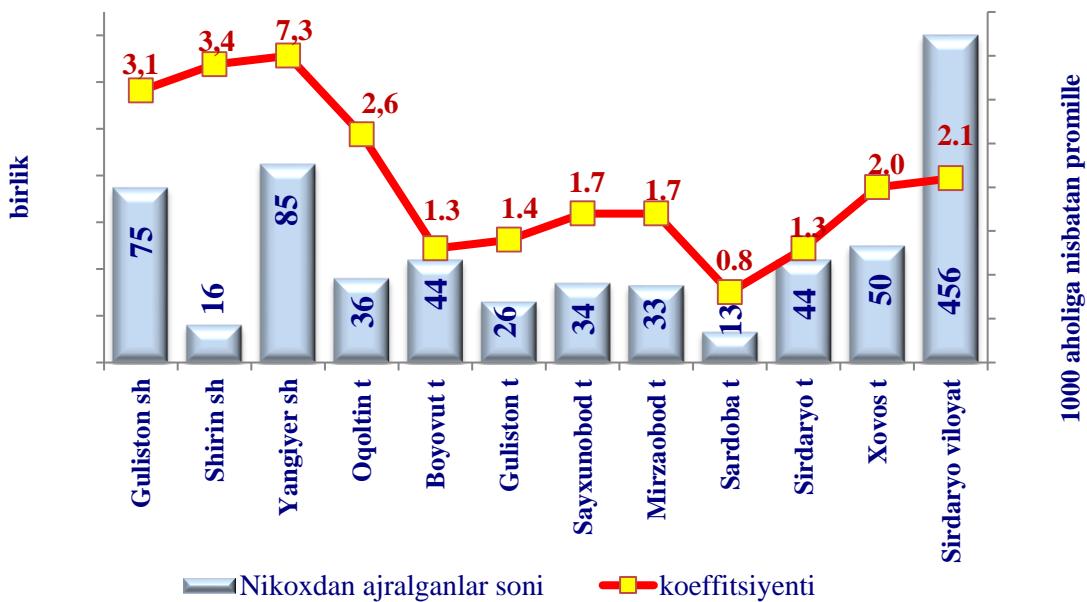
2023- yilning yanvar-mart oylarida **1,1** mingta nikoh qayd etilgan bo‘lib, har 1000 aholiga nikoh koeffitsiyenti **4,9** promilleni tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan **1,3** promillega kamayganligi kuzatildi (2022- yilning yanvar-mart oylarida **6,2** promille bo‘lgan).

NIKHDAN AJRALISHLAR



Nikhdan ajralishlar soni va koeffitsiyenti

2023- yil yanvar-mart, kishi



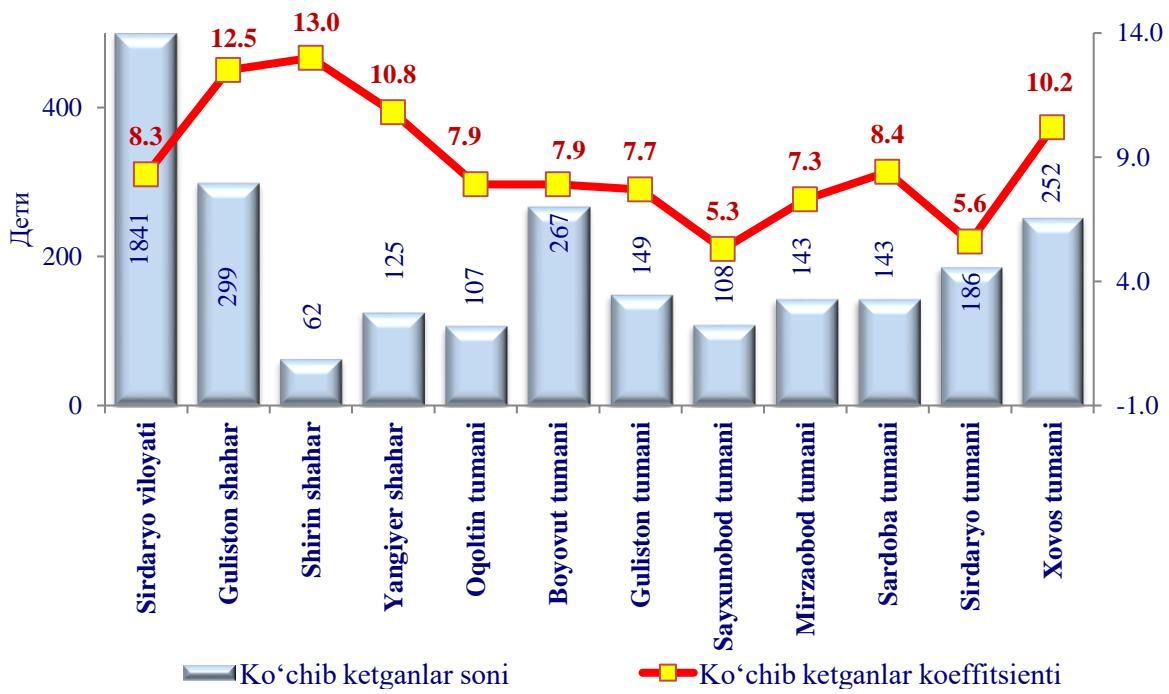
2023- yil yanvar-mart oylarida **0,5** mingta nikhdan ajralishlar qayd etilgan bo‘lib, har 1000 aholiga nikhdan ajralishlar koeffitsiyenti **2,1** promilleni tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan **0,1** promillega oshganligi kuzatildi (2022- yil yanvar-mart oylarida **2,0** promille bo‘lgan).

JAMI KO‘CHIB KELGANLAR



Ko'chib ketganlar soni va koeffitsiyenti

2023- yil yanvar-mart, kishi



2023- yilning yanvar-mart oylarida **1,8** mingta ko'chib ketganlar qayd etilgan bo'lib, har 1000 aholiga ko'chib ketish koeffitsiyenti **8,3** promilleni tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan **1,0** promille kamayganligi kuzatildi (2022- yilning yanvar-mart oylarida **9,3** promille bo'lgan).

Aholi migratsiyasi
(yanvar-mart, kishi)

	Kelish		Ketish		Migratsiya saldosi	
	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.
Sirdaryo viloyati	1790	1485	2018	1841	-228	-356
shaharlar						
Guliston	405	362	289	299	116	63
Shirin	50	83	86	62	-36	21
Yangiyer	194	185	126	125	68	60
tumanlar:						
Oqoltin	88	69	163	107	-75	-38
Boyovut	180	101	261	267	-81	-166
Sayxunobod	98	22	144	108	-46	-86
Guliston	198	204	161	149	37	55
Sardoba	84	80	188	143	-104	-63
Mirzaobod	155	125	166	143	-11	-18
Sirdaryo	165	133	199	186	-34	-53
Xovos	173	121	235	252	-62	-131

Demografik ko‘rsatkichlarga izohlar

Doimiy aholi – ro‘yxatdan o‘tkazilayotgan vaqtida muayyan aholi punkti yoki hududda doimiy istiqomat qilayotgan aholidan iborat bo‘lib, bunga ushbu hududda doimiy ro‘yxatda turib, lekin vaqtincha yashamaydigan aholi ham kiritiladi.

Shahar aholisi – shahar hududlarida, ya’ni me’yoriy hujjatlar bilan shaharlar, shaharchalar sifatida belgilangan aholi punktlarida istiqomat qiluvchi aholi.

Qishloq aholisi – shaharlar va shaharchalar toifasiga kiritilmagan hududlarda – qishloq joylarda (ovullar, qishloqlar va boshqalar) istiqomat qiluvchi aholi.

XII. O'RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI

2023-yil yanvar-mart oylarida Sirdaryo viloyatida o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 3 421,8 ming so'mni (ish haqiga ustama, mukofot, rag'batlantirish xususiyatiga ega to'lovlari, kompensatsiya va ishlanmagan vaqt uchun haq kabi to'lovlari kiritilgan, shuningdek, uning tarkibida ijtimoiy sug'urta va kasaba uyushmasiga to'lovlari ham mavjud) tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 18,9 % ga o'sishi ta'minlandi.



Yuridik shaxslarda xodimlar soni va ish haqi fondi (2023 yil yanvar-mart, qishloq xo'jaligi va kichik tadbirdorlik subyektlaridan tashqari)

	<i>Xodimlar soni, kishi</i>	<i>Ish haqi fondi, mlrd. so'm</i>	<i>O'rtacha oylik ish haqi, ming so'm</i>
Viloyat bo'yicha-jami	75991	780,1	3421,8
<i>shu jumladan:</i>			
sanoat	11873	130,6	3666,6
qurilish	398	2,9	2391,7
savdo	458	4,6	3368,0
tashish va saqlash	504	6,5	4323,0
yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	11	0,1	1899,5
axborot va aloqa	521	10,6	6781,4
bank, sug'urta, lizing, kredit va vositachilik	1803	41,1	7598,0
ta'lim	31139	269,3	2882,4
sog'lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	16434	134,7	2732,7
san'at, ko'ngil ochish va dam olish	632	4,1	2163,0
boshqa faoliyat turlari	12218	161,2	4398,3

Ish haqi. 2023 yil yanvar-mart oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ish haqi tahlili quyidagilarni ko‘rsatmoqda.

Ta’lim sohasida 31,1 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 41,0 %) xodim ishlagan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 269,3 mlrd. so‘mni (jami ish haqi fondi ulushi 34,2 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 2882,4 ming so‘mni tashkil etdi.



Sanoat iqtisodiy faoliyat turida 11,9 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 15,6 % ni) xodim ishlagan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 130,6 mlrd. so‘mni (jami ish haqi fondidagi ulushi 17,1 % ni) tashkil etgan. Sanoat sohasida ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 3666,6 ming so‘mni tashkil etdi.



Sog‘lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish sohasida 16,4 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 21,6 % ni) xodim ishlagan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 134,7 mlrd. so‘mni (jami ish haqi fondidagi ulushi 17,6 % ni) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 2732,7 ming so‘mni tashkil etdi.



Tashish va saqlash iqtisodiy faoliyat turida 0,5 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 0,7 % ni) xodim ishlagan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 6,5 mlrd. so‘mni (jami ish haqi fondidagi ulushi 0,8 % ni) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 4323,0 ming so‘mni tashkil etdi.

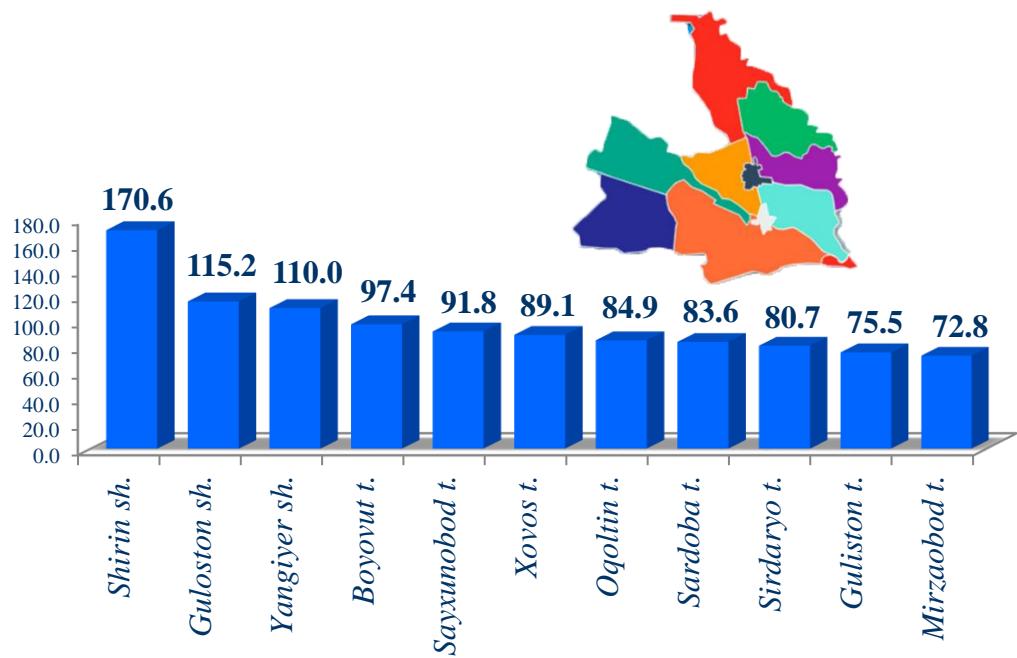


Bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik faoliyati iqtisodiy faoliyat turida 1,8 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 2,4 % ni) xodim ishlagan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 41,1 mlrd. so‘mni (jami ish haqi fondidagi ulushi 5,4 % ni) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 7598,0 ming so‘mni tashkil etdi.

Sirdaryo viloyati bo‘yicha o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi
 (yanvar-mart, qishloq xo‘jaligi va kichik tadbirkorlik
 subyektlaridan tashqari, ming so‘m)

	2022- yil	2023- yil	O‘sish sur’ati, %
Viloyat bo‘yicha:	2876,9	3421,8	118,9
<i>shaharlar:</i>			
Guliston	3364,4	3940,7	117,1
Shirin	4926,2	5839,2	118,5
Yangiyer	3279,4	3755,5	114,5
<i>tumanlar:</i>			
Oqoltin	2401,6	2906,4	121,0
Boyovut	2258,8	3334,5	147,6
Sayxunobod	2843,7	3141,0	110,5
Guliston	2201,3	2583,5	117,4
Sardoba	2344,1	2861,2	122,1
Mirzaobod	2241,2	2490,4	111,1
Sirdaryo	2373,3	2761,9	116,4
Xovos	2639,7	3050,3	115,6

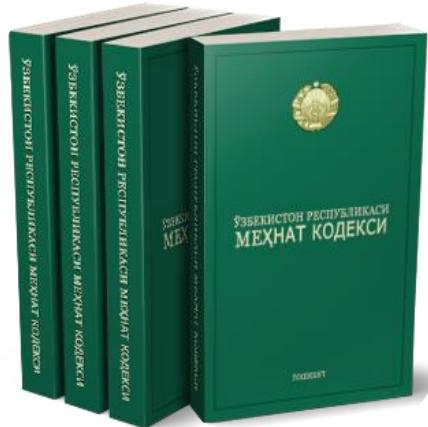
Hududlar bo‘yicha o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi
 (2023 yil yanvar-mart oylarida; viloyatdagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan, % da)



O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko‘rsatkichini viloyat hududlari bo‘yicha ko‘radigan bo‘lsak, ya’ni o‘rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Shirin shahar 5 839,2 ming so‘mni (2022- yilning mos davriga nisbatan o‘rtacha oylik ish haqqi 118,5 %), Guliston shahar 3940,7 ming so‘mni (117,1 %) tashkil etgan bo‘lsa, Yangiyer shahar 3755,5 ming so‘mni (114,5 %), Boyovut tumani 3334,5 ming so‘mni (147,6 %) tashkil etmoqda.

Ma’lumot uchun: O‘zbekiston

Respublikasining Mehnat Kodeksiga muvofiq, muayyan davr uchun belgilangan mehnat normasini va mehnat vazifalarini to‘liq bajargan xodimning oylik mehnat haqi qonun hujjatlarida mehnatga haq to‘lashning eng kam miqdori (2022-yil 1- iyun oyida 920,0 ming so‘mni tashkil etgan) bo‘yicha belgilangan miqdordan oz bo‘lishi mumkin emasligi ko‘rsatib o‘tilgan.



**SIRDARYO VILOYATINING
STATISTIK AXBOROTNOMASI
2023- yil
YANVAR-MART**

Nashrga mas'ul:
Statistika faoliyatini tashkil etish
va yig‘ma axborot-tahliliy ishlar bo‘limi
tel. (0-367)236-86-14

Buyurtma raqami № _____._____.23 y. Tiraj ____ nusxa

*Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi
Guliston sh., Birlashgan ko‘chasi, 62-uy
www.sirstat.uz*